てして

「トに

ΙΙ

The following book includes:

• License: CC-BY

Wikisource Talmud Bavli

http://he.wikisource.org/wiki/%D7%AA% • Source:

D1%88

(הי באלול ה'תשפ"ב). It was typeset and formatted by Ktavi. It was retrieved from Sefaria on September 4, 2022

	גי יוד	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	87
GL	ן ב כל	110	.1																										87
	דף יב	•	•	•	•	•								•	•	•	•					•		•	•	•	•		77
	גי יוד																												17
	، با	•	•	•	•	•							•	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•	•	•	81
	דף ט	•	•	•	•	•							•	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•	•	•	91
	דף ח	•	•	•	•	•							•	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•	•	•	13
	١ با٢	•																											15
	۲ تا ۲	•	•	•	•	•							•	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•	•	•	10
	בוי בו	•																											L
	ا باد	•																											ς
	۲ با۲	•																											7
GLŁ	א מת א	×	٤ ٢	4L(	ZL	•																							I
	בוי ב																												т
																													I
GLL	א שמ	X	٤ ،	4L	χL	•																							Į

תוכן העניינים

	בו: לג																												78
	۲Ŀ ∠ ~~⊏~~											•																	18
GL 2	4 T T T T T T	,	- 11	.																									18
	나 수																10												
	בף לא				•	•	•	•				•	•															•	84
	یا ک							•				•	•															•	₽ ∠
	דף כמ											•																•	7.1
	דף כח							•				•	•															•	04
	דף כז	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•			•	•		•	•	<i>L</i> 9
	דף כו	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•		•	\$ 9
	דף כה			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•			•	•		•	•	79
	דף כד	•			•	•	•	•				•	•															•	69
	דף כג	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•		•	LS
	דף כב								•		•	•	•															•	23
GL	ן ג המפ	<u>ا</u> ح	<u>.</u>	πſ	Į((	-11	1																						15
	דף כא		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	٠	09
	דף כ	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	۷t
	דף יט	•	•	•	•	•	•	٠	٠	•	٠	٠	٠	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	٤t
	דף יח	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•					•		•	•		•	•	7t
	וי יוד	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•		•					•	•			•	•			•	68
	דף מז	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•	98
	דף מו	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•					•		•	•		•	•	78
	רוי יוד	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•					•		•	•		•	•	18
GL	ן ב כל ז	44	1																										90

נוני

Λİ

דף נב .	•				•		•	•	•	•	•	٠	•		•	•	•	•	•	•		•	٠	٠	•	•	131
. אז קד	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	178
דף נ.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		177
דף מט												•										•	•	•			172
פרקובאסי	, CL																										173
דף מח																						•			•		177
דף מז .	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	170
דף מו .	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	٠	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	٠	٠	•	•	411
דף מה	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	112
דף מד	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	113
דף מג .					•					•	•	•	•		•	•	•	•	•	•		•	•	•		٠	110
דף מב					•					•	•	•	•		•	•	•	•	•	•		•	•	•		٠	L01
דף מא												•										•	•	•		•	501
פרק ה יוצא	1	.Gl	Ļ																								104
. דף מ																						•			•		105
פרק ה יוצא	1	.Gl	Ļ																								107
בל לם																											100
דף לח					•					•	•	•	•		•	•	•	•	•	•		•	•	•		٠	86
71 - 41 .					•					•	•	•	•		•	•	•	•	•	•		•	•	•		٠	\$6
			•	•		٠		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	86
۲۱۶ کا ۱																											
דף לה דף לר .	•								•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	16

	20 01																												891
	דף סו	•	•	•		•	•		•	•			•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	5 91
	דף סה	!	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	٠	E91
Œ۲۲	י תינו	۷۱.	I																										E91
	דף סד		•	•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		191
	דף סג	•	•	•	•	•	٠	•	٠	٠	•	•	•	•	•	•	•	•	•	٠	٠	٠	•	٠	•	٠	•	•	128
	דף סב			•	•	•	•		•	•				•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	LSI
	דף סא		•	•	•		•		•	•	•			•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	ssi
	דף ס	•		•	•	•	•		•	•				•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	123
٥L۷	ט הא	W T	4 4	ΩL	<u> </u>	₹ .	ŒL.	M.	ī																				123
Œ٢٢	פרק ט האשה שהיא עושה															ISI													
	דף נט			•					•															•		•			120
	דף נח	•	•	•	•	•	•		•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	841
٥L٧	ת הרו	181	4 (	ŢĽ.																									8†I
Œ۲۲	ת הרו	181	4 0	ŢĽ	◘																								9†1
	TF [1	•	•	•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		StI
	דף נו	•	•	•	•	•	٠	•	٠	٠	•	•	•	•	•	•	•	•	•	٠	٠	٠	•	٠	•	٠	•	•	145
	דף נה	•	•	•	•	•	•		•	•				•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	140
٥L٧	1 70	ĽĘ.	111	!																									140
	דף נד			•					•															•		•			137
	דף נג	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	٠	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	132
					_																								

דף עג .																							
דף עב																							
דף עא																							
. דף ע																							. – .
דף סמ	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	771
דף סח		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	0 <i>L</i> I

iiiv trr

פרק א שמאי אומר

712 =

וממעטת על יד מעת לעת ועל יד מפקידה. מגופיה אבל איתתא שעתה והמשמשת בעדים הרי זו כפקידה. העמד דבר על הזקתו היכא דלית ליה ריעותא מעת לעת כל אשה שיש לה וסת דיה ואשה בחזקת טהורה עומדת והלל כי אמר לפקידה ומפקידה לפקידה ממעטת על יד שעמיה דשמאי קסבר העמד אשה על חזקתה זה אלא מעת לעת ממעטת על יד מפקידה. אינה מונה אלא משעה שראתה גמ' מאי ドアロド בלל אומר מפקידה לפקידה ואפילו לימים מחניי שלאי אומר כל הנשים דיין שעתן - לפקידה כיצד דיה שעתה היתה יושבת במטה

וחכ"א לא כדברי זה ולא כדברי והן טהורות אע"פ שאמרו מטמאה מעת לעת ועסוקה בטהרות ופרשה וראתה היא טמאה

GLY N WANT NICH

אבל לא טומאה ודאי דהששא בעלמא הוא ולחומרא כטעמא דמפרש בגמרא. לישאל ואפילו ברה"י ספקו טהור וברה"י ודבר שיש בו דעת לישאל נמי לא גזרו אלא לתלות אבל ברשות הרבים טהור דלא גזרו אלא דלהוי כספק טומאה דברשות היחיד ובדבר שאין בו דעת בגמרא ואמרינן נמי לקמן בדבר שיש בו דעת לישאל. וממילא נמי שמעינן דדוקא ברשות היחיד דמפקידה לפקידה חששא דרבנן היא וספק טומאה גזרו עליו לחלות בתרומה וקדשים כדאיתא הלל אומר מפקידה לפקידה ואפילו לימים הרבה. פי' אפילו מפקידה לפקידה חוששין להם

דרך טומאה דסוטה. דטומאת סוטה מכאן ולהבא היא הילכך השוו רשויות לתלות ולא לשרוף. טהור. ואלו הכא קתני בין ברה"י בין ברה"ר טמא והטעם לזה שלא הלכו בגזרה דלמפרע על בשמעתין להלל קשיא טומאה ודאי דאלו מעת לעת שבנדה תולין ולא אקשינן נמי ברשות הרבים בירוש' דמעת לעת שבנדה נוהג בין ברשות היחיד בין ברשות הרבים והיינו נמי דאקשינן הכא וי"מ דמעת לעת שבנדה נוהג בין ברה"י בין ברה"ר גזרו לתלות בתרומה וקדשים וכן אמרו

ובחוקת טהורה עומדת שהרי טבלה לנדתה ובדוקה היא משעה שפסקה לנדתה הראשון. להו אלא שהחמירו לחלות בתרומה וקדשים כדפרישית, ואוקים משום דהעמד אשה על חזקתה גמרא **מאי טעמא דשמאי.** פרושי קא מפרש מחניחין ואזיל דאלו טעמיה דשמאי דכולי עלמא איח ואין זה מחוור כלל.

תולין. מאפישי טומאה לא מפשינן וגבי תרומה וקדשים עבד בהו רבנן מעלה וכיון דליכא חזקה גמורה דאיכא למיחש במילחא כיון דלא מכרעא מילחא דטומאה מוקמינן טהרות אחזקתייהו ג) ד"א הך אשה כיון דמגופה קא חזיא לא אמרי' אוקמה אחזקה אלא חיישינן הילכך בחולין אף על גב והלל כי אמרי העמד דבר על הוקתו ואפילו לתרומה וקדשים היכא דלית ליה ריעותא מגופיה

מהור לגמרי דגמרינן מסוטה בק"ו. למפרע אף כל ספק טומאה לא מטמינן למפרע אלא משום מעלה דקדשים דתולין וברשות הרבים וי"מ דאף על גב דליכא חוקה מיהו ה"ל ספק טומאה ומסוטה גמרינן מה התם מכאן ולהבא ולא

התם. אם שמשה מאתמול נמי נימא הא דלא ארגישה מאתמול כסבורה הרגשי שמש הוא כדאיתמר נמי ואם תאמר נתלה להקל ונאמר בבדיקה אירע לה אורח וכסבורה הרגשת עד הוא וכפירש"י דא"כ הואיל אם בדקה עצמה עכשיו ומצאה טמא היאך תאמר מרגשת היתה והלא לא הרגישה עכשיו. ואב"א היינו טעמיה דשמאי הואיל ומרגשה בעצמה. הקשו בחוספות רבותינו הצרפתים ז"ל

והם פי' דטעמא דשמאי משום דכיון דרוב פעמים מרגש' לא חיישינן למיעוטא ולא גזרו חכמים

הכחוב הוא רשות הרבים דינא הוא וגמרינן מיניה דלא אורועי ולטמויי מידי מספיקא. טומאה מתחלת טומאה משום דסבירא ליה דרשות היחיד גמרינן מסוטה בתחלת טומאה וגזרת והא דאמרינן בטעמיה דר"ש **דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה** ולא גמר רשות היחיד דסוף רבנן סברי כי סומה מה סומה ספק היא ועשאוה ושניהם לא למדוה אלא מסוטה

۲ با ۲

لالادلا

ואח"כ נמצא חומץ כל ג' ימים (הראשונים) את החבית להיות מפריש עליה תרומה והולך לריעותא ומאי שנא מחבית דתנן היה בודק התם איכא תרתי לריעותא הכא איכא חדא ואתא הכא מי איכא למימר חואי ואתא חואי הכי השתא התם איכא למימר חסר ואתא חסר השתא הוא דחואי הכא נמי השתא הוא דחסר חסר הרי חסר לפניך הכא נמי הרי דם לפניך אבובה העמד מקוה על חזקתו ואימא לא למימר העמד טמא על חזקתו ואימא לא טבל ואילו הכא טומאה ודאי התם משום דאיכא לעת שבנדה תולין לא אוכלין ולא שורפין לשיא למפרע להלל קשיא ודאי דאילו מעת למפרע בין בר"ה בין ברה"י טמאות לשמאי ונמצא חסר כל טהרות שנעשו על גביו אטולטי ומאי שנא ממלוה דתנן מקוה שנמדד כיון דמגופה קחזיא לא אמרינן אוקמה

ממאנע ב"ש אומר בר"ה טהורות ברה"י שנעשו על גביו למפרע בין בר"ה בין ברה"י ואתא ומאי קושיא דלמא הגס הגס חזיתיה. דתנן מקוה שנמדד ונמצא חסר כל הטהרות ר"ש היא דלגבי מקוה נמי ספקא משוי ליה הכא ספק א"ר חנינא מסורא מאן תנא חבית ורמי חבית אמקוה מאי שנא הכא ודאי ומ"ש ערתי לריעותא הכא איכא חדא לריעותא קושיא דלמא הגס הגס חזיתיה התם איכא איכא למימר הואי ואתא הואי ואתא ומאי למימר החמיץ ואתא החמיץ ואתא הכא מי השתא הוא דהחמיץ הכי השתא התם איכא הרי דם לפניך השתא הוא דחזאי התם נמי נאימר לא החמיץ הרי החמיץ לפניך הכא נמי ואימר לא נתקן אדרבה העמד יין על חזקתו משום דאיכא למימר העמד טבל על חזקתו וראי מכאן ואילך ספק קשיא לשמאי התם

7 LLL אפילו בלמפרע כרבנן מאי טעמא וכו'. **משמשת במוך מא"ל.** פירש"י ז"ל ג' נשים ולא דוקא דהא ארבע נשים דיין שעתן במחניתין אלא כל אשה שמשמשת במוך.

סתם פרכינן לעשותה כשאר הטמאות כשיש בענין דעת לישאל וכשאין בר. **רהאיכא כתמים לימא תנן כתמים דלא כשמאי.** פירש": ז"ל האיכא כתמים דקי"ל דמטמא'

למפרע וכו' ולאו דוקא פירכא משום למפרע דהאיכא ר"ש בן אלעזר דאמר בסוף בא סימן דכתם

אינו מטמא למפרע כלל שלא יהא כתמה חמור מראיתה אלא פירכא משום מכאן ולהבא היא דלא

אשכחן תנא דמטהר בכתמים להבא ולשמאי דאמר אשה מרגש' ולא מחמירין עליה אפילו בדרבנן

מהורה היא בכתמי' לגמרי דלא מגופה הוא הואיל ולא ארגישה ומפרקינן מודה שמאי בכתמים

אינו מינו מינו מינו היא בכתמים להבא ולשמאי דאמר אשה מרגש' ולא מחמירין מליה אפילו בדרבנן

דעת לישאל בנוגע אעפ"י שאין דעת לישאל בטומאת". עי"ל דאיכא שוטה שיודעת לישאל אם נגעה אם לאו ואין לה הרגש' בראית דמים ואנן שוטה

והחמירו בכתמים אפילו לחולין. הא דאמרינן **מודה שמאי בשוטה.** הוקשה בתוספות דבר שאין בו דעת לישאל היא ואין במעת לעת טומאה כשאין בו דעת לישאל ואומרים שיש לומר שאם נגע בה אדם תולין בו דהא יש בו

בתרומה וקדשים ואטעמא דלישנא קמא סמכינן בדהלל דהא ליכא למימר דטעמא דהלל משום ההדימה מירה שמאי בשומה. פירש למאן מודה להלל דהוא בר פלוגתיה והיינו לחלות דהרגשת מי רגלים הששא היא בעלמא ולפיכך אמר תולין דאם כן אף הלל מודה בשוטה דשורפין ואפילו ברשות הרבים וכן ללישנא בתרא במוך ואנן לא אשכחן במעת לעת אלא תולין, אלא הני לישני בטעמא דשמאי נינהן אבל הלל טעמיה משום דגריעי חזקה דאשה וכיון דדם לפניך עבוד רבון מעלה בקדשים כדפרישית לעיל, וכן הא דאמרינן נימא חנן כתמים דלא כשמאי, אי הוו להר כתמים כמעת לעת דלא כהלל נמי הוו דהא כתמים לבעלה ולחולין ומעת לעת דוקא לאדשים אלא הוקה באשה הוא דמטהר מעת לעת בחולין להלל כלישנא קמא דגמרא והא דאמרינן נמי להך לישנא ליכא למירמי חבית ומקוה ומבוי הכי נמי פירושי, לשמאי ליכא לאקשויי למפרע אבל להלל בטומאת ודאי לא קושיא היא שהדין נותן כיון דאיכא תרחי לריעותא טומאה ודאי במקום להלל בטומאת ודאי לא קושיא היא שהדין נותן כיון דאיכא תרחי לריעותא טומאה ודאי במקום דאיכא הדא ריעותא חולין. וכן שומה ומשמשת במוך לשמאי אינן אלא תולות כשאר נשים להלל דאיכא חדא ריעותא מולין. וכן שומה ומשמשת במוך לשמאי צינן אלא תולות כשאר נשים להלל פליגי מר סבר אשה מרגשת לעצמה ואפילו לחלות אין תולין, ומר סבר אימר הרגשת מי רגלים פליגי מר סבר אשה מרגשת לעצמה ואפילו למלות אין תולין, ומר סבר איםר הרגשת מי רגלים הואי והול לה ספיקא וכל ספק למפרע טהור מן התורה ומדברהם החמירו בקדשים לחלות הוא.

מחמתן כלל דהא ללישנ' בתרא דאמרי' משום דאם איתא דהוה דם מעיקרא אתא שוכבת במטה ולא נתהפכה מא"ל אלא משום דבר שאין דרכו בכך לא החמירו לאסור מעת לעת ומיהו שוטה ומשמשת במוך כיון דלעולם כך דינן של אלו לחוש להן לפי שאין בהם הרגשה לעולם לפיכך שמאי מודה בהן ופי' טעמא דשמאי באשה מרגשת לומר דהואיל ואשה מרגשת בעצמה לכך לא חשש שמאי כלל ולא עשה סיג לדבריו. והלל אומר הרגשת מי רגלים היא אלא העמד האשה על ספיק' ודינה לתלות כדפרישי' ללישנא קמא.

כודאי הכא נמי ספק ועשאוה כודאי אי מה לי חסר ברה"ר מהור כיון דאיכא הא כל מסוטה אימא כי סוטה מה סוטה ברה"ר מפק טומאה ברה"ר מהור כיון דאיכא תרתי מהור הכא נמי ברה"ר מהור הכי השתא לריעותא כודאי טומאה דמי ורבי שמעון התם משום סתירה הוא וסתירה ברה"ר ליכא מבר כי סוטה מה סוטה ברה"ר מהור הכא התם משום חסר הוא מה לי חסר ברה"ר נמי ברה"ר מהור אי מסוטה אימא כי

LLL

t

מודה שמאי בשוטה הא כל הנשים קתני כל – בה טהרות בזוית זו ונמצא שרץ בזוית אחרת מידי דהוה אהרגשת מי רגלים והאיכא שוטה באיכא ישנה ישנה נמי אגב צערה מיתערא והלל כסבורה הרגשת מי רגלים היא ולשמאי מעמא דשמאי הואיל ואשה מרגשת בעצמה מתלמא כערתי לריעותא דמי ואב"א היינו נמי כיון דאיכא שרצים דגופיה ושרצים דאתו ולא היה בו שרץ או עד שעת הכיבוד התם למפרע עד שיאמר בדקתי את המבוי הזה ממבוי דתנן השרץ שנמצא במבוי מטמא מספקא לא מפקינן ליה מטומאתו ומאי שנא ליה לטומאה הכא גברא בחזקת טומאה קאי גברא בחזקת מהרה קאי מספקא לא מחתינן מבל ברה"ר טהור ורבנן הכי השתא התם מהור אף סוף מומאה ספק טבל ספק לא עשלת טומאה ספק נגע ספק לא נגע ברה"ר שמעון גמר סוף טומאה מתחלת טומאה מה לדבר איכא ואי בעית אימא היינו טעמא דרבי לדבר שהרי קינא לה ונסתרה הכא מאי רגלים ברה"י טמאה ודאי הכי השתא התם יש רגלים סומה מה סומה ברה"י ממאה ודאי הכא נמי

הלל לשמאי אי אתה מודה בקופה שנשתמשו דאם איתא דהוה דם מעיקרא הוה אתי אמר לו לרבא איכא מוך דחוק תניא כי האי לישנא האי לישנא להאיך לישנא לאביי איכא מוך להני לישני ליכא למרמי ומאי איכא בין ומקוה ומבוי להאיך לישנא איכא למרמינהו להאיך לישנא איכא בינייהו למרמי חבית רבא במוך דחוק ומאי איכא בין הני לישני אמר מוך נמי אגב זיעה מכויץ כויץ ומודה אמר אביי מודה שמאי במשמשת במוך רבא מוקמי דם משמשת במוך מאי איכא למימר הרחם העמידוהו ושמאי כותלי בית הרחם לא דהוה דם מעיקרא הוה אתי והלל כותלי בית בעית אימא היינו טעמיה דשמאי דאם איתא טבחים לא עברה האי דם מהיכא אתי אי בכתמים מ"ט בצפור לא נתעסקה בשוק של כתמים דלא כשמאי אמר אביי מודה שמאי קמ"ל כל הנשים והאיכא כתמים לימא תנן אליעור דא"ר אליעור ארבע נשים ותו לא הנשים פקחות וליתני נשים לאפוקי מדרבי

פירי דלא שרקי וקפיד עלייהו. דין הוא לתלות באשה מפני שהיא כמי שיש לה אוגנים. ואפילו לחוקיה דאמר התם טהורות שאני להלל גופיה זו יש לה שולים וזו אין לה שולים אלא ה"ק ליה כיון דכשיש לה שולי" טמאות ודאי דאלו קופה טומאה ודאי דקתני טמאות וכדמוכהא נמי שמעתין לקמן ואלו מעל"ע תולין. א"ל אי אתה מודה בקופה שנשתמשו בה טהרות וכו^י. איכא למידק להלל גופיה קשיא טומאה ודאי

מפני שהיא דומה במקצת לשאינה בדוקה ואינה מכוסה משום דשכיחי בה דמים. אשה לשאינה בדוקה ולשאילה מכוסה אלא שמאחר שבאלו טמאות ודאי באשה היה לנו לתלות וכן אתה מפרש ללשון שאמרו בקופה שאינה בדוקה א"נ שהיא מכוסה שלא בא הלל להשוות כי פליגי חזקיה ור' יוחנן בקופה בדוקה מר סבר הא בדקה ומר סבר אימור עם סילוק ידו נפל והא דומיא דאשה קתני ואשה בדוקה היא כיון דשכיחי בה דמים כשאינה בדוקה דמיא ואיבעית אימא כי מודו שמאי והלל בקופה שאינה מכוסה כי פליגי חזקיה ורבי יוחנן בקופה מכוסה מכוסה היכי נפל כגון שתשמישה ע^{יי}י כסוי והא דומיא דאשה

112 1

שאינה בדוקה

מי קאמינא לטהרות הוא דקאמינא ושמאי ישראל מפריה ורביה והלל מפריה ורביה כולה דעבדינן סייג אמר ליה א"כ בטלת בנות עשה סייג לדבריך דמאי שנא מכל החורה דאם איתא דהוה דם מעיקרא הוה אתי ומיהו לאמר ליה הלל לשמאי אין טעמא קאמרת כי האיך לישנא משום בטול פריה ורביה הכי לה שולים ולמאן דתני האי לישנא הא תניא דקמקשית קופה לזו יש לה שולים ולזו אין משום בטול פריה ורביה ולמאי דקטעית נמי מקשי ליה קופה ואמר ליה שמאי טעמא דידי דאם איתא דהוה דם מעיקרא הוה אתי וקא התם הלל הוא דקטעי הוא סבר טעמא דשמאי לישנא דאם איתא דהוה דם מעיקרא הוה אתי ומאן דחני האי לישנא הא חניא כי האיך להלל א"כ בטלת בנות ישראל מפריה ורביה פריה ורביה תניא נמי הכי אמר לו שמאי שולים רבא אמר טעמא דשמאי משום בטול הפרש בין זו לזו לזו יש לה שולים לזו אין לה שטהרות הראשונות טמאות אמר לו אבל ומה

ואי בעית אימא כי מודו שמאי והלל בקופה אי נמי מיא לא קפיד עלייהו פירי קפיד עלייהו לית ליה דר' ינאי מיא שרקי פירי לא שרקי אבל יש לה אוגנים כולן טמאין לימא חזקיה משום רבי ינאי לא שנו אלא שאין לה אוגנים מהן הוא ממא וכולן מהורין ואמר ריש לקיש דליים מים בזה אחר זה ונמצא שרץ באחד שולים ויש לה אוגנים והתניא המדלה עשרה שולים אין לה שולים מ"ט דר" יוחנן אין לה כי פליגי הזקיה ורבי יוחנן בקופה שאין לה מודו שמאי והלל בקופה שיש לה שולים מודו בקופה דטהרות הראשונות ממאות כי הראשונות ממאות והא (בית) שמאי והלל בראשונות מהורות רבי יוחנן אמר מהרות ונמצא שרץ בזוית אחרת חזקיה אמר טהרות איתמר קופה שנשתמשו בה טהרות בזוית זו (שולי"ם בדוקי"ן מכוסי"ן בזוי"ת סימ"ן) לטהרות נמי לא דאם כן לבו נוקפו ופורש

LLL

9

מאיאתן בין לקולא בין לחומרא ובמקום הממאות כשעת מציאתן וכי תימא כשעת גבי הזיתים וכן מטלית המהומהם טהור שכל האי מעיקרא מחט מעלייתא היא והשתא הוא שכל הטמאות כשעת מציאתן ואמאי לימא שנמצאת מלאה חלודה או שבורה טהורה כשעת מציאתן ותני עלה כשעת מציאתן ר"מ מטהר וחכמים מטמאין שכל הטמאות אם הי אם מת ולמחר השכים ומצאו מת מחוקינן והתנן נגע באחד בלילה ואינו יודע ממלום למלום ורבי יוחנן סבר מחזקינן ומי בזוית אחרת חוקיה סבר לא מחוקינן טומאה בית זו וטלטלוה בזוית אחרת ונמצא שרץ קאמר ה"ק קופה שנשתמשו בה מהרות בזוית חוקיה ורבי יוחנן בזוית בית והא קופה כי מודו שמאי והלל בזוית קופה כי פליגי דמים כשאין מכוסה דמיא ואיבעית אימא קתני ואשה מכוסה היא כיון דשכיחי בה

טהור נכנס לשם ונטלה עד שיאמר ברי לי אין אומרים תטמא מעת לעת אלא מפקידה א"א אלא א"כ נגעה טהורה שאני אומר אדם - ולא בדקה ולרביעית בדקה ומצאה טמאה ומדף טמא מונה תהתיו אע"פ שאם נפלה ומצאת טהורה וישבה לה שניה ושלישית שרפינן מתלא תלינן והתנן ככר ע"ג הרף מעת לעת כיצד בדקה עצמה בשעה ראשונה מציאחן אבל שלא במקום מציאחן משרף לא - מעת לעת ומפקידה לפקידה ממעטת על יד אין אומרים תטמא מפקידה לפקידה אלא ולא ברקה ולרביעי בדקה ומצאה טמאה בשבת ומצאת טהורה וישבה שני ושלישי דהעלה חלודה ועוד מנא שרץ שרוף על - מפקידה לפקידה כיצד בדקה עצמה באחד על יד מעת לעת מעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה ומפקידה לפקידה ממעטת תל מדותיו אלא מעת לעת ממעטת על יד אבל לחלות חלינן ומי חלינן והתנן מחט צשה סייג לדבריו ולא כדברי הלל שהפריז ובמקום מציאתן וכי תימא הני מילי לשרוף זה ולא כדברי זה לא כדברי שמאי שלא לא כדברי זה כו' ת"ר וחכ"א לא כדברי מדף כדכתיב (ויקרא כו:לו) עלה נדף וחכ"א ואב"א הכא בטומאה דרבון דיקא נמי דקתני בין ברה"ר בין ברשות היחיד ספקו מהור דעת לישאל וכל דבר שאין בו דעת לישאל ברה"י ספקה ממא משום דהוי דבר שאין בו ספק טומאה ברה"י הוא וכל ספק טומאה עורב דשלא בכונה לא אמרינן מכדי האי ככר נימא עורב אתא ועדא אדם דבכונה אמרינן אומר אדם טהור נכנס לשם ונטלה הכא נמי אלא למקום מדרון התם כדקתני טעמא שאני שלא נכנס אדם שם וא"ר אלעזר לא נצרכה

אימא שלא יהא חוטא נשכר מאי בינייהו מדותיהן שלא תחלוק במעת לעת איבעית משכחת לה ג' עונות במעת לעת השוו חכמים עונה יתירה א"ל רב פפא לרבא והא זימנין הואיל ולא ברקה הפסידה עונה מאי עונה לילה וערבית להכשיר טהרות של יום וזו שחרית וערבית שחרית להכשיר טהרות של תקנו להן לבנות ישראל שיהו בודקות עצמן כי הא דאמר רב יהודה אמר שמואל הכמים לאביי הוא דבעי אלא מאי טעמייהו דרבון אביי אם כן תהא דיה שעתה ורבה לחדודי מעמייהו דרבנן אשה מרגשת בעצמה א"ל ממעטת על יד מעת לעת אמר רבה מאי מפלידה לפקידה תנא נמי מפקידה לפקידה לעת איירי דתנא מעל"ע ממעטת על יד ראשונה ומצאת טהורה לא מטמינן לה מעת לפקידה פשיטא כיון דבדקה עצמה בשעה

ומתניתין בשעת וסתה ור' דוסא היא בשעת וסתה אבל שלא בשעת וסתה מודי להו תייכ לא פליג רבי דוסא עלייהו דרבון אלא היא ולא רבי דוסא ... אפילו תימא רבי דוסא בשעת וסתה מטמאה מעת לעת נימא רבנן לה וסת כתמה ממא למפרע שאם תראה שלא וסתה אמר מאן תנא להא דת"ר אשה שיש בכל מכלל דר' דוסא אפילו שלא בשעת וסתה מודו ליה ומתניתין בשעת וסתה ודברי דר' דוסא אלא שלא בשעת וסתה אבל בשעת אפילו תימא רבנן עד כאן לא פליגי רבנן עליה דוסא אומר כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה דיין שעתן בתולה מעוברת מניקה וזקנה ר' היא ולא רבנן דתניא ר"א אומר ארבע נשים שיש לה וסת [וכו'] לימא מתני' ר' דוסא איכא בינייהו דאתניסה ולא בדקה כל אשה

112 11

וברייתא דברי הכל ולוקמא איפכא כיון מטמאה מעת לעת טעמא דאשה שיש לה דאיכא לאוקומי לקולא ולחומרא לחומרא וסת הוא דפליגי רבנן בין כתמה לראייתה מוקמינן קתני שאם תראה שלא בשעת וסתה הא שאר נשים שאמרו הכמים דיין שעתן

השתא מעת לעת ממעטה מפקידה לפקידה מיבעיא. פי' לדברי חכמים לעולם מפקידה לפקידה מיבעא מעת לעת ממעטה מפקידה לפקידה מיבעיא. פי' לדברי חכמים מער לעת מפקידה לפקידה מועם מעת לעת שכבר מיעט מעל"ע ע"י הפקידה וכיון שעד זה ממעט על יד מעת לעת אם לא בדקה מאתמול כ"ש שדינו למעט על יד הפקידה אם בדקה עצמה היום בשעה ראשונה ולרביעית שמשה דכיון שהזמן ביניהם מועט אין לחוש כ"כ בשעת פקידה לומר עם סלוק ידיה ראתה. ופריק הי"א עד זה לא תמעט אלא על יד מעל"ע אע"פ שהחששא שלו יותר קרובה מפני הפסד טהרות הקל. אבל על יד פקידה לא ימעט דליחיש שמא תחפנו שכבת זרע קמ"ל.

8

שהגיע זמנה לראות יש לה כתם ושלא הגיע חכמים דיין שעתן כתמן כראייתן ותינוקת רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו חכמים דיין שעתן כתמן טמא למפרע דר"מ הנשים כתמן טמא למפרע ונשים שאמרו ר"מ היא דמחמיר גבי כתמים דתניא כל מכלל דחנא קמא סבר אפי' למפרע אין כתם למפרע אבל יש להן כתם מכאן ולהבא מאי לאו אין להן כתם כלל לא אין להן שאמרו חכמים דיין שעתן אין להן כתם ממא ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר נשים ממא ונשים שאמרו חכמים דיין שעתן כתמן חנינא כתם כלל והתניא כל הנשים כתמן בדם אין חוששין לה ומי אית ליה לרבי זמנה לראות שאפילו סדינין שלה מלוכלכין כעמן כראייתן הוץ מתינוקת שלא הגיע ממא למפרע ונשים שאמרו חכמים דיין שעתן רבי הנינא בן אנטיגנוס כל הנשים כתמן היא דאמר רב יהודה אמר שמואל משום כתמן כראייתן מני רבי חנינא בן אנטיגנוס

רבנן חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש קמ"ל ואיבעית אימא שתי בדיקות אצרכוה תראה טפת דם כחרדל ותחפנה שכבת זרע ואידי לאחר תשמיש פשיטא מהו דתימא שמא למ"ל הרי זו כפקידה אלא אי אמרת אידי סד"א מתוך שמהומה לביתה לא בדקה שפיר לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש איצטריך ואחד לה האי מאי אי אמרת בשלמא חד בנות ישראל משמשות בשני עדים אחד לו לאחר תשמיש ואחד לו ואחד לה כדתנן דרך תשמיש וחד לאחר תשמיש לא אידי ואידי בעדים הרי זו כפקידה מאי לאו חד לפני אינה מכנסת לחורין ולסדקין תנן המשמשת מהומה לביתה מאי הוי מתוך שמהומה לביתה אמר רב קטינא מתוך שמהומה לביתה וכי שלפני תשמיש אינו ממעט כפקידה מ"ט בעדים כו' אמר רב יהודה אמר שמואל עד לראות משהגיעו ימי הנעורים והמשמשת זמנה לראות אין לה כתם ואימתי הגיע זמנה

וכי קתני הרי זו כפקיד' אלאחר תשמיש והא

מכדי האי מטה דבר שאין בו דעת לישאל הוא. פירש מדקא מקשינן הכי אלמא ברשות היחיד בלחוד הוא דגזור רבנן במעת לעת בספק טומאה שאלו ברשות הרבים אינו חלוק בין בדבר שיש בי זשק לשאנו כו זשק הלעולה מפנהו מהור והמו שפורשתו המשנה

בו דעת לשאין בו דעת דלעולם ספיקו טהור וכמו שפירשתי במשנה. ולפיכך הקשו חכמי הצרפתים היכי תרגימנא בשחברותיה נושאו' אותה אם כן הויין לה אינהו תרתי ואיהי חדא הא תלתא ה"יל רשות הרבים וספיקו טהור דהכי אמרינן בגמרא בריש פרק שני

נזירים. ויש מי שתירץ אין רשות הרבים אלא בשלשה אנשים אבל נשים אפילו מאה נמי כאחד דמיין ורשות היחיד הוא מאי טעמא דגמרינן מסוטה מה סוטה אין סתירתה אלא באיש אחד אבל ב' אנשים והיא לא סתירה היא שהרי אשה אחת מתייחדת עם ב' אנשים א) אף רשות היחיד בלא

QCL,

הא קמ"ל טעמא דריה שעתה הא יוחנן ספק טומאה הבאה בידי אדם נשאלין これないに במהרות ליתני היתה עסוקה במהרות ופרשה - במטה דהויא ליה יד חברותיה והשתא דא"ר למה לי למיחני היתה יושבת במטה ועסקה ערגמה זעירי כשחברותיה נושאות אותה לפקידה לא קמ"ל - כיצד דיה שעתה וכו" וכל דבר שאין בו דעת לישאל ספקו טהור האי מטה דבר שאין בו דעת לישאל הוא חשו בה רבנן לפסידא דטהרות אבל מפקידה לפקידה מיבעיא מצו דתימא מעת לעת ומושב לטמא אדם לטמא בגדים מעת לעת השתא מעת לעת ממעטת מפקידה דאמר זעירי מעת לעת שבנדה עושה משכב מעת לעת מטה נמי מטמיא מסייע ליה לועירי במשמשת קתני תני ומשמשת ממעטת על יד

היא, וזה אינו כלום. שלשה אנשים אבל נשים אפילו עשר נשים אין אדם מתיחד הילכך הויא לה סתירה ורשות היחיד

ודאי ואין הספק בה אלא שהיא מטמאה אינה נחשבת בכלל המנין אלא הרי היא כגוף השרץ. ואחרים העמידוה לזו כשהיא ישנה בכילה במטה וחלקה רשות לעצמה ולי נראה שזו היא טמאה

ממא אבל ברה"ר ספקו מהור אפילו המלית שאין אלא ספק אחד. ברה"י ספיקו טמא בשחיהן שהרי שנינו כל שאתה יכול לרבות ספיקו" וספק ספקו" ברה"י ספקו ולא בזה ספיקו טהור בין בטהרות שהן שתי ספיקות בין בטלית שאינן אלא ספיקא חד. ומסקנא הטומאות ספק נגע טליתו בטמאות ונטמא ונגע בטהרות ונטמאו או ספק לא נגע הטלית לא בזה כגון שהוא ומליתו מהורים וממאות בצדן שראויין לממא בגדים כגון משכב ומושב ושאר אבות היה מתעטף בטליתו וטהרות וטמאות בצדו טהרות וטמאות למעלה מראשו. יש מפרשים

והא דקתני **ואם א"א לו אלא א"כ גגע טמא.** לאו דוקא א"א שא"כ האיך אמר רשב"ג אומרים ומהרות בצדו ולמעלה מראשו וכך פי' רש"י ז"ל. ואחרים פירשו דאו או קתני היה הוא טהור וטמאות בצדו ולמעלה מראשו או שהיה הוא טמא

ומה שכתב רש"י ז"ל אין שונין הוששין שמא עכשו גגע ובתחלה לא או חלוף לאו דוקא דא"כ קרוב הרבה ליגע ורחוק שלא ליגע ובכיוצא בזה א"א דלאו דוקא לגמרי בפרק כיצד העדים. רשב"ג אסיפא פליג דה"ל רבנן לחומרא ולפיכך אמרו אין שונין וא"א לאו דוקא אלא שהדבר אמגינן לקמן במכילתין דכי אמרי רבנן אין שונין בטהרות לחומרא אבל לקולא שונין אלא ודאי לו שנה והלא א"א וא"ה רשב"ג ארישא פליג, א"כ ה"ל רבנן לקולא ואיהו לחומרא ואנן איפכא

לכ"ש שנעשו מעת לעת שבנדה. שהוא ניצל באה' המה גזרו על מעה לעה שלו כנד' עצמה משכבות ומושבות שטומאתן מרובה יטמא אדם לטמא בגדים. ולאו קושיא היא דאנן הכי קאמרינן ומה כלי חרס שטומאתו מועט' מהיכא מייתית ליה מכלי חרס מה כלי חרס אינו מטמא אדם לטמא בגדים אף משכב ומושב לא ומה כלי הרס המוקף צמיד פתיל וכו". הקשו בתוספות ונימא דיו לבא מן הדין להיות כנדון אפילו לחומר' אלא חוששין שמא עכשיו לא נגע ובתחלה נגע ולא חלוף.

לך ניצל מהן ולא ממגע תוך כגון בשערו רוקו ומשקה הזב והזבה. הגאונים שהן מפרשים פכין קטנים שאינן ראויין לישיבה ומהורין במדרס הזב אבל מן ההיסט אין שמטמאין בנדה עצמה עשו מעת לעת כמוה דאשכה' בכלי חרס מוקף צמיד פתיל כ"ש לדעת גם זו אינה קושיא דמה לפכין קטנים שהן מהורין בנדה עצמה תאמר במשכבו' ומושבות דכיון אפקיה רחמנא להיסט בלשון נגיעה לומר שכל שאי אפשר להטמאות בנגיעה אינו מטמא בהיסט, בבבא קמא ופירש רש"י ז"ל שהוא של הרס ואי אפשר ליגע בחוכן ואעפ"י שאפשר בהיסט להכי ועוד הקשו דנימא פכים קטנים יוכיה שטמאים במת ואין מטמאים במעל"ע שבנדה כדאמרינן

01 LLL

ברשות הרבים טהור גופא אמר זעירי מעת דתני רב הושעיא ברשות היחיד ספקו ממא משכבה ומושבה טומאה הבאה בידי אדם הוא בר מיניה דההיא - והא אבימי מבי חוזאי מתניתא קאמר אימא אמרו לו אין שונים בטהרות אמאי הא ספק גגע ממא רשב"ג אומר אומרים לו שנה ושונה – משכבות ומושבות שאינן ניצולין באהל המת נגע ספק לא נגע טהור ואם אי אפשר אא"כ - באוהל המת אינו ניצול במעת לעת שבנדה בצדו וטהרות וטומאות למעלה מראשו ספק - הוא ומה כלי חרס המוקף צמיד פתיל הניצול מיתיבי היה מתעטף בטליתו וטהרות וטומאות המונח על גבי קרקע כמי שיש בו דעת לישאל - מה מגעה לא מטמא אדם אף משכבה לא הבאה בידי אדם נשאלים עליה אפי' בכלי שבנדה משכבה ומושבה כמגעה מאי לאו אותה במטה גופא א"ר יוחנן ספק טומאה. חוזאי אתא ואייתי מתניתא בידיה מעת לעת בו דעת לישאל אע"פ שאין חברותיה נושאות. לטמא בגדים איני והא כי אתא אבימי מבי

אינו דין שאין ניצולין במעת לעת שבנדה מטמא אדם אמר רבא ותסברא קל וחומר עליה אפי' בכלי מונח ע"ג קרקע כמי שיש - לעת שבנדה עושה משכב ומושב לטמא אדם

١ تا ٢

וכלי חרס המוקף צמיד פתיל ומקולקלת. היכא דלית ליה דררא דטומאה לא קתני מטמאה אוכלין ומשקין משכבות ומושבות. קתני היכא דאית ליה דררא דטומאה אבל שראחה הרואה כתם מטמאה למפרע ומה היא - לא לתרומה אי הכי ליתני גבי מעלות כי מטמאה את בועלה ואינה מונה אלא משעה - אמר רב הונא מעת לעת שבנדה לקדש אבל מממאני אנו בועלה למפרע ר' עקיבא אומר אבל אדם ובגדים לא משום הכי קאמר ק"ו צמיד פתיל ואינה מקולקלת למנינה ואינה. ואי ממתניתא הוה אמינא או אדם או בגדים ומושבות אוכלין ומשקין וכלי חדס המוקף. וחומד מנא ליה לעולם שמיע ליה מתניתא מטמאה מעת לעת ומה היא מטמאה משכבות - לימא מתניתא ואי לא שמיע ליה מתניתא קל לטמא בגדים תניא כוותיה דרבא הרואה דם ולא שורפין ורבא אי שמיע ליה מתניתא משעה שראתה וזה וזה תולין לא אוכלין לטמא בגדים אף משכבה ומושבה מטמא אדם כמגע עצמה מה מגע עצמה מטמא אדם - למנינה ומטמאה את בועלה ואינה מונה אלא

וכולן טהורות קתני מיהת ככרות של תרומה לי בין כל אחת ואחת אמר לה א"כ היא טמאה כולן טמאות אמרה לו רבי והלא בדיקה היתה ממאה ובאת ושאלה את רבן גמליאל ואמר לה ידה במים ובודקת באחרונה בדקה ומצאה ככרות של תרומה ובין כל אחת ואחת מדיחה בשפחתו של רבן גמליאל שהיתה אופה מדכן בגלילא הכא נמי בימי רבי ת"ש מעשה דימי רבי מי הואי כדעולא דאמר עולא חבריא תרומה בימי רבי אלא אי אמרת לקדש קדש הדחק אי אמרת בשלמא לתרומה היינו דהואי אמר כדי הוא רבי אליעזר לסמוך עליו בשעת דלאו יחיד פליג עליה אלא רבים פליגי עליה איתמר הלכתא לא כמר ולא כמר וכיון שנזכר הדחק היכי עביד כותיה אלא (לאו) דלא דאין הלכה כרבי אליעזר אלא כרבנן בשעת בה מאי לאחר שנוכר אילימא לאחר שנוכר כדי הוא ר"א לסמוך עליו בשעת הדחק והוינן מעשה ועשה רבי כר"א לאחר שנוכר אמר שבידיה שבדקה עצמה כשיעור וסת ת"ש שבפניה רב הונא מתני לישרוף שירים אמר רב חסדא לא נצרכה אלא לתקן שירים מלאכול בתרומה והוינן בה מאי דהוה הוה שמע רבי יהודה אומר אף בשעת עברתן לאו בין דקדש בין דתרומה לא דקדש תא מיחיבי מה היא מטמאה אוכלין ומשקין מאי

שנעשו על טהרת תרומה תנן התם נולד לה בחולין שנעשו על טהרת קדש ולא בחולין לתרומה קבלה מיניה רב שמואל בר רב יצחק א"ל רב נחמן והא תני תנא לקדש אבל לא לתרומה ממאי מדלא קתני לה גבי מעלות מעת לעת שבנדה מטמאה בין לקדש ובין היה לישנא אחרינא אמרי לה אמר רב הונא למהדר ולשייליה מעשה שהיה בשתי שפחות אלא אי אמרת אידי ואידי דקדש למה לה וחדא דתרומה היא היינו דהדרה ושיילה וכולן טהורות אי אמרת בשלמא חדא דקדש כל אחת ואחת אמר לה אם כן היא טמאה ממאות אמרה לו והלא בדיקה היתה לי בין ובאת ושאלה לרבן גמליאל ואמר לה כולן במים ובודקת ובאחרונה בדקה ומצאה טמאה של יין ובין כל אחת ואחת מדיחה ידיה בשפחה של רבן גמליאל שהיתה גפה חביות נמי דאפרשינהו בלישייהו ת"ש שוב מעשה פרוסה ואמרינן דאפרשינהו בלישייהו הכא מכל חד וחד אחד אמר רחמנא שלא יטול תרומה מינייהו וכי תימא דמפריש פרוסה בעינן ארבעים למצוה והא בעינן אפרושי תודה שאפאן ד' חלות יצא והוינן בה והא וכי הא דאמר רב טובי בר רב קטינא לחמי עודה באפיה מאי בעיא דאפרשינהו בלישייהו מאי תרומה תרומת לחמי תודה תרומת לחמי

71 LLL

ספל טומאה עד שלא גלגלה העשה בטומאה

1121

שמואל בר רב יצחק בחולין שנעשו על טהרת הטבולין לחלה דאמר מר קבלה מיניה רב חולין ולא גזרו על ספקה משום חולין לחלה והא מעת לעת שבנדה דודאי מטמא חולין לא גזרו עליו משום חולין הטבולין לחלה והאי טבול יום כיון דלא מטמא ודאי חולין גזרו על ספקו משום חולין הטבולין דמו הא טמיתנהו אמר אביי כל שודאי מטמא בחולין ואי אמרת חולין הטבולין לחלה כחלה עני אם עפני אהוא שלישי ושלישי טהור ומניחתה בכפישה או באנחותא ומקפת וקורא יום לשה את העיסה וקוצה הימנה חלתה לחלה כחלה דמו והתניא אשה שהיא טבולת לבני הכנסת וטמאין לתרומה וחולין הטבולין כבד ממא משאן קל טהור וכולן טהורין פורקין מן החמור או טוענין בזמן שמשאן נמי מטמו אלא בנשען דתנן זב וטהור שהיו שנינו כמו שני שבילין דהתם חולין גרידא ורבא דאמרי תרוייהו שלא תאמר בהוכחות ספק אמרו בספק חלה מאי ספק חלה אביי וחלתה תלויה לא אוכלין ולא שורפין באיזה

לוקנתה רבי אליעור אומר כל אשה שעברו זקנה כל שעברו עליה שלש עונות סמוך מטמאה מעת לעת וחכ"א דיה שעתה איזוהי נענה בנה למניקה גמלתו או מת ר"מ אומר משיודע עוברה מניקה עד שתגמול את בנה ראחה דם מימיה אע"פ שנשואה מעוברת הלכה כרבי אליעזר איזו היא בתולה כל שלא רבי יהושע אני לא שמעתי אלא בתולה אבל שעתן בתולה מעוברת מניקה וזקינה אמר מעוני, עבי אליעור אומר ארבע נשים דיין תרומה ואיבעית אימא הנח מעת לעת דרבנן התם לא פתיכא בהו תרומה הכא פתיכא בהו קדש ולא בחולין שנעשו על טהרת תרומה תעשה בטומאה הולין נינהו ומותר לגרום דמו ואסור לגרום טומאה לחלה תנא משגלגלה תעשה בטהרה עד שלא גלגלה. תעשה בטהרה חולין הטבולין לחלה כחלה טומאה לחולין שבארץ ישראל משגלגלה

אלא אחת ואני שמעתי הרבה אין אומרים

אטב לא שמעת אני שמעתי אחה לא שמעת

צכו, עדוא אמר לו רבי אליעזר לרבי יהושע

ראתה הראשונה מאונס אף השניה דיה שעתה

ראשונה אבל בשניה מטמאה מעת לעת ואם

דיין שעתן ובמה אמר דיה שעתה בראייה

מעוברת ומניקה שעברו עליהן שלש עונות

אליה שלש עונות דיה שעתה רבי יוסי אומר

והאיכא דתנן ר"א אומר

שנטמאו במשקין ר' אליעור אומר מטמאין צלכה כר' אליעזר ואידך דתנן אחורי כלים ערי יהושע ודברי ר"ע מדברי כולן אבל יוסי אומרים נראין דברי רבי אליעזר מדברי להם אלא יום שביעי בלבד ותניא ר"ש ורבי ויום השביעי בלבד רבי עקיבא אומר אין רבי יהושע אומר אין להן אלא יום הראשון רבי אליעזר אומר הרי אלו בחזקת טהרה שביעי ומצאו טהור ושאר הימים לא בדקו שברקו עצמן יום ראשון ומצאו טהור יום דברי ר"א והלכה כדבריו ואידך הזב והזבה המקשה כמה תשפה ותהא זבה מעת לעת כרבי אליעור בארבע חדא דאמרן ואידך ליושנו אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה של ר"א דמצינו מחינן בהו החזיר את הדבר דר"א לא מצינן מחינן בהו לאחר פטירתו עבדינן כוותיה באחרנייתא ומשום כבודו שמותי הוא וסבר אי עבדינן כוותיה בחדא אליעור בחייו מ"ט לא משום דרבי אליעור החזיר רבי יהושע את הדבר ליושנו כרבי כרבי יהושע לאחר פטירתו של רבי אליעזר שראהו כל ימיו של רבי אליעור היו עושין למי שלא ראה את החדש יבא ויעיד אלא למי

קמ"ל שאין למדין הלכה מפי תלמוד ותו ליכא ולימא הלכה כר"א באחורי כלים אלא הא הלכתא וכי תימא אחורי כלים קמ"ל דלא תנן כולו ממא מאי קמ"ל שמואל בכולהו תנן ממא עוכו אזנו אוגנו ידיו טהורין נטמא תוכו דתנן כלי שנטמא מאחוריו במשקין אחוריו ומאי שנא אחורי כלים דנקט משום דקילי דאין עלולין לקבל טומאה לא גזרו בהו רבנן בתגוגול גלבל מומאה גזרו בהו רבנן אוכלין דגוור גורה משום משקין דוב וזבה משקין מטמא כלי ואין משקה מטמא כלי ורבנן הוא עבדינן קל וחומר דמדאורייתא אין אוכל ומבול יום דאורייתא ורבנן מדאורייתא לא תרומה ורבי אליעזר אחורי כלים דרבנן שמטמא משקה חולין אינו דין שפוסל אוכלי משקה חולין פוסל אוכלי תרומה אחורי כלים א"ר יהושע ק"ו ומה טבול יום שאין מטמא מטמאין את המשקין ופוסלין את האוכלין באוכלין ואפילו דתרומה רבי יהושע אומר את המשקין ואפילו דחולין ואין פוסלין את את המשקין ואין פוסלין את האוכלין מטמאין וכן הא דאמר נ"מ לנחל איתן סבר לה כר" יאשיה אשר לא יעבד בו לשעבר ואיתא בפלוגתא בפ" באדם. א"נ קסבר מוכת עץ מותרת לכהן גדול וכתובתה מאתים ומחלוקת היא ביבמות ובכתובות. דתלי במעשה הוא והאי דקתני כל זמן שלא נבעלה לאו דוקא אלא שלא נטלו בתוליה בין בעץ בין האי תנא בוגרת מותרת לכהן גדול א"נ נפקא מינה לכתובה ולא לכהן תניא ומוכת עץ מילתא רבי אליעזר אומר מלמדין את הקטנה שתמאן - מיניה טובא אלא משום דקאי רבי הנינא בן א"ר אלעזר הלכה כר"א בד' ותו ליכא והתנן וויכא לעני קטנות ש"מ דוקא קתני ש"מ וכן ונימא נשים דעלמא אלא מדהכא קתני אשה קטנות דעלמא אי הכי גבי אשה נמי נתני נשים בר' אלעור וחד דר' אליעור לא מאי קטנות שחר שקרב בד' שעות מאי קטנות לאו חדא מ' יום שנתנסך ע"ג המזבח ועל תמיד של בירושלים על שהרג את הנפש ועל יין בן את האשה ע"פ עד אחד ושנסקל תרנגול ה' דברים שממאנים את הקטנות ושמשיאין בן בבא כותיה דתניא רבי יהודה בן בבא העיד ולא דמיין להדדי אלא משום דקאי רבי יהודה שתמאן בו ומי קאי והא אצרכו מצרכינן להו דתנן רבי אלעזר אומר מלמדין את הקטנה דהאי מהאי משום דקאי רבי אלעזר כותיה אמר שמואל הלכה כר"א ש"מ ומאי אולמיה ונותן לסל הסל מצרפן לחלה ואמר רב יהודה מסחברא דתנן ר' אליעזר אומר אף הרודה מהרות אבל בשאר סדרים איכא מובא וה"נ אמר שמואל הלכה כר' אליעזר בד' בסדר יהודה אמר שמואל הלכה כר' אליעזר כי מלמדין את הקטנה שתמאן בו ואמר רב

הא דאמר רב ששת בריה דרב אידי בי קחני מידי דחלי במעשה. פירש אליבא דר"ש קסבר בן גמליאל אומר אומרה בהודאה והא קשיש אומרה ברכה רביעית בפני עצמה רבי הנינא חנינא בן גמליאל דחניא רבי עקיבא אומר הלכה כר"א א"ר אבא ההוא דאמר משום רבי אליעור אומר אומרה בהודאה וא"ר אלעור אומר אומרה ברכה רביעית בפני עצמה ר' יהודה בן בבא כוותיה ותו ליכא והתנן ר"ע להו ולא דמיין להדדי אלא משום דקאי רבי שתמאן בו ומי קאי והא אצרוכי מצרכינן דתנן רבי אלעזר אומר מלמדים את הקטנה קשיא ההיא משום דקאי רבי אלעזר כותיה בסדר טהרות אבל בשאר סדרי איכא אלא לימא ליה כי אמר אבא הלכה כר"א בד' ר"א ואבוך אמר הלכה כר"א בד' ואם איתא לעלמא את אמרת מאן תנא קטפא פירא וא"ר זירא חזי דמינך ומאבוך קשריתו קטפא ביעור וא"ר פדת מאן תנא קטפא פירא ר"א ולדמיהן שביעית יש להן ביעור ולדמיהן הורד והכופר והלטום והקטף יש להן שביעית אבל בשאר סדרי איכא ומי איכא והתנן א"ר אלעזר הלכה כר"א בד' בסדר טהרות בו וא"ר אלעזר הלכה כר"א וכי תימא כי

מאי איריא אילן שאינו עושה פרי אפילו אילן לברייחו לא קחני רבינא אמר כי קחני מידי חכמים ר"א דאמר קטפו זהו פריו אי ר"א דר"א א"ל ההוא סבא הכי א"ר יוחנן מאן פריו מאן חכמים לאו רבנן דפליגי עליה וחכ"א יש לקטף שביעית מפני שקטפו זהו זהו פריו דתנן ר"ש אומר אין לקטף שביעית אבל באילן שאינו עושה פירות מודו דקטפו פליגי רבנן עליה דר"א באילן העושה פירות הפגין אסור מפני שהוא פרי ואיבעית אימא כי בשרף העלין בשרף העיקרין מותר בשרף בעון איר יהושע שמעתי בפירוש שהמעמיד בקטפא דגווזא אבל בקטפא דפירא מודו ליה עבנן ע"כ לא פליגי רבנן עליה דר"א אלא המעמיד בשרף ערלה אסור אפילו חימא תנא קטפא פירא ר"א הוא והתנן ר"א אומר ר' ירמיה לר' זירא ואת לא תסברא דמאן איהו אמר משום אבותיו וליה לא ס"ל א"ל שצ"ל הבדלה בחונן הדעת אמר ר"ג בר יצחק אבותיו אומר מתפלל שמנה עשרה מפני שמנה עשרה רבי הנינא בן גמליאל משום שבע ומחודה בערבית מחפלל שבע מעין מנחה מתפלל שבע ומתודה בנעילה מתפלל שבע ומתודה מוסף מתפלל שבע ומתודה יוה"כ מתפלל שבע ומתודה שחרית מתפלל גמליאל בשיטתיה ומי קאי והתניא אור

עגלה ערופה.

כי קתני מידי דלא הדר לברייתו מידי דהדר לא קתני רבי הנינא בריה דרב איקא אמר מונו נעלי במעשה מידי דלא חלי במעשה לתני רב ששת בריה דרב אידי אמר כי קתני שם לווי אבל מידי דאית ליה שם לווי לא אמר ר"נ בר יצחק כי קתני מידי דלית ליה מפני שהיא עבודה ואם איתא ליתני נמי הא כדתנן אין קוצצין בתולת שקמה בשביעית מינה למקח וממכר אי נמי למקצצה בשביעית וממכר בתולת שקמה כ"ז שלא נקצצה נפקא נעבדה נפקא מינה לנחל איתן א"נ למקח לכתובתה מאתים בתולת קרקע כ"ז שלא כל זמן שלא נבעלה נפקא מינה לכ"ג א"נ אדם בתולת קרקע בתולת שקמה בתולת אדם ונאמר רב כהנא תנא ג' בתולות הן בתולת שאמרו בתולת דמים ולא בתולת בתולים איני עדיין אני קורא לה בתולה שהרי בתולה מחמת נישואין ילדה וראתה דם מחמת לידה כל שלא ראתה כו' ת"ר נשאת וראתה דם ורבנן אמרי ליה לא שנא איזו היא בתולה באילן שאינו עושה פירות דקטפו זהו פריו נמי קטפו זהו פריו לדידכו אודו לי מיהת לאמר להו לדידי אפי' אילן העושה פירות העושה פרי קטפו זהו פריו לדבריהם דרבנן

91 LLL

(בראשית לח, כד) ויהי כמשלש חדשים ואע"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר סומכוס אומר משום רבי מאיר שלשה חדשים מעוברת משיודע עוברה וכמה הכרת העובר בידוע שנעבדה צונמא הרי זו בתולת קרקע רשושין ואין עפרה תיחוח נמצא בה חרס קתני ת"ר איזוהי בתולת קרקע כל שמעלה עליה זבינא מידי דלא קפיץ עליה זבינא לא מרובין בניה מרובין אלא כי קתני מידי דקפיץ יפין לאשה ותניא משום ר"מ כל אשה שדמיה אומר כשם שהשאור יפה לעיסה כך דמים - לשבעה ת"ר הרי שהיתה בחזקת מעוברת זבינא לא קתני ולא קפדי והתניא רבי הייא בקפיד עליה זבינא מידי דלא קפיד עליה

שאינו של קיימא הרי זו יולדת בזוב ואי לשתה שנים ולשלישי הפילה רוח או כל דבר היא כי כתיב האי קרא בזכרים כתיב ורמינהי ילדנו רוח מאי זכר לדבר הרי ראיה גדולה שנאמר (ישעיהו כו, יח) הרינו חלנו כמו שעתה ואע"ג שאין ראיה לדבר זכר לדבר שאינו של קיימא הרי היא בחזקתה ודיה וראתה דם ואח"כ הפילה רוח או כל דבר היא משום דאיכא דילדה לט' ואיכא דילדה וגומר זכר לדבר קרא כתיב וראיה גדולה

אמרת לידה מעלייתא היא

가다 다

מידי הוא טעמא אלא משום דראשה כבד דלמא כיון דסמוך לה חואי לא מטמיא א"ל דבעידנא דחואי לא הוכר עוברה מטמיא או זירא ראתה ואה"כ הוכר עוברה מהו כיון כבדין עליה בעא מיניה רבי ירמיה מרבי ואבריה כבדין עליה הכא נמי ראשה ואבריה הוא טעמא אלא משום דראשה כבד עליה קושי סמוך ללידה רחמנא טהריה אמר רב בעא מיניה ההוא סבא מר' יוחנן הגיע עת

ראשה כבד עליה ואין אבריה כבדין עליה דמיה מסולקין ולא בעיא בדיקה הכא נמי עליה ואבריה כבדין עליה בעידנא דחזאי אין אלמא וסתות דאורייתא וכיון דאיכא חרדה ליכא חרדה והגיע וסתה ולא בדקה טמאה מסלקת את הדמים טעמא דאיכא חרדה הא והגיע שעת וסתה ולא בדקה מהורה שחרדה תניתוה רבי מאיר אומר אם היתה במחבא כיון דדמיה מסולקין לא בעיא בדיקה א"ל דוסתות דאורייתא בעיא בדיקה או דלמא לי אליבא דמ"ד וסתות דאורייתא מאי כיון פפי הגה מעת לעת דרבגן רב פפא אמר מידי וסתה בימי עבורה ולא בדקה מהו קא מיבעיא

מזה והכתיב נוגע ועוד מזה בעי כבוס נוגע לא מי הנדה יכבס בגדיו מאי מזה נוגע והכתיב ומזה טהור והכתיב (במדבר יט, כא) ומזה מי הנדה שהמזה ומזין עליו טהור ונוגע טמא ממא נאבם בנוצר ממנו טהור ור"א אומר אלו אחד ורבנן א"ר יוחנן זו שכבת זרע שהוא דכתיב (איוב יד, ד) מי יתן טהור מטמא לא וארבע הדש א"ר אלעאי מאי טעמא דר"מ מתפרקין ואין נפשה חוזרת עליה עד עשרים ונעשה חלב דברי ר"מ רבי יוסי אומר אבריה תרתי אית ליה קמ"ל תניא נמי הכי דם נעכר דרבי יוסי למה לי מהו דתימא רבי יוסי דר"מ למה לי משום לפיכך דרבי יוסי ולפיכך נפשה חוזרת עד עשרים וארבע חדש לפיכך יהודה ורבי שמעון אבריה מתפרקין ואין דם נעכר ונעשה חלב לדברי רבי יוסי ורבי ומפקידה לפקידה כשתמצא לומר לדברי ר"מ מניקתו ארבע והמש שנים מטמאה מעת לעת כל עשרים וארבע חדש לפיכך אם היתה ורבי יוסי ורבי שמעון אומרים דיין שעתן שנים דיה שעתה דברי ר"מ רבי יהודה אם היתה מניקתו והולכת ארבע או חמש ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה לפיכך עשרים וארבע חדש הרי היא ככל הנשים שתגמול וכו' ת"ר מניקה שמת בנה בתוך דמיה מסולקין ולא בעיא בדיקה מניקה עד

ולא (מיבעיא) שכוונה אלא אפי' פיחתה הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה עברו עליה שלש עונות וראתה הרי היא ככל מליה שלש עונות וראחה דיה שעתה ועוד שלש עונות וראתה דיה שעתה ועוד עברו חשיב ימי טומאה ת"ר זקנה שעברו עליה מר קחשיב ימי טומאה וימי טהרה ומר לא ורבא אמר רב הסדא עשרים יום ולא פליגי רבי יהודה נשיאה עונה בינונית שלשים יום מקפרת וכמה עונה אמר ריש לקיש משום בושה מאי בינייהו איכא בינייהו בושה ואינה אמר כל שאינה מקפרת וחד אמר כל שאינה בושה ר' זירא ור' שמואל בר רב יצחק חד שמעון אומר כל שקורין לה אמא אמא ואינה שחברותיה אומרות עליה זקנה היא ורבי היכי דמי סמוך לזקנתה אמר רב יהודה כל מעברו עליה שלש עונות [סמוך לוקנתה] אחכמה והיא רחוקה ממני איזו היא זקנה כל ויזה והיינו דאמר שלמה (קהלת ו, ג) אמרתי בהן כדי הואה כדי שיטבול ראשי גבעולין בעינא שיעור כדתנן כמה יהיו במים ויהא צריכה שיעור ה"מ אגבא דגברא אבל במנא מומור מאי איכא למימר אפילו למ"ד אינה הואה צריכה שיעור אלא למ"ד אין צריכה קמ"ל דעד דדרי כשיעור הואה הניחא למ"ד בעי כבוס אלא מאי מזה נושא וליכתוב נושא קחזיא בעונות מאי אמר רב כהנא אמר רב מכרו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה הדר מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ועוד רב פעם ראשונה ושניה דיה שעתה שלישית - מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה מני רבי הדר קחזיא בעונות מאי אמר רב גידל אמר

אתאן לר"א וכי תימא רבי היא ובעונות סבר מכנו מליה ג' עונות וראתה דיה שעתה היא דאמר בתרי זימני הוי חזקה אימא סיפא גידל אמר רב פעם ראשונה דיה שעתה שניה

، با

שמעני

ר' אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק מאי כר' אליעור לאחר שנוכר אמר כדי הוא שעת הדחק איכא דאמרי שני בצורת הוו שעתה אמרו לו אין שעת הדחק ראיה מאי עונות ובא מעשה לפני הכמים ואמרו דיה מעשה בריבה אחת בהיתלו שהפסיקה שלש בוסא ביא ר"א אומר כל אשה שעברו עליה כוונה קבעה לה וסת ודיה שעתה ומני רבי ה"ק ולא שכוונה אלא שפיחתה והותירה אבל והותירה אלא אפי' כוונה ואיבעית אימא והותירה אלא אפי' כוונה תני לא שפיחתה לעת איפכא מבעי ליה ולימא ולא שפיחתה דוסא דאמרי אשה שיש לה וסת מטמאה מעת שעתה וכי תימא רבנן היא דפליגי עליה דרבי כוונה אדרבה כי כוונה קבעה לה וסתה ודיה (נאפילו) והותירה אפי' פיחתה ולא מבעיא

שעתה אמר מר עברו עליה שלש עונות דיה רבנן להפסד דטהרות ת"ר מעשה ועשה רבי - לפקידה עברו עליה שלש עונות וראתה דיה איכא דאמרי טהרות אפיש לעבידא וחשו דיה שעתה שניה מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה וכשהגיע זמנה לראות פעם ראשונה היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה ומוד עברו עליה שלש עונות וראתה הרי אכבו אליה שלש עונות וראתה דיה שעתה וכו' חניא אמר להם רבי אליעור לחכמים. עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה ועוד ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה עברו דיה שעתה שלישית הרי היא ככל הנשים LLXUU ILXUU GAD LXMITU LIU MAUU MTIU בשעת הדחק ת"ר תנוקת שלא הגיע זמנה מליה אמר כדי הוא ד' אליעזר לסמוך עליו שנוכר דלאו יהיד פליג עליה אלא רבים פליגי לא כמר ולא כמר ומאי לאחר שנוכר לאחר היכי עביד כוותיה אלא דלא איתמר הילכתא הלכה כר' אליעזר אלא כרבנן בשעת הדחק לאחר שנוכר אילימא לאחר שנוכר דאין

81 LLL

מסמאה כתמה נמי טמא ורבי יוחנן אמר טהור חוקיה אמר טמא כיון דאילו חזיא כתם שבין ראשונה ושניה מהור שבין שניה לאמר אלא ר"א היא ובוסתות סבר לה כרבי לה כר"א ומי סבר לה והא לאחר שנזכר

א"ר יוחנן משום ר"ש בן יהוצדק תינוקת ושלישית חזקיה אמר טמא רבי יוחנן אמר - שירפה מצוי וזו אין שירפה מצוי אמר עולא זו לבתולה שדמיה טהורין א"ל ר" זירא זו מטמינן לה מתקיף לה ר' אלעאי וכי מה בין טהור כיון דלא אתחוקה בדם כתמה נמי לא

שלא הגיע זמנה לראות וראתה פעם ראשונה

וצריכה חוקה, וזה לשון נכון. סלוק דמים הוו ולא הגיעה זו לכלל זקנה. אבל רחקה אף ראיה שניה זקנה היא אלא שרואה שניה מטמאה מעל"ע החם כשקרבה ראיתה בשנייה דאיגלא מילחא דג' עונות קמייתא לאו משום הוחזקה ומטמאה מעת לעת ומתני" דקתני במה שאמרו דיה שעתה בראיה ראשונה אבל בראיה ברוא' ואפילו בזקנתה לפיכך דיה שעתה בראיה זו שהיא תחלת למניין ובשנייה שהיא שלישית ופוסקת ושוב אינה רואה וכשהיא רואה פעם לסוף ג' עונות עכשיו הוא שמתחלת להחזיק עצמה שדמיה מסולקין ואין ראיה זו מוציאה מכלל זקנו" שכן דרך סלוק דמיהן של זקנות מפסקת ורואה חוקה והא דבעינן הכא עד תלתא משום שכל שעברו עליה ג' עונות סמוך לזקנתה הוחוקה בזקנה ועוד עברו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה. י"מ דהא מני רבי היא דאמר בתרי זימנא הויא

הוה להחזיק עצמה כשאר הנשים מעת לעת וזה פירש מדוקדק. לדמים ודאי הכל מודים דלאו אוקנה קאי דוקנה הא קחני לה בבתרייתא בתרי זימני אלא בדין מניקותיהן ועוברן ואפילו הן שופעות פעמים הרבה. ומיהו מתני' דקתני דבראיה אחת הוחזקה שמחזקות עצמן בראיות ומטמאות אח"כ מעת לעת, אבל מעוברת ומניקה דיין שעתן כל ימי החזיקו עצמן בדמים מטמאות מעת לעת, ושמואל אמר ל"ש אלא בתולה וזקנה שישנן בדין הזה לעת אבתולה קאי והוא דאיתמר בגמרא עלה רב אמר אכולהו לומר שכולן ישנן בדין הזה שאם ול"נ דוקנה צריכה להחזיק עצמה בראיות והא דקתני מתני" אבל בראיה שנייה מטמאה מעת

תנן סתמא כרשב"ג וביבמות אמרינן וסתות ושור המועד כרשב"ג. דהא זקנה בכללה לדברי הכל ואינו מחוור. ועוד דשטתא דוסתו' לא מוקמינן להו כרבי דלקמן עצמה מעת לעת ולהאי פי' אמרינן דמתני' דקתני אבל בראיה שני' מטמאה מעת לעת סתמא כרבי בשלשה זימני אתחזק, ואידך כי נגח משלם אף זו בג' פעמים הוחזקה הילכך מטמאה בשלישי וי"מ אותה לרשב"ג דבתלתא זימני הוי חזקה ומטמאה מעת לעת כשור המועד מה שור המועד

הפילה דאפשר לטמויה אבל לאחר עונות ליכא למימר הכי. למיתלי מעיקרא לא שכיחי בה דמים והשתא הוא דאכחיש' ואיתרעי א"נ התם בסמוך לראיה הנה מעת לעת לרבנן ולרב פפא שאני התם דאיגלאי מילתא דלאו עובר הוא אבל הכא אכתי איכא אמאי [אין] מטמאין אוחה למפרע לכשהפילה רוח ווו אינה קושיא דהאיכא רב פפא דחריץ הכי אין מחמירין לטמא אותה למפרע. ואם תשאל הרי הקשו למעלה גבי היתה בחזקת מעוברת וראתה מעת לעת שבכל ראיותיה והשיב רש"י מעת לעת דרבנן הוא וכל שבשעת ראיתה בחזקת טהרה ולכל הלשונות גמי קשיא כיון שהוחזקה זו ולבסוף דלאו סלוק דמים הוה בה כלל נממא למפרע

זמנה לראות הרי הן בחזקת טהרה כדתניא לקמן ואין הנשים בודקות אותן הילכך פעם ראשונה הילכך כל שאינה צריכה לבדוק עצמה כלל אינה בכלל מעת לעת שבנדה ותנוקות שלא הגיעה לבנות ישראל שיהיו בודקות עצמן שחרית וערבית וזו הואיל ולא בדקה הפסידה עונה יתירה אינה מטמאה מעת לעת דטעמא דמעת לעת כעין קנסא דרבנן הוא כדאמרו חכמים תקנו להן מעת לעת אלא בשלישית לרבי וברביעית לרשב"ג מפני שכל אשה שלא הוחזקה כבר ברואה הא דחניא **תניקות שלא הגיע זמנה לראות וכו".** יפה פי" רש"י ז"ל דהיינו טעמא דלא מטמיא

エムビ 07

כרואה והא קחזיא אימא אינה כשופעת אלא - דיה שעתה א"ל פתחת בתרי וסיימת בחדא אחת אמר רב שימי בר חייא מדלפת אינה. אומר מעוברת ומניקה שעברו עליה ג' עונות. מובי תינוקת שלא הגיע זמנה לראות אפילו למאי נפקא מינה למיהוי דבריו של אחד טהור ולא ידענא אם דידיה אם דרביה ושניה רוקה ומדרסה בשוק טהור כתמה נמי

עכשיו בעונו' קרי לה הכי.

זמנה לראות ושופעת כל ז' אינה אלא ראיה - וכו' תני תנא קמיה דר' אלעזר רבי יוסי הויא לה כשתי ראיות אלא תינוקת שלא הגיע – והן נבדקות מאיליהן רבי יוסי אומר מעוברת שופעת ולא מבעיא פוסקת אדרבה פוסקת. אותן בשמן מבפנים ומקנחות אותן מבחוץ שופעת כל ז' אינה אלא ראיה אחת אפילו - אותן ביד מפני שמעוותות אותן אלא סכות בודקות אותן רבי יהודה אומר אין בודקין אמרוה כר"ש בן יהוצדק אמר רב חלקיה בר – משהגיעו לפרקן הרי הן בחזקת טומאה ונשים במקום שנים כי אתא רבין וכל נחותי ימא - הן בחזקת טהרה ואין הנשים בודקות אותן כווע ישראל עד שלא הגיעו לפרקן הרי אימא אינה אלא כשופעת תנו רבנן הזקה כפוסקת מכלל דשופעת (נמי) כי נהרא אלא

לדבריהם. עברו עליה ג' עונות חזרה לכלל תנוקות שלא הגיע זמנה עד שתראה שתים ותהא יתירה ושהגיע זמנה לראות כיון שצריכה בדין היה לגזור עליה אפילו בראשונה אלא שהיא קולא לבדוק שחרית וערבית, ואע"פ שעדיין לא הגיע לכלל שנותיה, וכיון שלא בדקה הפסידה עונה וכיון שראחה בשניה הוחזק ברואה לדברי רבי הילכך בג' מטמאה מעת לעת שהרי היתה צריכה ושניה שעדיין לא הוחזקה לראות ולא היתה בכלל תקנה לבדוק שחרית וערבית דיה שעתה.

לאו אליבא דהך ברייתא דרבי אלא אליבא דהילכתא כרשב"ג. וכן פסק הר"ם ז"ל דקטנה כתמה והא דאמרינן לקמן (דף י' ע"א) בין שניה לשלישית כיון דלא אתחזק בדם כתמה נמי לא מטמינן מוחזקת לראות לדברי רבי דשוב צריכה בדיקה ומטמאה מעת לעת.

וחזקיה סבר כיון (דחזיא) [דאלו חזיא] הרי היא כשאר כל הנשים אח"כ כתמה מחזיקה וטמא מהור עד שתראה דם ג' וסתות.

ושניה היינו] ראיה שניה של דלוג שהיא ראשונה לראיה דעונות. ולפי שהיא עומדת בה כשרואה ד' וסתות. לראיה פעם ראשונה [דרב גידל] פירש רש"י ז"ל דהיינו [ראשונה שאחר ההפסקה בה לטמא מעת לעת ולפי דבריו ז"ל ולדידן דקי"ל כרשב"ג אין כחמה טמא עד שיעברו עליה אבל רש"י ז"ל פי" אליבא דברייתא [דרבי] ומאי כיון דלא איתחזק בדם שעדיין לא הוחזק" דבכל (מראיה שניה) [מראות משניה] ואילך הוחזקה.

להפסקה דהא אנן לר' אלעזר קאמרינן ולישנא דהדרא קא חזיא דייקא כדאמרן. (ג') [ראשונה] שלה לא מטמיא מעל"ה משום לסוף ג' עונות חזיא ואכתי לא הוחזקה ג' פעמים כיון דראיה שלישית הוא יא) מכי חזיא בעונות ואילך לעולם מטמאה מעת לעת. ומיהו בראיה בעלמא הוא. ואמר רב גידל פעם ראשונה של עונות ט) דיה שעתא כדאמרן שניה של עונות י) דמים הוא דקא מנע מינה עונות ולא תהא מוחוקת לא לדלוג ולא לעונות דכיון דשנתה כ"כ אונס [לאפסןקי ולמפשט חדא חדא] מיניה דסד"א כיון דראתה שתים בדילוגו ושתים בעונות סלוק אחת בעונה ובין שני לשלישי חזרה וראתה עוד בעונה ותרתי בעיי אהדדי איתמר ורב אשי בעא ויש לפרש "הדר קחזיא בעונות" [דקאי גם על] פעם אחרת בין דלוג ראשון ושני ראתה פעם

משכחת לה דקמניקה ואולא ומיעברה אלא ימי מניקותן כתנאי מעוברת ומניקה שהיו בשלמא ימי עיבורה עולין לה לימי מניקותה ומחצה בימי מניקותה מצטרפות לג' עונות בימי עיבורה אחת ומחצה בימי עיבורה ואחת בימי מניקותה שתים בימי מניקותה ואחת כיצד הפסיקה שתים בימי עיבורה ואחת מניקותה וימי מניקותה עולין לה לימי עיבורה עיבורה כדתניא ימי עיבורה עולין לה לימי לימי מניקותה וימי מניקותה עולין לה לימי אנב אורחיה קמ"ל דימי עיבורה עולין לה בלמא מעוברת והיא מניקה קאמרת ומילתא

מעוברת ומניקה דיין כל ימי עיבורן דיין כל יוחנן אמר לא שנו אלא בתולה וזקנה אבל וכן אמר ר' שמעון בן לקיש אכולהו ורבי ביין כל ימי עיבורן דיין כל ימי מניקותן לייש אלא בתולה וזקנה אבל מעוברת ומניקה שעתה וכו' אמר רב אכולהו ושמואל אמר ואיבעית אימא תני חדא במה אמרו דיה ואיבעית אימא דם נדה לחוד ודם לידה לחוד משכחת לה איבעית אימא בלידה יבשתא ימי מניקותה עולין לה לימי עיבורה היכי

لاء بالـ

ורבי שמעון אומרים לא אמרו זיין שעתן אלא - וכו' א"ר הונא קפצה וראתה קפצה וראתה כל ימי מניקותן דברי ר"מ רבי יוסי ור" יהודה - לעת ומפקידה לפקידה - ואם ראתה ראשונה שופעות דם ובאות דיין כל ימי עיבורן ודיין בראייה ראשונה אבל בשניה מטמאה מעת

בשבת לא תיחזי והלכך איצטריכא ליה לאשמועינן ימים לפום מאי דקא משנינן ואדרבא פשיטא רב אשי לחדותי הא מימר קאמרינן בברייתא דלא קבעה וסתות לקפיצות לחודייהו. ואי תקפוץ חואי מאי מהני לך פשיטא ודאי דלא חיחוי אלא בימים וקפיצה ועוד מאי קא מקשי' ומאי קא אתי פשיטא ליה וה"ה לקפיצות לחודייהו נמי דפשיטא ליה דלא קבעה כדפרישית קפצה בשבא ולא קמ"ל דקפיצה נמי גרמא ומשום דאכתי לא מטאי זמן קפיצה. וק"ל כיון דלימים לחודייהו בחד בשבא וחוא ולשבתא נמי קפצה ולא חואי מהו דתימא איגלי מילתא דיומא הוא דגרים הכי אשכחן בנוסחי: לימים לחודייהו פשיטא אמר רב אשי כגון דקפץ בחד בשבת וחואי וקפץ

מילתא דיומא הוא דגרים ולא קפיצה דהא בקפיצה בלא יום לא חזאי וביום בלא קפיצה חזאי קמ"ל ונראה שרש"י ז"ל גורס ולשבתא קפצא ולא חזיא ולמחר חזאי בלא קפיצה ומהו דתימא איגלאי דבעיא ימים וקפיצה.

דקפיצה דאחמול גרמא לראיה דהאידנא ומשום דאכתי לא מטאי זמן קפיצה לא חזא מאחמול וזהו

כיון דוסתו' דרבנן לקולא נקטינן בהו והלכתא כתרי לישני ולקולא, ואחר שכתבתי זה מצאתי איחמר בתרא או דילמא אע"ג דלאו הכי איתמר אלא האי תרווייהו איתנהו לענין מעשה ומסתברא ומיהו לישנא אחרינא אמרי לה להא דרב הונא ולא ידעינן אי פליגן לישני ולמדחי' לקמא הנכון.

מחניתין **צריכה להיות בודקת וכו' ומשמשת בעדים וכו'.** פירש מחני' פרושי קא מפרש לה להרמב"ם פאסי ז"ל שהחמיר ובטלה דעתינו מפני דעתו.

7.7

דהתם איגלאי מילתא דיומא הוא דקא גרים ולחד בשבת (אחרינא) חואי בלא קפיצה בחד בשבת וחואי (ובשבת קפצה ולא חואי) א"ר אשי דקפיץ בחד בשבת וחזאי וקפיץ קבעה לה וסת לימים ולא לקפיצות היכי דמי לפגה וראתה קפצה וראתה קפצה וראתה לא מטא זמן קפיצה לישנא אחרינא א"ר הונא דאתמול גרמא והאי דלא חואי משום דאכתי עוא בלורים ולא קפיצה קמ"ל דקפיצה נמי מצו בעימא איגלאי מילתא למפרע דיומא ולא חואי] ולחד בשבת חואי בלא קפיצה וקפיץ בחד בשבת וחזאי [ובשבת קפצה אמר רב אשי כגון דקפיץ בחד בשבת וחזאי וסת לימים ולקפיצות לימים לחודייהו פשיטא לחודייהו ולקפיצות לחודייהו אבל קבעה לה לא קבעה וסת כלל לא לא קבעה וסת לימים אפילו כמה פעמים לא קבעה וסת מאי לאו לקפיצות והתניא כל שתקבענה מחמת אונס לימים הא כל יומא דלא קפיץ לא חזאי אלא לפצה וראתה קבעה לה וסת למאי אילימא

מעין אחד הוא התורה טמאתו והתורה טהרתו מבקשת לישב על דם טוהר הניחא לרב דאמר פתוח לא אמרי והיושבת על דם טוהר קס"ד דחויתיה ממעין סתום אבל חזיתיה ממעין וסת אמר לך רבי יוחנן כי אמינא אנא היכא וסת בתוך ימי נדתה תבדוק דילמא קבעה לה שפיר אלא לרבי יוחנן דאמר אשה קובעת לה ואין אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדתה דאמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה לא בעי בדיקה הניחא לרבי שמעון בן לקיש בתרומה גם, חוץ מן הנדה דבתוך ימי נדתה יהודה אומר אף בשעת עברתן מלאכול כהנות בשעה שהן אוכלות בתרומה רבי שהיא עוברת לשמש את ביתה יתירות עליהן להיות בודקת שחרית ובין השמשות ובשעה מוהר ובתולה שדמיה מהורים ופעמים צריכה מוהר ומשמשת בעדים הוץ מיושבת על דם להיות בודקת חוץ מן הנדה והיושבת על דם מעוני אניפ שאמרו דיה שעתה צריכה

שפיר אלא ללוי דאמר שני מעינות הם תבדוק

ואזיל וכיצד קחני כיצד צריכה להיות בודקת פעמים ביום שחרית וערבית ואע"פ שלא שמשה כלל וכיצד משמשת בעדים בודקת נמי בשעה שהיא עוברת משאר עסקיה לשמש את ביתה ומשמשת בעדים וע"כ מדקתני בשעה שהיא עוברת לשמש היינו עד שלפני תשמיש וש"מ דצריכה בדיקה לפני תשמיש והעד (הג") [הב"] לפני תשמיש אי אפשר אלא לאחר תשמיש הוא וכדתנן אחד לו ואחד לה אלמא צריכה בדיקה בין לפני תשמיש בין לאחר תשמיש.

והיינו דאמרינן לעיל [דף ה' ע"א] שתי בדיקות אצרכוה רבנן חדא לפני תשמיש וחדא לאחר תשמיש ורמינ' למחני' דקחני והמשמשת בעדים הרי זו כפקידה דהיינו עדים דקתני דאינון לפני תשמיש ולאחר תשמיש דומיא דמשמשת בעדים דהך סיפא [רכי תריץ] נמי לעיל גבי רישא דמתני' מעיקרא [אידי ואידי לאחר תשמיש] משום דקשיא להו קס"ד לפרושי ההיא דשני עדים דבסוף קא חשיב אבל בהך סיפא דכ"ע עד שלפני תשמיש קחני וכדמפרש עלה לקמן בגמרא.

דילמא אכתי לא פסק ההוא מעין טמא אמר - לישב יושבת קחני אי יושבת מאי למימרא לך לוי הא מני בית שמאי היא דאמרי מעין - מהו דתימא תיבדוק דדילמא קבעה לה וסת אחד הוא וסתם לן תנא כב"ש סתם ואחר כך - קמ"ל דמעין טהור למעין טמא לא קבעה מחלוקת הוא וכל סתם ואח"כ מחלוקת אין - הניחא ללוי דאמר שני מעינות הם אלא לרב הלכה כסתם - ואבע"א מי קתני מבקשת - דאמר מעין אחד הוא תבדוק דילמא קבעה

דמגר דבעיא בדיקה לטהרות בעיא נמי בדיקה לבעלה. פירש אע"פ שתקנו הכמים לבנות ישראל לבדוק שחרית וערבית להכשיר הטהרות עוד החמירו עליהן שאם שמשו מטתן יהו צריכות בדיקה לטהרות חוששין שמא ראתה מחמת תשמיש ובדיקה שניה שהצרכוה סמוך לתשמיש מחריו בחוך שיעור כדי שתרד מן המטה א"נ באחר אחר כפירקן דכל היד קודם שתלך או שתקנח וכן הצריכו לאיש עצמו לקנח בעד ולבדוק והכל משום חומר הטהרות שרגילה לעסוק בהן ומתוך חומר הטהרות החמירו לבעלה שתהא צריכה לבדוק לפני התשמיש וכ"ש לאחר תשמיש ואע"פ שאין דעתה לעסוק בטהרות עכשיי מאחר שהורגלה לעסוק בהן והוחזקה להיות בודקת לטהרות לאחר תשמיש.

נמצא שאין כאן בדיקה מן הדין אלא שלאחר תשמיש ולטהרות והשאר מדין מגו וכיון שאינו אלא משום טהרות אינה צריכה אלא עדותו של עד כלומר שמקנחת בעד לפני תשמיש ולמחר בודקת בו אם מצאה עליו דם טמאה לטהרות ומחייבת בעלה בחטאת. אבל מותר הוא לבעול משבדקה בעד ואע"פ שאינו מועיל לו עכשיו שהרי אינן יודעין אם ראתה אם לאו זהו דרכו של פי' רש"י ז"ל.

וי"ל דכל גבי בעלה צריכה להיות בודקת ורואה ואח"כ תשמש דאין בדיקה סחם בכל מקום אלא במקנחת ורואה מה העד מעיד בדבר דאי לא תימא הכי כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן הן ואפילו בעסוקה בטהרות אלא משמע דכל לפני תשמיש בודקת ורואה לגבי בעלה והכל ודאי משום מגו דטהרות והיינו דאמרי (לעיל) [לקמן ע"ב] אימר שמש עכרו, ז) וכיון שאינה צריכה בדיקה לאחר תשמיש לטהרות אף לפני תשמיש לבעלה אינה צריכה דהא ליכא מגו כך פי' הרב

זיל. הדא מכלל דחברתא איתמר. נראה דהא דרב יהודה איתמר מכללא דההוא דכיון דשמעיה רבה בר ירמיה לשמואל דאמר אשה אין לה וסת אסורה לשמש עד שתבדוק בעסוקה בטהרות וש"מ נמי דכל לבעלה לא בעיא בדיקה כלל מדלא מתרץ לה לר' זירא אין לה וסת אפילו לבעלה בעיא בדיקה מ"ה דייק רב יהודה דשמעא מיניה ואמרה משמיה דשמואל דמתני^י דוקא בעסוקה בטהרות היא דמכלל היא דמתני^י ליכא למימר [דוקא ביש לה וסת ולא] אין לה וסת ודוקא עירה כדאיתמר לקמן.

וי"מ הא דאמרינן חדא מכלל דחברתא איתמר לאו אעיקר מימרא דשמואל אלא ה"ק שמואל ארמי הכא לא שאנו אלא בעסוקה בטהרות, ואמ" תו במימרא דלקמן דרבא בר" ירמיה ומכללא דהך אוקימנא לההוא שעסוקה בטהרות ולאשמעינן עירה וישנה אתמר ואי לא איתמר הך לא הוה ידעינן ההיא דבעסוקה בטהרות היא כדאמר רבא לקמן וכי אמרינן חדא מכלל חברתה איתמר ידעינן ההיא דעסוקה בטהרות היא כדאמר הבא לקמן היד אתמר ואי לא איתמר הך לא הוה אוקימתין דעסוקה בטהרות קאמר וכי אמרינן (ואוקימנא אאוקימתא דרבה בר ירמיה) קאמרינן אאוקמתין דעסוקה בטהרות קאמר וכי אמרינן (ואוקימנא אאוקימתא דרבה בר ירמיה) קאמרינן

דאוקמתין קשי' ואוקמתין מתרצין. הא דאמרינן **הג"ה בד"א לטהרות אבל לבעלה מותרת וכו'**. היינו טעמא דמשמע לן אפילו כשאין לה וסת משום דמתניתין בין שיש לה וסת וכו' ועלה קתני בד"א לטהרות אבל לבעלה מותר בין בזו בין בזו משמע ועוד דכל עיקר לא הוצרכה ברייתא זו לשנותה אלא בשאין לה וסת שאלו בשיש לה מתני' היא כל הנשים בחזקת טהורות לבעליהן.

א"ר אמי א"ר ינאי וזהו עדן של צנועות. פי' ודאי משנחינו עד שלפני תשמיש ולאחר תשמיש בעא מיניה רבי זירא מרב יהודה אשה מהו - שתבדוק עצמה לבעלה אמר ליה לא תבדוק

ع، باد

יהודה אמר שמואל לא שנו אלא לטהרות אבל שלה טמאה פעמים היא צריכה וכו' א"ר תשמיש וראתה ממאה נשתנו מראה דמים בעיא בדיקה אלא קשיין אהדדי כאן ששמשה חוץ מן הנדה והיושבת על דם טוהר הוא מראה דמים שלה אמר רבא אימא רישא טהורים אמאי תשמש בעדים דדילמא נשתנו שלה טמאה מחיב ר' יונה ובחולה שדמיה תשמיש וראתה טמאה נשתנו מראה דמים עשמיש וראחה טמאה עבר לילה אחת בלא וראתה שלא מחמת תשמיש אבל פסקה מחמת לא שנו אלא שלא פסקה מהמת תשמיש עד שתחיה המכה אמר רב גידל אמר שמואל אומרים נותנין לה ארבע לילות וב"ה אומרים לא קבעה ומשמשת בעדים וכו' תנן התם לה וסת אפילו הכי מימי טהרה לימי טומאה

לעולם היא בטומאתה עד שתאמר לו טהורה בחוקת טהורה אבל הניחה בחוקת טמאה תשמיש וראתה טמאה עבר לילה אחת בלא - לטהרות אבל לבעלה מותרת בד"א שהניחה וראחה שלא מחמת תשמיש אבל פסקה מחמת – מכלל חברתה אתמר תניא נמי הכי בד"א נמי הכי בד"א שלא פסקה מחמת תשמיש - עד שתבדוק ואוקימנא בעסוקה בטהרות חדא דאימא שמש עכרן כאן שלא שמשה חניא שמואל אשה שאין לה וסת אסורה לשמש ער זירא אמר רבי אבא בר ירמיה אמר דלא בעיא בדיקה אבל בתולה שדמיה מהורין - לבעלה והא אמרה שמואל חדא זימנא דאמר מגו דבעיא בדיקה לטהרות בעיא נמי בדיקה אין לה וסת והא קמ"ל דאע"ג דיש לה וסת לה וסת עסקינן מתני' בין שיש לה וסת בין וסת בעיא בדיקה והא מתני' באשה שיש באשה שיש לה וסת אבל אשה שאין לה לבעליהן אי ממתני' הוה אמינא הני מילי מאי קמ"ל תנינא כל הנשים בחזקת טהרה אבל אינה עסוקה בטהרות לא בעיא בדיקה בדיקה לטהרות בעיא נמי בדיקה לבעלה שנו אלא באשה עסוקה בטהרות דמגו דבעיא תינוקת שלא הגיע זמנה לראות ונשאת ב"ש - לשמש את ביתה א"ר יהודה אמר שמואל לא אחמר אסיפא אחמר ובשעה שהיא עוברת לבעלה מותרת פשיטא שחרית תנן אלא אי

77 LLL

ותבדוק ומה בכך אם כן לבו נוקפו ופורש הטאת א"ל מי משכחת לה לבדיקה כשיעור בעא מיניה רבי אבא מרב הוגא אשה מהו וסת והתניא איזהו שיעור וסת משל לשמש

שתבדוק עצמה כשיעור וסת כדי לחייב בעלה – ועד שעומדים בצד המשקוף ביציאות השמש קתני ובעסוקה בטהרות וא"ר ינאי עד זה שלפני תשמיש זהו עדן של צנועות דקתני מתני' בפרק

קחני ובעטוקה בטהרות ואיר ינאי עד זה שלפני חשמיש זהו עדן של צנועות זקחני מחני בפרק כל היד והקשו לרבי אמי הא מחניתין צריכות קחני כדחנן צריכה להיות בודקת ומשמשות בעדים ופריק שאני אומר כל המקיים דברי הכמים נקרא צנוע.

ולדבריו של ר' אמי פיר' משנחינו שבפרק כל היד כך הוא דרך בנות ישראל שחקנו להן חכמים להיות משמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה לאחר תשמיש ואם לא בדקו או שאבדו עידיהן אסורות לשמש עד שיבדקוהו שמא מחמת תשמיש ראתה והצנועות שמקיימות דברי הכמים מתקינות שלישי אחר לתקן את הבית לבעליהן שכך הצריכו אותן חכמים אלא שלא אסרו להם לשמש אם אבד עד זה או (שאפשר) [שאי אפשר] להן לבדוק לאור הנר דכיון שאין עדות בכל מקום אלא עד של מגו לא החמירו בו כשנאחר תשמיש לשהוחוקה בו לטהרות מן הדין.

ואקשיה ליה רבא לרב אמי ופרכיה ופריש רבא הא דקאמר ר' ינאי וזהו עדן של צנועות לומר שבעד זה הוא צניעות הצנועות ששנינו במשנחינו שעד שבודקין בו לפני תשמיש זה אין בודקות בו לפני תשמיש אחר, ולדברי רבא פי' משנחינו כך הוא דרך בנות ישראל שתקנו חכמים משמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה שלו מקנח בו לאחר תשמיש שהרי אין לו בדיקה אחרת ושלה בודקת בו עצמה כל זמן שהיא צריכה לבדוק דהיינו לפני תשמיש ולאחר תשמיש כדתנן הכא והצנועות מתקנות להן שלישי אחר לתקן את הבית כלומר חדש ולבן, והיינו דקתני תיקון והיינו נמי לשור שלישי לומר שאם רצו לשמש פעם אחרת למחר מתקינות להן שלישי שלא נשתמש בו כלל אפילו

קפני תשמיש. ורש"י ז"ל מפרש שני עדים אחד לו ואחד לה לאחר תשמיש, ולפי דבריו הכי מתרצא מתני' והצנועות מתקנות להן השלישי שהן צריכות א' לתקן הבית ומהו תקונן שלא נשתמשו בו ואפילו לפני תשמיש.

ולדברי הכל משנתינו בעסוקה בטהרו' וכדאוקי שמואל להא מתניתין דפירקן דתרווייהו בני חד ביקתא אינון וכדקתני רישא דההיא ואוכל' בתרומה ועלה קתני דרך בנות ישראל וכו', ולפום הכי קתני סיפא כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן כלומר אע"פ שהצריכוה בדיקה לא אמרן אלא

לטהרות אבל לבעלה בחזקת טהרה הן. **והא שמואל במאי מוקים לה.** וא"ת כשאין עסוקה בטהרות ולבעלה ואפילו אין לה וסת א"ב מאי איריא חמרין ופועלין אפילו עומדין בעיר נמי ועוד מאי קמ"ל הא קתני לה אידך לעיל בד"א לטהרות וכל זה אינו מחוור דאיכא למימר ישנות קמ"ל ואכתי נמי לא קים לן דאיכא חלוק בין בא מן הדרך לשוהה בעיר אלא א"ל מדקתני סתמא ש"מ אפילו בעסוקה בטהרות הוא דכולהי סתמי לטהרות ולבעלה פרושי מפרש לה בבמה ד"א א"נ דאינהו בטויי מיבעיא ליה וגמר^י מתרץ דעדיף

מיניה דקאמר דדוקא נקט חמרין ופועלין ואוקימנא בשיש לה וסת.

רכיון שתבעוה אין לך בדיקה גדולה מוו. פירש רש"י ז"ל דסתם הבא מן הדרך דרכו לפייס

ולרצות ולתבוע וכי מרצו קמה ותבע רמיא אנפשה ואי הוה חזיא מרגשה. וכי אמרינן דבעינן

בדיקה בשוהה עמה שאינו צריך ריצוי כ"כ ומיהו הניח בחזקת טומאה אף ריצוי לא מהני ליה עד

שישמע מפיה טהורה אני והא דשאל רב כהנא אינשי דביתהו דרבנן לומר אם מחמירן על עצמן

לבדוק בשאינן עסוקות בטהרות דומיא דבעיא דר' זירא דלעיל והאי דנקט כי אתו מבי רב אורחיה

דמילתיה נקט שיוצאין ובאין מערב שבת לע"ש.

ריש לפרש דישינות בעיא מנייהו אם מחמירין בהן בבאין מן הדרך משום דכיון דאין בעלה בדיקה לא קפדה אנפשה ואמרו להן לאו, נמצא כלל השמועה הלכה למעש' שכל לבעלה לא בעי בדיקה לא לפני תשמיש ולא לאחר תשמיש ואפילו כשאין לה וסת לפי פירושו של רש"י ז"ל

בדברי רבי חנינא בן אנטיגנוס.

בשע לא מקרי אלא אמר רבא צנועות עד אין לה וסת אפילו לבעלה נמי בעיא בדיקה מקיים דברי חכמים צנוע הוא דלא מקרי הא - לטהרות בעיא בדיקה לבעלה לא בעיא בדיקה דברי הכמים נקרא צנוע אמר רבא ושאינו צנועות אמר ליה שאני אומר כל המקיים - בעיא בדיקה אין לה וסת בין ערה בין ישנה בר ממל לר' אמי תנא תני צריכות ואת תני רבי ינאי וזהו עדן של צנועות א"ל רבי אבא - בעיא בדיקה יש לה וסת לא בעיא בדיקה ובשעה שהיא עוברת וכו' אמר ר' אמי אמר וחבדוק ומה בכך א"כ לבו נוקפו ופורש. להוסת אסורה לשמש עד שתבדוק אמר ליה לחייב בעלה אשם חלוי אמר לו לא חבדוק - רבי אבא בר ירמיה אמר שמואל אשה שאין בעא מיניה אשה מהו שתבדוק עצמה כדי ולא איכפת להן גופא אמר רבי זירא אמר לבדיקה אלא מהו שחקנה איכא דאמרי הכי – בו לפני תשמיש אחר ושאינן צנועות בודקות נכנס עד

בעיא בדיקה אמר רבא ולימא ליה יש לה וסת א"ל יש לה וסת ערה בעיא בדיקה ישנה לא ר' זירא לרבי אבא בר ירמיה אין לה וסת הוי וסת שאמרו לקנוח ולא שבדקו בו עצמן לפני תשמיש זה אין בודקות

לבעליהן לפני תשמיש. שכשהן עסוקות בטהרות אפילו שאינן צנועות צריכות. וכשאין עסוקות בה הרי הן בחזקת טהרה לבעליהן וכל מה שהקל ר' יהודה ור' זירא משמיה דשמואל אינו אלא בבדיקה זו שלפני תשמיש ששנינו דרך בנות ישראל לבעלה בשאין לה עסק בטהרות והצנועות בודקות אף לפני תשמיש אבל מדברי הרמב"ם הספרדי ז"ל למדנו שיש לו דרך אחרת בשמועה זו שהוא מפרש זו

וטעם לדבריו מפני שלפני תשמיש אשה מרגשת בעצמה ואפילו בישינה נמי הקלו מפני

צנועה היא אם לא אבל לדברי הכל מחני' צריכות קתני ובעסוקה בטהרות ואלו בשאינה עסוקה היד אלא ר' אמי פירש לומר שכל העושה כן נקרא צנועה, ורבא פירש לומר דבעד זה נכרת אם (הוא) [במחני' קחני] לה וזהו שאמר רבי ינאי זו עדן של צנועות לא צנועות שנשנו בפרק כל כך הן מתפרשין לי מהו שתבדוק עצמה לבעלה לחייב בעלה שאם לפני תשמיש והלא בצנועות חלוי שלא יהא לבו נוקפו בביאה זו ותהא מתוקנת בביאה אחרת, וכן דברי ר' זירא לר' יהודה צריך בדיקה מ"מ שמא ראתה מחמת תשמיש אבל בשלה אפשר לבדיקה זו לאחר זמן של אשם ותקנח ואף על פי שהוא בודק בשלו לחטאת שאני התם דא"א בבדיקה שלא תחייבנו חטאת והוא וסת ואח"כ כדי שלא תתחייבנו באשם תלוי ויהא לבו נוקפו אבל לאחר אחר בודקת קודם שתלך וההיא דבעיא מיניה ר' אבא מרב הונא צריך הוא לפרש שלא מנעו אלא מלבדוק בשיעור שבחוקת טהרה הן ולאחר תשמיש חוששין שמא ראתה מחמת שמש ואינה מרגשת.

צנועות אבל לאחר תשמיש הכל צריכים שני עדים אחד לו ואחד לה אפילו מעוברת ומניקה זקנה ושאר השמועה פשוטה היא לפי דרכו לפיכך כחב אינה צריכה עד שלפני תשמיש אלא משום כבר שנינו והצנועות מתקינות וכו'.

וסת אלמא אין לנו עדים אלא לטהרות. החמרין והפועלין והתיר בין עירות בין ישינות ולא הזכיר משניו" הללו של שני עדים בשאין לו ודברי רבינו יצחק אלפסי ז"ל שנראין נמי כדברי רש"י ז"ל שהוא כתב בהלכות ברייתא זו דתניא אבל דברי רש"י ז"ל יותר נכונים ומוכרעים בכמה מקומות בשמועה והחכם יבור לעצמו, וקטנה האריך עלינו את הדרך.

לאינשי ביתיה דרב פפא ודרב הונא בריה - דהדרה ואתקנה מהו דתימא ליהדרה קמ"ל במנוא באפיה אמר רב כהנא שאלתינהו לעולם בשיש לה וסת וכיון שתבעה אין לך בשאין לה וסת קשיא בין ערה בין ישנה מוקי לה אי בשיש לה וסת קשיא ערה ואי עד שתאמר לו טהורה אני והא שמואל במאי אבל הניחן בחזקת טומאה לעולם היא טמאה ישנות בין ערות בד"א שהניחן בחזקת מהרה להם בחוקת מהרה ובאין ושוהין עמהם בין והבאין מבית האבל ומבית המשתה נשיהם - דילמא אינהו קא מחמירי אנפשייהו ומדלא א"ל הכי ש"מ קסבר שמואל כל דרב יהושע כי אתו רבנן מבי רב מצרכי

ויוציא ולא יחזיר עולמית פשיטא לא צריכא מהו למעבד כי הא מתניתא אייל סודני לא - מזונות ולא בלאות תנאי כתובה ככתובה דמו בריקה גדולה מזו אמר ליה רב פפא לרבא - חזיא לביאה לית לה כתובה ולא פירות ולא מאלקלת ליה ואין לה כתובה כיון דלא אמרו אוי לו לבעלה אסורה לשמש דילמא עדים הן עותוה הן תקנוה משום אבא חנן רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר משמשת בשני ויוציא ולא מחזיר עולמית דברי ר"מ לא כתובה ולא פירות ולא מזונות ולא בלאות אשה שאין לה וסת אסורה לשמש ואין לה לבעלה לא בעיא בדיקה ת"ר חמרין ופועלין - לכו בדיקה ואמרו לי לא ולישיילינהו לדידהו

ואכלה, ולא בלאות של נכסי צאן ברזל ודוקא שאינן קיימין. בטעות שמה מחילה והכי מפרש בגמרא פרק איזהו נשך, ולא מזונות שאינו משלם מה שלותה לא פירות ולא מזונות ולא בלאות. פירש שאינה יכולה להוציא ממנו פירות שאכל דמחילה

לדעתי ודעת הגאונים תוס' כתובתה וכבר פי' בפרק אלמנה נוונות ומה שכתב רש"י ז"ל בכאן ומפסדת שאינן קיימים, ובשל מלוג דינה כשאר הנשים לדעת רבינו ז"ל בכתובות, וכן היא נוטלת שאפילו זנחה נוטלה מה שבפניה ויוצאה ודינה של זו כדין איילנות שנוטלה הקיימים בשל ברזל הללו כצאן ברזל וקבל עליו מזונות ואין לה כתובה פטור הוא מכולם אבל הקיימים נוטלת ויוצאה ועל הני הוא דמפרש בגמרא מ"ט חנאי כחובה ככחובה דמי וכיון שכחובה קבל עליו נכסים

אלא שאמר משום שם רע אני מוציאך. רע י"ל מכיון שלא שהה לראו" אם הדברים נראין עילה מצא וגורש לפיכך אין הוששין לקלקול שאסורה היא לשמש כלל בידוע שאין בעלה מגרשה אלא מחמת פיסול זה וכן במוציא משום שם נשואים לאיילנות וע"י שיש בהם נחת רוח מהן מקיימין אותם וכך אמרו שם בירושלמי אבל זו יש לחוש לקלקל דבשלמא התם אם לא התנה כלום י"ל עילה הוא רוצה לגרש שכמה אנשים התם גבי איילנות ומוציא משום נדר ומשום שם רע ויש לומר שאפילו לא התנה ולא אמר כלום כרבנן והוא שאמר סתם משום כך אני מוציאך ואף על פי שלא כפל הא גירש סתם יחזיר כדאמרינן מאן חכמים ר"מ ומשום דלא כפליה לחנאיה והא נמי לההיא דמיא ולדידן נמי לא בעיא כפילא כדתנן המוציא אשתו משום איילנות רבי יהודה אומר לא יחזיר וחכמים אומרים יחזיר ואוקימנא לך וסת אני מוציאך ואם לא מפני כן לא הייתי מוציאך ואם לא אמר כן אין כאן חשש לקלקו" והא דאמר רבי מאירי**וציא ולא יחזיר עולמיה.** משום קלקולא נ"ל והוא שאמר לה משום שאין אינו נכון

28 נדה

הייחי יודע שכך היה אפילו הייחם נוחנין לי מאה מנה לא הייחי מגרשה ונמצא גט בטל ובניה ממזרין משום אבא חנן אמרו אוי לו לבעלה איכא דאמרי לר"מ אמר ליה דבעי לאגבויה כחובתה איכא דאמרי לרבי חנינא בן אנטיגנוס קא"ל דמקלקלת ליה אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' חנינא

בן אנטיגנוס ובמאי אי בעסוקה בטהרות הא אמרה שמואל חדא זימנא ואי בשאינה עסוקה בטהרות הא אמר כל לבעלה לא בעיא בדיקה דא"ר זירא א"ר אבא בר ירמיה אמר שמואל אשה שאין לה וסת אסורה לשמש עד שחבדוק ואוקימנא לה בעסוקה בטהרות מאן דמתני הא לא מתני הא

ביבבל מגל שמאי אומר

פרק ב כל היד

ی، باک

מתניי כל היד המרבה לבדוק בנשים שרוצה מ משובחת ובאנשים תקצץ גמ' מ"ש נשים במטלית ומאי שנא אנשים נשים לאו בנות הרגשה היה אוכי מינהו משובחות אנשים דבני הרגשה נינהו אוחו באי מרבה נמי כי קתני מרבה אנשים תנא בד"א כאילו מנ משובח כנשים ואפי' לענין זוב אף הוא עבה רבא משובח כנשים ואפי' לענין שכבת זרע אם דעקר עי לא והתניא בודק עצמו במטלית ובכל דבר והתניא ז

שרוצה כדאמר אביי במטלית עבה הכא נמי במטלית עבה והיכא איתמר דאביי אהא דתנן היה אוכל בתרומה והרגיש שנזדעזעו איבריו אוחז באמתו ובולע את התרומה אוחז והתניא רבי אליעזר אומר כל האוחז באמתו ומשתין כאילו מביא מבול לעולם אמר אביי במטלית עבה רבא אמר אפילו תימא במטלית רכה כיון עבה רבא אמר אפילו תימא במטלית רכה כיון דעקר עקר ואביי חייש דלמא אתי לאוסופי ורבא לא חייש דלמא אתי לאוסופי ולא והתניא הא למה זה דומה לנותן אצבע בעין

הא דאקשי' בכולה שמעתין מדר"א דאמר **כל האוחז באמה וכו'.** י"ל דהכי אקשינן וע"כ לא פליגי רבנן דאמרו לו עליה דר"א אלא בדליכא עפר תיחוח ולא מקום גבוה ומשום חשש פסול המשפחות אבל במקום אחר מודו ליה. הילכך גבי תרומ' ה"ל למימר שיפלוט ואע"פ שמפסיר' וכן בדרב יהודה שיטה וירד חוץ לכנישתא וישתין. וי"ל דא"ל לאו פלוגתא היא אלא בשואלין לפרש להן היו. וכן נמי משמע במס' ברכות פ' כיצד מברכין (מ, א). הילדים בנחלים תחת סעיפי הסלעים אל ולמטה מותר הנחמים באלים תחת כל עץ רענן שוחטי כאילו שופך דמים שנאמר (ישעיהו נז, ה) וימת גם אותו רבי יצחק ורבי אמי אמרי לה, י) וירע בעיני ה' (את) אשר עשה זרע לבטלה חייב מיתה שנאמר (בראשית זרע לבטלה דא"ר יוחנן כל המוציא שכבת המקום וכל כך למה מפני שמוציא שכבת דנון ואל יעשה עצמו רשע שעה אחת לפני תיחוח מאי אמר להן מוטב שיוציא לעו על ברישא ואמרו ליה אין לו מקום גבוה ועפר בדר אמר להו תקנתא אלא הא אמר להו אמר להו ברישא בתר דאמר להו איסורא המקום הי אמר להו ברישא אילימא קמייתא תיחוח ואל יעשה עצמו רשע שעה אחת לפני אדם במקום גבוה וישתין או ישתין בעפר אמר להן רבי אליעור לחכמים אפשר יעמוד עצמו רשע שעה אחת לפני המקום תניא אידך שיוציא לעו על בניו שהן ממורים ואל יעשה לעו על בניו שהן ממורים אמר להן מוטב על רגליו ונראה ככרות שפכה ונמצא מוציא אמרו לו לרבי אליעזר והלא נצוצות נתזין באמה ומשתין כאילו מביא מבול לעולם בשעתיה לא שכיה גופא ר"א אומר כל האוחו ומדמעת ורבא כל אחמומי והדר אחמומי שכל זמן שאצבע בעין עין מדמעת וחוזרת

אבהו אמר רבי יוחנן גבול יש לו מעטרה נאיבעית אימא כי הא אורי ליה דאמר רבי בנימין בר חייא אבל מסייע בביצים מלמטה אימא כי הא אורי ליה דתני אבא בריה דרבי דאמר רב נחמן אם היה נשוי מותר ואיבעית אין זה ילוד אשה ואיבעית אימא נשוי הוה אימא אימתא דמריה עליה דקרי שמואל עליה דרביה ואב"א ביעתותא דשכינה ואיבעית בליליא ודאיגרא ואיבעית אימא ביעתותא מאי ביעחותא איכא איבעית אימא ביעחותא נמי כיון דבעיתי לא אתי להרהורי והכא אלמא דכיון דבעיתי לא אתי לנסוכי הכא ואלו מותרות לפי שאין להן פנאי לנסך אסורות סתומות מותרות בשעת מלחמה אלו שנכנס לעיר בשעת שלום חביות פתוחות לעולם אמר אביי עשאו כבולשת דתנן בולשת האוחו באמתו ומשתין כאילו מביא מבול לחוץ היכי עביד הכי והתניא ר"א אומר כל אני להשתין א"ל שיננא אחוז באמתך והשתן בנהרדעא אמר ליה רב יהודה לשמואל צריך הוו קיימי אאיגרא דבי כנישתא דשף ויתיב הרמים ותחת כל עץ רענן רב יהודה ושמואל רענן וכתיב התם (דברים יב, ב) על ההרים עובד עבודת כוכבים כחיב הכא תחת כל עץ תקרי שוחטי אלא סוחטי רב אסי אמר כאילו

30 נדה

פרק ב כל היד

ונשמות אני עשיתי באנשים חקצץ איבעיא שנאמר (ישעיהו נז, מז) כי רוח מלפני יעטוף אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף קטנות דלאו בנות אולודי נינהו דא"ר יוסי דרך אברים בני מבול נינהו אלא דנסיבי אילימא משכב זכור בני סקילה נינהו אלא כספחת אלא משחקין בתנוקות מאי היא כדר' חלבו דא"ר חלבו קשין גרים לישראל בתינוקות מעכבין את המשיח בשלמא גרים בין ביד בין ברגל ת"ר הגרים והמשחקין (שמות כ, יג) לא תואף לא תהא בך ניאוף אלו המנאפים ביד תנא דבי רבי ישמעאל מאי דכתיב (ישעיהו א, טו) ידיכם דמים מלאו הפץ רשע אתה לא יגורך רע ואמר ר' אלעזר בעיני ה' וכתיב התם (תהלים ה, ה) כי לא אל הקב"ה כתיב הכא (בראשית לה, י) וירע לידי הרהור אין מכניסין אותו במחיצתו של איכא דאמרי אמר רבי אמי כל המביא עצמו לו לך עבוד עבודת כוכבים והולך ועובד כך ולמחר אומר לו עשה כך ולמחר אומר אומוטו אל יצר הרע היום אומר לו עשה אופשיה ורבי אמי אמר נקרא עבריין שכך לדעת יהא בנדוי ולימא אסור דקמגרי יצה"ר מעטרה ולמעלה אסור אמר רב המקשה עצמו

חנינא סומא אינה משנה ושנטרפה דעתה לנפשה ותיחזי לחבירתה א"ר יוסי ברבי אינו שומע ואינו מדבר הסומא איהי תבדוק שומעת כדתנן חרש שדברו חכמים בכל מקום ואינה שומעת הכא בשאינה מדברת ואינה שחברותיה רואות ומראות לה התם במדברת בשכונתינו לא דיה שבודקת לעצמה אלא תבדוק לנפשה דתניא אמר רבי חרשת היתה אותן והן אוכלות בתרומה גם" חרשת איהי ושנטרפה דעתה אם יש להן פקחות מתקנות לבאר שחת *מתני*' החרשת והשומה והסומא נבלעת אמר להן מוטב תבקע כריסו ואל ירד בכריסו לא יטלנו אמר להן לא והלא כריסו עלאא אמרו לו לרבי טרפון ישב לו קוץ ה"ק רבי טרפון כל המכניס ידו למטה מטבורו מאי דינא תנן לא סגי דלאו על טבורו אלא אמרת לטותא תנן מאי כריסו נבקעת אלא ענן היינו דאמרי והלא כריסו נבקעת אלא אי ואל ירד לבאר שחת אי אמרת בשלמא דינא ימלנו א"ל לא אמר להן מוטב תבקע כריסו אל טבורו אמרו לו ישב לו קוץ בכריסו לא דתניא רבי טרפון אומר יד לאמה תקצץ ידו הא דרב הונא קץ ידא או לטותא תנן ת"ש להו דינא תנן או לטוחא תנן דינא תנן כי

וחבלע בכיס תנא משום רבי אלעזר אמרו - להם לא בית הנקב ולא בית הערוה אמר אביי ישן טהור לדבריך שמא יראה טפה כחרדל - מתנים למטה עד ירכים ויש להם שנצים ואין אין לו תקנה אמרו לו לדברינו ישן טמא לא - דומין כמין פמלניא של פרשים למעלה עד שמביא לידי הימום אמר להן לדבריכם שוטה אומר עושין לו כיס של עור אמרו לו כל שכן ממא לא ישן טהור רבי אליעזר ברבי צדוק תרומה לערב ומשמרין אותו שלא יישן ישן של אזוב כאילו הן של נחשת אמר רב פפא רבנן כהן שומה מטבילין אותו ומאכילין אותו - כדתניא רבי יהודה אומר רואין אותן גבעולין היינו שוטה שנטרפה דעתה מחמת חולי תנו

ערוה ההוא כדתניא מכנסי כהנים למה הן כח, מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר שמע מינה מכנסים אסורים והכתיב (שמות עושין לו כיס של מחכת אמר אביי ושל נחשת

112 11

נמי הכי רוכבי גמלים כולם רשעים הספנים – צדיקים איכא דאמרי הא דמכף הא דלא מכף רוכבי גמלים אסורין לאכול בתרומה תניא כולם צדיקים החמרים מהן רשעים מהן

מחוור. לא חיישינן משום דלא שכיח אבל מתוך שבדקה מיד לפני תשמיש ומצאה טהור יש לספק ולא ולפיכך הקשו מקצת המפרשים א"כ אין לך אשה שנטמאה בנדה בבדיקה. וי"ל בעלמא ודאי וליחוש דילמא דם מאכולת הוא. פי' רש"י ז"ל דעל עד שלו פריך ומיהו ה"נ קשיא לעד שלה.

הוא ואין מאכולת שעל השמש נכנסת עמו וכ"ש בפני עצמה. והשמש הרגה ושפך דמה עד עקבו א"נ שמא על השמש היתה מאכולת ועמו נכנסה ופריק דחוק ואם נכנסה מתה היא ואין דמה יוצא ממנה אבל כאן יש לחוש שמא בשע' בעילה דחקה ונכנסה וי"ל שלא בשעת בעילה ממש ודאי אותו מקום בדוק הוא אצל מאכולת שהוא סתום מלכנוס

(ובמעורה) [ובמעוכא] דשמש אין לחלוחה כיון שלא נמצא על שלה. דעדים לא חיישינן למאכולת דרוב דמים מצויין בנשים ואין קנוח העד נמי ממעך מאכולת והורגה והוא מצא יש לחוש למאכולת שאם היה דם נדה בשלו היה נמצא בשלה נמי. אבל בשלה בבדיקה ובחוספת אמרו דעל עד שלו דוקא פריך משום דכיון שבדקה היא בשיעור וסת ומצאה טהור

ורש"י ז"ל גרס ונמצ' עליה דם ופירש על יריכ' של אשה ואין דבריו מחוורים שאם העד נמצא לטומאח גדה ולא בירך הילכך בין שנמצא נמי על הירך בין שלא נמצא אלא על העד טמאה גדה. נמי כחם הוא וטמא וכיון דאיכא ספיקא דירך גופיה ועוד דלא שכיח קרוב הוא יותר לחלות בעד בשם ר"ה. ופירושו שמצאת עליו על העד דליכא למיתני אלא דילמא דם בירך הוה ואי הוה בירך בדקה בעד הבדוק לה וטחתו ביריכה ולמחר מצאת עליו דם. גרסינן בכולהי נוסחי וכן מצינו מן הסדין אלא נבלע הוא בו מהכ"ש שא"א לו להתקנח (במקום) [ממקום] ששוכבת עליו לזה. באה עליו ואין לחוש שמא נרצפה על הסדין וממנו נתקנח בו שדם מאכול' מועט הוא ואינו מתקלח אלא ככתם בעלמא ויש לדחוק ולומר שכל קודם קנוח כיון שעדיין שכבת זרע לחה אין המאכול' מרובה קודם קנוח טמאין ואמאי ליחוש שמא מאכול. הוא שבאה עליה אחר שבעל שהרי אינו אבל עדיין אני חמה על עד שלו דלא יהבו ליה רבנן שיעורא אלא אע"פ שיהא אחר בעילה זמן

ופטורים מן הקרבן איזהו אחר זמן כדי שתרד נמצא על שלה לאחר זמן טמאין מספק בירכה ולמחר מצאה עליה דם אמר רב טמאה בנות ישראל משמשות בשני עדים אחד לו מאני רבי יוחנן דבעל בשר הוה מתני' דרך כי מצלי אסור והא ר' יוחנן מצלי וקרי ק"ש שמע הוא דלא יקרא הא מגנא שפיר דמי ריב"ל לייט אמאן דגני אפרקיד איני והאמר

נמצא על שלה אותיום טמאין וחייבין בקרבן - רצפה אתמר בדקה בעד הבדוק לה וטחתו הבית נמצא על שלו טמאין וחייבין קרבן - להך לישנא דאמר דחוק הוא אימא שמש ואחד לה והצנועות מתקנות שלישי לתקן את - לישנא דאמר בדוק הוא הא מעלמא אתאי איכא בינייהו דאשתכה מאכולת רצופה להך דאמרי דחוק הוא אצל מאכולת מאי בינייהו אותו מקום בדוק הוא אצל מאכולת ואיכא לענין מגנא כי מצלי שפיר דמי לענין ק"ש - וניחוש דלמא דם מאכולת הוא אמר רבי זירא עקיבא ברואה כתם שמטמאה את בועלה גמ' רב יוסף פרקדן לא יקרא קרית שמע קרית. אף מטמאה את בועלה מודים חכמים לרבי לעת ואינה מטמאה את בועלה ר"ע אומר ואיכא דאמרי הא דמטרטין הא דלא מטרטין – מן המטה ותדיח פניה ואח"כ מטמאה מעת

נדה א"ל רב שימי בר חייא והא חוששת

הוה לא נחקנה לגמרי ממנה אלא אפילו נמצא על הירך נמי טמאה נדה כיון שנמצא אף בעד. לעולם כשנמצא אף על העד וכשלא נמצא על הירך כלום פשיטא בעד הוה שאלמלא על הירך על העד למה לי מציאת הירך וכי מפני שהוטח ממנה דם נקל ויש להעמידה בשאבד עדה. וי"ל ואין עליו כלום נראה ודאי שדם יבש על ירכה היה ואין לטמא אותה נדה ואם דוקא כשנמצא אף

דהלכתא וזה דעת הראב"ד ז"ל. הייא ואם היה משוך טמא בכל שהוא דלא גרע מהניחתו תחת הכר וכן בפרק הרואה כתם אליבא מאכולת הוא. ומיהו כיון דאיכא שיעורא דנפקא ליה מחשש מאכולת טמאה נדה ואפילו לר" בקנוח של שיעור וסת ואח"כ שהדבר קרוב ואפילו לחמאת ואשם הקשו למעלה וליחוש דילמא ולדברי הכל אף בזה צריכה כגריס ועוד שאלמלא כן חוששין שמא דם מאכולת הוא שאפילו

מקשה ר' חייא בסמוך אף אחה עשיחו כתם אלמא אין לך שצריכה שיעור כתם וטמאה נדה אלא מקנוח היה דם ונבלע בעד ולפיכך לא הוטח ממנו על הירך כלום. וכן נראה מלישנא דגמ^י דקא בתחלה על הירך נמי היה נמצא ומשהוטח העד על הירך מקום (דחוק) א) הוא אצל מאכולת אלא ולפי גרסת ר"ה ז"ל י"ל כמו שנמצא על העד ולא על הירך כלום שאם מאכולת נרצפה שם

רבי נדה. הא בבגד שאינו בדוק כלל לא אמר ר' טמאה נדה אטו לקחה בגד מן האשפ' וקנחה בו מי מטמא שלא חזרה וראתה בהן סמוך לבדיקתה אם יש עליהם טיפי דמים מן מאכולת או משאר דברים בדקה בעד שאינו בדוק לה. פירש בתוספות כגון שהזמינה פקולין או צמר נקי ולבנים אלא זו לדברי רבי.

דמים מצויין בו. דבעד אפילו אינו בדוק כלל טמאה דלא דמי לחלוק דכיון שבדקה בו ממש רגלים לדבר דרוב כלל אפילו לרבי טהורה לגמרי אפילו לקחתו מן השוק סתם טהורה לבעלה. והראב"ד ז"ל סובר (ואי) [ועוד אני] אומר כיון שהצריכוה כגריס ועוד הרידינו כסדין וחלוק וכל שלא היה בדוק

ולעת זקנתו טיהר מולא כלום תא שמע דתניא כתם או דלמא כל ימיו טימא משום כתם להו היכי קאמר כל ימיו טימא משום נדה של ר' חייא טימא ולעת זקנתו טיהר איבעיא ברקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו בקופסא נדה וכן מורין בי מדרשא טמאה נדה אתמר אמרת לן איתמר נמי אמר שמואל טמאה

קאי הא בילדותו טימא משום נדה שמע מינה מאכולת ודאי מגופה אתא מאי לאו בזקנותו ולעת זקנתו טיהר משום נדה וטימא משום - לאפוקי מדם מאכולת וכיון דנפק לה מדם עשיתו כתם ורבי סבר בעינן כגריס ועוד ועוד א"ל אבל אמר לו א"כ (אתה) אף אתה ולמחר מצאה עליו דם א"ר יוסף כל ימיו - לו ר' הייא אי אתה מודה שצריכה כגריס נדה ורבי הייא אמר טמאה משום כתם אמר ולמחר מצאה עליו דם רבי אומר טמאה משום בדקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו בקופסא

זמן שלא שהת' כשיעור הזה אלא בדקה עצמה על המטה טמאין מספק בא זה ולמד על זה. בין לר' עקיבא אלא כך אמר אם ירדה מן המטה וברקה אין בועלה טמא שזהו אחר זמן הא כל והאי דפריש תנא האי שיעורא לא ללמד על דין עצמו שהרי כל מעת לעת כך הוא נדון בין לרבנן הספק כדי שחרד מן המטה וחבדוק שזהו אחר כך שמטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה מן הקרבן ולא פי' שיעור אחר זמן מה הוה. והדר תני איזו אחר של שיעור זה שאינן טמאין מן חסדא פרושי מפרש לה למתניתין הכי תנן נמצא על שלה לאחר זמן טמאים מן הספק ופטורין ופריק רב הסדא דה"ק **איזו אחר זמן וכו**" פי" רש"י ז"ל והסורי מהסרא וה"ק ול"נ אלא רב

הזמן הראשון ושלא ליחן בו מקום לטעות. ואמר שאלו ירדה אחר אחר הוא וכ"ש לדברינו דמחוור טפי לומר שפי" אחר אחר ללמד על אחר תעלה על דעת שבדיקת ראשונה שלאחר זמן ראשונה כשירדה מן המט' היא לפיכך פירש שתיהן ותטול עד ותבדוק לא הוה תו למיתני כדי שתרד מן המטה ואפשר לתרץ לו שבא לפרש שלא אבל לדברי רש"י ז"ל שאומר חסורי מחסרא וה"ק בהריא איזו אחר זמן כדי שתושיט ידה

דבר אחר אלא כל שלא שהתה כשיעור אחר וכן דרך משנחינו ללשון שפירשנו. כשיעור הזה לעולם טהור ואע"פ שער בידה ש"מ שבכל מקום שפי' אחר לא פירש באחר זמן אלא על המטה בדקה אע"פ שהושיטה ידה לעד תוך זמן זה אבל ירדה מן המטה ובדקה או שהתה ותדיח פניה תוך זמן זה כלומר כל ששהתה ובדקה ולא שהתה שיעור שתרד מן המטה ותבדוק לא בדברי היחיד אנו אומרים ואמר להם כך פרשו חכמים ביבנה לא שהתה כדי שתרד מן המטה בזה אלא אם כדברי ר"גע שהוא יחיד הם אומרים אמרו לו לא שמענו לפי" אין אנו מפרשין אבל אליעזר בר צדוק משום אשם חלוי יודע היה בהם דבעי חתיכה משתי חתיכות ולא תמה עליהם לפרש אחר זמן שהרי כל מעת לעת נמי כך הוא דינן ואע"פ שהיו צריכין לפרש לדבריו דר' בארשא שמא כר"ע אחם אומרים שמטמאה את בועלה מעת לעת פירש ולפיכך אין אתם הוששין וברייתא גמי דייקא כדידן, דתניא איזהו אחר זמן דבר זה שאל ר' אלעזר בר צדוק לפני חכמי

בשמועה כולה ויש לשונות אחרים ואין בהם ממש. ובברייתא אין עד בידה אלא ש"מ כרב הסדא ותרווייהו שיעור לטהר וזהו דרך פירש רש"י ז"ל דהיכי אפשר דהכא והכא חד שיעורא קתני והכא טהור והכא טמא ה"ל לפרושי במתני" עד בידה שתרד לעולם טהור ואפילו עד בידה וכדקתני מתניתין נמי כדי שתרד ומוקמת לה בעד [בידה] כשיעור הזה וכ"ת דאין עד בידה ה"ל לפרושי שהרי אין משמעו" הלשון זה אלא כל ששהתה כדי ואקשינן לרב אשי אמאי קא מטהרי רבנן בברייתא ביורדת מן המטה ובודק" הא במתני" מטמו

75 LLL

נמאא על שלה אותיום טמאין וכו' ת"ר איזהו קאמרינן כי איתמר ההיא משום נדה איתמר כתם ואילו רבי משום נדה קאמר א"ל אנן הכי חנינא כשטימא ר"מ לא טימא אלא משום בריה דרבא לרב אשי והא א"ר יוסי בר" אומר בין כך ובין כך טהורה א"ל רב אחא ואידי חד שיעורא הוא עד בידה כדי שתרד אם עומדת ממאה אם יושבת מהורה רבי יוסי שהיתה עושה צרכיה וראתה דם ר"מ אומר וכשטיהר רבי יוסי לעצמו טיהר דתניא האשה מטהר ואמר רבי זירא כשטימא רבי כר"מ אדא בר מתנא תנא רבי מטמא ורבי יוסי שמעתתיה מאי רבי ומאי רבי יוסי אמר רב ריש מתיבתא הוא ושכיחי רבנן קמיה ומחדרי דברי התלמיד ור' חמא בר ביסא סבר רבי גדול הוא היאך מניחין דברי הרב ושומעין אמר רבי ישמעאל זהו שאומרין עליו דאדם ידה תחת הכר או תחת הכסת ותטול עד כבבבי רבי אימא לך א"ל כדברי רבי אימא לי פירש ר' אליעור ברבי צדוק כדי שתושים בם מבו אמר לו כדברי אבא אימא לך או בדוק לה והניחתו בקופסא ולמחר מצאה עליו מינאי מילתא בעא מיניה בדקה בעד שאינו לכשיבא לידך הביאהו לידי כי אתא א"ל בעי שאמרו לקינוח אבל לא לבדיקה נמצא על ברבי המא בר ביסא דאדם גדול הוא אמר לו משתבח ליה רבי לרבי ישמעאל ברבי יוסי

דף פר

חכמים באושא ואמר להם

דבר זה שאל רבי אלעזר ברבי צדוק לפני ותטול עד ותבדוק בו מיתיבי איזהו אחר זמן שתושיט ידה לתחת הכר או לתחת הכסת מן המטה ותדיח את פניה אין עד בידה כדי שנחלקו ר"ע וחכמים רב אשי אמר אידי ר"ע וחכמים והא אח"כ קתני ה"ק וזהו אח"כ וכדי שתרד מן המטה ותדיח את פניה מחלוקת הכר או לתחת הכסת ותטול עד ותבדוק בו ה"ק איזהו אחר זמן כדי שתושיט ידה לתחת אחר זמן כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה זמן ממאין מספק ופטורין מן הקרבן איזהו אחר והא קתני עלה נמצא על שלה לאחר ותבדוק בו אמר רב הסדא מאי אחר אחר איזהו אחר זמן וכו' ורמינהי איזהו אחר זמן ותנא דידן מ"ט בעינן חתיכה משתי חתיכות שלה לאחר זמן וכו' תנא וחייבין אשם תלוי המשקוף ביציאת שמש נכנס עד הוי וסת שיעור וסת משל לשמש ועד שעומדין בצד

לא מטמאה את בועלה קא משמע לן ואימא מעת לעת לא מטמאה את בועלה אף כתמים הואיל ומעת לעת דרבנן וכתמים דרבנן מה ורבנן היא מכאן ולהבא פשיטא מהו דחימא ורבי מאיר היא ושמואל אמר מכאן ולהבא לרבי עקיבא ברואה כתם אמר רב למפרע בעל קרי בשלא גמר ביאחו ומודים חכמים דאמר כל הנשים דיין שעתן ותיפוק ליה דהוה נוצה במהנו לעת שבנדה הוא דאמר כשמאי נכנס להיכל ומקטיר קטורת ותיפוק ליה דהוה יהודה בנו של רבן יוחנן בן זכאי אומר בעלה עד בידה ואין עד בידה מיבעי ליה קשיא רבי מטהרי רבנן וכי תימא דאין עד בידה האי היינו דמטהרי רבנן אלא לרב אשי אמאי להיכל ומקטיר קטורת בשלמא לרב הסדא של רבן יוחנן בן זכאי אומר בעלה נכנס אומר אף מטמא משום בועל רבי יהודה בנו מגע ואינו מטמא משום בועל רבי עקיבא לעת ומפקידה לפקידה בועלה מטמא משום פניה אחר הזמן הוא זה וכן כששהתה מעת תלוי שהתה כדי שתרד מן המטה ותדיח את וממאין מספק ופטורין מקרבן וחייבין באשם מן המטה ותדיח את פניה תוך זמן הוא זה פרשו הכמים ביבנה לא שהתה כדי שתרד אנו בועלה אמרו לו לא שמענו אמר להם כך שמא כרבי עקיבא אחם אומרים שמטמאה

מותרת קסבר וסתות דרבנן אמר רב שמואל בר בר הנה אמר אפילו יש לה וסת לימים אסורה לשמש קסבר וסתות דאורייתא רבה לא קפיץ ולא הואי אבל יש לה וסת לימים ולקפיצות כיון דבמעשה תליא מילתא אימא שאין לה וסת לימים אלא יש לה וסת לימים רב אשי מתני הכי אמר רב הונא לא שנו אלא שעת וסתה גמי מותרת קסבר וסתות דרבנן באורייתא רבה בר בר הנה אמר אפילו הגיע אבל הגיע שעת וסתה אסורה קסבר וסתות רב הונא ל"ש אלא שלא הגיע שעת וסתה לביע לה אלא אי איתמר הכי איתמר אמר אין לה וסת אימא חזאי יש לה וסת וסת לשמש כלפי לייא אדרבה איפכא מסתברא אלא שאין לה וסת אבל יש לה וסת אסור ומצאה בתוך ימי עונתה אמר רב הונא ל"ש לקיש משום רבי יהודה נשיאה והוא שבא רמיא אנפשה לא קא משמע לן אמר ריש אנפשה ובדקה אבל היכא דליתא במתא דלא סד"א הני מילי היכא דאיתיה במתא דרמיא מהרה גמ' למה ליה למתני הבאין מן הדרך לבעליהן הבאין מן הדרך נשיהן להן בחוקת ורבנן היא מתני' כל הנשים בחזקת טהרה ורבי מאיר היא רבי יוחנן אמר מכאן ולהבא שור שחוט לפניך וכן אמר ריש לקיש למפרע הכי נמי התם אין שור שחוט לפניך הכא יש

LLL 36

ספק ומוציא מידי ודאי התם ודאי וודאי הוא מבל ספק מעושר ספק אינו מעושר וקאתי יומן הרי הן בחזקת מתוקנין והא הכא ודאי שמת והניה מגורה מלאה פירות אפילו הן בני ואין ספק מוציא מידי ודאי ולא והתניא חבר ראתה מי יימר דטבלה הוה ליה ספק וודאי עמצא לומר ראתה אימא טבלה אבל ודאי רבי יוחנן ספק ראתה ספק לא ראתה ואם ודאי ראתה מי אמר רבי יוחנן אימר דאמר שמואל בר ייבא לרבי אבא אמר רבי יוחנן

כדרב חנינא חוואה דאמר רב חנינא חוואה

ולאטי ספק ומוציא מידי ודאי לא חימא במילה נפל ספק גררוהו ספק לא גררוהו שחולדה וברדלס מצויים שם והא הכא דודאי נקבה ובא מעשה לפני חכמים וטהרוהו מפני לבור ובא כהן והציץ בו לידע אם זכר אם בשפחתו של מסיק אחד ברימון שהטילה נפל אין ספק מוציא מידי ודאי והתניא מעשה בהמתו אוכלת ופטורה מן המעשר ואכתי אפילו ילדה דבזיזא למטבל אמר ליה אטו - על תבואתו ומכניסה במוץ שלה כדי שתהא וכדרבי אושעיא דא"ר אושעיא מערים אדם מחשב ימי וסתה ובא עליה אמר ליה רב שאינו מתוקן ואיבעית אימא ספק וספק הוא משמיה דרבי יוחנן אשה שיש לה וסת בעלה - חזקה על חבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר

הטילה נפל לבור אלא אימא

דף פד

ואינו מחוור. ועוד ק"ל אמאי לא חנא צריכי' שלשה עדים וליחשוב נמי א' שלו אבל נראה לבן וכיון שזה צריך לכל הנשים קתני נמי שלפני תשמיש שדרך הצנועו". זה לפני תשמיש אחר הוץ מן הצנועו" ששנינו למעלה אבל עד שלאחר כל תשמיש ותשמיש צריך ז"ל, ולשון צריכה נראה כן מדלא קתני צריכים ומיהו יכולה היא לבדוק באותו שלפני תשמיש תשמיש וא' לאחר תשמיש ולמחר בודק בשניהם ולא עכשיו כמו שפירשתי בפ"ק לדעת הרב

כלום. לגמרי אבל של אחר תשמיש ששכבת זרע רבה עליו [אין בין עד חדש לעד] מבדיקה ראשונה שהיא ניכרת בו אינן רוצות שיהי' בו לכלוך אפילו שלפני תשמיש אחר כדי שתהא בדיקתן מעולה הוא שאפילו הצנועות עצמן לא נהגו צניעותן אלא בעד שלפני תשמיש מתוך שהוא נקי וטיפה כל בנר אם התחילה משחשיכה לגמרי ואפילו לב"ש עד שלפני תשמיש ושלאחר תשמיש עד א" תשמיש ראשון שהיא אף לבעל לפיכך בודקת ורואה מיד לאור היום בין השמשות או לאור שמא מחמת תשמיש ראתה וזו הבדיקה אינו מועלת להם [אלא] לטהרות חוץ מבדיקה שלפני כלום אלא משמשת ולאתר תשמיש מקנחין היא ובעלה בשני עדים אחרים ומניחין אותן עד למחר ורואה טהרה ומשמשת ואח"כ מקנח" בו לאחר תשמי" וכשבאה לשמש פעם אחרת אינה צריכה וכך פי' משנתינו לפי דעתי צריכה שני עדים א' לו וא' לה שלה בודק בו לפני תשמיש ראשון שכל מקום ששנינו שני עדים א' לו וא' לה.

איכא דאמרי הכי קא"ל טעמא דראתה הא דרבנן אמר להו מדאמר הונא חברין משמיה בעו מיניה מרב נחמן וסתות דאורייתא או לידע אם זכר אם נקבה ואיבעית אימא כיון נפל הפילה אם רוח הפילה ואת"ל נפל הפילה ה"ק ובא כהן והציץ בו לידע אם كاللاد

לא ראתה אין הוששין אלמא וסתות דרבנן - סבר וסתות דרבנן אמר רב ששת כתנאי ר' ינופייהו קמיפלגי דמ"ס וסתות דאורייתא ומר וחוששת לראייתה אלמא וסתות דאורייתא - כשיעור וסת ר"ג בר יצחק אמר בוסתות ולא בדקה ולבסוף ראתה חוששת לוסתה. עצמה כשיעור וסת כאן שלא בדקה עצמה דרב אשה שיש לה וסת והגיע שעת וסתה - ר' זירא דכ"ע וסתות דאורייתא כאן שבדקה למיפלגי דמ"ס דאורייתא ומ"ס דרבנן אמר ממאה מפני שאורה בזמנו בא לימא בוסתות דחולדה וברדלס מצויים שם ודאי גררוהו - ושמואל אמר אפילו בדקה ומצאת טהורה נמי בדקה ומצאת טמאה טמאה טהורה טהורה וסתה ולא בדקה ולבסוף בדקה אמר רב איתמר אשה שיש לה וסת והגיע שעת

שבודק' ורואה ולאחר תשמיש אחרון ושלו לאחר תשמיש אחרון שכיון שאף לדברי ב"ש אין הן וב"ה אומרים דיה שני עדים כל הלילה אף אלו א' לו וא' לה שלה עולה לפני תשמיש ראשון ועוד שכיון שהיא משמשת והולכת בודק' שלאחר תשמיש זה שהיא לפני תשמיש זה דסמוכין לטהרו' [אלא] מפני חשש רואה מחמת תשמיש הילכך דיה בבדיקה שלאחר כל תשמיש ותשמיש. ראשון בלבד שהרי דיה בדיקה אחת לעונה אחת ולא הוצרכו הללו שבין תשמיש לתשמיש אפילו ממא משום בועל נדה ולעולם לפני תשמיש [א"צ בדיקה] שלא בעי ב"ש בדיקה אלא לפני תשמיש שצריך שידע אם דם שעליו מתשמיש ראשון או מאחרון היה כדי לחייב עצמה ובועל' לידע אם והיינו נמי דאמר או תשמש לאור הנר וחבדוק בו דבעד שלאתר תשמיש לא בעינן לבן אלא

ולא יקשה עליך צריכה [פי' ולא תנן צריכים] לשון שאמרנו שהרי כך שנינו דרך בנות בדיקו' הללו אלא לטהרו' ולאחר תשמיש דיה בסוף.

והר"ם הספרדי פי' שאף ב"ה מצריכים לבדוק לאחר כל תשמיש אלא שדיין באותן שני עדים ישראל משמשות בב' עדים ואע"פ שא' לו ולה אמרו דרך בנות ישראל ובני ישראל משמשין.

שאין דנין אפשר מא"א אלא גדולה מזו אמרו שאינו דומה וכו". כל התשמישן אמרו להם ב"ה א"כ אף מתחלת ביאה לסוף ביאה ניחוש כן ויכולין היו ב"ש לומר ראשונה שבא אורח מחמת תשמיש ותחפנה שכבת זרע בביאה שנייה ושוב לא תמצא בעד שלאחר ראתה מחמת תשמיש הוה נמי בבדיקה בין תשמיש לתשמיש שמא תראה טפת דם כחרדל בביאה גמרא **אמרו להם ב"ש לדבריכם.** כיון שאתם מודים בבדיקה שלאחר תשמיש משום שמא כל הלילה.

הטפה ובטלה בשכבת זרע. שכבת זרע לאחר ביאה שנייה ואמרו להם ב"ה אף לדבריכם שמא בקנוח ראשון עצמו נמוקה ולדברי הר"מ ז"ל צריכין לפרש תראה טיפה דם כחרדל בעד של אחר ביאה ראשונה ותחפנו

לשון תראה מתפרש לנו יפה. תשמיש ותשמיש ולראו' בעד כדברי ב"ש וב"ה אינה צריכה בדיקה כלל עד סוף כל הלילה מ"מ הגר אינה צריכה אלא כדברי ב"ה ולפירושו עדיין המשמשת לאור הגר צריכה לבדוק ולאחר כל ששנינו צריכין ב' עדים על כל תשמיש ותשמיש או תשמש לאור הנר ומשמע דמשמשת לאור ומצאטי בתוספו' שפי' כדבריו בשמו של ר' שמואל רומרוגי ז"ל והם הקשו ללשון רש"י ממה דרבנן והכא במקור מקומו טמא קמיפלגי אף לדבריכם ליחוש עד שהרוק בתוך הפה וסתות דרבנן אמר רבינא לא דכ"ע וסתות. ותחפנה שכבת זרע בביאה שניה. א"ל ב"ה קמיפלגי דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר שמא תראה טיפת דם כחרדל בביאה ראשונה יש לה וסת הוששת לוסתה מאי לאו בהא - תניא אמרו להם ב"ש לב"ה לדבריכם ליחוש ימי נדתה טהורה דברי רשב"ג רבי אומר אם דתניא הרואה דם מחמת מכה אפילו בתוך באורייתא לימא הני תנאי בהא נמי פליגי המשמש מטתו לאור הנר הרי זה מגונה בש"א חרדה הא ליכא חרדה טמאה אלמא וסתות. עדים כל הלילה: גמ' ת"ר אע"פ שאמרו שהרדה מסלקת את הדמים טעמא דאיכא במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טהורה אנן נמי חנינא דחנן ר"מ אומר אם היחה. מקומו טהור הוא ל*ורנ"* ביח שמאי אומרים אומר טמאה נדה וחכ"א חבדק אמר אביי אף תבדק והני תנאי כי הני תנאי דתניא רבי מאיר אליעזר אומר טמאה נדה ורבי יהושע אומר

לאור הנר ובה"א דיה בשני עדים כל הלילה צריכה שני עדים על כל תשמיש או תשמש עשמש לאור הנר בית הלל אומרים דיה בשני צריכה ב' עדים על כל תשמיש ותשמיש או אשה נמי טמאה ואי לא היישת לוסת מקור דרך מקור ואמר ליה רבי אי היישת לוסת רשב"ג סבר אשה מהורה ודם ממא דקאתי

שבחסידים מדאמרינן במס' שבת אמר ר' יוסי ה' בעילות בעלתי ושניתי, ואין סוגיא מתחוורת מגילה וכו' ובתוספות מפרשים לא יבעול וישנה בלא בדיקה הא בבדיקה מותר אפילו לחסיד בזה תניא נמי הכי שאינו לראיה ממש בפרק קמא דמגילה מפני שעיניהם של עניים נשואות למקרא והא דאמרי' **הניא נמי הכי** לא שהוא לבעל נפש אלא שהוא דוקא לטהרות ולא לגבי הבעל וכיוצא

הלילה ומכיון שאין מוכיחה קיים ולא תדע אם ראתה כלום מחמת תשמיש זה אסורה לשמש עד היא, ולדברינו כגון שהחמירה ובדקה לאחר תשמיש ראשון או שהיתה דעתה שלא לשמש כל בדקה בעד ואבד אסורה לשמש עד שתבדוק. לדברי רש"י ז"ל בעד שלפני תשמיש ופשוט' בפי' הזה.

מכיון שבדקה דנמלך צריכה היא בדיקה ממש לאור הנר. מקשינן דאלו התם דיומא משום קולא דבעל הוא שלא להטריה עליו בין השמיש לתשמיש אבל לבדוק ולהניה ולשמש והאי דאקשינן הכי ולא אקשינן מדב"ה דלא מצרכי בדיקה זו דמי מדמי ואקשינן אלו קנחה בו ואיתי" מי לא משמשה אע"ג דלא ידעה הא אפילו ב"ש דמחמרי שרו שתבדוק לפני תשמיש לאור הנר בכל בדיקה של בעל.

בבדיקה של אחר תשמיש בין לטהרות בין לבעלה. אם בטלה בדיקה של עונה אחת כגון של שחרית או של ערבית בודקת עכשיו ועוסקת בהן וכן עליה יותר מכאן לא יהא זה חמור מן הוסת שאם בדקה ומצאה טהור טהור. ואפילו לטהרות עצמן ואבד הילכך אסורה עד שתחוור ותבדוק עכשיו לפני תשמיש דבהכי ודאי מותר" שא"א להחמי" בדיקה מוכיחה בעד שלאחר תשמי' אחרון ואין חוששין לנימוק אבל זו כבר נתקנח הדם בזה ולא חדע למחר הילכך אף לבעלה אסור' משום מגו של טהרות וכן נמי לב"ה דלא מצרכי הך ומפרק זו מוכיחה קיים לטהרות וזו אין מוכיחה קיים לטהרות שמא ראתה לאחר תשמיש זה

בוזה דרכיו ימות ור"ל האי קרא דר" יוחנן להריון ריש לקיש אמר מהכא (משלי ים, מו) הורה גבר לילה ניתן להריון ויום לא ניתן (איוב ג, ג) יאבד יום אולד בו והלילה אמר מטחו ביום אמר רב המנונא מאי קרא שנאמר מוכיחה קיים א"ר יוחנן אסור לאדם שישמש נמי תשמש א"ל רבא זו מוכיחה קיים וזו אין איחא מי לא משמשה ואע"ג דלא ידעה השתא לשמש עד שתבדוק מתקיף לה ר' אילא אילו בר אשי אמר רב בדקה בעד ואבד אסורה שתאמר לו טהורה אני א"ר אבא א"ר הייא הגיחה בחזקת ממאה לעולם היא בחזקתה עד מותרת ובד"א שהניחה בחוקת טהרה אבל עניא נמי הכי בד"א לטהרות אבל לבעלה אמר בועל ושונה כי תניא ההיא לטהרות כולם נלמד בעל נפש לא יבעול וישנה רבא שיאריכו ימיכם לעוה"ב אמר ר' זירא מדברי אמר להם מוטב שאאריך עליכם בעוה"ז כדי אמרו לו תלמידיו רבי כמה הארכת עלינו עניא א"ר יהושע רואה אני את דברי ב"ש דומה נימוק פעם אחת לנימוק שתי פעמים שמא נימוק והולך לו אמרו להם לפי שאינו ומשתין מים פתאום ואצ"ל לבית חבירו והאוחו באמה הקב"ה שונאן ואני איני אוהבן הנכנס לביתו אמר רבי שמעון בן יוחאי ארבעה דברים חבירו פתאום אמר רבי יוחנן ואפילו לביתו קרת והאוחז באמה ומשתין מים והנכנס לבית ואמרי לה שר הנרגז והמושיב שבת במרומי הנרגל בבית המשתאות ואמרי לה שר הנרגן סירא שלשה שנאתי וארבעה לא אהבתי שר מאי דריש ביה מבעי לי' לכדכתיב בספר בן ויום לא ניתן להריון ור' יוחנן האי קרא דר"ל אבר הורה מאי הורה גבר לילה ניתן להריון כי אם ליראה וגו' ור' יוחנן א"כ נכתוב קרא יב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך שמים חוץ מיראת שמים שנאמר (דברים י, לא קאמר כדר' הנינא דא"ר הנינא הכל בידי או מיפש עשיר או עני ואילו רשע או צדיק מפה זו מה תהא עליה גבור או חלש חכם ומעמידה לפני הקב"ה ואומר לפניו רבש"ע הממונה על ההריון לילה שמו ונוטל טפה בר פפא דדריש ר' הנינא בר פפא אותו מלאך

מאי דריש ביה מבעי ליה לכדדריש רבי הנינא

د، باد

בפני כל חי אמר ליה רב יהודה לשמואל - כגון של בית פלוני שמשמשין מטותיהן בפני ומשתין מים ערום לפני מטתו והמשמש מטתו

נאפי, לפני עכברים א"ל שינוא לא אלא

שאשה מעוברת עוברת עליהן ומפלת ולא והנוטל צפרניו וזורקן לרשות הרבים מפני שתשרה עליו רוח טומאה זימנין דמסכנין ליה נתר ככלי מתכות דמו והלן בבית הקברות כדי אמר רבי יוחנן והוא שלנו בכלי מתכות וכלי אמר רב פפא וכלי נתר ככלי מתכות דמו וכן יהודה אמר שמואל והוא שלנו בכלי מתכות משקין מזוגין שעבר עליהן הלילה אמר רב בהן עיקרן או קליפתן לית לן בה והשותה בלא שייר בהן עיקרן או קליפתן אבל שייר וחתימי רוח רעה שורה עליהן ולא אמרן אלא שום קלוף כו' ואע"ג דמנחי בסילתא ומציירי לרה"ר והמקיז דם ומשמש מטתו האוכל והלן בבית הקברות והנוטל צפרניו וזורקן והשותה משקין מזוגין שעבר עליהן הלילה צאוכל שום קלוף ובצל קלוף וביצה קלופה שהעושה אותן מתחייב בנפשו ודמו בראשו באלי פרוחי אמר ר"ש בן יוחי ה" דברים הן מקרקש זגי דכילתא אביי באלי דידבי רבא עם הדומה לחמור עבני בר רב הונא (בראשית כב, ה) שבו לכם פה עם החמור עבדיהם ושפחותיהם ואינהו מאי דרוש

שמע ושל ביח מונבז המלך היו עושין ג' בבודק מטתו לאור הנר הרי זה מגונה תא המשמש מטחו לאור הנר הרי זה מגונה אימא אימא חבדוק לאור הנר ת"ש אע"פ שאמרו בכסותו ומשמש תנן או תשמש לאור הנר רבא ואם היה בית אפל מותר ות"ח מאפיל קדושים הם ואין משמשין מטותיהן ביום אמר מצוני ועעצני גליו אמר רב הונא ישראל מאי משמע אמר אביי שמא יראה בה דבר שנאמר (ויקרא ים, יה) ואהבת לרעך כמוך רב הסדא אסור לו לאדם שישמש מטתו ביום מעים מידי אבל מעים מידי לית לן בה אמר בנים בעלי ראתן אמר רב ולא אמרן אלא דלא בנים ויתקין הקיזו שניהם ושמשו הויין לו דאמר מר מקיז דם ומשמש מטתו הויין לו צריק זורקן רשע והמקיז דם ומשמש מטתו דברים נאמרו בצפרנים שורפן חסיד קוברן בה ולא היא לכולה מילתא חיישינן ת"ר ג" מגנג בערייהו אבל גו מידי בתרייהו לית לך דשקיל דידיה ודכרעיה ולא אמרן אלא דלא גו אמרן אלא דשקיל בגנוסטרי ולא אמרן אלא

דברים ומזכירין אותן לשבח היו משמשין

הא דאמרינן לצפרנים**ולא אמרן וכו'.** ואסיקנא ולא היא לכולי מילחא חיישינן מדגרסינן פ' ואלו מגלחין ר' יוחנן שקל טופריה בשיניה וזרקינהו בי מדרשא ואקשינן עליה היכי עביד הכי והתנא זורקן רשע ופריק אשה בבי מדרשא לא שכיחי וכ''ת דילמא כנשי להו לבראי הואיל ואישתני אישתני אלמא שאפי' בלא גנוסטרי ודידה בלחו' אסור.

הא **דאמר אביי כגון שהעבירה על אויר החגור.** חדא מחרי טעמיה נקט דה"נ אפשר לאוקומה כגון שנטמא באהל המח א"נ בהיסט הזב וזבה וכל המטמאים במשא.

חנור דהתורה העידה על כלי חרס אפילו להך לישנא דאמרת אי בתר חוקה אולת כולו אמר אביי כגון שהעבירו על אויר תני נטהר מקצתו נטהר כולו למימרא דנטמא אמרת נטמא מקצתו לא נטמא כולו והדר נמצר מקצתו נמהר כולו הא גופא קשיא מומאט משלון נממא מלצחו לא נממא כולו אינו מטמא טומאת אוכלין למשקה מטמא אינו לא אוכל ולא משקה חישב עליו לאכילה נוהגין טומאה וטהרה בשלגין תנן התם שלג הא והא במאני דכיתנא הא בחדתי הא בשחקי הא בכיתוא הא במאני דכיתוא ואיבעית אימא אלא בפקולין או בצמר נקי ורך לא קשיא לא בעד אדום ולא בעד שחור ולא בפשתן והא תנא דבי מנשה אין בודקין את המטה רבא הני שחקי דכיתנא מעלי לבדיקה איני קלולי בנהמא ולא ידענא מאי קאמרי אמר בואי התם בערבי שבתות הוו אמרי מאן בעי בפקולין או בצמר נקי ורך אמר רב היינו דכי דאמר שמואל אין בודקין את המטה אלא מטותיהן במילא פרהבא מסייע ליה לשמואל דאיכא אונס שינה מגניא באפיה ובודקין משמשין מזכירין אותן לשבח אין ה"נ דאגב מטותיהם ביום הכי נמי מסתברא דאי ס"ד מיהא משמשין מטותיהן ביום אימא בודקין פרהבא ונוהגין טומאה וטהרה בשלגים קתני מטותיהם ביום ובודקין מטותיהם במילא

מסייע ליה לרב קטינא ופליגא דרבי חייא להך לישנא דאמר אביי אי בתר הששא אזלת ביאת מקדש ואין שורפין עליו את התרומה בתרומה ורב קטינא אמר אין חייבין עליו על חייבין עליו על ביאת מקדש ושורפין עליו את וראי טהור תני רבי הייא דם הנמצא בפרוזדור מן הלול ולפנים ודאי טמא מן הלול ולחוץ אידי ואידי ספק הוא ואי בתר חזקה אזלת אעא אלא אמר אביי אי בתר הששא אולת הלול ולפנים נמי אימא אזרקרה ומעלייה רספקו שמא דרלמא שחתה ומחדר אתא מן ספקו טמא אמר אביי מאי שנא מן הלול ולחוץ מן הלול ולפנים ודאי טמא מן הלול ולחוץ שחזקתו מן המקור חנן א"ל אנא הכי קאמינא לאבוה ספקו שמא אמרת לן מר והא אנן מן הלול ולחוץ ספקו טהור אתא ואמר ליה לפרוזדור נמצא מן הלול ולפנים ספקו טמא ועלייה בנויה על שתיהן ולול פתוח בין עלייה וקאמרי החדר מבפנים והפרוזדור מבחוץ הונא אשכחינהו רבה בר רב הונא דיתבי ורב יצחק בריה דרב יהודה תנו נדה בי רב לפי שחזקתו מן המקור *גם'* רמי בר שמואל דם העלייה טהור נמצא בפרוזדור ספקו טמא החדר והפרוזדור והעלייה דם החדר טמא מלא חרדל מתני' משל משלו חכמים באשה

7t LLL

מסייע ליה לרבי הייא

یں بات

ר"ש אומר נמוק הולד עד שלא יצא חתיכה. הא דאמר רבי יהושע בן לוי עברה בנהר כודאי מקור שליא חתיכה מקור הא דאמרן מקומות הלכו בו חכמים אחר הרוב ועשאום לשיא כאן כשנמצא בקרקע פרוזדור וכאן צלול ולפנים לימא פליגא דרבי הייא לא ולפנים ספקו שמא הני במאי מתוקמא מן לרמי בר שמואל ולרב יצחק בריה דרב יהודה מן הלול ולפנים כאן מן הלול ולחוץ אלא ופליגא דרב קטינא לרב הונא לא פליגי כאן

שהשליא ולד אלא שאין שליא בלא ולד. קאמרינן טומאה בעלמא לא קאמרינן והאיכא שליא דחנן שליא בבית הבית טמא ולא טהור ובנמצא הלך אחר הרוב טומאה דאשה מצל נגע ברה"י ספקו ממא ברה"ר ספקו ביניהם ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה שנמצא בגג פרוזדור אמר רבי יוחנן בשלשה - קאמרינן והאיכא תשע צפרדעין ושרץ אחד הלך אחר הרוב טומאה קאמרינן איסור לא יודע מאיזה מהן לקח ספקו אסור ובנמצא מוכרת בשר נבלה ולקח מאחת מהן ואינו דאמרי מן הלול ולחוץ ספקו טהור מן הלול - משע חנויות כולן מוכרות בשר שחוטה ואחת באת ותו ליכא והאיכא תשע הנויות דתניא ממאה לידה ואין הוששין שמא מגוף אטום דתנן המפלת יד חתוכה ורגל חתוכה אמו

בזמנה מצוה אפילו דתרי ספיקי אי נמי בחד ספיקא בספק לידה כלל. ספק אינו ולד ודיה טבילה אחת באחרונה כרבי יוסי לר" יהודה דלא מחמירין כולי האי בטבילה (מצוי) א) שאלמלא יש ספק בולד ה"ל ספק ספיקא ספק זמן טבילה היום ספק אינו זמן ואח"ל הוא דטועה מטבילין אותה צ"ה טבילות שמחמירין עליה כל חומרי טבילות הללו ש"מ בודאי ילדה הא דאמרינן **מאי לאו לא תיובתי' אלא סייעתיה וכו'.** ה"פ: דקסלקא דעתך מדקתני מתניתין

להחמיר ואפילו לכתחלה אבל להקל לא עשאוהו בודאי. ופריק דילמא לא תיובתיה ולא סייעתיה דכיון דאיכא רוב הולכין אחריו אפילו בתרי ספיקא

לידתה ואינו נכון דהשתא נמי דהויא ודאי הויין ספיקות טובא אלא סלקא דעתך דבספק לידה לא ילדה שמא לא ילדה ואם תמצא לומר ילדה בזוב אימר עלו לה ימי שבוע שני לספירה אם הרחיקה ויש אומרים מפני שהצריכוה למיטבל בשבוע ג' משום יולדת דזוב וספיקי טובא נינהו שמא

זה כודאי דכיון דאין עמה דם איתרע ליה. בלא דם אפילו הכי טעמיה דר" יהודה משום רוב דברוב פתיחת קבר איכא דם ולא עשאו ברוב ובפיר' רש"י ז"ל אפילו ללישנא בתרא דר' יוחנן דאמר טעמיה משום דאי אפשר לפתיחת קבר לחלות, וק"ל דהא איתותב ההוא לישנא ואסיקנא דבאי אפשר לפתיחת קבר בלא דם קמפלגי אלא למעוטי רובא דרבי יהודה. פירש דאפילו לרבי יהודה לאו רוב גמור הוא לשרוף אלא מחמרינן בטבילה בזמנה.

וק"ל דהא אוקימנא לר" יהודה כרבי יהושע דמשוה ליה חדא ב) דאמר מביא קרבן ונאכל דאי

נשים ורוב נשים ולד מעליא ילדן מחניחין משמרינן שמעחתא לא קאמרינן והא כי אחא רבין אמר מחיב רבי יוסי בר רבי חנינא מיינתה ולא סייעתא לא דלמא לא חיובתא מיינתא למעוטי מאי אילימא למעוטי היובתא אלא סייעתא לא דלמא לא היובתא רובא דאיכא חזקה בהדיה דלא שרפינן עליה רובא דאיכא חזקה בהדיה דלא שרפינן עליה את התרומה והא אמרה ר' יוחנן חדא זימנא את התרומה והא אמרה ר' יוחנן חדא זימנא דחנן חינוק הנמצא בצד העיסה ובצק בידו רבי מאיר מטהר וחכמים מטמאין שדרכו של היוק לטפח ואמרינן מאי טעמא דר"מ קסבר רבי מאיר מטהר וחכמים מטמאין שרכו של רוב היוקת מטפחין ומיעוס אין מטפחין ועיסה זו בחזקת טהורה עומדת סמוך מיעוטא ועיסה זו בחזקת טהורה עומדת סמוך מיעוטא

לחזקה ואיתרע ליה רובא ורבנן מיעוטא כמאן דליתיה דמי ורובא וחזקה רובא עדיף ואמר ריש לקיש משום רבי אושעיא זו היא חזקה ששורפין עליה את התרומה ורבי יוחנן אלא למעוטי רובא דרבי יהודה דתנן המפלת חתיכה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי יהודה אמר בין כך ובין כך טמאה ואמר רבי יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה רב יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבע מיני דמים אבל שאר מיני דמים טהורה ורבי יוחנן אמר של ארבע מיני דמים דברי הכל טמאה ושל שאר דמים דברי הכל טהורה לא נחלקו אלא כשהפילה

דף יט

ואינה יודעת מה הפילה רבי יהודה סבר זיל בתר רוב התיכות ורוב התיכות של ארבע מיני דמים הויין ורבנן סברי זיל בתר רוב ממאים באשה האדום והשחור וכקרן כרכום וכמימי אדמה וכמונג בש"א אף כמימי חלתן

בן מהללאל מטמא וחכמים מטהרין אמר רבי מאיר אם אינו מטמא משום כחם מטמא משום משקה רבי יוסי אומר לא כך ולא כך איזהר אדום כדם המכה שחור כחרת עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור וכקרן כרכום כברור שבו וכמימי אדמה מבקעת בית כרם ומיצף מים וכמונג שני חלקים מים ואחד יין מן היין

אפשר לפתיחת קבר בלא דם וא"ל סבר לה כרבי יהושע לחלות ולא לשרוף, ויש לומר דמאך דמתני בשלשה מקומות מתני ההוא לישנא קמא דר" יוחנן דמוקי פלוגתייהו דר" יהודה ורבנן בשאינה יודעת מה הפילה. וכן עיקר שאלמלא

כן לא הזכירו בגמרא כאן לשון ראשון שהוא טעות במקום עיקרו.

מ"ט דר"א בר"ש כתיב (ויקרא יד) קיר בקרן זוית ארכו כשני גריסין ורחבו כגריס כשני גריסין על שני אבנים בשני כוחלים בר"ש אומר לעולם אין הבית טמא עד שיראה ברבי אלעזר ברבי שמעון ורבנן דתנן ר"א רבה כהה וטהור בנגעי בתים כי הא פלוגתא מבור ספק ממא ורבי יהושע אומר כהה ואמר לשער לבן ממא ואם שער לבן קודם לבהרת דרבי יהושע ורבנן דתנן אם בהרת קודם בתם איכא לאפלוגי בנגעי אדם ובפלוגתא נדה לדם זיבה וכולן ממאין האי מאי בשלמא ולנגעי בגדים וכולן ממאין הכא נמי בין דם בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם לנגעי בתים (ויקרא יג, יג) כולו הפך לבן מהור הוא ההוא וכי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי תימא נגע לנגע הכי נמי בין נגע טמא לנגע טהור לדם בין דם טהור לדם טמא אלא מעתה בין יו, ח) כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם בר יוסף אמר רבי אושעיא אמר קרא (דברים דלמא כל דם דאתי מינה טמא אמר רבי חמא השרוני גמ' מגלן דאיכא דם טהור באשה

כמימי תלתן ולית להו לב"ש דמיה דמיה לדם מכה לכשנעקר הוא משחיר בש"א אף הוא משחיר אלא כשנעקר הוא משחיר משל אפי' ככחול טהור ושחור זה לא מתחלתו נמי הכי שחור כחרת עמוק מכן טמא דיהה רבי חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה תניא ברי כאן ארבעה והא אנן חמשה תנן אמר אמר קרא ויקרא יב, ז דמיה ויקרא כ, יח דמיה דדם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר אבהו ויראו מואב את המים אדומים כדם למימרא אמר רבי אבהו דאמר קרא (מלכים ב ג:כב) במאי פליגי וממאי דהני טהורין והני טמאין בכולו טהור אלא הכא אי דם טהור ליכא מה להלן פרח בכולו טהור אף כאן נמי פרח וגבחת בבגדים ונאמר קרחת וגבחת באדם שהיא טהורה נאמר ויקרא י"ג:ל"ט קרחת בן אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים דר' יונתן בן אבטולמוס ורבנן דתניא ר' יונתן הוי אומר זה קרן זוית בנגעי בגדים בפלוגתא וכתיב קירות איזהו קיר שהוא כשני קירות

הרי כאן ארבעה אב"א לית להו ואב"א אית

ירד ר"מ לשיטתו של עקביא וטימא וה"ק להו וכו". י"מ כל שמועה זו אחר דבריו של ר" יוחנן דהוא אמר ירד ר"מ לשיטתו של עקביא וטימא משום דקאמר אם אינו מטמא משום כחם משום דרם ירוק באשה לא שכיח א"נ לרבנן דחולין קמ"ל נהי דספיקא משויתו ליה גבי כתם דלקולא גבי רואה ממש תהא טמאה נדה לשרוף והיינו כעקביא.

ואקשינן עליה דר' יוחנן א"ה אם אינו מטמא משום כחם וכו' משום רואה מיבעי לי' אלא ה"ק כמשקה להכשיר את הזרעים דדם נדה ודאי מכשיר את הזרעים ומטמאי' אותם כדתניא בתוספתא

להו מי לא א"ר חנינא שחור אדום הוא אלא הירוק עקביא בן מהללאל מטמא ולית ליה שלקה ה"נ מלקא הוא דלקי וב"ה מטהרין - לעקביא דמיה דמיה הרי כאן ארבעה

ציינו חנא קמא איכא בינייהו לחלוח אב"א ליח ליה ואב"א איח ליה מי לא א"ר

מסכת שבת פ"ה מנין לדם נדה שהוא משקה שנאמר ממקור דמיה ונאמר ביום ההוא יהי" מקור נפתח וכו' ואמאי לא שויתי" ליה מיהא כדם נדה להכשיר שהרי אף בשאר דמים דעלמא יש מכשירין והיאך אתם מקילין על זה שלא לעשותו כדם נדה אפילו בדבר שמצינו שאר דברים דינן כך ורבנן בעינא דם הללים וכל שאינו דם הללים מהור הילכך זה שאינו דם הללים מהור הילכך זה שאינו דם נדה לדברינו כשאר דמים שאין בהם הלל נדון אותו.

ואקשינן לר' יוחנן נמי שפיר קאמרי ליה ה"ק להו אלפוה בג"ש כתיב הכא שלחיך פרדס רמונים כלומר כיון שבדם זה אסורה לבעלה וקרינן בה גן נעול יכשיר דעלה כתיב שלחיך ואמרי ליה רבנן אין אדם ג"ש מעצמו ואפילו לדברינו שתולין ואוסרין אותה לבעלה גבי הכשר לקולא ואין פי' זה אלא דברי נביאות.

ואחרים פירשו השמועה כפשטה אלא שאמרו שר' יוחנן הוא דפריש וה"ק נהי דלא מטמא משום כתם תטמא משום רואה וכי אפרי' לההיא לישנא איפריך ליה דר' יוחנן, ול"נ שלא אמר ר' יוחנן ירד ר"מ לשיטת של עקביא אלא מפני שאמר במשנחינו אם אינו מטמא דמשמע דלדבריהם אמר להו כלומר נהי דמקילתו בזה אודו לי מיהת בזו הא איהו כעקביא ס"ל ומטמא בזו ובזו הילכך לכולהו לישני איתא לדר' יוחנן וכולהו נמי קאמר להו כלומר לדבריכם כדפרישית וגמרא הוא דפריש ואזיל וה"ק להו וכו'.

ומיהו הא ק"ל היכי א"ר יוחנן ירד ר"מ לשיטחו של עקביא וטמא והא לקמן בפ" בנוח כוחים א"ר מאיר אם יושבת הן על כל דם תקנה גדולה היא להן אלא שרואה דם אדום ומשלימתו לדם ירוק אלמא כרבנן ס"ל ואפשר דהתם לרבנן קאמר להו ונקט מראה מהור לדבריהם ולאו דוקא. והא דאמרינן **אלפוה בג"ש דכתיב הכא שלחיך פרדס רמונים.** ודאי קשיא דר"מ לאו בכל מה שאשה משלחת מטמא משום הכשר דא"כ מאי איריא דם ירוק דנקט אלא בדם נדה בלחוד הוא דקא מכשיר מדכתיב גן נעול וכתיב פרדס מה פרדס הזה נעול להשתמר כך בנות ישראל נועלות פתחיהן לבעליהן וא"כ ה"ק נהי דלא מטמיתו משום דם נדה מכשיר והלא אין לך מכשיר אלא דם נדה והוא דם טהור הוא לדבריהם.

ווו שאלה רבז"ל והשיב לר"מ כל היכא דחזיא דם אדום והדר קא חזיא כל דם מכשיר שכל זמן שהיא כפרד' שלחיך קרינן ביה וה"ק להו לרידי דם טמא הוא מכשיר מתחלתו אלא לדידכו אודו לי איהי מיהת דהיכא דחזיא דם אדום מעיקרא והויא פרדס אפילו ירוק יכשיר דקרינן ביה

שלחיך ואמרו ליה ג"ש לא אמרינן הילכך אפילו דם אדום עצמו אינו מכשיר.
לשמואל דאמר כדם שור שחוט ולעולא דאמר של צפור חיה ולרב נחמן דאמר של הקזה.
ל"ק הא דתנן הרגה מאכולות תולה בה ובבנה ובבעלה דא"ל חד שיעורא הוא אלא לזעירי בלחוד
דפריש הוא דמקשינן מינה הילכך אית לן לפרושי דכולהו לא פליגי אלא מר בקי בהאי חזותא ומר
בקי באידך ודכולהו ודברייתא נמי חד הוא כדאמרן, והא דאקשינן הרגה מאכולת הרי זה תולה
בה מאי לאו דכוליה גופא ואקשינן נמי תולה בבנה ובבעלה בשלמא בנה משכחת לה משמע דלא

תלינן בכחמים אלא בדדמי ומקיפין ורואין ומכאן החמירו. ונמצא במקצת גליוני ראשונים דעכשיו בזמן הזה כיון שבטלו ראיית דמים ואין בקיאות במראיהן של ד' דמים אין תולין בכתמים ולא בבן ולא בבעל ולא במאכולת ושוק של טבחים ושאר כל מה ששנו הכמים בכתמים לתלות אלא בכולן אסורות לבעלה.

ורבינו בעל התוספות השיב דכי אמרינן עברה בשוק של טבחים תולה וכן במאכולת בכולן מעצמה קאמרינן דתולה ולא מגופא אתא אלא מעלמא אתא, אלא מיהו היכא דידעינן ודאי דלא דמו ליכא למיתלי ומ"ה קאמרינן הכא בשמעתין למ"ד כדם מאכולת של ראש הרגה ודאי מאכולת

9t [LL

מה שאמרו חכמים. של גוף היאך תולה בשאינו דומה ודאי וכן קושיא דבנה ובעלה אבל מסחמא תולין כחמים בכל דם ירוק מעיקרא לא מטמאיתו היכא דחזיא - התם (איוב ה, י) ושולח מים על פני חוצות מבעיא ליה אלא ה"ק להו נהי היכא דקא חזיא השירים די:י"ג) שלחיך פרדס רמונים וכחיב משום כתם מטמא משום משקה משום רואה קאמר להו אלפוה בג"ש כתיב הכא (שיר שפיר קאמרי ליה רבנן לר' מאיר אלא הכי ירוק מגופה תטמא אי הכי אם אינו מטמא ירוק אמנא לא מטמאיתו היכא דקחזיא דם (במדבר כג:כד) דם חללים וליכא אי הכי להו לרבנן נהי דהיכא דקא משכחת כתם להוי כמשקה להכשיר את הזרעים ורבנן בעי ר"מ לשיטה עקביא בן מהללאל ומימא וה"ק - קאמרי ליה רבנן לר" מאיר אלא ה"ק להר אינו מטמא משום כתם כו' א"ר יוחנן ירד לאפוקי האי דאין מתעגל ויוצא אי הכי שפיר ע"ק איכא בינייהו לתלות א"ר מאיר אם רוק שמחעגל ויוצא אף כל שמחעגל ויוצא מלקא הוא דלקי וחכמים מטהרין היינו דהוה אמשקה זב וזבה ורבנן דומיא דרוק מה חנינא שחור אדום הוא אלא שלקה הכא נמי דם אדום והדר חזיא דם ירוק תממא מידי

וכענין זה כתב הראב"ד ז"ל דתולין מן הסתם כל מיני אזרם באדום וכל מיני שחור בשחור עד שיתברר לה ודאי שאין אודם הצבע דומה לאודם הכתם דהתם אינו תולה כדתניא לקמן נתעסקה באדום אין תולה בו שחור ובשמעתין הכי אקשינן היאך אפשר לחלותו במכת בעלה ובדם מאכולת הגוף והלא דבר ברור הוא שאינו דומה, אבל מי שאינה יודעת בדמיונות או שהלך הצבע מנגד פניה ואינה יכולה לדמות תולה מן הסתם כדאמרינן באשה שבאת לפני ר' עקיבא ואמרה לו ראיתי כתם שמא מכה יש בידך ומהרה והרי אשה זו לא הביאה הכתם בידה לפניו ומהרה מיד ולא הקיף ולא ידע כל זה שכתב הרב ז"ל.

וכן יש לפרש זו שהקשו בשמעתין ממאכולת ובעלה דה"ק ודאי מדבעין תליה בהני אלמא בכחם טמא עסקינן ואלו הגך דדמו כחמים טהורים הם ומה נפשך אי לא דמו לא תליא ואי דמו לא צריכי תלייה כלל, ולא בעי לתרוצי כשראתה ואבד ואינה יודעת מה ראתה דמסתמא ברואה ובאה לפני חכם חנן וידע דאיכא טובא מתירין הלכך בזמן שאין בקיאין תולה במאכולת הגוף ובבעלה ובכל מיני אדמות עד שיתברר לפי הדעת שאינן דומין וכן נהגו ואין לחוש.

ושוב ראינו בכתמים שכתב הראב"יר ז"ל עיינתי בכל מילי דרבוואתא ולא אשכחית בהון דינא דכתמים אי נהיגי האידנא או לא, ואף על גב דאשכחן דמטמא את בועלה בפרק קמא דנדה דלמא לטהרות היא.

וזה אינו נכון, וכבר השיב הרב חתנו ז"ל מדאמרינן בכתמים פעמים שהן מביאים לידי זיבה ואיתמר עלה מהו דתימא כל כהאי גוונא מביאה קרבן ונאכל קמשמע לן מביאה קרבן לאסרו לבעלה דאי לטהרות בלבד קרבן מאי עבידתיה דאפילו להכשיר בקדשים ליכא למיחש כיון דליתיה אלא דרבנן בעלמא לחוש בטהרות ולבעלה מתירין אותה לכתחלה.

ועוד השיב מדאמרינן בהדיא בפרק הרואה (דף נח ע"ב) לדברי אין קץ שאין לך אשה שטהורה לבעלה שאין לך כל מטה ומטה שאין עליה כמה טיפי דם מאכולת לדברי חבירי אין סוף שאין לך אשה שאינה טהורה לבעלה וכו' אלמא כחמים לבעל נאמרו ואין צריך להאריך שהרי הוחזקר בנות ישראל שנהגו איסור בכתמים וקי"ל דמנהגא מילתא היא כרבי זירא, כל אלו דברי הרב ז"ל.

לאפוקי כחוש תיקו זעירי אמר רבי חנינא איבעיא להו חיה לאפוקי שחוט או דלמא הכאה של סכין עולא אמר כדם צפור היה ככולה שחיטה קמ"ל כדם המכה כתחילת כדם שחיטה אי אמר כדם שחיטה הוה אמינא יהודה אמר שמואל כדם שור שחוט ולימא אדום כדם המכה מאי כדם המכה אמר רב דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם איזהו צא למ"ל מאן ת"ק רבי יוסי וכל האומר מעצמו רבי יוסי אומר לא כך וכו' היינו ת"ק ורבנן אדם דן ק"ו מעצמו ואין אדם דן ג"ש - כדם מאכולת של ראש מיתיבי הרגה מאכולת

הקזה מיתיבי מעשה ותלה ר"מ שנכנסה לחופה ולא נבעלה ר"נ אמר כדם היכי משכחת לה אמר ר"נ בר יצחק כגון ובבעלה בשלמא בבנה משכחת לה אלא בעלה ועד כמה עד בן עשרים מיתיבי תולה בבנה של כל אדם אלא של בחור שלא נשא אשה קטנה של יד שנגפה וחייתה וחזרה ונגפה ולא דראשה אמי ורדינאה א"ר אבהו כדם אצבע הרי זה תולה בה מאי לאו דכוליה גופה לא

ے باہ

דרבי אמי פלי קורטא דדיותא ובדיק בה אמר איבעיא להו בלחה או ביבשתא תא שמע פכחותא דדיותא קמ"ל כי חרותא דדיותא בנו ולימא דיו אי אמר דיו הוה אמינא כי דיו תניא נמי הכי שחור כחרת ושחור שאמרו כשבע אמב בבי כב בכ צונא שבע מאמבו בין האי להאי לא מבעי לי למחזי דמא שחור אשתני אמר רב אשי כגון אנא דלא ידענא דתנן כי האי שקלי ליה אחריתי אמר להו קרנא קמייתא לאמימר הזייה אמר להו אדום ורב אשי הוו יחבי קמיה אומנא שקלי ליה אארום לא אשאר דמים אמימר ומר זוטרא בקילור ורבי תלה בשרף שקמה מאי לאו רב יהודה אמר שמואל כקיר כדיו וכעוב

החתנים לבנים שמא לא אזכה ואהיה כחתן לבנים שחורים שמא אזכה ואהיה כאבל בין אל תקברוני לא בכלים שחורים ולא בכלים באוכמי נינהו והאמר להו רבי ינאי לבניו בני כלים האוליירין הבאים ממדינת הים למימרא ביה ארבע מאה זוזי רבי יוחנן אמר אלו בענן כי האי מרטו מיניה פורתא פורתא יהבו מייעא דלבוש לבושא אוכמא אמר להו שחור סיואה עולא אקלע לפומבדיתא חזייה לההוא ששנינו דיהה מכן טהור עולא אמר כלבושא רבי אלעזר כזית כזפת וכעורב טהור וזוהי ממאב וזוהי ששנינו עמוק מכן ממאה אמר

84 LLL

כעליון וחניא אידך כעליון ולא כתחתון וחניא אמר רבי יוחנן חכמתא דרבי חנינא גרמא לי כמה נפיש גברא דלביה כמשמעתיה וכקרן ליה ודכי אעמיקו ליה ודכי אמר רבי הנינא מכן טהור דיהה מכן טהור בר קפרא אדיהו מכן טמא דיהה מכן טהור חוץ ממזג שעמוק מיעוריה דרבנן בר קפרא אמר וכולן עמוק דיהה מכן מהור חוץ משחור ולהכי מהני במי בר אבא אמר וכולן עמוק מכן טהור דרבנן לאפוקי דיהה דדיהה ואיכא דאמרי ממא חוץ משחור אלא מאי אהני שיעוריה אמר וכולן עמוק מכן טמא דיהה מכן נמי נמי ליטמא קמשמע לן רבי אמי בר אבא בוא אלא שלקה הילכך אפילו דיהה מכן סד"א הואיל ואמר רבי הנינא שחור אדום טהור כשחור ואלא מאי שנא שחור דנקט אמר עולא כולן עמוק מכן טמא דיהה מכן אלא אמר רב אשי בשחור גופיה קמיפלגי רב אשי אי הכי לימא שמואל חוץ משחור פליגי הא בשחור הא בשאר דמים מחקיף לה על גבי אדום אמר רב ירמיה מדפתי ולא לבנה אמר רב יצחק בר אבודימי ושחור בא בגלימא הא בפתורא אמר רב יהודה אמר ממדינת הים אלמא לאו אוכמי נינהו לא קשיא בין האבלים אלא בכלים האוליירין הבאים

כרכום תנא לה ולא יבש תני הדא כתחתון ולא – חנינא הוא דחכים כולי עלמא לאו חכימי הכי עליה רבי ישמעאל ברבי יוסי באסכרה רבי חנינא פלי קורטא דגרגשתא ובדיק ביה לייט דרבה בר אבוה אמר להו במקומה שנינו רבי בדיקה בכוס עכירה במאי תיקו כי אתו לקמיה בודקן אין בודקן אלא בכוס ועדיין חבעי לך דלא לעכרינהו בידיה אלא במנא ת"ש כשהוא במנא כי עכר ליה בידיה שפיר דמי או דלמא אלא בכלי דלא לרמיה בידיה ולעכרינהו אבל אלא בכלי איבעיא להו אין עוכרין אותן ביד חוזר ועוכרן וכשהוא עוכרן אין עוכרן ביד ואון בודקין אותן צלולין אלא עכורין צללו ואון שיעור למים משום דאין שיעור לעפר בית כרם ומציף עליה מים כקליפת השום וכמימי אדמה מביא אדמה שמנה מבקעת אף מבקעת גנוסר וכיוצא בהן תניא אידך יוסי אומר מבקעת סכני רבי שמעון אומר מאיר רבי עקיבא אומר מבקעת יודפת רבי מבקעת בית כרם ומציף עליה מים דברי רבי תנו רבנן כמימי אדמה מביא אדמה שמנה אבהו אמר להו בגושייהו שנינו וכמימי אדמה שמואל וכולם אין בודקין אלא על גבי מטליח וטרפא מציעתא בידך כי אתו לקמיה דרבי דרי ותלתא טרפן הויין נקוט דרא מציעאה כתחתון וכל שכן כעליון אמר אביי תלתא אידך כעליון וכל שכן כתחתון ותניא אידך

ולא ידע אסתייע מילתא ושדר לה סריקותא וכולהו אמרינהו ההוא בתרא דם כנים הוה בארובה הדר שדרה ליה שתין מיני דמא עוו כמני עכימי יהודאי א"ל דלמא כסומא האי דם חימוד הוא אמרה ליה לבריה תא הוה יתיב רב עובדיה קמיה ארחיה אמר לה אמיה דשבור מלכא שדרה דמא לקמיה דרבא (תהלים כה, יד) סוד ה' ליראיו אפרא הורמיז ליה בעלי היה בדרך וחמדתיו קרי עליה צוא בער דנפקה אטפל לה רבי אמי אמרה רבי אמי קמיה ארחיה אמר לה האי דם חימוד דאייתא דמא לקמיה דרבי אלעזר הוה יתיב לרו ליה מרא דארעא דישראל דההיא אחתא דר' יהודה לא חזי דמא אנא אחזי ואמאי דמרא דארעא דישראל הוה כי מקלע לאתרא לקמיה דמא ולא חוא אמר ומה רבי אלעור ואוא אטוי עולא אקלע לפומבדיתא אייתו לאמר ומה רבה דידע בטבעא לא הוא דמא רבה הוא דידע בטבעא ולא ידע בדמא כל שכן ידענא למימרא דבטבעא תליא מלתא והא חואי דמא דאמינא בטבעא לא ידענא בדמא אמר רבי זירא טבעא דבבל גרמא לי דלא הוא מחית נפשיה לספק וחזי אנא לא אחזי גרמא לי דחזאי דמא ומה רבי חנינא דענותן אמר רבי אלעזר ענוותנותא דרבי הנינא דלא אחזי דמא מטמינא מטהר מטהרנא מטמא

ביום וטיהר המתין שעה אחת חזר וטימא אגמריה סמך רבי ראה דם בלילה וטימא ראה לה אלמא מהימנא לה רב יצחק בר יהודה האי גונא והאידנא הוא דחש בעיניה הדר דכי לה כיון דאמרה ליה דכל יומא מדכי לה כי רשאי לטהר וכו' ואמרינן טמויי הוה מטמי עביד הכי והתניא חכם שטימא אין חבירו דרב יצחק בריה דרב יהודה ודכי לה והיכי דמא לקמיה דרבה בר בר חנה וטמי לה לקמיה התם דליתיה לקמה תא שמע דילתא אייתא נאמנת אשה לומר כזה ראיתי ואבדתיו שאני כזה טיהר איש פלוני הכם מהו תא שמע אשה לומר כזה ראיתי ואבדתיו איבעיא להו בעיניה דכי לה ומי מהימני אין והחניא נאמנת הוה מדכי לי כי האי גונא והאידנא הוא דחש טמויי הוה מטמי לה כיון דא"ל דכל יומא לטהר אסר אין חבירו רשאי להתיר מעיקרא הכי והתניא חכם שטימא אין חברו רשאי יצחק בריה דרב יהודה ודכי לה והיכי עביד בר בר הנה וממי לה הדר אייתא לקמיה דרב ודאי הזינא ילתא אייתא דמא לקמיה דרבה משום דוהימא לא חזינא בין טמאה לטהורה מיפתא קמייתא לא מייתינן לה קמייהו דרבנן דמא כיון דאמרה לי אמיה דיצחק ברי האי יתביתו אמר רב יהודה מרישא הוה חזינא דמקטלא כלמי אמרה יהודאי בתווני דלבא

וי"מ דהתם ה"ק לא אמרינן רוב התיכות מד' מינין הן ולפיכך טמאה גמורה אלא שאין שורפין תהא טמאה מספק אלא משום האי טעמא הוא דהעמד אשה על חזקתה. שאמר רבנן סברי לא אמרי' רוב חתיכות מד' מיני דמים הן קשיא ותהוי נמי מחצה על מחצה יבישתא העמד אשה על חזקתה ומהורה היא ועוד שהרי בדקו ולא מצאו דם וכן ללשון הראשון יודעת מה ילדה וחוששין ללידה וחוששין נמי לזיבה שמא עם הנפל יצא דם אבל שילדה לידה גופיה ספיקא משוי ליה ואלו ת"ק דמחני" קאמר ואי לאו מהורה א"ל התם משום דילדה ואינה באפשר לפתיחת קבר בלא דם פליגי ובפלוגתא דהני תואי וכו". ואי קשיא הא לת"ק דברייתא

ממאה ואם לאו טהורה ר' יהודה אומר בין מתניי המפקת חתיכה אם יש עמה דם

כדאיתא בפ"ק, ואין פירוש זה נכון.

דורן עלך כל היד

ביה טפי

לוגין עושין אותו ממנה ואיידי דקליש ידיע ממאחים כוס טבריא פשוט אפי' מחזיק שני לוג עושין אותו ממנה שני לוגין עושין אותו מעמא אמר אביי של כל העולם כולו מחזיק בודקין אותן אלא בכוס טבריא פשוט מאי אמר רב יצחק בר אבודימי וכולן אין

של ארבעת מיני דמים אבל של שאר מיני שמואל לא טימא רבי יהודה אלא בחתיכה אדם אינו ולד גמ' אמר רב יהודה אמר מאיר וחכמים אומרים כל שאין בו מצורת ואם אין ידוע תשב לזכר ולנקבה דברי רבי אם זכר תשב לזכר ואם נקבה תשב לנקבה מין בהמה חיה ועוף בין טמאין בין טהורין יש עמהם דם טמאה ואם לאו טהורה המפלת המפלח כמין דגים הגבים שקצים ורמשים אם למים אם נמוחו טמאה ואם לאו טהורה שערה כמין עפר כמין יבחושין אדומים תמיל השרוני נידון ככרמלי חי ולא מזוג חדש ולא - כך ובין כך טמאה המפלת כמין קליפה כמין

דף כא

בברר אשתני אמר האי טמא הוא ומפכח הוא הוה ובלילה הוא דלא אתחזי שפיר כיון דחזא דחוא לצפרא דאשתני אמר (ליה) ודאי טהור שעיניו רואות מעיקרא אחזקיה בטמא כיון טעה דתניא לא יאמר חכם אילו היה לח היה אמר אוי לי שמא טעיתי שמא טעיתי ודאי

חלקים כו' תנא רבה בר אבוה בחמה ובצל ידו וכמזוג שני בודקין אותן אלא בין חמה לצל רב נחמן אמר ודאי טמא אלא אמר אין לו לדיין אלא מה. עמודי אמר רב אמי בר שמואל וכולן אין ישמעאל ברבי יוסף בדיק ביום המעונן ביני צלא מפכח ואזיל רבי בדיק לאור הנר רבי

90 LLL רבי יהודה וכי תימא כי פליג רבי יהודה מיני דמים והא קתני ירוקה ולבנה ופליג מה הפילה לא טימא רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבעת יוחנן בתרתי לשמואל בחדא דאמר שמואל ובין כך ממאה קשיא לשמואל בחדא ולרבי ואם לאו טהורה רבי יהודה אומר בין כך שחורה ירוקה ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואייתי מתניתא בידיה המפלת התיכה אדומה איני והא כי אתא רב הושעיא מנהרדעא אתא אמרינן רוב חתיכות של ארבעת מיני דמים ארבעת מיני דמים הויין ורבנן סברי לא בתר רוב חתיכות ורוב חתיכות של (מיני) ואינה יודעת מה הפילה רבי יהודה סבר זיל דברי הכל טהורה לא נחלקו אלא שהפילה דמים דברי הכל ממאה של שאר מיני דמים דמים טהורה ור' יוחנן אמר של ארבעת מיני

מאדומה ושחורה ואירוקה ולבנה לא אלא התוא אדומה ושחורה מטהרי רבנן ירוקה ולבנה למאן קתני לה אילימא רבנן השתא אדומה ושחורה מטהרי רבנן ירוקה ולבנה מיבעיא אלא לאו לרבי יהודה ופליג ותו לרבי יוחנן דאמר של ארבעת מיני דמים רברי הכל טמאה הא קתני אדומה ושחורה ופליגי רבנן וכי תימא כי פליגי רבנן אירוקה ולבנה אבל אאדומה ושחורה לא אלא אדומה ושחורה למאן קתני לה אילימא רבי יהודה ושחורה למאן קתני לה אילימא רבי יהודה ושחורה למאן קתני לה אילימא רבי יהודה ושחורה למאן קתני לה אילימא דומה ושחורה רבון ירוקה ולבנה ממאה אדומה ושחורה בעוד ורבון ופליגי אלא אמר השתא ירוקה ולבנה ממאה אדומה ושחורה בלא דם קמיפלגי ובפלוגתא דהני תנאי דתניא קשתה שנים ולשלישי הפילה ואינה יודעה קשתה שנים ולשלישי הפילה ואינה יודעה

פרק ג המפלת חתיכה

האיר מקטפק לרו הספק האב אמתבוא היקוב אינו בו ושמלה הפלה הבויה ואצל לאממקשב אה מיניה ליסייעיה ממתני הקתני אם יש עמה דם אין בחוכה לא. וא"ל קס"ר השתא דמתני לאו עמה לאפוקי חוכה אלא עמה לאפוקי החיכה גופה דאפילו היא מארבע מינין טהורה ומדר' יוחנן מיפרשא ליה קושיא וממתני' לית ליה סייעתא בהדייהו.

ואע"ג דאמרן לעיל בגמרא דאלו רבנן סברי עמה אין תוכה לא ההיא מימרא דגמרא היא ולא קס"ד השתא ומ"ה פריק אפילו בדר" יוחנן דהתם משום דדרכה של אשה לראות דם בחתיכה ומין במינו הוא ואינו חוצץ כדפרישית לעיל, א"נ א"ל דמתניתין לא סייעתא היא דקס"ד עמה לאפוקי

תוכה משום שאין זה דם נדה אלא דם חתיכה. הא דאקשינן **ת"ק נמר טהורי מטהר.** ומפרקי' אלא לאו דפלאי פלויי איכא בנייהו. לאו דצריך להכי דהא מצי למימר אלא שפופרת א"ב דת"ק סבר בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה וכ"ש בשפופרת ואתי רבנן למימר אין זה דם נדה אלא של חתיכה הא דם נדה טמאה ואפילו בשפופרת אלא הא דאמרינן דפלי פלויי איכא בנייהו משום דקים ליה דבהא נמי פליגי לפום טעמייהו דכיון

25 LLL

לראות דם נדה בחתיכה וכיון דאיפלאי וליכא חציצה טמאה וכי לא אפלאי רחמנא מיעטה מבשרה **דם נדה בחתיכה.** פירש רש"י ז"ל דבפלאי פלויי פליגי מר דהו רבי אלעזר סבר דרכה של אשה ומהדר אביי בשפופרת דכ"ע לא פליגי כי פליגי בחתיכה מר סבר דרכה של אשה לראות הוא אפילו איפלאי נמי ודאי טהור' הילכך מפרש ואזיל כולה פלוגתייהו. דר' אלעזר סבר דם אגור הוא א"א לטהר אלא בדלא אפלאי וכיון דרבנן סברי דם התיכה גופה יהודה וכי תימא כי פליג ר' יהודה אאדומה - בלא דם ת"ר המפלת חתיכה סומכוס אומר קתני אדומה ושחורה ירוקה ולבנה ופליג ר` לרבן ונאכל לפי שאי אפשר לפתיחת הקבר ורבי יהודה אומר בין כך ובין כך טמאה לעבל ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה – מה הפילה הרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה בידיה המפלח חתיכה אדומה ושחורה ירוקה - קשתה שנים ולשלישי הפילה ואינה יודעת רב הושעיא מנהרדעא אתא ואייתי מתניתא דם קמיפלגי ובפלוגתא דהני תנאי דתניא שאר מיני דמים טהורה איני והא כי אתא אמר רב יהודה באפשר לפתיחת הקבר בלא בחתיכה של ארבעה מיני דמים אבל של מיבעיא אלא לאו לר' יהודה ופליג אלא יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה אלא - אדומה ושחורה קא מטהרי רבנן ירוקה ולבנה LΠ לישנא אחרינא אמרי לה אמר רב ולבנה מאן קתני לה אילימא לרבנן השתא קרבן ונאכל שאי אפשר לפתיחת הקבר בלא - ושחורה אבל ירוקה ולבנה לא אלא ירוקה

ולא בשפיר ולא בחתיכה ורבנן סברי אין דרכה של אשה לראות דם נדה בחתיכה אלא האי דם

קאמרינן דכיון דדרכה אע"ג דלא אפלאי נמי לא חוצה דהיינו אורחא ולישנא דגמרא נמי לא משמע ולא מחוור דא"ה לא דמי האי דרכה של אשה וכו' לאותו שאמרו למעלה בדר' יוחנן דהתם חתיכה עצמה הוא.

והיינו לר' יוחנן ומר דהוא ר"א סבר אין דרכה של אשה הילכך הוי ליה כשפופרת ורחמנא אמר שאין זה דם נדה אלא דם חתיכה והיכא דהוי ודאי דם (חתיכה) [נדה] כגון מצא בה דם אגור טמאה אלא ה"פ מרדאינהו רבנן סברי דרכה של אשה לראות דם בחתיכה ולא טהרו כאן אלא משום הכי כלל.

בבשרה.

א"ג לאו דוקא וכן בכמה דוכתי בתלמודא דלא קפדי. והאי דמדכרי. סברא דרבנן מקמי דר' אלעזרא"ל משום דאמרן לעיל דרכה של אשה כסברייהו

איפלאי פלויי כלל אלא בדם אגור בחתיכה פליגי כדפרישית, ועוד לאוקמה כדר' יוחנן דלעיל פליגי דטהורה אלא ניהא ליה לתרוצי בדידה ולא לעיולי בה פילי דהשתא לא מוספינן בפלוגתייהו ובודאי דה"מ אביי לתרוצי כדרבנן הא דם נדה ודאי טמאה בדאיפלאי ובשפופרת דכו"ע לא

טעמיה איפלאי פלויי טמאה ומר נסיב לה טעמא אין זה דם נדה לטהורי נמי אפלאי פלויי אלא ולאו מילתא היא ור"א ורבנן תרווייהו מטהרין מר נסיב לה טעמא מבשרה ולא בחתיכה ולפום דלר"א בודאי פלאי טמאה ולא ניחא ליה לאוקומא פלוגתייהו אמאי דלא מתפרש בברייתא בהדיא. בהדיא במילתיה דר' אלעזר דאנן בגמרא לאו חסורי מחסרא לברייתא כלל אלא מימר קאמרינן ויש מפרשים דלא ניחא ליה לאביי לאוקומה פלוגתא דרבנן אפלאי פלויי בלחוד דהא לא מדכרא דלא לתקום דלא כחד כנ"ל.

כטעמא דפרישית עיקר.

ליה בבשרה אמר רחמנא ולא בשפופרת דאי מיבעי ליה שמטמאה מבפנים כבחוץ אמר רחמנא ולא בשפופרת או דלמא האי בבשרה בשפופרת מהו (ויקרא טו:ז) בבשרה אמר בעא מיניה רבי ירמיה מרבי זירא הרואה דם ואם לאו מהורה כסומכוס וקילא מכולהו חתיכה קורעה אם יש בה דם אגור ממאה רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי המפלת קורעה אם יש בה עצם אמו ממאה לידה אמר ואייתי מתניתא בידיה המפלת חתיכה לבנה לבנה וכן כי אתא זוגא דמן חדייב אתא אמו טמאה לידה אמר רב חסדא ובחתיכה רבי בנימין אומר קורעה אם יש בה עצם ועדיפא מסומכוס ותניא אידך המפלת התיכה תוכה מאדים טמאה ואם לאו טהורה כסומכוס המפלת חתיכה ר' אחא אומר קורעה אם לא וסומכוס סבר אפילו בתוכה ותניא אידך ועדיפא מדרבנן דאינהו סברי עמה אין בתוכה כרבנן דאמרי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם ממאה ואם לאו טהורה כרבנן ועדיפא מדרבנן מנסיא אומר כדבריו קורעה אם יש דם בתוכה משום רבי מאיר וכן היה רבי שמעון בן

אביי בשפופרת כולי עלמא לא פליגי דטהורה נדה ודאי טמא ואפילו בשפופרת נמי אמר פלויי אין זה דם נדה אלא דם חתיכה הא דם קרינא ביה ואתו רבנן למימר אף על גב דפלי אבל פלי פלויי טמאה מאי טעמיה בבשרה והוא הדין לשפופרת והני מילי היכא דשיעא קמא סבר בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה ממצר אלא דפלי פלויי איכא בינייהו תנא דם נדה אלא דם חתיכה תנא קמא נמי טהורי בשפיר ולא בחתיכה וחכמים אומרים אין זה קמא אימא שרבי אליעזר אומר בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה ר' אליעזר היינו תנא לאו טהורה רבי אליעזר אומר בבשרה ולא על פי שמלאה דם אם יש עמה דם טמאה ואם שפופרת תנאי היא דתניא המפלת חתיכה אף LLCL WY XWL THAIR TO EWGIGHT TICK דרכה של אשה לראות דם בחתיכה הכא אין אגור טמאה ואם לאו טהורה הכי השתא התם בן יוחי המפלת חתיכה קורעה אם יש בה דם מינה תרתי והא"ר יוחנן משום רבי שמעון א"כ נימא קרא (בבשר) מאי בבשרה שמע בבשרה מבעי ליה שמטמאה מבפנים כבחוץ

7F CE

כי פליגי בחתיכה מר סבר דרכה של אשה. לראות דם בחתיכה ומר סבר אין דרכה של **והלא עצמו הוא אינו מטמא אלא בחתימת פי האמה, למימרא דנוגע הוי.** פירש רב הונא אליבא דנפשיה פשיט ליה דס"ל כר' נתן דאמר זב אינו מטמא אלא בחתימת פי האמה ואל תתמה

דהוא עצמו אינו מטמא אלא בחתימת פי בה אין לך בה אלא מה שאמור בה סותרת לחוץ ואפי' בקיסם נמי אמר ליה תיפוק ליה סותר כל ז' ת"ל (ויקרא טו, לב) לטמאה בקיסם או דלמא האי ממנו עד שחצא טומאחו מה זיבה סותרת כל ז' אף שכבת זרע נמי מו ממנו אמר רחמנא עד דנפיק מבשרו ולא - וגו' מה זיבה סותרת אף שכבת זרע סותר אי רבה מרב הונא הרואה קרי בקיסם מהו ויקרא – תסתור כל שבעה אלמה תניא זאת תורת הזב אשה טהורה ומקור מקומו טהור בעא מיניה שאי אפשר לה בלא צחצוחי זיבה אלא מעתה וגם ממא זהא אתי דרך מקור ורבנן סברי אמר ליה סתירה היינו טעמא דסותר לפי טמא קמיפלגי דר' אליעזר סבר אשה טהורה - מה זיבה סותרת אף שכבת זרע נמי סותר בחתיכה והכא באשה טהורה ומקור מקומו ואט תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע דכולי עלמא אין דרכה של אשה לראות דם יסתור בזיבה אלמה תניא (ויקרא טו, לב) אשה לראות דם בחתיכה באמה למימרא דנוגע הוי אלא מעתה אל בבא אמר

[דהא שמואל] רביה (דרבה) [דרב הונא] הוא דאמר נמי כר' נתן כדאיתא בפרק יוצא דופן ולפום הכי גמר רב הונא בעל קרי מיניה דזב וסבר לה נמי כר' שמעון דאמר בפ' ואלו דברים בפסחים דס"ל בזב כר' נתן דבעי פי האמה ואיתקש בעל קרי לזב ובעי נמי חתימת פי האמה כזב דהא קרא בבעל קרי לא כתיב ובזב כתיב או החתים בשרו.

והא דראיק מינייהו למימרא דנוגע הוי דלהכי בעינן חתימת פי האמה דליהוי נגיעת חוץ כדפי' רש"י ז"ל, ק"ל אי הכי זב נמי נוגע הוי דלהכי בעינן חתימת פי האמה דליהוי נגיעת חוץ כדפי' לענין שיעוריה מיהו הוי רואה לענין טומאה דיליה דאלו נוגע בזב טומאת ערב ואלו רואה טומאת שבעה והאי דאחמיר ד) עליה רחמנא בחתימת פי האמה דליהוי נמי נוגע גזירת הכתוב הוא שלא יהא טמא טומאת שבעה עד שיראה זוב ונגע בו מגע חוץ דה"ל רואה ונוגע ומ"ה אקשי' אא"ב בעל קרי רואה הוי ואפילו במקום שאינו ממא משום נוגע טמא הוא משום רואה הרי דומה לזב מצד אחד שאף הוא יש לו טומאה בראיה שאינו מדין מגע אא"א אינו ממא אלא בנוגע וטומאת נמי מצד אחד שאף הוא יש לו טומאה בראיה שאינו מדין מגע אא"א אינו ממא אלא בנוגע וטומאת נמי מצד אחד שאף הוא יש לו טומאה בראיה שאינו מדין מגע אא"א אינו ממא אלא בנוגע וטומאת נמי מחת להן בכל ענינן ומדין מגע טימאן הכתוב, ומפרקינן התם בשביל שא"א לה בלא צחצוחי זיבה ואם תאמר והלא אין בהם חתימת פי האמה ואין הזוב מטמא אלא כן י"ל כיון שיוצא עם שכבת ורע שהוא חותם פי האמה הרי הוא כנוגע ממש שמין במינו הוא ואינו חוצץ.

והיינו דלא אקשינן יטמא טומא' שבעה אלא תסתור ז' דטומאה בזוב גמור ליה ליה כיון דאינו רואה בשיעורו טומאת מגע זוב אית ליה וכיון דזוב הוא מיהא ובראיה דין הוא לסתור הכל שאין כאן ז' נקיים דהא הוה ליה כאלו ראה זוב בנחיים שאין אחר אחר לכולן.

ומפרקי' גורת הכתוב כך הוא מאחר שאין הזוב הזה כדי ראיה אין לו טומאת שבעה ואפילו הרגל בב"ק איכא ר' אליעזר דסבר אפשר בלא צחצוחי זיבה כלל, ומיהו בהא כרבנן פריק ליה

וואי קשיא לך לרב הונא דאמר בעל קרי נוגע הוי תרי קראי למה לי דהא כחיב רואה וכחיב נוגע וכדדרשינן בפרק יוצא דופן מדכחיב או איש, א"ל אע"ג דרואה דוקא בנוגע הוא דמטמא ה"א ה"מ ברואה דאיכא תרחי מגע וראיה אבל בנוגע לחודיה לא קמ"ל.

דמילתא היא ולעולם אפילו יבש נמי א"ל - בר" צדוק שני מעשים העלה אבא מטבעין לא או דלמא האי כי יזוב זוב דמה אורהא - איכא כי האי גוונא אין והחניא א"ר אלעזר רחמנא עד דמידב דייב ליה לח אין יבש רבהכי לא נמוחו בריה בפני עצמה היא ומי מהו (ויקרא טו, כה) כי יזוב זוב דמה אמר ר' יוסי ברבי חנינא מרבי אלעזר דם יבש זרע לא סותרת אלא יום אחד בעא מיניה כל שבעה צחצוחי זיבה דערבה בה שכבת אמורה דלא ערבה בה שכבת זרע סותרת יום אחד אמר ליה גזירת הכתוב היא זיבה

אם נמוחו טמאה אי הכי בלא נמוחו נמי אמר כמין עפר כמין יבחושין אדומין תטיל למים נמי תניתוה המפלח כמין קליפה כמין שערה מובתוא לו כו מובעוא לו יבש מעוקרא הא ויבשים אמר ליה לח ונעשה יבש לא קא תניתוה דם הנדה ובשר המת מטמאין לחים

תרווייהו דגמר. מדדמי ליה ילפינן כדאחמר בעלמא אלא ודאי משום דלא אמרינן אלא היכא דסתרי אהדדי והכא ענא דבי רבי ישמעאל ולא מפרק הני מילי היכא דליכא דדמי ליה אבל היכא דאיכא דדמי ליה דהא אפשר לי' למיגמרינא לתרווייהו אלא ה"ק זו אינה ג"ש כלל, והיינו דאקשינן מאי נ"מ הא הא דאמרינן מעיקרא **דנין יצירה מיצירה ואין דנין בריאה מיצירה.** לאו למימרא דסתרי אהדרי

הוא ואמסקנא ניחא דליכא למיגמר דבריאה כלל כדבעי למימר קמן. להך ג"ש הוא והוה ליה כשאינו מופנה כל עיקר אי נמי השתא לא מסיק טעמיה אלא מפרש ואזיל מופנה גבי אדם ליכא למיגמר בריאה דחנין מיני' בדין מופנה מצד אחד דאפנויי דויצר דאדם לאו מיצירה דהשתא ודאי ליכא למיגמר אלא חד במופנה הילכך מדדמי ילפינן דאף על גב דוייצר והדר אקשי' ועוד נגמר בריאה מבריאה [ומשני ויברא לגופיה] וייצר לאפנויי ודנין יצירה

לאדם שכן מטמא מחיים. בעשייה אלא בצוויי, ופי' רש"י ז"ל דכיון שאין מופנה משני צדדין ומשיבין ה"נ יש להשיב מה והא דאמרינן **ויברא גבי הנינים לאו מופנה.** אי קשיא הא כחיב נמי ישרצו המים ההוא אין כחוב

וכל ג"ש שאינו מופנה כל עיקר אין למידן הימנה. דע"כ יצירה יצירה גמרינן ה"ל בריאה דאדם לגופיה וגבי חנינים נמי לגופיה ואין מופנה כל עיקר ול"נ דהאי לישנא קמא לא צריך פירכא דלכ"ע מופנה משני צדדין עדיף ממופנה מצד א' וכיון

ועוף כי פרכח גבי חנין מה לאדם שכן מטמאו מחיים נימא בהמה חוכיה א"נ נגמר מוייצר דבהמה ואי קשיא לך לר"מ מאי פירכא ליהדר דינא ותיתי מכאן דכיון דגמר יצורה ואתו בהמה חיה עליה דר"מ במחני' לא גמירי כדאשכחן בפרק כל היד שאין אדם ג"ש מעצמו, וכן פי' רש"י ז"ל. בריאה אע"פ שאינה מופנה כל עיקר אלא שמשיבין ולפום הכי בעי' מאי פירכא ורבנן דפליגי הויא דבעי' והאי מאי פירכא משום דאפילו כשאנו גומרין יצירה יצירה יכולין אנו לגמור בריאה צדרין דמופנ' בדידיה שדינן ומיניה גמרינן בין לרבי ישמעאל בין לרבנן אבל ללישנא דרב אהא מופנ' דכולהו בגוה כי היכי דלא נימא באידך מופנה מצד אחד הוא דכל היכא דאיכא למישדי שני דהיכא דאיכא מופנה משני צדדין איהי עדיף ולהכי אפנויי רחמנא לבהמה משני צדדין דשדינן ערווייהו ומיגמר מנייהו ופריק לרבנן הא עריפא דהא אין משיבין ולר' ישמעאל נמי הא עדיפא ביינו דקאמרי ומאי נ"מ זה כלומר אמאי ניחא לך לאפנויי לחדא לגמרי ומיגמר מינה ולא לאפנויי וא"ה וייצר האדם לגופי" ודבהמה מופנה ודגמרינן ויברא דחנין לגופיה ודאדם מופנה וגמרינן

למד מלמד א"ל מה לשניהם שכן מטמאין במגע ובמשא האמר בדגים שאינן מטמאין ואע"פ

שמקבלין טומאה טומאת עצמן אין להם.

95 LLL

מאן דמתני הך לישנא מתני הכי רבי יוחנן בלא דם קמיפלגי לפלוג נמי ר' יהודה בהא לישנא דא"ר יוחנן באי אפשר לפתיחת הקבר דקריש והוי התיכה אבל בריה לא הוי ולהך - נמי אפנויי מופנה דכתיב (בראשית א:cה) רבי יהודה התם אלא גבי חתיכה דעביד דם אפילו תימא רבי יהודה עד כאן לא קאמר במחלוקת שנויה ורבנן היא ורבי יוחנן אמר וליפלוג נמי רבי יהודה בהא אמר ריש לקיש או דלמא לא שנא תיקו המפלת כמין דגים דאקושי בעינן מעת לעת אבל דם דרכיך לא מאי מי בעינא מעת לעת או לא שרץ ונבלה כמה היא שרייחן בפושרין מעת לעת הכא מעוך על ידי הדחק איכא בינייהו התם תנן ברוק על גבי הצפורן מאי בינייהו אמר רבינא עמיל למים ובפושרין רשב"ג אומר ממעכתו אמר ריש לקיש ובפושרין תניא נמי הכי שערות אדומות תטיל למים אם נמוחו טמאה שומא יש לה בחוך מעיה שממנה מפלח כמין שאל לחכמים וחכמים לרופאים ואמרו להם שערות אדומות ובאה ושאלה את אבא ואבא ממאה ושוב מעשה באשה שהיתה מפלת כמין מפלח כמין קליפות תטיל למים אם נמוחו להם אשה זו מכה יש לה בתוך מעיה שממנה שאל לחכמים וחכמים שאלו לרופאים ואמרו לליפות אדומות ובאו ושאלו את אבא ואבא くくこにに מעשה באשה שהיתה מפלח כמין

דכתיב התם דיבשה הוא ומאי נפקא מינה בין ויברא אלהים את התנינים הגדולים רמש ואת כל רמש האדמה וכתיב (בראשית א:כא) אלהים מן האדמה כל חית השדה גבי תנין הית הארץ וכתיב בראשית ב ויצר [ה'] מדכתיב (בראשית א:כה) ויעש אלהים את אינו מופנה מאי מופנה גבי בהמה אילימא בהמה ויברא גבי אדם מופנה גבי תנינים משני צדדין מופנה גבי אדם ומופנה גבי ודנין בריאה מבריאה אלא וייצר מופנה עיצירה אדרבה וייצר לגופיה ויברא לאפנויי ויברא לגופיה וייצר לאפנויי ודנין יצירה א:כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו אמרי ועוד נגמר בריאה מבריאה דכתיב (בראשית יד, מד) ובא הכהן זו היא שיבה זו היא ביאה ישמעאל (ויקרא יד:לט) ושב הכהן (ויקרא מיצירה מאי נפקא מינה הא תנא דבי רבי אמרי דנין יצירה מיצירה ואין דנין בריאה א, כא) ויברא אלהים את התנינים הגדולים ונאמר בו יצירה כאדם שנאמר (בראשית דמות תנין תהא אמו טמאה לידה הואיל ונאמרה בו יצירה כאדם אלא מעתה המפלת רב יהודה אמר שמואל מ"ט דר" מאיר הואיל ורבנן היא המפלח כמין בהמה [וכוי] אמר וריש לקיש דאמרי תרוייהו במחלוקת שנויה

מופנה מצד אחד למופנה משני צדרין נפקא מינה דאמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי ישמעאל כל גזרה שוה שאינה מופנה כל עיקר אין למדין הימנה מופנה מצד אחד לרבי ישמעאל למדין ואין מושיבין לרבנן למדין

ומשיבין מופנה משני צדרין דברי הכל למדין ואין משיבין ורבי ישמעאל מאי איכא בין מופנה מצד אחד למופנה משני צדרין נפקא מינה דהיכא דאיכא מופנה מצד אחד ומופנה משני צדרין שבקינן מופנה מצד אחד

דף כג

ממאה לידה שנאמר (עמוס ד:יג) כי הנה ער אמי אלא מעתה המפלת דמות הר אמו דר"מ הואיל ונאמרה בו יצירה כאדם א"ל איר הייא בר אבא איר יוחנן היינו טעמא למיפרך מה לאדם שכן מטמא מחיים וכן אחד והכא מאי פירכא איכא מעום דאיכא שאינה מופנה כל עיקר וגמרינן ממופנה מצד פירכא ולאו להאי אית ליה פירכא שבקינן ושאינה מופנה כל עיקר ולאו להאי אית ליה עיקר נ"מ היכא דמשכחת לה מופנה מצד אחד איכא בין מופנה מצד אחד לשאינה מופנה כל דברי הכל למדין ואין משיבין ולרבנן מאי לרבנן למדין ומשיבין מופנה משני צדרין מצד אחד לרבי ישמעאל למדין ואין משיבין שאינה מופנה כל עיקר למדין ומשיבין מופנה לה משמיה דרבי אלעזר לקולא כל גזרה שוה מן מופנה מצד אחד רב אחא בריה דרבא מתני רחמנא לבהמה משני צדרין כי היכי דלא נגמר וילפינן מופנה משני צדדין ולהכי אפניה

עבי ינאי אמר היינו טעמא דר"מ הואיל כשל אדם לא קשיא הא באוכמא הא בציריא ובא גבי מומין קתני לה את שגלגל עינו עגול בהמה וחיה לא פליגי דכתיבא ביה יצירה רבנן עליה דר"מ דלא כתיב ביה יצירה אבל אי תנא נחש הוה אמינא בנחש הוא דפליגי כשל אדם וכי תימא הכי נמי ליתני נחש אמו ממאה לידה הואיל וגלגל עינו עגולה אדם אלא מעתה המפלת דמות נחש תהא היינו טעמא דר"מ הואיל ועיניהם דומות כשל קבלה (אמר) רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מדברי תורה ואין דנין דברי תורה מדברי וכורא רוח ש"מ לאפנויי א"ל דנין דברי תורה מדהוה ליה למכתב יוצר הרים ורוח וכתיב עמוס ד ובורא רוח וכי תימא לא מופנה לידה הואיל ונאמרה בו בריאה כאדם דכתיב אלא מעתה המפלת רוח תהא אמו טמאה מפלת אבן היא דקא מפלת ההוא גוש איקרי יוצר הרים ובורא רוח אמר ליה הר מי קא

85 נדה

דחיי והאמר רב יהודה אמר רב לא אמרה למאי נפקא מינה לאיתסורי באחותה למימרא ולד מעליא הוא קבל בה אביה קידושין מהו מר' זירא לר"מ דאמר בהמה במעי אשה ויש להן לסתות כאדם בעא מיניה רבי ירמיה לא ומ"ש קריא וקיפופא מבהמה וחיה הואיל לרבנן דאמרי קריא וקיפופא אין שאר עופות לא אמר רב אחא בריה דרב איקא לא תיבדק ר"מ דאמר קריא וקיפופא אין שאר עופות ולד ובעופות תיבדק למאן תיבדק לאו לדברי וחיה לדברי ר"מ ולד ולדברי חכמים אינו א"ר אלעזר בר" צדוק המפלת מין בהמה וליפופא אבל בשאר עופות מודי להו והתניא ערפות שאף ר"מ לא נחלק עמהם אלא בקריא הדין לקריא וקיפופא ודברי חכמים בשאר אומר נראין דברי ר"מ בבהמה וחיה והוא מיחסרא והכי קתני ר' חנינא בן אנטיגנוס אופוע מכלל דר"מ פליג בשאר עופות חסורי אדם קריא וקיפופא נמי אלא פשיטא בשאר בהמה וחיה דעיניהן הולכות לפניהן כשל מאי עופות אילימא בקריא וקיפופא מ"ש דברי ר"מ בבהמה וחיה ודברי הכמים בעופות מיתיבי ר' חנינא בן (אנטיגנוס) אומר נראין אמר אביי בקריא וקיפופא ובשאר עופות לא דאין עיניו הולכות לפניו וקאמר ר"מ דטמא ועיניהם הולכות לפניהם כשל אדם והרי עוף

ונברא בעין אחת כבהמה שרבי מאיר אומר תייש ולא כלום לא נחלקו אלא שפניו אדם גופו תייש ופניו אדם אדם גופו אדם ופניו אמר רב ירמיה בר אבא אמר רב הכל מודים פרסה מיהא איכא וחכ"א כל שאין בו כו" איכא ולא פרסה איכא הכא נהי דפרסות ליכא אסורה באכילה הכי השתא התם לא פרסות השוחט את הבהמה ומצא בה דמות יונה ותפשוט ליה מהא דר' יוחנן דא"ר יוחנן מאי למאי נפקא מיניה לאשתרויי באכילה במעי אשה ולד מעליא הוא אדם במעי בהמה בר אהבה מאביי לרבי מאיר דאמר בהמה זה שאין לבו דוה עליו בעא מיניה רב אדא כח ראשית אונו מי שלבו דוה עליו יצא לעולם דהיי ושאני התם דאמר קרא דברים הבא אחריו בכור לנחלה מי הוי אמר רבא בכור לנחלה ואינו בכור לכהן ואי ס"ד דחיי או שפיר מרוקם והיוצא מחותך הבא אחריו שיהא בו מצורת אדם והמפלת סנדל או שליא ועוף (ולד מעליא הוא) דברי ר"מ וחכ"א עד אף אנן נמי חנינא המפלח כמין בהמה חיה הואיל ובמינו מתקיים אמר רב ירמיה מדפתי יהודה אמר רב לא אמרה רבי מאיר אלא זירא לידי גיחוך ולא גחיך גופא אמר רב אחא בר יעקב עד כאן הביאו רבי ירמיה לר' ר"מ אלא הואיל ובמינו מחקיים אמר רב

אפילו פרצוף אחד מן הפרצופין חוץ מן האוזן וכאי אומר הא כמ"ד מצורת מיתיבי צורת פנים שאמרו - מן החי וימות וכמה ינטל מן החי וימות רבי כולם כאחת ולא פליגי הא כמ"ד כל צורת - לידה ואיזהו גוף אטום רבי אומר כדי שינטל מצח והגבן והעין והלסת וגבת הזקן עד שיהו – טהורה ת"ר המפלח גוף אטום אין אמו טמאה הזקן עד שיהו כולם כאחד רבא אמר חסא יוחנן מצח והגבינים והעינים והלסתות וגבות תניא תניא אמר ר' ירמיה בר אבא אמר רבי - אחד אמר רבא נברא בעין אחת ובירך אחד אומר כל צורת וחכ"א מצורת אמר להו אי לרב ירמיה בר אבא והא איפכא תניא ר"מ - ההיא לעכב תניא וכמ"ד כל צורת ואיבעית מצורת אדם וחכ"א כל צורת אדם אמר לו - למימרא דמחד נמי סגי אמר אביי כי תניא

יוחנן אומר משום רבי יוסי בן יהושע עד

לרב ה"ה לשמואל אלא גביה הוה קאי דבר בריה הוה.

פניו ממוסמסין ה"ל למיחני משום דשכיח נמי טפי מגוף אטום.

112 51

עד הארכובה רבי ינאי אומר עד לנקביו ר' מקום טבורו בין רבי זכאי לרבי ינאי

משום נפל אסור אפילו לשמואל והא דפריך רב שימי ממחניתין ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר וכו' פרה דשרי ונראה מדבריו דבין לרב בין לשמואל במעי טהורה לא חיי הלכך יצא לאויר העולם זייל אותו המין אסר לו וקייל אייכ לשמואל אפילו יוצא לאויר העולי נמי לישתרי דה"ל כקלוט בן הא דאמרינן **ושמואל סבר בריה בעלמא איהא וכי אגמריה רחמוא למשה בעלמא.** פירש"יי

ושתי שדראות וכמין אפיקותא דדיקלא וכן כיוצא בהן א"ל הנהו לא שכיחי ולא ה"ל למיתני. אבל אייל איבעי למיחני טובא ליחני שמא באח מפניו חיש או אפילו פרצוף אחר או שיש לו שני גבין הא דאקשיל ואם איתא ליתני שמא מגוף אטום (ופניו) [או ממי שפניו] המוסמסין באחה. חלק שבהן אלא כמין גולם אטום ודמיא להא דחניא לקמן בריית גוף שאינו חתוך וכו^י.

ומה שפי רש"י ז"ל אטום הסר אינו נראה אלא אטום כמשמעי שאין לו היחוך איברים ואין לו מן החי אבל בולד שנטל ממנו לא נחלקו (במינו) [בו] ולא אמרו כאן אלא הולד כשהוא אטום. ר' יהושע דאמר עד טבורו קסבר בין זו בין זו חיות הן וכל זה אינו אלא בשיעור כמה כדי שינטל (לרש"י נטל) [לכשינטל] ממנו ור' ינאי אמר עד לנקובה שבכך נעשה נבלה אבל טרפה אינה מתה וימות ופי' ר' זכאי עד לארכובה ודקדקו ממנו שהוא סובר מרפה חיה דהא קאמר שבכך החי מת טרפה אלא זה אינו נולד הואיל ונברא אטום אבל נחלקו האמוראין כמה הוא כדי שינטל מן החי אטום בלא חיתוך איברים עד מקום שאלו ינטל מן החי וימות אינו בכלל ולד ולא שיהא זה נקרא אלא על לשון הברייתא שאמרו וכמה כדי שינטל מן החי וימות דקסבר האי תנא דכל שנברא והא דאמרי^י קא מפלגי בטרפה חיה שהזיקיקו לרש"י ז"ל לטהר ולד טרפה נ"ל שלא הקפידו

רבא ושטו נקוב אמו טמאה ושטו אטום אמו מן הצד אמו ממאה באמצע אמו טהורה אמר אימא לעולם כמ"ד מצורת ומאי אחד אחד

איכא בינייהו טרפה חיה מר סבר טרפה חיה

09

נפיק לקרייתא אתו לקמיה דאבוהון אמר אטום היינו מי שפניו טוחות בני רבי חייא לרבי יוחנן מהא משום דשני ליה היינו גוף וריש לקיש אמר אמו טמאה ולותביה ר"ל ואיפכא איתמר רבי יוחנן אמר אמו טהורה עלמא לא פליגי דטמאה כי פליגי בפניו טוחות מוסמסין אמר רב פפי בפניו מוסמסין כולי איתא ליחני שמא מגוף אטום או ממי שפניו ואין חוששין שמא מגוף אטום באתה ואם יד חתוכה ורגל חתוכה אמו טמאה לידה מהורה איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש המפלת רבי יוחנן אמר אמו טמאה ר"ל אמר אמו טהורה איתמר המפלת מי שפניו מוסמסים רבי יוחנן המפלת כמין אפקתא דדיקלא אמו אטומה אמו טהורה ואמר רב גידל אמר גידל אמר רבי יוחנן המפלת את שגולגלתו למטה אפי' כל דהו טהורה וכן אמר רב פפא מטגולע מלמטה למעלה אבל מלמעלה אלעזר ניטל ירך וחלל שלה נבלה אמר רב לר' יוחנן איכא בינייהו דר"א דאמר רבי ומר סבר טרפה אינה חיה בין ר' ינאי

שיש לו שני גבין ושני שדראוח מאי יצא בן שמנה לגסה הימנו ולמטה אסור יצא מי יש בעוברין שהן אסורין בן ארבעה לדקה לרב) א"ל שימי את ששדרתו עקומה מיתיבי שדראות פסול לעבודה אלמא דחיי (וקשיא בן אנטיגנוס אומר כל שיש לו ב' גבין ושני איתיביה רב שימי בר הייא לרב רבי הנינא למשה בעלמא אגמריה אבל במעי אמה שריא אמר בריה בעלמא איתא וכי אגמריה רחמנא רחמנא למשה במעי אמה אגמריה ושמואל רב אמר בריה בעלמא ליתא וכי אגמריה השסועה בריה שיש לה ב' גבין וב' שדראות בדרב חנין בר אבא דאמר רב חנין בר אבא ולד בבהמה מותר באכילה במאי קמיפלגי בבהמה אסור באכילה ושמואל אמר באשה גבים וב' שדראות אמר רב באשה אינו ולד ימי טוהר איתמר המפלת בריה שיש לה ב' חומרא דאתיא לידי קולא היא דקיהביתו לה ומהרו מה שטמאתם מאי דעתייכו לחומרא טוחות בא לידינו וטימאנוה אמר להם צאו להם כלום בא מעשה לידכם אמרו לו פנים

ולא נהירא ועוד דהחם בפ' ואלו מומין (דף מג ע"ב) חנן לה למחני' גבי מומי כהן איזהו גבן ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר כל שיש לו שני גבין ושדראות והוי ביה למימר' דחיי והאמר רב באשה אינו לד בבהמה אסור באכילה ולא מדכרין התם דשמואל בכלום בעולם.

אלא הכי משמע פירושא לכ"ע מינא בעלמא ליכא כי פליגי בבריה רב סבר אפילו בריה בעולם ליכא דלא חי הילכך כי אגמריה רחמנא למשה במעי בהמה אגמריה דבחוץ לא צריך נפל הוא. ושמואל סבר בריה בעלמא איתא דחיי וכי אגמריה רחמנא בשיצא לאויר העולם דלא תימא כקלוט בן פרה הוא אבל במעי בהמה דאפילו נפל שריא איהי נמי שרי.

אשה יולדת לתשעה ויולדת לשבעה בהמה לקולא בין לחומרא אמר רבא הרי אמרו דרב דקיימא לן הלכתא כרב באיסורי בין הוא דקיהבת לה דמי טוהר עביד מיהא כותיה מאי דעתיך לחומרא חומרא דאתי לידי קולא עובדא כוותיה דשמואל אמר ליה רב הונא שדראות רבי ירמיה בר אבא סבר למעבד רב וסיים בה הכי ושיש לו שני גבין ושני יצאו אלו שאינן ראויין לברית שמנה א"ל צאמיני ימול וגו' מי שראוי לברית שמנה יב, ב) אשה כי תזריע וילדה זכר וגו' וביום שעול יכול תהא אמו טמאה לידה ת"ל (ויקרא בריית גוף שאינו חתוך ובריית ראש שאינו במעי אמו שרי חני חנא קמיה דרב המפלח דכלו לו הדשיו אם יצא לאויר העולם אסור יצא מי שיש לו ב' גבין וב' שדראות דאע"ג דשלא כלו לו חדשיו אבל כלו לו חדשיו מותר הימנו ולמטה אסור במה דברים אמורים לטעמיה בן ארבעה לדקה בן שמנה לגסה דאפילו במעי אמו נמי אסור ושמואל מתרץ שרי יצא מי שיש לו שני גבין ושני שדראות אמורים כשיצא לאויר העולם אבל במעי אמו בן ח' לגסה הימנו ולמטה אסור במה דברים לטעמיה רב מתרץ לטעמיה בן ארבעה לדקה אסורין רב מתרץ לטעמיה ושמואל מתרץ לאו יצא מכלל עוברין שאפילו במעי אמן מים מלא דם מלא גנונים אינה חוששת לולד מדכרו ליה מדכר מתני' המפלת שפיר מלא מרבון דאמר מילתא לימא בה טעמא דכי מפי הורה הנינא אמר אביי ש"מ צורבא דבריה נזכר רבי יהושע שלח לו לרבן גמליאל מעם הואיל וגלגל עינו עגול כשל אדם מתוך אמרה לי המותי אמו טמאה ואמר לה מאיזה אמר לה אמו טהורה אמרה לו והלא משמך לקראתו אמרה לו רבי המפלת כמין נחש מהו בן אחיך ובא בהליכתן יצתה כלת (ר') חנינא דברים לפני ר"ג שלח לו רבי יהושע הנהג יהושע אמו ממאה לידה הלך ר' יוסף וספר דמות נחש הורה חנינא בן אחיו של רבי נאמרו ולד הוא אלא שיש לו כנפים המפלת שהפילה דמות לילית ובא מעשה לפני הכמים כנפים תנ"ה א"ר יוסי מעשה בסימוני באחת לילית אמו טמאה לידה ולד הוא אלא שיש לו אמר רב יהודה אמר שמואל המפלח דמות אצטריך סד"א כל בציר תרי ירחי חיי קמ"ל איתמר פשיטא בת תלתא ירחי מי קא חיי חיי קמ"ל דלא חיי אלא אי אמרת אדקה דעתך אמינא הואיל ובאשה חיי בבהמה נמי מאי אי אמרת בשלמא אגסה אצטריך סלקא ולמטה אסור מאי לאו אגסה לא ארקה האי ילדה אמר רב נחמן בר יצחק ת"ש הימנו גסה יולדת לתשעה יולדת לשבעה או לא

79 LLL

משום אביך שמענוך עכשיו מדהא קמייתא איבעיא להו בצלול מחלוקת אבל בעכור ממאה לידה א"ל אילמלי דבר חדש אמרת לנו - ולד ור" יהושע בן לוי אמר בצלול מחלוקת אמר אבא מלא דם טמאה נדה מלא בעור מחלוקת בעכור אבל בצלול דברי הכל אינו שמעתי אמר לפניו ר' ישמעאל בר' יוסי כך ולד אמר ר"ש בן לקיש משום ר' אושעיא המפלת שפיר מלא בשר מהו אמר להם לא מרוקם ר' יהושע אומר ולד וחכ"א אינו דפומבדיתא עד חרציה שאלו לפני רבי כר' יהושע דתניא המפלת שפיר שאינו עד פֿלגיה וכולי עלמא קאי לפרשתבינא. הא נמי שמא כרבי יהושע אמרה ואין הלכה פרשתבינא דפומבדיתא קאי ליה לאדא דיילא - כיחידאה קאמר כסומכוס שאמר משום ר"מ

דף כה

שאול אומר ואיחימא רבי יוחנן קובר מחים - הוה ואדא דיילא מגיע לכתפו סכויין כראוי עצמוחיו משוחין חניא אבא יהודה מגיע לכתפו ורב יהודה ארוך בדורו שרופין אכילתו מרובה משתייתו עצמותיו הוהורב מגיע לכתפורב ארוך בדורו הוהורב וכל מי ששתייתו מרובה מאכילתו עצמותיו - ורבי הייא מגיע לכתפו ורבי הייא ארוך בדורו מזוג עצמותיו סכויין כראוי עצמותיו משוחין של מתים השותה יין חי עצמותיו שרופין קובר מתים הייתי והייתי מסתכל בעצמות בחד גוונא הוי קאי תניא אבא שאול אומר גוווים חגן ואם איתא דאחמוחי אחמח כולה. של אבשלום היחה ושמא תאמר אבא שאול אתמח מחסר חסר רב אדא בר אהבה אמר מעיה רבא אמר מלא תנן ואם איתא דאתמוחי יין חי שתת אמו של זה שנמוח עוברה בתוך ניחוש שמא ולד הוה ונימוח אמר אביי כמה - לאחורי אמרו לי של עוג מלך הבשן היתה בשלמא דם ומים לא כלום היא אלא גנונים סנדל או שליא תשב לזכר ולנקבה גמ' ואם היה מרוקם תשב לזכר ולנקבה המפלת - הייתי פעם אחת רצתי אחר צבי ונכנסתי

הוה ורבי מגיע לכתפו רבי ארוך בדורו הוה ייוה ור"מ מגיע לכתפו רבי מאיר ארוך בדורו מבפול מציע לכתפו וד' מדפון ארוך בדורו ננס הוה אבא שאול ארוך בדורו הוה ורבי של מת עד חוטמי כשחזרתי לאחורי אמרו עין אחת נפתחה מערה תחתי ועמדתי בגלגל עינו תניא אבא שאול אומר קובר מתים הייתי פעם וצבי לא הגעתי וקולית לא כלתה כשחזרתי בקולית של מת ורצתי אחריו שלש פרסאות

ומי מספקא ליה והא קרא קאמר מדרבנן לחומרא ה"נ גבי אשה ספק טומאה לחומרא הוא דאיכא לגבי גיזה ועבודה ספק איסורא הוא ספק ממונא לקולא גבי בהמה דאיסורא לחומרא והכא לחומרא גבי אשה דממונא רבי יהושע ספוקי מספקא ליה ואזיל הכא בהמה מי סברת רבי יהושע מפשט פשיט ליה מכדי סברא הוא מאי שנא אשה ומאי שנא בה שפיר אלא אי אמרת בעכור מחלוקת בה שפיר בבהמה דלא רבי קרא לא פטר מחלוקת משום הכי אשה דרבי בה קרא פטר דבשמש לא פטר אי אמרת בשלמא בצלול בגסה שליא באשה שפיר ושליא ואילו שפיר לר"נ אלא אמרו סימן ולד בבהמה דקה טינוף אבל בצלול דברי הכל אינו ולד איתיביה רבא אמר ר"נ אמר רבה בר אבוה מחלוקת בעכור שמע מינה בצלול מחלוקת שמע מינה וכן מטגולט גמצ גי קרא סברא בעלמא הוא אלא היינו דאיצטריך קרא אלא אי אמרת בעכור וליש צלול אי אמרת בשלמא בצלול מחלוקת נוצר אלמא בעור תליא מילתא לא שנא עכור שאין הקב"ה עושה עור לאדם אלא א"כ לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם מלמד בן הנניא (בראשית ג, כא) ויעש ה' אלהים מחלוקת תיקו מיתיבי את זו דרש ר' יהושע דברי הכל ולד או דלמא בין בזה ובין בזה

אותו כדאמרינן אלא במה בודקין אותו לידע אלא בחמה כיצד בודקין אותו כיצד בודקין אותו בשמן שהשמן רך ומצחצחו ואין רואין במים שהמים עזין וטורדין אותו אלא בודקין עמדי ופקודתך שמרה רוחי ואין בודקין אותו ועצמות וגידים תסוככני חיים וחסד עשית תתיכני וכגבינה תקפיאני עור ובשר תלבישני ועליו מפורש בקבלה (איוב י, י) הלא כחלב כשעורה לארכה וחתוך ידים ורגלים אין לו השערה וגויתו כעדשה ואם היתה נקבה נדונה רבי חייא ומקורבין זה לזה ופיו מתוח כחוט מזה שני חוטמין כשתי טיפים של זבוב תני מיפין של זבוב תני רבי חייא מרוחקין זה אומר תחלת ברייתו מראשו ושתי עיניו כשתי תנו רבנן איזהו שפיר מרוקם אבא שאול לא הוה זיג כולי האי ואם היה מרוקם וכו" וחזיא מהאי גיסא אמר אם איתא דולד הואי רשמואל דמנח עליה חוט השערה מהאי גיסא בנהרדעא לבר מההוא שפירא דאתא לקמיה רכי אתא רב דימי אמר מעולם לא דכו שפיר זה ואחד זה הוששת ואזרא שמואל לטעמיה ואחד זה אינה חוששת ושמואל אמר אחד לוי מר כמאן ס"ל א"ל אני אומר אחד זה יוסי והא רבי אושעיא והא רבי יהושע בן בר שלמיא לרב הא רבי הא ר' ישמעאל בר' וקרא אסמכתא בעלמא הוא א"ל רב הנינא

~~7~~9 LLL

גובריה המפלת סנדל וכו' ת"ר סנדל דומה בנדה בעל כפתיה ואודי שאני שמואל דרב ולא הוה אלא ארבעין יומין ואמר להו האי וחשיב מיומא דאזלא לטבילה עד ההוא יומא דמר שמואל אמר הא בר ארבעין וחד יומא לשמואל והא ההוא שפירא דאתאי לקמיה יהבינן לה עד שישעיר למימרא דמספקא ליה דמר שמואל לחוש חוששת ימי טהרה לא עב אמי בר שמואל לדידי מפרשא לי מיניה והאמר שמואל אחת זו ואחת זו חוששת אמר מוכנא עד שישעיר ומי אמר שמואל הכי איל שמואל לרב יהודה שיננא לא תעביד חומין של זהורית וא"ר עמרם עלה כשל שתי ממרם עלה כשל ערב ושני זרועותיו כב' ב' ירכותיו כב' חוטין של זהורית וא"ר ירעי הוט של ביצים יריע א"ר עמרם תנא נינהו אמר אביי השתא ביצים גופייהו לא סדוקה מתקיף לה ר"ג ודילמא חוט של ביצים אהבה תנא אם היתה נקבה נדונה כשעורה אימא כותלי בית הרחם נינהו א"ר אדא בר לייש אלא מלמטה למעלה אבל מן הצדרין שנקבה היא א"ר נחמן אמר רבה בר אבוה אם מסכסך בידוע שזכר הוא ואם לאו בידוע מביא קיסם שראשו חלק ומנענע באותו מקום נש ואמרי לה אבא שאול בר רמש אומר

לראשון ותחלת נדה לאחרון סנדל דתנן וסנדל לאחר שקיעת החמה מונה תחלת נדה דבר אחר שאם תלד נקבה לפני שקיעת החמה שניהם הזריעו בבת אחת האי זכר והאי נקבה נקבה מדהא זכר הא נמי זכר קמ"ל אימא תחילה יולדת זכר איש מזריע תחלה יולדת הואיל ואמר רב יצחק בר אמי אשה מזרעת עסקינן דאתיליד זכר בהדיה מהו דתימא אי דאתילידא נקבה בהדיה ה"נ הכא במאי הזכירו סנדל והלא אין סנדל שאין עמו ולד להא שמעתא וקדם איהו ואמר וזכה בה למה הוינא יתבינן קמיה דרבי יוחנן כי אמרה זעירא זכה בה רב ביבי בשמעתיה דאנא והוא של רבי נחוניא נשנית משנה זו אמר רבי רב ביבי בר אביי אמר רבי יוחנן מעדותו רבותינו העידו סנדל צריך צורת פנים אמר ר' ינאי טיהרתם את הוולדות והתניא משום את הסנדל שאין לו צורת פנים אמר להם פניו לאחוריו בימי רבי ינאי בקשו לטהר מאחוריו משל לאדם שסטר את חבירו והחזיר א"ר יצחק סנדל צריך צורת פנים ואפי" צריך צורת פנים ... א"ר אדא א"ר יוסף פנים איר יהודה אמר שמואל הלכה סנדל הגדול משום רבותינו העידו סנדל צריך צורת רשב"ג אומר סנדל דומה ללשון של שור אם זכר הוא אם נקבה היא אבא שאול בר - לדג של ים מתחלתו ולד הוא אלא שנרצף

اے جات

הויא לידה סנדל עד דנפיק רוביה מ*תני*י ראשיהן ולד דאית ביה חיותא מדנפיק רישיה חיותא שריק ונפיק גבי כריתות שיצאו דרך ביה חיותא סריך ולא נפיק סנדל דלית ביה בכורות שיצאו דרך מרגלותיהם ולד דאית אפילו תימא מצומצמין ואיפוך שמעתתא גבי רב הונא בר תחליפא משמיה דרבא אמר שיצאו דרך מרגלותיהם דולד קדים ונפיק ראשיהם דסנדל קדים ונפיק גבי כריתות כלפי רישיה גבי בכורות כגון שיצאו דרך כריך ליה ולד לסנדל אפלגיה ומשלחיף ליה אלא כרוכין אמר רב פפא שמע מינה מכרך שינויי והא חניא כשהן יוצאין אין יוצאין אמרוה רבנן קמיה דרב פפא ומי איתנהו להני וסנדל לאחר שנתגיירה דמייתא קרבן אסנדל ירמיה שאם תלד ולד בהיותה עובדת כוכבים ולד מעליא הוא מאי איכא למימר אמר רבי אסנדל ולרבי שמעון דאמר יוצא דרך דופן דרך דופן וסנדל דרך רחם דמייתא קרבן גבי כריתות למאי הלכתא שאם תלד ולד בכור לנחלה ואין בכור לכהן סנדל דתנן גבי בכורות למאי הלכתא לבא אחריו

טפה על רום טפה מרובע מביא את הטומאה חייא אזוב טפה ותו ליכא והאיכא טפה על ערתי חדא היא אמר אביי אימא אמר רבי תלת מתניתא ותרתי שמעתתא שיעורא מפח חנינא בר פפא דריש שילא איש כפר תמרתא אזוב דתני רבי הייא אזוב טפח אמר רבי דתניא שתים כהלכתן שלישית אפילו מפח צריך שיהא יוצא מן ההדס טפח דופן סוכה דא"ר פרנך אמר רבי יוחנן שדרו של לולב בידו ויראה לכאן ולכאן טפח שדרה מה היא פירש רבי שמעון בן גמליאל כדי שיאחזנו באמרן שופר דתניא כמה יהא שיעור שופר שופר שדרה דופן סוכה והאזוב שליא הא חבריא חמשה שיעורן מפח ואלו הן שליא יוצאין ממנה תניא רבי אושעיא זעירא דמן שליא דומה לקורקבן של תרנגולין שהדקין פחותה מטפח רבי שמעון בן גמליאל אומר דומה כתורמוס וחלולה כחצוצרת ואין שליא שליא תחלתה דומה לחוט של ערב וסופה נימול בולד עד שלא יצא גם, תנו רבנן אלא שאין שליא בלא ולד רבי שמעון אומר שליא בבית הבית טמא לא שהשליא ולד

הא דאמרי' **הגרה מתני' והרהי שמעתא שיעורן טפה.** ואקשי' הרחי הדא היא היינו טעמא דלא מקשינן חלה ד' הוויין משום דהוה איכא למימר רבי שילא לית ליה דר' חייא דשיעור אזוב טפה ומ''ה מקשינן אם כן [תרתי הדא היא, ועוד א"ל] תרווייהו כי הדדי נינהו והדא נקט.

וחוצץ בפני הטומאה טפח קאמרינן טפח על מנורי בנות טפח דתניא תנור תחלתו ארבעה טפח לא קאמרינן והא איכא אבן היוצא מן ישיריו ד' דברי רבי מאיר יחכמים אומרים התנור טפח ומן הכירה שלש אצבעות חבור במה דברים אמורים בגדול אבל בקטן תחלתו כי קאמרינן היכא דבציר מטפח לא חזי אבל כל שהוא משתגמר מלאכתו ושיריו ברובו הכא כ"ש דבציר מטפח יד תנור הוא והאיכא וכמה כל שהוא אמר רבי ינאי טפח שכן עושין

הא דאמר רב **אין הולד מתעכב אחר חבירו כלום.** ראיתי מקצת בעלי פירושין שכחבו דלית ליה לרב הא דאמרינן לקמן מעשה ונשתהא ולד אחרונה אחר חבירו שלשים יום ולית ליה נמי מעשה דיהודה וחזקיה ולית ליה נמי האי דאמרינן בכתובות וביבמות ג' נשים משמשות במוך קטנה מעוברת מניקה מעוברת שמה תעשה עוברה סנדל אלא קסבר אין אשה מתעברת וחוזרת ומתעברת ולפיכך אין ולד מתעכב אחר חבירו כלום.

ואין דבריהם נראין דג' נשים מתניתא הוא ונימאתהרי תיובתיה דרב. ועוד מעשה דיהודה וחזקיה בני חביביה דהוא יושב לפניו והן יושבין עמו בבה"מ היכי אפשר דלא חזי ליה ואם איהו אומר דלא היו דברים מעולם מאן מהימן לאסהודי עלייהו.

אלא היינו טעמא דרב דקסבר אין אשה מתעברת וחוזרת ומתעברת בין נפל בין של קיימא אלא היינו טעמא דרב דקסבר אין אשה מתעברת וחוזרת ומתעברת בין נפל בין של קיימא אלא א"כ נעשה א" מהם סנדל וסנדל כרוך עם הולד הוא יוצא שחבור אתו ונדבק בו והיינו טעמא דמוך אבל כשהאשה מתעברת תאומים טפה אחת היא שמתחלקת וכשהן נגמרין לז' או לט' אין הולד מתעבר אחר חבירו כלום אלא א"כ הפילה א' נפל וא' שליא אבל פעמים שנתחלקו לשתים וא' מהן נגמר לט' וא' לז' ובזה מודה רב שהול' משתהא אחר חבירו כדי שתגמור צורתו בזמנו. והיינו מעשה דיהודה וחזקיה ומיהו לית ליה אפוכי שמעתא דלקמן (כ"ד) [כ"ג] לולד דבחד ירחא לא משתהא אלא ל"ג אית ליה.

והא דאמרינן לעיל סנדל מהו דחימא הואיל וא"ר יצחק עד קמ"ל שניהם הזריעו בבת אחת דאי קשיא דהא איכא סנדל דמתעברת וחוזרת ומתעברת וזה זכר וזה נקבה כדפרישי' במשמשת במוך. ואיכא למימר אין ודאי דמצי למימר הכי אלא שמא תאמר היכא דבעל ופירש מדהאי זכר האי נמי זכר קמ"ל אפי' בכה"ג חיישינן שמא שניהם הזריעו כא' והאי זכר (נמי) והאי נקבה

כנ"ל. אין תולין את השליח אלא בדבר של קיימא. פי' רש"י ז"ל שכיוצא בו מתקיים אם היו חדשיו כלין למעוטי שאם הפילה דבר שאינו ראוי לבריית נשמה כגון נברא בירך אחת או גוף אטו' ואח"כ הפילה שליא (פי') [אפי'] בתוך ג' חוששין לולד אחר, ופירוש חזייה לרב יהודה בישות

משום דשמעה מרב ולא אמרה.

ואינו מהוור דבן קיימ' לאפוקי כל נפל משמע וכדאמרן דילמ' כאן בנפלי כאן בבן קיימא ולא

ידעתי מי הזקיקו לשנות פירושו אלא הא דתלמיד' דרב פליגא אדרב יהוד' דאמר לעיל משמיה

דרב הפילה נפל ואח"כ הפיל' שליא כל שלשה ימים תולין אותה בולד ושאר תלמידים דרב

אומרי' משמי' דאין תולין את השליא בנפל אפילו יום א' אלא א"כ יצאה עמו אבל בבן קיימא

מנלינ אותה אפילו מכאי נעד י' נמנח

חולין אותה אפילו מכאן ועד י' ימים. ושמעתי שפירשו בירושלמי במס' זו (ג, ד) לפי שאין השליא פורשת עד שיגמר לפיכך אין

חולין אותה בנפל. הבשאלתות דרב אחא משבחא ז"יל כתב לכך תולין אותה בבן קיימא דאמרי" אגב חיותא דולד בזעא לשליא ונפיק. אבל נפל דלית ביה חיותא לא. ומ"ה חזייה שמואל לרב יהודה בישות דשמעיה דאמר משמיה דרב דכל ג" תליא שליא בנפל וכיון דשמעינהו לכולהו תלמידי דרב דאמרי אין תולין כלל אמר ודאי רב יהודה טעי.

תולין את השליא בולד מכאן ואילך חוששין נפל ואחר כך הפילה שליא כל שלשה ימים לשמעתתיה דרב בפירוש אמר רב הכי הפילה בנפל כאן בבן קיימא אמר ליה את אמרת חבירו כלום אישתיק אמר ליה דלמא כאן רב הכי והאמר רב אין הולד מתעכב אחר ואילך הוששין לולד אחר אמר ליה ומי אמר הראשונים תולין את השליא בולד מכאן אמר רב יהודה אמר רב כל שלשה ימים בר מרתא קמיה דרב כהנא ויתיב וקאמר מפרשי שיעורייהו יתיב רב יצחק בר שמואל מפח בדרבנן לא קמיירי אלא בדכתיבן ולא לא קמיירי והאיכא דיה לקורה שהיא רחבה לא קא מיירי והאיכא כפורת טפה בקדשים התנור ולכותל והאיכא מסגרת טפח בדכתיבן סיפא אמר ר' יהודה לא אמרו טפח אלא מן דאתית להכי הא נמי פלוגתא היא דקתני תנורי בנות טפה בפלוגתא לא קמיירי השתא

לולד אחר אין שליא קשורה עמהן חוששין בזמן שהשליא קשורה עמהן אין הוששין המפלח מין בהמה חיה ועוף ושליא עמהן בו מהו אמר ליה דבר שאינו שאלת איתיביה תולין אלא בדבר שיש במינו שליא קשורה במפלת דמות עורב ושליא מהו אמר ליה אין בישות בעא מיניה רבי יוסי בן שאול מרבי דרב ואמרי ליה הכי הדר חזייה לרב יהודה של קיימא שיילינהו שמואל לכל תלמידי הכי אמר רב אין תולין את העוליא אלא בדבר אמר ליה שמואל מאי אמר רב בשליא א"ל ליה בגילא דחטתא ומרמי ומדחי אדהכי אתא לאפייהו באלי ואתי אמר אתי לן גברא דרמינן חליף ואזיל רב יוסף בריה דרב מנשיא מדויל שמואל ותלמידי דרב ורב יהודה הוו יתבי מכאן ועד עשרה ימים אין הוששין לולד אחר לולד אחר ילדה ואח"כ הפילה שליא אפילו

71 21

חומר שני ולדות שאני אומר שמא נמוח שפיר של שליא ונמוח שליא של שפיר חיובתא אמר רבה בר שילא אמר רב מחנה אמר שמואל מעשה וחלו את השליא בולד עד עשרה ימים ולא אמרו חולין אלא בשליא הבאה אחר הולד אמר רבה בר בר חנה

אמר רבי יוחנן מעשה ותלו את השליא בולו עד כ"ג ימים אמר ליה רב יוסף עד כ"ד אמרת לן אמר רב אחא בריה דרב עוירא א"ר יצחק מעשה ונשתהה הולז אחר חבירו ל"ג יום א"ל רב יוסף ל"ד אמרת לן הניחא למאן דאמר יולדת לתשעה יולדת

עוער אחר הריני מטיל עליהן

89 [14

אינו בבית הפנימי אמר להן אינו דומה נמוק שאינו אמרו לו כשם שאינו בבית החיצון כך בחיצון שהוא טהור אמר להן אבל ולמה לפי אי אתה מודה שאם הוציאוהו בספל לבית ורבי שמעון מטהרין אמרו לו לרבי מאיר עמה דברי רבי מאיר רבי יוסי ורבי יהודה שהשליא ולד אלא שאין שליא שאין ולד ממא חנו רבנן שליא בבית הבית ממא לא בתחלת ז' ואחד בסוף מ' שליא בבית הבית היתה ונתחלקה לשתים אחד נגמרה צורתו וחוזרת ומתעברת אמר אביי טיפה אחת רבי הייא והא אמר מר אין אשה מתעברת בבית המדרש ומאן נינהו יהודה וחזקיה בני חבירו ג' חדשים והרי הם יושבים לפנינו בית שערים מעשה ונשתהה ולד אחד אחר אמר רב מנחם איש כפר שערים ואמרי לה לייג לשליא כייג לולד אייר אבין בר רב אדא למקוטעין מאי איכא למימר איפוך שמעתתא תשעה אלא למ"ד יולדת לתשעה אינה יולדת לסוף שבעה ואחד נגמרה צורתו לתחלת למקוטעין משכחת לה אחד נגמרה צורתו

אחר גנגילון מאי היא דחניא איזהו מת שיש לו דבר אחר גנגילון אף סופו נעשה לו דבר דרבי שמעון סופו כתחלתו מה תחלתו נעשה ליה שיעורא אלא אמר רבה היינו טעמא פרידות רקב על פרידה אחת עפר (ונפיל) נאמינא להו אדרבה א"א שלא ירבו שתי עפר על פרידה אחת של רקב וחסיר ליה ולאמרי אי אפשר שלא ירבו שתי פרידות אמר רבה אשכחתינהו לרבון דבי רב דיתבי וובי שמעון מטהר מאי טעמא דרבי שמעון ערוד רקב שנפל לתוכו עפר כל שהו ממא לפה ואודא רבי שמעון לטעמיה דתניא מלא ל, לב) אם נבלת בהתנשא ואם זמות יד ולא נשתוק קמיה רביה משום שנאמר (משלי ער פפא אפילו כי הא מילתא לימא איניש ורבי יוסי אחיכו עליה מאי שנא פשיטא אמר להו רב פפא היינו נמי טעמייהו דרבי יהודה טומאה שנתערב בה ממין אחר בטלה אמר ולאמר מאי טעמא דרבי שמעון קסבר כל אחורי דרב ביבי קמיה דרב המנונא ויתיב פעם אחת לנמוק ב' פעמים יתיב רב פפא

וא"ר יוחנן ד**ר"ש וראב"י אמרו דבר א".** ואליבא דר' חייא דפריש למתניתן דתקבר לומר שנפטרה מן הבכורה ולא משום טומאה. והך סוגיא דר' יוחנן הוא דהתם בדוכתא במס' בכורות (כג, א) מסיק טעמיה דר' חייא משום דה"ל טומאה סרוחה. וצ"ע.

שפיר שטרפו במימיו. גרסי' וכן בפר"ה ז"ל, ופי' שטרף השפיר ונמוקה צורתו אבל עדיין הוא קיים נעשה כמת שנתבלבלה צורתו באור ומהורים דכיון שאין באבריו צורת בשר ולא צורת עצם נפק ליה מדין כזית ועצם כשעורה ומהורין לגמרי.

והא דא"ר יוחנן מת שנתבלבלה צורתו מנ"ל דטהור. לאו דוקא דלא כרבנן אלא מדר' אליעור

רקב השתא דאמרת טעמא דרבי שמעון משום ועוד עפר בית הקברות שאין בו מלא תרוד מאי טעמייהו דרבנן לפי שא"א למלא תרוד עפר בית הקברות טמא ורבי שמעון מטהר להו לרבנן צריכא תניא אידך מלא תרוד ועוד מאהיל וחוזר ומאהיל אבל בהא אימא מודה ואי אשמעינן בהא בהא אמר רבי שמעון דאין לו לרבי שמעון דאין מאהיל וחוזר ומאהיל רבון משום דמכניף אבל נתפור אימא מודו וצריכא דאי אשמעינן קמייתא בההיא קאמרי שנתפור בבית הבית ממא ורבי שמעון מטהר שהוא ממא ור' שמעון מטהר מלא תרוד רקב צופא מגא ערוד רקב שנפל לתוכו עפר כל אמרו רקב אלא למת בלבד למעוטי הרוג דלא רצפה של לבנים זהו מת שאין לו רקב ולא עלב נלבע בכסועו או באנול חל עץ או ע"ג. זהו מת שיש לו רקב - ואיזהו מת שאין לו בארון של שיש או ע"ג רצפה של אבנים לו רקב ואיזהו מת שאין לו רקב נקבר ערום

(ויקרא יב, ב) אשה כי תזריע וילדה זכר אסברא לך מעמא דרבי יוחנן דאמר קרא שאמו ממאה לידה אמר ההוא סבא לרבי אמי א"ר אמי אמר רבי יוחנן ומודה רבי שמעון אמר רבי יוחנן משום בטול ברוב נגעו בה רבי הייא אינה מטמאה לא במגע ולא במשא בבכורה אלמא ולד מעליא הוא ואמאי תני אמאי תקבר כדי לפרסמה שהיא פטורה מן ומאחר שאינה מטמאה לא במגע ולא במשא הייא עלה אינה מטמאה לא במגע ולא במשא הרי זו תקבר ופטורה מן הבכורה ותני רבי בן יעקב אומר בהמה גסה ששפעה חררת דם צא נאמרן רבי אליעור דתניא רבי אליעור ור"א בן יעקב אמרו דבר אחד רבי שמעון יוחנן לטעמיה דאמר רבי יוחנן רבי שמעון יוחנן משום בטול ברוב נגעו בה ואזדא רבי סופו כתחלתו גבי שליא מאי טעמא אמר רבי

ממאה לידה ריש לקיש אמר שפיר שטרפוהו

וגו' אפילו לא ילדה אלא כעין שהוריעה

שמע ליה ר' יוחנן דקסבר מודו ליה רבנן בשלא נעשה אפר כדפרישיי.

ויש לפרש דקסב' רבינא דר"ילא מודה לי" לר"ל בשפיר שטרפו מימיו דמדלא א"ל בשלמא
שפיר שנטרפו מימיו דקאמר טהור לחיי אלא נתבלבלה צורתו שלמה מנלן אלמא ה"ק מנלן דטהור
דגמרת מינה לשפיר לא הא ולא הא איתנהו. ועלה קאמר רבינא דר"י דמטמא שפיר שנטרפו מימיו
לגמרי כר' אליעזר אמרה דהאי כאפר שרופין הוא ומיהו במת שנחבלבל' צורתו דקא מתמה מנלן
לי"ה אתיא.

ווה הלשון לדברי מי שגורס שפיר שנטרפו מימיו דמשמע שנטרף לגמרי וחזר למים, אבל לפי

גר"ה ז"ל שנטרפו במימיו. נראה דהיינו נתבלבלה צורתו בלחוד. ריש לי עוד לומר דר' יוחנן הלכה קא מיבעי ליה, וה"ק ליה מנלן דטהור כרבנן דילמא טמא כר' אליעזר דמסתברא טעמיה. אילימא מדרבי שבתאי קא גמרת הלכה דהוא אמורא וקא פסיק הלכה כרבנן.

LLL 0L

שבתאי אמר ר' יצחק מגדלאה ואמרי לה צורתו מנלן דטהור אילימא מהא דאמר רבי - פתחים גדולים ליה רבי יוחנן לריש לקיש מת שנתבלבלה ושלדו קיימת טמא מעשה היה וטמאו לו במימיו נעשה כמח שנתבלבלה צורחו אמר - א"ר יצחק מגדלאה א"ר שבתאי מת שנשרף

דף כח

מגוף אטום באו רב הסדא ורבה בר רב הונא חתוכה אמו טמאה לידה ואין חוששין שמא דאיחרכי אחרוכי ת"ר המפלת יד חתוכה ורגל ששרפו על גבי אפודרים רבינא אמר כגון כיון ששרפו על גבי קטבלא רבא אמר כגון דמי מת שנשרף ושלדו קיימת אמר אביי אפר שרופין ר"א אומר שיעור' ברובע היכי ר, יוחנן דאמר כמאן כר' אליעזר דתנן לאפוקי חד חד אבר א"ל רבינא לרב אשי פתחים קטנים נמי טמאין דכל חד וחד חזי הוא דטהרו לו פתחים קטנים הא לאו הכי אדרבה דוק מינה להאי גיסא שלדו קיימת מעמא דשלדו קיימת הא לאו הכי טהור

לה עד דנפיק רוביה והא אין אמו חוששת הונא לחוש חוששת ימי טוהר לא יהבינן אמר רב נחמן לדידי מיפרשא לי מיניה דרב עובר את ידו אין אמו חוששת לכל דבר ויהי בקדתה ויתן יד מתיב רב יהודה הוציא אמו טמאה לידה שנאמר (בראשית לה, כה) אמר רב הונא הוציא עובר את ידו והחזירה אמינא מביאה קרבן ואינו נאכל קמ"ל דנאכל לתני ולנדה אמר אביי אי תנא לנדה הוה ס"ד כל כהאי גוונא אימא הרחיקה לידתה ואין ידוע מה הפילה תשב לזכר ולנקבה ואי אימא הרחיקה לידתה מתיב רב יוסף המפלת וטהרו לו פתחים קטנים וקא דייקת מינה. דאמרי תרוייהו אין נותנין לה ימי טוהר מ"ט

לכל דבר קאמר אמר אביי אינה חוששת

ללידה שהרי אפילו השפיר שאין לו אפילו חתוך ידים עצמן אמו טמאה לידה. **המפלת יד התוכה.** פי' רש"י ז"ל התוכה שיש לה היתוך אצבעות. וק"ל בלאו הכי נמי ליחוש

כמין פיסת היד היא הילכך אמו טהורה תולין להקל שרגלים לדבר. כשם שהיא משונה כך באת מגוף משונה ושמא לאו מגוף באת אלא חתיכה של בשר שנעשית ואיכא למימר הכי ספיקא הוא ואם הפילה יד גמורה שאינה חחוכה אומרי' מגוף אטום באת

חוששין. ואין זה לשון הגון מדקתני ברייתא אמו טמא" ואין חוששין ולא קתני מביאה קרבן ונאכל ואין ואין הוששין כלל במשמע ואלו בשאינה התוכה אינו נאכל. (אלא) א) לענין האם טמאה מ"מ. והרב ר' אברהם בר דוד ז"ל מפרש שלא אמרו חתוכה אלא לענין מביאה קרבן ונאכל דמדקתני

עליהם את התרומה ראו לובן ואודם כאחת אין חייבין על ביאת מקדש ואין שורפין מומטום ואנדרוגינוס שראו לובן או אודם טומטום ואנדרוגינוס . לימא מסייע ליה נקבה תשלחו זכר ודאי נקבה ודאית ולא התרומה שנאמר במדבר ה".ג" מזכר ועד על ביאת מקדש אבל שורפין עליהם את את התרומה ראו לובן ואודם כאחד אין חייבין חייבין על ביאת מקדש ואין שורפין עליהם מומטום ואנדרוגינוס שראו לובן או אודם אין בבת אחת זו זכר וזה נקבה אמר ר"נ אמר רב זכר האי נמי זכר קמ"ל אימא שניהם הזריעו איש מזריע תחלה יולדת נקבה אימא מדהאי וא"ר יצחק אשה מורעת תחל' יולדת זכר ווכר מיבעיא איצטריך מהו דחימ' הואיל תשב לוכר ולנקבה מומטום וזכר אנדרוגינוס מומטום לחודיה ואנדרוגינוס לחודיה אמר ואנזהו רוב ראשו משיצא פרחתו גם, השתא כילוד יצא כדרכו עד שיצא רוב ראשו מחותך או מסורס משיצא רובו הרי הוא אנדרוגינוס ונקבה תשב לנקבה בלבד יצא ווכר תשב לוכר ולנקבה טומטום ונקבה תשב לזכר ולנקבה מומטום וזכר אנדרוגינוס בעלמא מותני המפלח טומטום ואנדרוגינוס והא קרא קאמר מדרבנן וקרא אסמכתא לכל דבר מדאורייתא אבל מדרבנן חוששת

את המצורע למעינותיו ולנקבה לרבות את לכדרבי יצחק דאמר רבי יצחק לזכר לרבות ולא טומטום ואנדרוגינוס ההוא מבעי ליה זובו לזכר ולנקבה זכר ודאי נקבה ודאית לא נשרוף דכתיב (ויקרא טו, לג) והזב את ולא טומטום ואנדרוגינוס אי הכי תרומה נמי ועד נקבה תשלחו זכר ודאי נקבה ודאית ורב מאי שנא ביאת מקדש דלא דכתיב מזכר טומאה מיחייב הכא נמי משום טומאה מיחייב באודם איטמי אבל לרבי עקיבא דאמר משום הכא נמי בעינן דידע אי בלובן איטמי אי בעינן דידע אי בשרץ איטמי אי בנבלה איטמי סבר לא בעינן לאו אמר רבי אליעזר התם בשרץ איטמי אי בנבילה איטמי ור' עקיבא בינייהו דרבי אליעזר סבר בעינן עד דידע אי מאי בינייהו ואמר חוקיה שרץ ונבלה איכא חייב ואינו חייב על העלם מקדש ואמרינן ונאבם ממנו וצוא ממא אב צאבם מומאצ צוא חייב על העלם מקדש רבי עקיבא אומר ונעלם ממנו על העלם שרץ הוא חייב ואינו רבי אליעזר אומר השרץ (ויקרא ה, ב) אמר עולא לא הא מני ר' אליעזר היא דתנן ודאי נקבה ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס (במדבר ה, ג) מזכר ועד נקבה תשלחו זכר אליהם את התרומה מ"ט לאו משום שנאמר אין חייבין על ביאת מקדש אבל שורפין

המצורעת למעינותיה האי נמי מבעי ליה במי שיש לו טהרה במקוה פרט לכלי חרס דברי הי יוסי אם כן נכחוב רחמנא אדם וכי תימא אי כתב רחמנא אדם הוה אמינא כלי מתכות לא מכל טמא לנפש נפקא זכר ונקבה למה לי לכדרב ואימא כוליה לכדרב הוא דאתא אם כן נכחוב זכר ונקבה מאי מזכר ועד נקבה עד כל דבר שיש לו טהרה במקוה אי הכי כי איטמי בשאר טומאות לא לישלחו אמר קרא מזכר

מטומאה הפורשת מן הזכר וכל היכא דכתיב מזכר עד נקבה למעוטי טומטום ואנדרוגינוס הוא דאתא והא גבי ערכין דכתיב ויקרא כז הזכר ותניא הזכר ולא טומטום ואנדרוגינוס יכול לא יהא בערך איש אבל יהא בערך אשה תלמוד לומר הזכר ואם נקבה זכר ודאי נקבה ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס טעמא דכתיב הזכר ואם נקבה הא מזכר ונקבה לא

דף כט

ממעט ההוא מבעי ליה

לחלק בין ערך איש לערך אשה יצא מחוחך או מסורס וכו' א"ר אלעזר אפילו הראש עמהן אבל הראש עמהן הראש פוטר לימא עמהן אבל הראש עמהן הראש פוטר לימא פליגי במחוחך דמר סבר בשלם הוא דקחשיב במחוחך לא קחשיב ומר סבר במחוחך נמי השיב לישנא אחרינא טעמא דיצא מחוחך חשיב לישנא אחרינא טעמא דיצא מחוחך ליח להו דשמואל דאמר שמואל אין הראש ליח להו דשמואל דאמר שמואל אין הראש פוטר בנפלים איכא דמחני לה להא שמעחתא

באפי נפשה א"ר אלעזר אין הראש כרוב אברים ורבי יוחנן אמר הראש כרוב אברים וקמיפלגי בדשמואל חנן יצא מחוחך או מסורס משיצא רובו הרי הוא כילוד מדקאמר מחורס מכלל דמחוחך כחקנו וקאמר משיצא רובו הרי וה כילוד אמר קחני הכי קאמר יצא מחוחך או שלם לך רבי יוחנן אימא יצא מחוחך או שלם לד רבי יוחנן אימא יצא מחוחך או שלם וה ווה מסורס משיצא רובו הרי וה כילוד משיצא רובו הרי וה מסורס משיצא רובו הרי וה כילוד משיצא רובו הרי מאיצא רובו הרי וה כילוד משיצא רובו הרי מאיצא מחוחך או מסורס משיצא רובו הרי הוא כילוד רבי יוסי אומר משיצא כחקנו מאי קאמר אמר רב פפא הכי

הא ראמר ריב"ל עברה בנהר והפילה וכוי. בדין הוא דנירמי עליה מהא דחניא בריש פירקין ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה מביאה קרבן ואינו נאכל אלמא לכ"ע הלך אחר רוב נשים לא אמרינן אלא מתוקמא ההיא כדתרצינן למתני' בשלא הוחזקה עוברה לפנינו. ודמתני' עדיפא לן למירמי. ונאכל הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד יהושע בן לוי עברה נהר והפילה מביאה קרבן אם לאו תשב לוכר ולנקבה ולנדה גמ׳ א׳׳ר תשב לוכר ולנקבה אין ידוע אם ולד היה לעני ראשו מ*חני.* המפלח ואין ידוע מהו ר' יהושע אומר משיצא פרחתו וי"א משיראו ר' יוסי אומר משיצאו צדעיו אבא הנן משום לחיים משיצא רוב ראשו ואיזהו רוב ראשו אומר משיצא כתקנו לחיים ואיזהו כתקנו זה כילוד הא כתקנו הראש פוטר ר' יוסי יצא מחותך (או) מסורס משיצא רובו הרי אומר משיצא כחקנו לחיים תניא נמי הכי זה כילוד הא כתקנו הראש פוטר רבי יוסי לאמר יצא מחותך ומסורס משיצא רובו הרי קי"ל דרובו ככולו אלא אמר רב זביד הכי זביד מכלל דבמסורס רובו נמי לא פוטר הא אומר משיצא רובו כתקנו מתקיף לה רב בוא כילוד הא כתקנו הראש פוטר רבי יוסי אמר יצא מחותך ומסורס משיצא רובו הרי

טהורין ועשרה שבועות אחד טמא ואחד טהור ובאה ריקנית והביאה לפנינו שלשה שבועין תיובתא מאי היא דתניא אשה שיצתה מלאה רבי יוסי ברבי הנינא טועה ולא ידענא מאי טנפה אתרע לה רובא כי אתא רבין אמר מתיב אלא אימא רוב יולדות מטנפות וזו הואיל ולא מטנפות הא מדלא מטנפה בכור מעליא הוא ולא טנפה אתרע לה רובא אי כל היולדות פוטר מבכורה וכל היולדות מטנפות וזו הואיל הפוטר מבכורה ומעוטן יולדות דבר שאינו משום דאיכא למימר רוב בהמות יולדות דבר ולד מעליא ילדן והאי פשוט הוא אמר רבינא ואמאי הלך אחר רוב בהמות ורוב בהמות מלאה ובאה ריקנית הבא אחריו בכור מספק ריב"ל כשהוחזקה עוברה ת"ש בהמה שיצאה ילדן מחני' בשלא הוחוקה עוברה וכי קאמר הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד מעליא לזכר ולנקבה ולנדה אמאי תשב לנדה לימא מעליא ילדן תנן אין ידוע אם ולד היה תשב

והא דפריך מינה ר' יוסי בר הנינא הרהיקה לידתה קשיא טובא וכי היאך סלקה על דעתו . דמשמע דלית ליה לר' יוסי בר הנינא הרהיקה לידתה קשיא טובא וכי היאך סלקה על דעתו כן. הא אי לאו משום הך תשש לא היו מבטלין אותה בשבוע ג' בליליותא דמשום טבולת יום ארוך מטבילין אות' שמא כבר עברו לה ימי טוהר וכ''ש בשבו' ד' דאיכא למימר כבר עברו וכן טבילות דב''ה נמי משום יולדת והרחיק' לידתה ז' או שבועים הן ועוד שבוע דטהור הוא תשמש דאי ילדה ולד מעליא אפי' בשבוע ד' נמי טהורה היא דדם טוהר הוא וכ''ש בה' דטהור הוא תשמש דאי ילדה הוה לספיקה דר' יוסי בר חנינא תחלת שבוע רביעי ה''ל תחלת ונדה ושבוע דטהור הוא מותרת אלא ע''כ משום הרחיקה לידת' וחוששין שמא כלו ימי טוהר בסוף שבוע רביעי ויום אחרון שבו היה לה התחלת נדה כדמפר' ואזיל בגמ'.

אלא ע"כ ר' יוסי בר חנינא אגב חורפיה לא עיין בה ובגמ' ה"ל למימר ולטעמיך מ"ט דכל הני אלא אשכחן כמה דוכחי בתלמודא דהוה מצי למיפרך וליטעמיך ולא פריך ביה כלל.

LLL t/L

מספקין בסוף לידה ובתחלת נדה ועשרין הוא תשמש הך שבוע רביעי כל יומא ויומא ארוך בעי טבילה הרחיקה לידתה הך שבוע חמישי דטהור בלילותא ב"ש לטעמייהו דאמרי טבולת יום רובא אלא מאי לא ידענא מאי תיובתא אימר - לה ביממא אימר יולדת נקבה בזוב היא דם טהור הוא לאו משום דלא אזלינן בתר יולדת זכר בזוב היא שבוע שלישי מטבילין שבוע רביעי אע"ג דקא חזיא דם תשמש דהא – בלילותא אימר יולדת נקבה היא ביממא אימר שלישי אימר יולדת נקבה בזוב היא אלא יולדת זכר היא שבוע שני מטבילין אותה היא שבוע שני אימר יולדת נקבה היא שבוע שבוע ראשון לא משמשת אימר יולדת זכר אומר דיה לטבילה שתהא באחרונה. בשלמא. תבא לידי ספק לאורתא תשמש כשראתה אומרים שלשים וחמש רבי יוסי בר' יהודה - רבי שמעון היא דאמר אסור לעשות כן שמא אותה תשעים וחמש טבילות דברי ב"ש וב"ה - למיתב שבעה לנדתה בעשרים וחד תשמש משמשת לאור שלשים וחמש ומטבילין. וחמניא גופיה אימר תחלת נדה היא ובעיא

עיינו בתוספות.

שבוע קמא מטבילין אותה בלילותא אימר בערב ומטבילין אותה תשעים וחמש טבילות

14 4

מכדי ימי טהרה כמה הוו שתין ושיתא דל - שבוע ג' דאטבלינן לה פשו להו שתין נכי

הליל' ולא יום שלאחריו אלא ע"כ יום שבאת לפנינו הוא ממנין שלשה שבועים טהורין. כל זה עילה הוא למנין שבועים ונמצאת זאת מותרת לשמש בלילי עשרין וחד שהרי אינה רואה כל אותה דברייתא הכי קתני שהביאה לפנינו ג' שבועין מהורין חוץ מיום שבאת לפנינו שהרי אותו היום בשבוע שני ואלו טבילו, דימים דמשום זיבה ראשונה באחד בשבת ואחרונה בשבת. וליכא למימר לפנינו באחד בשבת ביום וטבילה ראשונה של לילה בליל שני בשבת ואחרונה במוצאי שבת וכן מושכות עד לילה של שבוע שלאחריו כגון שבאת לפנינו בין השמשות של מוצאי שבת וכן שבאת מעיקרא שבאת לפנינו ביום וכן למאי דמתרצינן כגון שבאת לפנינו בין השמשות טבילות דלילותא הנמצאין כאן בטבילות הלילו" שוים עם השבועין הנמנים כאן בטביל" הימים דהא למאי דס"ד שבוע קמא מטבילין לה בלילותא משום יולדת זכר ונקבה. עיינו בתוספות שאין השבועין

נמי בימים הסמוכים לה ששה עד סוף ז' ובאור שביעי של שבוע חמישי גמרה טבילותיה וטהורה יודע מהו שאם בא לומר דטבילה דסוף שבוע רביעי הויא חדא בשבוע לא משמע הכי דהא טבלה שבילה בתריהן. חלחין ושש הווין. וראיתי בפירושים דכיון דתדא בשבוע היא לא קחשיב ואינו ל"ה טבילות דקאמרי ב"ה קשיא לן כיון דאוקים בבאה לפנינו בין השמשות דיהיבוא לה לפרושי הכא מידי.

ויולדת טבילתן בלילה של שבוע שני וטבילות דזיבה ביום בסוף שבוע שלהן לא חיישי בגמרא ודבר ברור הוא אלא כיון דמנין לידה וזיבה מיום א` בשבת הוא וכל טבילו` דעלמא הן דכל נדה

חדא שתין גכי חדא ותלתין וה' תשעין וד' השמשות דיהבינן לה טבילה יתירתא הויין תשעין וחמש מאי עבידתייהו אמר ולב"ה דאמרי טבולת יום ארוך לא בעי רב ירמיה מדפתי כגון שבאת לפנינו בין טבילהל"ה מאי עבידתייהו עשרים ותמניא

ואפשר שאותה טבילה ראשונה חדא בשבוע חשיבי לה ב"ה מפני שהיא נמנת לסוף שבוע שעבר ואותו היום עצמו נמנה לנו תחל' שבוע ללידה וטבילות שאח"כ ואט"ג דב"ש מנו לה ולא חשבי חדא בשבוע אינהי דמפשי טבילו' מנו לה כיון דמצטרפא בטבילות דלילות דשבוע א' אבל ב"ה חדא בשבוע אינהי דמפשי טבילו

לא מנו לה. ה"ר אב"ר ז"ל כתב דאיכא לתרוצי דכיון דלאו פסיקא להו דאי אתאי ביממי להא טבילה לא השיבי ב"ה כי היכי דתרצינן בטועה בפ' בתרא. וזה הלשון נכון בעיני דב"ש דקא מפשי טבילות מהדרי לאפושי בהו טובא וב"ה דלא מפשי בהו טפי לא חשיב' לה.

ובשם הרב חתנו ז"ל תירץ דבין השמשות דר" יהודה אפליגי ב"ש וב"ה ב"ש סברי כר" יהודה דספיקא הוא וב"ה סברי כר" יוסי דבין השמשות דר" יהודה יממא הוא. ולכך ליתא לטבילה יתירתי" ועומק גדול הוא אלא תימה גדול הוא היכי שתיק מיניה תלמודא. זה לשון הרב ז"ל. איידי דפתה בשבוע מסיק לה איידי דתוא טמא תוא טהור. פי" וה"ה דלענין צ"ה טבילות דב"ש

ה"ג הוה קמ"ל בעשרה שבועים כולם טמאים או טהורים אלא משום דבעי למיתוא משמשת לאור ל"ה לא קודם לכן ולא לאחר כן משום חששות דאמרן תוא הכי. והק" בתוספ" כיון דמנינו נשרה שבועי נפישי להו טבילות שהרי שבוע ט" דטמא הוא ג" ימים ראשונים שבו איכא לספוקינהו בסוף לידה ותחלת נדה ויום ד" תחלת נדה ונמצאת צריכה טבילה לג" ימים בשבוע עשירי. ותירצו עד סוף שמוני" קחשיב לאחר פ" לא תשיב דהא לא חנוהו אלא

אגב גררא. וכ"ש למאי דפרקינן בסמוך דלא מיירי ב"ש אלא בלידה.

והא דאקשייומא קמא דאתיא לקמן לטבילה דילמא שומרת יום כנג' יום היא לאו לב"ש

מקשינן זהא אינהו לא זיבה גדולה ולא זבה קטנה קחשיבי אלא יולדת בזוב בלחוד כדאמרן.

אלא לב"ה בעינן זהא דמחרצינן זיבה גריזתא לא קחשיב לב"ה לא צרכינן למימר הכי אלא

דמקמי תשמיש קחשיבי כולהו דלבחר תשמיש לא קחשיבי. א"נ השתא דאתית להכי ליומא

דחדא בשבוע לא קחשיב הדרי' מההוא טעמא דטבילת זבה חדא בשבוע נינה ולפוס הכי אקשי'

ליחשוב דשומרת יום וה"ל ג' טבילות בשבוע זו ביום כיון שבאה בין השמשות וליחשוב ומפרקינן

זבה גדולה קחשיב כלומר יולדת בזוב. א"נ זבה הוא קחשיב אי מיתרמיא ליה לפני תשמיש אבל

זבה קטנה לא חשיב. רק"ל ולימא דילמא כשילדה ראתה יום א' בימי זיבה וצריכה לשמור יום כנגד יום ואין ספירת ימי לידתה עולין לה ודאי כשם שאינן עולין לםפירת זבה גדולה וליטבי' כל שבוע קמא ביממי משום שומרת יום כנג' יום זיבה שלפני לידתה ואמאי פריך יומא קמא בלחוד.

ואיכא למימר דקסבר האומר שהימי לידה עולין לשמור דויבה קטנה ויולדת בזוב קטן דמקש" הלטבילה יומא קמא דילמא יולד' בזוב קטן היא והרי ספרה יום זה לפנינו בין לב"ה נדת דותה תטמא מה ימי נידתה אין ראויין לזיבה ואין ספירת ז' עולה בהן אף ימי לידתה כן, והא ליתא אלא לספירתן דובה גדולה אבל שימור דובה קטנה אף בימי נדה עולה דאפשר הוא כדאיתא

בשלהי בא סימן (נג, א). הא דאמרינן **ש"מ הלהא.** איכא למידק ולימא נמי ש"מ ד' דהא ש"מ ימי לידה שאינה רואה בהן אין עולין לה לימי זיבת' ואיכא למימר דההיא פלוגתא דאביי ורבא היא ורבה דאמר עולין קסבר הא מני ר' אליעזר הוא דאמר מסתר נמי סתרא. ולפום הכי נמי לא אמרי' ש"מ ר' אלעזר היא כדאמרינן ש"מ ר' עקיבא היא ור' שמעון היא. משום דלאביי דברי הכל אינן עולין הלכך לא פסיקא ליה.

9/ LLL

תשב לזכר ולנדה יום פ"א תשב לזכר ולנקבה ולנקבה ולנדה רבי ישמעאל אומר יום מ"א אינה חוששת לולד ליום מ"א תשב לזכר מבילה בזמנה מצוה מתני המפלח ליום מ' אומר זיה לטבילה באחרונה ולא אמרינן מבילה בזמנה מצוה ורבי יוסי בר' יהודה אסור לעשות כן שמא חבא לידי ספק וש"מ וש"מ ר"ש היא דאמר אבל אמרו חכמים ש"מ ר"ע היא דאמר בעינן ספורים בפנינו למיירי בזבה קטנה לא קמיירי ש"מ חלת דילמא שומרת יום כנגד יום היא בזבה גדולה קמיירי יומא קמא דאתיא לקמן ליטבלה סוף שבוע קמא ליטבלה חד בשבוע לא מני ר"ע היא דאמר בעינן ספורים בפנינו כל יומא ויומא שלימו לה ספורים דידה הא קמא דאתיא לקמן ליטבלה ביומא דילמא קחשיב זיבה גרידתא לא קחשיב שבועתא לא קמיירי והאיכא יולדת בזוב יולדת בזוב ניחשוב נמי טבילת זבה בלידה קמיירי בזיבה לא קחשיב ולב"ש דחשיב דלאחר תשמיש זבה דלפני תשמיש קחשיב דלאחר תשמיש ממא תנא נמי שבוע טהור והאיכא טבילת פלגא דשבוע מסיק ליה ואיידי דתנא שבוע למה לי בתמניא ופלגא סגי איידי דתנא וליליא אימר סוף נדה היא י' שבועין

עבם ב, ישמעאל מעשה בקלפטרא מלכת ור, ישמעאל איכא גופא דלא מקבל סמא אמר יומין קמי זכר ורבנן סמא דנפצא אשקינהו השוטים אימר נקבה קדים ואיעבור ארבעין לה הכתוב לידה אחרת בנקבה ומאי ראיה מן אין דנין יצירה מטומאה אמר קרא תלד הוסיף בזכר ומימא ומיהר בנקבה כו' הא קאמרי ליה מאי ראיה מן התורה אילימא טימא וטיהר התורה ואתם מביאין לי ראייה מן השוטים וזה למ"א אמר להן אני מביא לכם ראייה מן שפחותיה הריגה למלכות ובדקן ומצאן זה בקליאופטרא מלכת אלכסנדרוס שנתחייבו יצירה מטומאה אמרו לו לר' ישמעאל מעשה בנקבה יצירתה כיוצא בה אמרו לו אין למדין בזכר יצירתו כיוצא בו אף כשטימא וטיהר וטימא וטיהר בנקבה מה כשטימא וטיהר תניא רבי ישמעאל אומר טימא וטיהר בזכר ישמעאל אומר יום מ"א תשב לזכר ולנדה כו" ותראה יום פ"א תהא מקולקלת עד פ"ח רבי לענין נקבה שאם תראה יום ע"ד ותחזור יום מ' ואחד תהא מקולקלת עד מ"ח וכן קתני נדה שאם תראה יום ל"ד ותחזור ותראה מומאה הא קתני נקבה ואי לימי טהרה הא זע נוע מגא דמ, למה הווכר זכר אי לימי וחכ"א אחד בריית הזכר ואחד בריית הנקבה כדאמרן הך שבוע ה' מטבלינן כל ליליא ולנדה שהזכר נגמר למ"א והנקבה לפ"א

חשך ואל תתמה שהרי אדם ישן כאן ורואה כמ' ץ) דצלו נרו עלי ראשי לאורו אלך ומביט מסוף העולם ועד סופו שנאמר (איוב שעה אחת ונר דלוק לו על ראשו וצופה הפתוח שאלמלא כן אינו יכול לחיות אפילו שיצא לאויר העולם נפתח הסתום ונסתם ואינו מוציא רעי שמא יהרוג את אמו וכיון ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו שותה בין ברכיו ופיו סתום וטבורו פתוח ואוכל וכ, אלביו אל כ' אגבותיו וראשו מונח לו שתי צדעיו שתי אציליו על ב' ארכובותיו דמתי אמו לפנקס שמקופל ומונח ידיו על למ"ל דרש רבי שמלאי למה הולד דומה מעמא דרבי ישמעאל דקמסייע ליה קראי הלכה כרבים פשיטא מהר דתימא מסתברא וכי תימא למסתמא רישא כרבנן ויחיד ורבים זכר ואחד בריית נקבה וכו' חכמים היינו ת''ק אמר אביי בסימניהון שוין וחכ"א אחד בריית דנקבה בארבעין וחד הוה משתכחא כזכר גופיה בא עליה ודילמא אי קרעוהו להך ורבנן אין אפוטרופוס לעריות אימא שומר וצרר איעבר ורבי ישמעאל לשומר מסרינהו מאי טעמא הד דנקבה אייתרה ארבעין יומין לפ"א אמרו לו אין מביאין ראיה מן השוטים ובדקן ומצאן זכר לארבעים ואחד ונקבה יוונית שנתחייבו שפחותיה הריגה למלכות

ממך תנא דבי ר' ישמעאל משל לכהן שמסר משמרה בטהרה מוטב ואם לאו הריני נוטלה מהורים ונשמה שנתן בך מהורה היא אם אתה כרשע והוי יודע שהקב"ה מהור ומשרתיו כולו אומרים לך צדיק אתה היה בעיניך עני צדיק ואל תהי רשע ואפילו כל העולם למרמה ומה היא השבועה שמשביעין אותו לכב אשר לא נשא לשוא נפשו ולא נשבע הלידה שנאמר (תהלים כד, ד) נקי כפים ובר יכרעו כל יורדי עפר תשבע כל לשון זה יום זה יום המיתה שנאמר (תהלים כב, ל) לפניו כל ברך תשבע כל לשון כי לי תכרע כל ברך אותו שנאמר (ישעיהו מה, כג) כי לי תכרע חטאת רובץ ואינו יוצא משם עד שמשביעין התורה כולה שנאמר (בראשית ד, ז) לפתח העולם בא מלאך וסטרו על פיו ומשכחו כל עיש בסוד אלוה עלי אהלי וכיון שבא לאויר אהלי מאי ואומר וכי תימא נביא הוא דקאמר וחיה ואומר (איוב כט, ד) בסוד אלוה עלי וגובוג וגאמב לג יתמך דברי לבך שמור מצותי אותו כל התורה כולה שנאמר (משלי ד ד) בהם שנים הוי אומר אלו ירחי לידה ומלמדין ישמרני ואיזהו ימים שיש בהם ירחים ואין כט, ב) מי יתנני כירחי קדם כימי אלוה בטובה יותר מאותן הימים שנאמר (איוב חלום באספמיא ואין לך ימים שאדם שרוי

81 LLL

במהרה מוטב ואם לאו הריני שורפה לפניך תרומה לעם הארץ ואמר לו אם אתה משמרה א"ר אלעזר

76 78

כאילו שופך דמים מנא ידע אלא אמר אביי ומזורז תנא המשמש מטתו ליום תשעים ויפה לולד שמתוך כך נמצא הולד מלובן מאזנים כל זמן שמכביד יורד למטה ואילו קשה לאשה ויפה לולד אחרונים יפה לאשה ומשתמר דבר אחר אדם נותן חפציו לכף תשמיש קשה לאשה וגם קשה לולד אמצעיים - צר העובר במעי אשה פתוחה ופיה למטה הופך פניו תנו רבנן שלשה חדשים הראשונים בא כדרך תשמישו זו הופכת פניה וזה אין מרובין משל זכר זה בא כדרך תשמישו וזה לא נאמר אלא רקמתי מאי שנא חבלי נקבה עשיתי בסתר רקמתי בתחתיות ארץ דרתי רבי אלעזר מאי קרא (תהלים קלט, טו) אשר דתנן חבלי של נקבה מרובין משל זכר ואמר לצאת מתהפך ויוצא וזהו חבלי אשה והיינו - חלקו וחלק אביו ואמו מניח לפניהם אמר ולד דר במדור העליון וכיון שהגיע זמנו אמצעיים ולד דר במדור האמצעי אחרונים חדשים הראשונים ולד דר במדור התחתון עליו שוקע לכאן ולכאן חנו רבנן שלשה לאגוז מונח בספל של מים אדם נותן אצבעו נאמר רבי אלעזר למה ולד דומה במעי אמו הוא דכתיב (ירמיהו ז, כט) גזי נזרך והשליכי צווי מאי משמע דהאי גווי לישנא דאשתבועי מאי קרא (תהלים עא, ו) ממעי אמי אתה

דרש רבי יוסי הגלילי מאי דכתיב תהילים הקב"ה כל זמן שמכביד הולד עולה למעלה ספק משתמר ספק אין משתמר ואילו הקב"ה ודם נותן הפץ בחמת צרורה ופיה למעלה כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר חקר ונפלאות עד אין מספר בא וראה שלא דכתיב (איוב ט, י) עושה גדולות עד אין בשרא לכלבא דרש רב חינוא בר פפא מאי רב פפא היינו דאמרי אינשי פוץ מלחא ושדי שהגיע זמנו להפטר מן העולם הקב"ה נוטל ודבור פה והלוך רגלים ובינה והשכל וכיון וקלסתר פנים וראיית העין ושמיעת האוזן ושחור שבעין והקב"ה נותן בו רוח ונשמה אמן מובגע אונם שממנו גור ובשר ושגרות וגידים וצפרנים ומוח שבראשו ולובן שבעין ואביו ואמו אביו מזריע הלובן שממנו עצמות ה' תנו רבנן שלשה שותפין יש באדם הקב"ה משמש והולך (תהלים קטז, ו) ושומר פתאים

מ) ותזרני חיל וכתיב (תהלים יח, לג) האל אבהו דרבי אבהו רמי כחיב (שמואל ב כב, נומל את האוכל ומניה את הפסולת כדרבי ישמעאל משל לאדם שזורה בבית הגרנות במפה אלא מן הברור שבה תנא דבי רבי דרכי הסכנת מלמד שלא נוצר אדם מן כל (ענילים קלט, ג) ארחי ורבעי זרית וכל בנסו דריש רבי הנינא בר פפא מאי דכתיב ככונו לעולם אפילו בעל הנס אינו מכיר יח) עושה נפלאות (גדולות) לבדו וברוך שם באמר רבי אלעזר מאי דכתיב (תהלים עב, ומשבח לכך נאמר ישוב אפך ותנחמני והיינו שטבעה ספינתו של חבירו בים התחיל מודה לאחד מהן התחיל מחרף ומגדף לימים שמע בשני בני אדם שיצאו לסחורה ישב לו קוץ בי ישוב אפך ותנחמני במה הכתוב מדבר רכתיב (ישעיהו יב, א) אודך ה' כי אנפת אחת ואחת עולה למינו דרש רב יוסף מאי אחד ואילו הקב"ה צר העובר במעי אשה כל צבע נותן סמנין ליורה כולן עולין לצבע במעי אשה וכולם עולין למין אחד דבר אחר ואחת עולה במינו ואילו הקב"ה צר העובר ודם אדם נותן זרעונים בערוגה כל אחת שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאד בא וראה לל"ם:י"ד אודך (הי) על כי נוראות נפליתי

וכי בידו של אדם להרבות בנים ובני בנים חיל דורכי קשת ומרבים בנים ובני בנים הימים א ה, מ) ויהיו בני אולם אנשים גבורי תלה הזכרים בנקבות ונקבות בזכרים (דברי אשר ילדה ליעקב בפרן ארם ואת דינה בתו צדוק ופירשו (בראשית מו, טו) אלה בני לאה ולא פירשו הכמים את הדבר עד שבא רבי יולדת זכר איש מזריע תחלה יולדת נקבה בראשונה היו אומרים אשה מזרעת תחילה יג, כט) אשה כי תזריע וילדה זכר תנו רבנן מזריע תחילה יולדת נקבה שנאמר (ויקרא רבי אמי אשה מזרעת תחילה יולדת זכר איש חמור גרם לו ליששכר אמר רבי יצחק אמר שנאמר (בראשית מט, יד) יששכר חמור גרם הוא מלמד שהקב"ה סייע באותו מעשה דכתיב (בראשית ל, מו) וישכב עמה בלילה הגבר שתום העין והיינו דאמר רבי יוחנן מאי מיד נסמית עינו דכתיב (במדבר כד, ג) נאם ומשרתיו טהורים וקדושים יציץ בדבר זה של בלעם הרשע אמר מי שהוא טהור וקדוש שהצריק נוצר הימנה ועל דבר זה נסמית עינו את רביעיותיהם של ישראל מתי תבא טיפה את רובע ישראל מלמד שהקב"ה יושב וסופר (במדבר כג, י) מי מנה עפר יעקב ומספר זיריתני וזרזתני דרש רבי אבהו מאי דכתיב במאזרני היל אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע

80 LLL

שלא תזקק לבעלה לפיכך אמרה תורה תביא להן בשעה שכורעת לילד קופצת ונשבעת מה אמרה תורה יולדת מביאה קרבן אמר מאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחי מפני (בראשית ל, כה) נקבה שכרך עלי ואתנה באה עד דאמרה מזוני לא יהבי לה דכתיב כירה גדולה נקבה אין עמה כלום נקבה נקייה זה כר דכתיב (מלכים ב ו, כג) ויכרה להם רבי אמי בא זכר בעולם בא ככרו בידו זכר מושל ארץ זכר זה כר ואמר ר' יצחק דבי בעולם שנאמר (ישעיהו מז, א) שלחו כר רבי אמי כיון שבא זכר בעולם בא שלום תחטאני באזוב ואטהר ואמר רבי יצחק אמר ביתא ואי בעית אימא מהכא (תהלים נא, ט) מט) וחטא את הבית ומתרגמינן וידכי ית חטא לישנא דרכויי הוא דכתיב (ויקרא יד, נא, ז) ובחטא יחמתני אמי מאי משמע דהאי שנאמר (תהלים נא, ז) הן בעון חוללתי ורבי בניו זכרים יבעול וישנה ואמר רבי יצחק אמר בנים והיינו דאמר רב קטינא יכולני לעשות עליהן הכתוב כאילו הם מרבים בנים ובני גשותיהן תחלה שיהו בניהם זכרים מעלה אלא מתוך שמשהין עצמן בבטן כדי שיזריעו

ממקום שנבראת שנאמר שיר השירים ב כי ואין איש קולו ערב זה ממקום שנברא וזו ממלום הזכראת מפני מה אשה קולה ערב אשה מקבלת פיוס זה ממקום שנברא וזו שנבראת ומפני מה האיש מקבל פיוס ואין כלפי האיש זה ממקום שנברא וזו ממקום ומפני מה איש פניו למטה ואשה פניה למעלה מי מחזר על מי בעל אבידה מחזיר על אבידתו מחורת על איש משל לאדם שאבד לו אבידה ינאי מפני מה איש מחזר על אשה ואין אשה לחופה שאלו תלמידיו את רבי דוסתאי ברבי כדי שתהא חביבה על בעלה כשעת כניסתה וקץ בה אמרה תורה תהא טמאה שבעה ימים יוחנן אמר סמוך לטבילה שנאמר (תהלים - מה אמרה תורה נדה לשבעה מפני שרגיל בה ואביו ואמו עצבים תניא היה ר"מ אומר מפני רבי אמי אין אשה מתעברת אלא סמוך לוסתה - תורה מילה לשמונה שלא יהו כולם שמחים מטטרטת לארבעה עשר ומפני מה אמרה כל בני זכרים אמר רבא הרוצה לעשות כל מתחרטת לשבעה נקבה שהכל עצבים בה ונקבה לארבעה עשר זכר שהכל שמחים בו איתויי ומפני מה אמרה תורה זכר לשבעה ובחרטה תליא מילתא ועוד קרבן שבועה בעי קרבן מתקיף לה רב יוסף והא מזידה היא

עגבל עמפלת חתיכה

לולך ערב ומראך נאוה

מחניי בנות כותים נדות מעריסתן והכותים

ה"ר אי רקא חזיין אפילו דידן נמי ואי דלא עליהם את התרומה מפני שטומאתן ספק *גמי* חיישינן ומאן תנא דחייש למיעוטא חייבין עליהן על ביאת מקדש ואין שורפין - עסקינן בסתמא דכיון דאיכא מיעוטא דחזיין בועלי נדוח והן יושבות על כל דם ודם ואין אחא בר רב הונא אמר רב ששת הכא במאי מטמאים משכב תחתון כעליון מפני שהן קחזיין דידהו נמי לא אמר רבא בריה דרב

פרק ד בנות כותים

76 42

אמר להן קטן שמא ימצא סריס קטנה שמא - אימר דשמעת ליה לר"מ מיעוטא דשכיח אבל ומקשינן אשה לאיש ומה טעם אין מיבמין רובא דקטנות ורוב קטנות לאו אילונית נינהו יפה אמרת שאין הולצין איש כתוב בפרשה ורוב קטנים לאו סריסים נינהו זיל בתר ולא מיבמין דברי ר"מ אמרו לו לר"מ במקום מצוה ורבנן זיל בתר רובא דקטנים ר"מ היא דתניא קטן וקטנה לא חולצין - תמצא אילונית ונמצאו פוגעין בערוה שלא

הנוגעים בה שהרי היא ראשון ואין מטמאה אדם. ואותה שבפומדיתא נמי משטבלה לטומא' גופה ומגפפות אותה ויחזרו ויטמאו הן תרומה שבא"י אבל בנגיעת אמה בה אין להקפיד לטומאות אין דרכן של בני אדם להפרישה מאמה אלא לכך הטבילוה שלא תטמא את הנשים שגוגעות בה אסהוד אלא אפרשה אסהיד דאי לאו הכי פשימא ותא חזי מאן גברא רבה מסהיד עליה. א"נ טומאת עצמה והכי קתני מעשה היה שפרשה נדה והטבילוה קודם לאמה. ולא אטבילה בלחוד אמה בה הטבילוה לסוכה בתרומה. י"ל שיודעין היה בגמרא שלא בא ר" יוסי אלא להעיד על הא נמי מיעוטא דשכיה הוא דתניא מעשה והטבילוה קודם לאמה. וא"ח שמא משום נגיעות

אינה צריכה להפרישה מאמה כדמפר' ואזיל.

קי"ל גבי יום הכפורים דאכילה ושתיה דאוריית' ובכרת ואין סיכה בכלל שתיה. ולא יחללו את קדשי בני ישראל לרבות את הסך ואת השותה. י"מ שהיא אסמכתא דרבנן דהא

בעצמותיו משמע דכולה דרבנן היא. מדברי קבלה ומיהו ודאי מכיון דאמרינן גבי תרומה גופה מולא יחללו ואיבעית אימא מוכשמן אינה כשתיה ואי משום וכשמן בעצמותיו דשייך נמי בכל התורה ההיא ודאי אסמכת' בעלמא היא ויש לפרש אע"פ שנתרבה סיכה כשתייה לענין תרומה מריבוי הכתוב לשאר כל התורה כולה

נמי התם והתני שוה סיכה לשתי" לאסור ולתשלומין לא לעונש יום הכפורים ומקשי והתני לא יצהרך זו סיכה והתור' קראתו אכילה ואינו מחוור וא"ת מחוו' ולקו עליו חוץ לחומ' וכו'. ומייתי ומאחר שכתבתי סברות הללו מצאתי בפ"ב ממסכת מעשר שני שאמרו בירושלמי לענין מעש"

א"ר יו**הנן ליה כאן לאסר וכו".** משמע דסיכה כשתיה דרבנן ואינה מחוורת מן החורה. יחללו מ"מ להביא הסך והשותה.

לרבות את הסך כשותה ואיבעית אימא מהכא 🗈 בת יום אחד קרא ומאחר דהלכתא קרא ל"ל שותה למה לי קרא שתיה בכלל אכילה אלא - כחיב אלא בת ג' שנים ויום אחד הלכתא אשר ירימו לה' לרבות את הסך ואת השותה אבל בנגיעה לא אמר מר זוטרא לא נצרכה במי שטומאה יוצאה מגופו והני מילי באכילה אמר שמואל אין תרומת חו"ל אסורה אלא קודם לאמה בשלמא דר' יוסי ודרבי משום וא"ר יוסף מעשה בפומבדיתא והטבילוה מעשה בבית שערים והטבילוה קודם לאמה בעין בול והטבילוה קודם לאמה ואמר רבי מיעומא דשכיח הוא דחניא א"ר יוסי מעשה מיעוטא דלא שכיח מי שמעת ליה הא נמי

בת שלש שנים ויום אחד קרא קרא סתמא כב, טו) ולא יחללו את קדשי בני ישראל והי הלכתא אילימא בת יום אחד הלכתא אלא לסוכה שמן של תרומה דחניא (ויקרא - הלכתא נינהו ואסמכינהו רבנן אקראי הי קרא ויום אחד לביאה מנין ת"ל ואשה אמר רבא אשה אין לי אלא אשה תינוקת בת ג' שנים כי מרבי קרא בת יום אחד מרבי ורמינהו תרומת א"י אלא דרב יוסף למה לי והא בת יום אחד לנדה מנין ת"ל ואשה אלמא ואשה דתניא אשה אין לי אלא אשה תינוקת לא מפרשי להו גזרו בהו רבנן מאי אשה רבנן אינהו דלא דרשי אשה ואשה וכי חזיין ואשה וכי חזיין מפרשי להו לא גזרו בהו בעצמותיו אי הכי דידן נמי אנן דדרשינן אשה (תהלים קט, יח) ותבא כמים בקרבו וכשמן

ר"ש לר' יהודה חתנו ז"ל. אשה שמטמאה באודם אינו דין שתטמא בלובן ודם טהור באשה מיתוקם בירוק ודיהה כך השיב באשה ותו לא. וי"ל דנהי דאינו דם הוה אתי בק"ו ומה איש שאינו מטמא באודם מטמא בלובן **למעוטי אשה מלובן.** מצאתי בתוספות שמקשים למה לי מיעוטא והרי מצינו ה' דמים טמאי'

שפיר. ולא מחוור לי דאם לובן טמא משום נדה כ"ש ירוק ודיהה שכולן לא נטהרו אלא משום בסמוך ואמרו גלוי מילתא בענמא היא דאחד איש ואשה מטמאין בלובן כיון דמתוקם דם טהור והם הקשו בתוספות והא ק"ו פירכא הוא מה לנקבה שכן אינה מטמא בראיות כבימי" כדאמרינן

ודם באיש דאצטריכו קראי למעוטינהו. ומיניה ממעט ליה. ומ"מ יפה הרב ז"ל מלמדנו דאי לא ילפי מהדדי מנא תיתי לובן באשה ואודם ועדיין היינו מטמאי" באשה מדין שכבת זרע או זוב של איש היינו מטמאין לטהרות ולא לבעלה ונ"ל דמש"ה איצטריך יתורא דאי משום הא דה' דמי' לא הוה ממעטי' אלא מטומאת נדה שאינן אלא לובן.

אצטריכו לרבויא מפרשין להו לקרא דייחר ואיש ואשה לומר אשה דוקא אמרחי ולא איש איש ואמרו בתוספות שעוד שאלו בכל מקום ואוי"ן לרבות וכאן למעט השיב לו כ"ש כיון דלא

מושבות זה על גב זה ואפילו על גבי אבן מוסמה ת"ל והיושב על הכלי אשר ישב וכו". ומשום רחמוא רבינהו למדרס דחניא בת"כ אשר ישב עליו הזב אין לי אלא יושב ומגע מניין לעשרה **פשיטה דהא קא דרס להו.** פי' לאו פשיטא מגופא דמילתא אלא פשיטא דכל דקא דרים להו דוק' אמרתי ולא אשה.

דברה תורה כלשון בני אדם אלמא כי מרבי בין גדולה בין קטנה א"כ מה ת"ל איש איש גדול בין שהוא קטן ולנקבה כל שהיא נקבה לזכר ולנקבה לזכר כל שהוא זכר בין שהוא אין צריך הרי הוא אומר (ויקרא טו, לג) ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אומר שהוא מטמא בזיבה דברי רבי יהודה רבי מה ת"ל איש איש לרבות תינוק בן יום אחד לענין זכרים דתניא (ויקרא טו, ב) איש איש למעוטי משכבת זרע וחד למעוטי מדם וכן איש מאודם הא מיעטתיה חדא זימנא חד נדה אין ה"נ ואלא קרא למה לי למעוטי ולא בעי בנדה ואנא ידענא דאין זבה בלא לה אימא לא צריכא וליכתוב רחמנא בזבה חזאי חד יומא בשומרת יום כנגד יום סגי חואי חד יומא בעיא למיחב ז' אבל זבה דאי כתב רחמנא בנדה הוה אמינא נדה משום דכי ואשה למה לי ליגמר מנדה メア・ヘメ トメ・ לי אלא אשה בתי' ימים לזיבה מנין ת"ל והא דתניא אשה אין למעוטי איש מאודם

אינו מטמא אלא אוכלין ומשקין אף תחתונו בועל נדה כעליונו של זב מה עליונו של זב פשיטא דהא דרס להו אלא שיהא תחתונו של דאי איכא י' מצעות ויתיב עלייהו מטמו להו כעליון מאי משכב תחתון כעליון אילימא לא צריכא הכותים מטמאין משכב תחתון באונס אבל זכרים דלא מטמאו באונס אימא לא ואי כתב רחמנא בנקבות משום דקמטמו נקבות דלא מטמאו בראיות כבימים אימא בזכרים משום דמטמאו בראיות כבימים אבל לי למכתב בנקבות צריכי דאי כתב רחמנא אשה מלובן למה לי למכתב בזכרים ולמה מאחר דהלכתא היא קרא למה לי למעוטי שנים ויום אחד הלכתא ובן יום א' קרא וכי ויום אחד קרא קרא סתמא כתיב אלא בן ט' אילימא בן יום אחד הלכתא ובן ט' שנים ואסמכינהו רבנן אקראי הי הלכתא והי קרא ת"ל ויקרא טו ואיש אמר רבא הלכתא נינהו לי אלא איש בן תשע שנים ויום אחד מנין קרא בן יום אחד מרבי ורמינהו איש אין

דמילחה רגילה היא בתלמודא הוא קאמרינן פשיטא דלא ה"ל הכא למיתני אלא שמטמ' מדרס. ובפי' עליננו של זב שמעתי דברים רבים והנכון מהם מה שאמרו משם ר"ש ז"ל שהוא דבר הנשא עליו כגון הוא בכף מאזנים ומשכבות ומושבות בכף שניה וכרעי הן טמאין מדרס כרע הזב זהו עליננו של זב ומטמאין אוכלין ומשקין. ואתינן למיבעי מנלן דתניא ובל הנוגע בכל אשר' יהיה תחתיו מאי תחתיו אלימא תחתיו דוב דהיינו משכב ומושב מאיש אשר יגע במשכבו נפקא. ואי קשיא לך אדרבא הוא מטמא בגדים דכתיב ביה יכבס בגדיו והכא ליכא כבוס אה"נ אלא גמרא לא איצטרך למיחת לה כולי האי. וקאמר סתם כל טומאה דמדרס מהתם היא כדכתיבוא ביה ולא מהכא ועוד דאי הוה נקיט טעמא מהך קושיא דכבוס בגדים דילמא הוה אמרינן דכי כתיב והנושא אותם יכבס בגדיו ארישא דקרא נמי קאי ולא בעי עיוליה נפשיה בספיקא דקושיי.

₽8 <u>[</u>T |

של בועל נדה אינו מטמא אלא אוכלין ומשקין - וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא מאי עליונו של זב מנלן דכתיב (ויקרא טו, י) - תחתיו

۲۲ کلا

אילימא תחתיו דוב ויקרא ט"ו:" מואיש אשר – נמי יטמא ומאי ניהו נישא מ"ט והנשא כחיב יגע במשכבו נפקא אלא הנוגע בכל אשר יהיה – נחקו הכחוב מטומאה חמורה והביאו לידי הזב תחתיו ומאי ניהו עליון של זב – והנישא – טומאה קלה לומר לך שאינו מטמא אלא

מתקיף לה רמי בר המא ותספרנו ואנן נמי ניספריה וכו". פי' רמי בר המא טעמא הוה בעי אבל ודאי ליכא דסליק אדעתיה דדינא הכי הני ספרה אנן כדמקשינן בפ' בתרא דמכילתן א"ל רב ששת לרב ירמיה רב ככותאי אמרה לשמעתיה דאמרי' יום שפוסקת בו סופרת למנין ז'.

ואי קשיא ההיא דגרסינן בפסחים פ' כיצד צולין (דף כא) ר' יוסי אומר שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואח"כ ראתה אינה אוכלת ופטורה מלעשות פסח שני ומפרשינן מעמיה דקסבר מכאן ולהבא מיטמיא דמקצת היום ככולו ובעינן עלה אלא לר' יוסי זבה גמורה היכי משכחת לה בשופעת ואיבעית אימא בגון שראתה שני בין השמשו' אלמא אמרינן מקצת היום ככולו.

לאו מילתא היא דבסוף מנין אית ליה לר" יוסי מקצת תחלת היום ככולו בין זבה גדולה ובין בקטנה דשני שלה סוף מנין הוא דהא אנן נמי בזבה גדולה קי"ל כר"ש דאמר אחר מעשה תטהר אלא לדידן סותרת בכל היום ולר" יוסי לית ליה סתירה לאחר מקצת יום דהא שלימה היא טהרתה אבל בסוף יום ותחלת מנין דכ"ע לית להו מקצ" היום ככולו אלא לכותאי.

וראיתי מי שמקשה כאן מאותה שאמרו בפ"ק דר"ה (דף י) אמר רבא ק"י ומה נדה שאין תחלת היום עולה לה בסופה סוף היום עולה לה בתחלת שנה שיום א, עולה לה בתחלתה. וא"כ לר" יוסי נימא ק"י ויהיה סוף היום עולה לה בתחלתה. וזה המקשה יכול להקשות כן בובה גדולה לרבגן (ובין א) בקטנה דליכא בינייהו אלא סתירה ולפי דעתי שאין זו הקושיא דמקצת יום טמא ככולו טמא ומקצת יום טהור סוף היום כתחלתו בין בתחלתה בין בסופה הילכך לענין זיבה ביום נקי ליכא למיספריה אבל לענין נדה אפילו כולו נמי כימא סופרתו כנ"ל.

ומיהר מקצת היום שעולה בספירה דובה דוקא ביום אבל לילה אינה עולה לספירה כלל כראמרינן בפ' בתרא דמכילתן ושוין בטבילות לילה לובה שאינה טבילה ותנן נמי במס' מגילה דאינה טובלת עד הנץ החמה.

וההיא דאמרינן מפ' כיצד צולין דמוקי לדר' יוסי לרואה בין השמשות וכן נמי איתא במס' נזיר (דף כז) וגרסי' בה הכי בנוסחי לדר' יוסי מכדי קסבר מקצת היום ככולו זבה גמורה דמייתי קרבן היכי משכח' לה כגון דחזאי פלגיה דיומא אידך פלגא דלמפרע סליק ליה שימור פי' דלמפרע היינו פלגא דיומא בתחלתו שעבר עליה בטהרה ומתרצי איבעית אימא דקא שפעא ג' יומי בהדי הדדי ואיבעית אימא דחזאי תלתא יום סמוך לשקיעת התמה דלא הוה שהות סליק ליה למנינא. ההיא לרוחא דמילתא איתמר דלא בעי לאתייי עלה התם קרא דמגלה דאמרינן כיון דבעי ספירה ספירה ביממא היא ואוקמוה בסוף היום ותחלתו דליכא שהות דספירה בין ראיה לראיה כלל.

וי"מ דלא בעיא לאוקמי ובה גדולה בלילואתא דוקא משום דקראי ביממא כתיבי דכתיב ימים רבים כל ימי זובה ולקמן בשלהי מכילתין ואימא ביממי תהוי זיבה בלילואתא תהי נדה ובפ"ק דהוריות נמי אמרינן גבי צדוקין דאמר דזבה לא הויא אלא ביממא דכתיב כל ימי זובה הילכך אע"פ דמפקינן מקראי אפילו לילותא לא מפקינן קרא מימים.

אין מידי אחרינא לא אמר אביי יטמא ז' אין בכלל אלא מה שבפרט משכב ומושב נדתה עליו כלל וכל המשכב פרט כלל ופרט אסי יטמא טומאה קלה משמע אימא ותהי בגדים אבל אדם ובגדים ליטמא אמר רב והביאו לטומאה קלה דלא ליטמא אדם לטמויי אחאי אימא נתקו הכתוב מטומאה חמורה שאינו מטמא אלא אוכלין ומשקין פריך רב חמורה והביאו לידי טומאה קלה לומר לך וכל המשכב אשר וגו' נתקו הכתוב מטומאה וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא ומה ת"ל במשכב אשר ישכב עליו יטמא שאין ת"ל נמנשב לממא אדם לממא בגדים ת"ל וכל אדם לטמא בגדים אף הוא עושה משכב חרס אי מה היא עושה משכב ומושב לטמא אדם וכלי חרס אף הוא מטמא אדם וכלי חרס ת"ל ותהי נדתה עליו מה היא מטמאה ועבי נדתה עליו שיכול לא יטמא אדם וכלי יעלה לרגלה ת"ל יטמא ז" ימים ומה ת"ל דתניא (ויקרא טו, כד) ותהי גדתה עליו יכול לגע משמע ותחתונו של בועל נדה מנלן אדם או בגדים ליטמא אמר קרא יטמא טומאה חמורה דלא מטמא אדם לטמא בגדים אבל אוכגין ומשקין אימר נחקו הכחוב מטומאה

אנפשיה בעי רמי בר חמא פולטת שכבת על כרחך שבקיה לקרא דאיהו דחיק ומוקי כי כתיבא סמוך לשקיעת החמה כתיבא אין לשקיעת החמה וליקום ולימא ליה לקרא דיומא ה"נ הכא במאי עסקינן דחואי סמוך לה והא מקצת היום ככולו אי דחואי בפלגא כן שכבת זרע דסתר בזיבה היכי משכחת דקיימא לן מקצת היום ככולו אמר רבא אם לה רמי בר המא ותספרנו ואנן נמי ניספריה יום שפוסקת בו סופרתו למנין שבעה מחקיף אדום ומשלימות אותו לדם ירוק דבר אחר ודם תקנה גדולה היא להן אלא שרואות דם וכו' תניא אר"מ אם הן יושבות על כל דם מגדלאה בנשואות שנו והן יושבות על דם וכו' אטו כולהו בועלי נדות נינהו א"ר יצחק גליו להטעינו משמע מפני שהן בועלי נדות לטמא אדם ולטמא בגדים לקולא אמר רבא אף הוא לא תחלוק בו בין מגעו למשכבו למשכבה לטמא אדם ולטמא בגדים לחומרא אימא כהיא מה היא לא חלקת בה בין מגעה דנין וכל ריבויא הוא מתקיף לה רבי יעקב אין דנין אותו בכלל ופרט רבא אמר לעולם זה מזה וכל כלל ופרט המרוחקין זה מזה ימים מפסיק הענין הוי כלל ופרט המרוחקין

אלמא אספיקא לא שרפינן תרומה. פי^י לאו אכל ספיקא קאמר דהא למסקנא נמי אספיקא ודאי שרפינן אלא ה"ק אלמא אהך ספיקא דעם הארץ ואפילו בכותי לא שרפינן.

או דילמא נוגעת היתה ולא סתרה אמר תסתור יום אחד (ויקרא טו, כח) ואחר תטהר זרע מהו שתסתור בזיבה רואה היתה וסותרת - כמה תסתור תסתור שבעה דיה כבועלה

יהיו מדרס לפרושין, והא דאמרינן בפרק השוחט מדרסות קאמרת שאני מדרסות גוירה שמא ורמינהו על ספק בגדי עם הארץ. פי' שחכמים גזרו עליהם שיהיו זבים לכל דבריהם ובגדיהם

רבא לפום הורפא שבשתא נהי נמי דסתרה. אמר רהמנא אחר אחר לכולן שלא תהא

דידהו מדבריהם משום משקה הזב והזבה. תשב עליהם אשתו נדה אבגדי אוכלי תרומה מדרס לקודש קאמר והיינו נמי דמיטמי' צינורא

משום הסיטן. להסיטו וכן נמי בפרק אין דורשין משמע גבי חמרין ופועלין שהן טוענין טהרות דלא מטמאין ליטול גוטל את שתיהן ואינו חושש משום דלא גגע בהו ולא מטמאין בפשוטי כלי עץ ולא חשש חיישי' להיסט שלו, ועוד אמרו שם גבי חלה מניחה בכפישה או באנחותא וכשיבא עם הארץ ואי קשיא לך האי דאמרינן בפרק הניזקין (דף סא ע"ב) וליחוש שמא תסטנו אשתו נדה ולא

ותירץ ר"ה ו"ל שלא גורו על עמי הארץ היםט שא"כ אין לך אדם מעביר לחבירו חבית ממקום

טהורי' ואם יש עמהם נכרי או אשה הכל טמא. מטמאין אוכלין ומשקין וכלי חרס הפתוחין אבל משכבות ומושבות וכלי חרס המוקפין צמיד פתיל ומושב דתנן בפרק קמא דטהרות הגנבים שנכנסו לבית אין טמא אלא מקום רגלי הגנבים ומה הן ועוד הביאו ראיה ממשנת מסכת טהרות שאין עמי הארץ מטמאין בהסיטו ולא עושין נמי משכב למקום.

כעליון ואם היו ע"ה עושין משכב ומושב מטמאין הן התחתון כתחתונו של זב שהרי עשאום ועוד הביא ראיה מתוך שמעתן גופה שאין ע"ה מטמאין משכב ומושב דתנן משכב התחתון ויש לי לדחות דהתם כיון דלא נגעו ודאי הקלו באלו שטומאתן רחוקה וספק.

כזבים ממש אלמא דין חדש יש להם אבל מ"מ חמה הוא אם גזרו עליהם שיהיו כזבים למקצת ואע"פ שיש לי לפקפק אף בראיה זו נקבל אותם מפני שלא הזהירו חכמים על ע"ה שיהיו כזבים לכל דבריהם.

וי"מ שאין ע"ה טמא טומאת עצמן כלל אלא חשש שמא נגעו בנשותיהן ובמדרסן שהן אבות היאך הטילו עליהם למחצה וטיהרו משכבות והיסט א"כ הקלת בשל תורה.

על בגדי חבר ונגעו בתרומה שאפילו לא טבל אין לו מדרס ואפילו נגע בהן ממש ואצ"ל בעשר ועלה (ואכל) [ונגע] בתרומה וכן כתבו בתוספות בנוסהאות ולא כגרסת רש"י שהוא גורס ודרס משום תשש מדרס אשתו נדה הוא והא דא"ל מ"ט לא תשני ליה בכותי שטבל ועלה ה"ג לה שטבל משקים מדבריהם בפ"ק דשבת אבל לא שיהיו כזבים מדבריהם ובגדיהם שהן מדרס לפרושין נמי כיון שהחזיקו אותם חכמים בטמאי' משום משא מדרס טמאו המשקין בשפתי' דכלים מטמאין והא דמטמאינן צינורא דע"ה בשמעתין וכן במסכת הגיגה לאו משום משקה הזב והזבה אלא הטומאה והוא נעשה ראשון.

משום טומאח ע"ה לא מטמא משכב ואי משום נדה חרי ספיקי נינהו, איכא למימר מפני שטומאחן נאי קשיא ולימא ליה מאי ואין שורפין עליה את התרומה על התחתונות דעליונו קתני דאי כלים לאחר שפירש מן המדרס כלל.

מצעות שהרי לא עשיתו אלא ראשון משום טומאת ע"ה דהיא משום נושא מדרס ואינו מטמא

בועל נדה תרי ספיקי נינהו, ול"ק דבשלמא ע"ה שוויה בטהרה שלא להרחיקן אבל בכותי לאו תו קשיא לי ולימא ליה ברגל דטומאת ע"ה ברגל כטהרה שוויה רבנן מאי איכא בכותי משום ספק אפילו אגופייהו משמע ליה.

ובמושב מטמא שנים ופוסל אחד פירש מטמא אחד ופוסל אחד בפרק בתרא דובים והילכך מטמא והא דמפרקינן ב**כותי ערום** ולא אמרינן בשנגע ביד וברגל בלא בגד מפני ששנינו הנוגע במשכב חברים קרינן ביה ואין זה דומה לצדוקי שהם בכלל ישראל הם.

אמרה ליה ההיא סבתא איכא הכא צורבא - ספק בגדי עם הארץ אמר רב פפא יהא איכא צורבא מרבנן הכא איזיל אקבל אפיה מל ששה ספקות שורפין את התרומה על מלדש וכו' רב פפא איקלע לתואך אמר אי אלמא מספיקא לא שרפינן תרומה ורמינהי מפסטע ביניהן ואין חייבין עליהן על ביאת עליהן את התרומה מפני שטומאתה ספק ביניהן הכא נמי שלא תהא טומאת זיבה שייבין עליהן על ביאת מקדש ואין שורפין ליה תורא רמא ליה מתני' אהדדי תנן אין לך למימר שלא תהא טומאת זיבה מפסקת מומאה מפסקת ביניהן אלא מאי אית בגוויה ש"מ ירא שמים הוא אזל לגביה רמא ביכי סתר לטהרתו אמר רחמנא שלא תהא רעוא דתהוי כוותיה אמר מדקמברכי לי מומאה מפסקת ביניהם וליטעמיך זב גופיה מרבנן ורב שמואל שמיה וחני מתניתא יהא

את התרומה אלא בכותי ערום קודם שיגע בבגדיו עסקינן, ובמסכת הגיגה מצאתי בירושלמי סוגיא גדולה בענין זה ובחוס' גמי הזכירוה ומשמע מינה שלא גזרו על עם הארץ שיהיו כזבין וכך הסוגיא שם על מחניתין בגדי עם הארץ מדרס לפרושין

דבר הוצץ במדרסות ולא טהרו היסטות ולא חלקו בספק רשות היהיד ולא רשות עם הארץ אצל מדקתני סיפא הכל טמא ואי בחולין מדרסות והיסטות טהורין הן דאמר רבי יוחנן שלא אמרו שיהא וה"פ דקא מקשי ליה רבי מונא לר"י בן פזי דאוקמא למחני' בחולין דודאי בתרומה קיימי' ר' יוחנן לאו הציצות ולא הסיטו ולא רשות היחיד ולא רשות עם הארץ אצל תרומה, ע"כ גמר'. דתנינן אפילו מובל ואפילו כפות הכל טמא כלום אמרו יהו הן טמאין אלא משום היסט לא כן אמר אמר ר' מונא כן אמר ר' יוסי רבי כל מה דאנן קיימין הכא בתרומה אנן קיימן תדע לך שהוא כן בעם הארץ אצל הפרוש לא עשאוהו כוב אלא שגזרו על בגדיו מדרס במגע אשתו כדאמרן ואקשי' עשו גופו כזב אצל תרומה אפילו מוקפין צמיד פתיל יהיו טמאין אמר רב ר' יהודה בר פזי תפתר חרס הפתוחין ממאין אבל המשכבות ומושבות וכלי חרס מוקפין צמיד פתיל טהורים אין תימר המניה עם הארץ בתוך ביתו בזמן שהוא רואה את הנכנסים ואת היוצאים האוכלין והמשקין וכלי ויש משא בחולין על ידי מגע וכו' גופו של פרוש מהו שיעשה כזב אצל תרומה מחיב ד' תנן והתנן ר' זעירא כמה דתימר תמן אין היסט בחולין ויש היסט בחולין על ידי מגע ודכותה אין משא בחולין בו אשתו בישיבה עשאוהו כמדרס אבל ישבה עליו בבגדיה לא גזרו עליו, שמואל בר בא בעי קומי מקשי על רבי יוסי לדבריך מהיכן נטמא מדרס לא היה לנו לטמאן אלא מגע הזב פריק שאם נגעה הכגד הזה מדרס א"ל תפתר שהיתה אשתו של עם הארץ יושבת עליה ערומה, פירוש ר' זעירא נגיעה אלא שאם נגעו בבגד עשאוהו כמדרס מדבריהם, רבי זעירא בעי קומי רבי יוסי מהיכן נממא מתני רבי יוסי בשם רבי יותנן במגעות שנינו, פירוש אלו השנויין כאן אינן עושין מדרס בלא

חרומה הא אצל חולין הכל טהורין.

וברייתא היא אצל זו ששנויה בתוספתא דהגיגה דקתני ספק רשות עם הארץ מדרסו והצירו היסטו טהורין לחולין וטמאין לתרומה, אלמא מתניתין דקתני הכל טמא בתרומה היא ושמע מינה שלא עשו גופו של פרוש ולא של עם הארץ כזב לטמא משכבות ומושבות והיסט אלא שחששו בזמן שאינו רואה את הנכנסים לאשה או לכותי לתרומה ולחולין הכל טהור ואפילו ספק רשותו עד שיתברר לך שנכנסה אשתו לשם אי נמי בגדים שלו שאי אפשר שלא נגעה בהם אשתו במדרס, ע"כ הארכתי לכתוב מן התוספת והן מגיהין ב) ולא רשות עם הארץ לחולין אלא אצל תרומה ודבריהם הללו כולן כתבתים מפני שדברים ברורים הם וצריכין הן לכמה סוגיות שבגמרא.

עובדת כוכבים ודם טהרה של מצורעת ב"ש - לח ויבש גמ" ולית להו לב"ש (ויקרא טו, חברים הכתוב עשאן כולן חברים מתנ" דם - לח ויבש ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה כל איש ישראל אל העיר כאיש אחד כרוקה וכמימי רגליה וב"ה אומרים מטמא שוינהו רבנן דכתיב (שופטים כ, יא) ויאסף - רגליה דם היולדת שלא טבלה ב"ש אומרים רגל הוה וטומאת עם הארץ ברגל כטהרה. מטהרים ובית הלל אומרים כרוקה וכמימי

112 41

סחמא מאי ת"ש בנות צדוקין בזמן שנוהגות ללכת בדרכי אבותיהן גמ' איבעיא להו בועל נדה משוית ליה אלא אמר רבא יוסי אומר לעולם הן כישראלית עד שיפרשו אמר אביי בצדוקי חבר אמר רבא צדוקי חבר ללכת בדרכי ישראל הרי הן כישראלית רבי ומתה ותיפוק ליה משום צנורא דעם הארץ ללכת בדרכי אבותיהן הרי הן ככותיות פרשו - שהיתה בשכונתינו שלא הראת דם לחכמים בכותי ערום מתני' בנות צדוקין בזמן שנהגו - והן מראות דם לחכמים חוץ מאשה אחת בגדי עם הארץ מדרס לפרושין אמר ליה אמר רבי יוסי בקיאין אנו בהן יותר מן הכל ותיפוק ליה משום בגדי עם הארץ דאמר מר מתיראות מן הפרושים ומראות דם לחכמים ספיקא ואספק ספיקא לא שרפינן תרומה אשתו אמרה לו אף על פי שנשי צדוקים הן השלימתו ירוק ספק לא השלימתו והוי ספק בגדיו והוריקו פניו של כהן גדול וקדם אצל בצרוב ואם תמצי לומר בעל בקרוב ספק בשוק ונחזה צנורא מפיו ונפלה לכהן גדול על דומל נדה ספק בעל בקרוב ספק לא בעל מעשה בצדוקי אחד שספר עם כהן גדול טומאת עם הארץ הא טביל ליה ואי משום דת"ק סבר סתמא ככותיות ש"מ תנו רבנן ואזלו בגדי חבר ונגעו בתרומה דאי משום עד שיפרשו ללכת בדרכי אבותיהן מכלל ליה בכותי שטבל ועלה ודרס על בגדי חבר דתנן ר' יוסי אומר לעולם הן כישראלית בר אשי אמר ליה מאי טעמא לא משנית ככותיות אלא מהא ליכא למשמע מיניה ת"ש משוית ליה שבקיה ואתא לקמיה דרב שימי בדרכי ישראל הרי הן כישראלית הא סתמא עסקינן בכותי חבר כותי חבר בועל נדה סתמא כישראלית אימא סיפא פרשו ללכת בעוא דלתאכיל האי תורא לשלמא הכא במאי ללכת בדרכי אבותיהן הרי הן ככותיות הא

88 LLL

שכיחא לא גזרו ביה רבנן אמר רבא זובו רגליה דשכיחי גזרו בהו רבנן דמה דלא ומימי רגליה דרבנן ולעביד היכרא ברוקה דעברינן היכרא בדמה מידע ידיע דרוקה תורה אי הכי רוקה ומימי רגליה נמי כיון תורה ליטמי לח ולא ליטמי יבש חלקת בשל היכי לעביד ליטמא לה ויבש עשיתו כשל ב"ש (ההוא בזכרים איתמר דאי בנקבות) עליהן שיהו כזבין לכל דבריהם אמרי לך ואין העובדי כוכבים מטמאין בזיבה אבל גזרו איש כי יהיה זב בני ישראל מטמאין בזיבה ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש

ממאה בכל מקום ואפי' במעי עובדת כוכבים עייש נמצאת אומר שכבת זרע של ישראל ומימי רגליה ולטמויי לדמה רוקה ומימי גמורה לא טהורה מדאורייתא טמאה מדרבנן זרע מן העובד כוכבי' טהורה מאי לאו טהורה מנשראל ממאה ובת ישראל שפלטה שכבת מסייע ליה עובדת כוכבים שפלטה שכבת זרע קריו דתלי במעשה לא גזרו ביה רבנן לימא לקריו זובו דלא תלי במעשה גזרו ביה רבנן תרומה וקדשים ולעביד היכרא בזובו ולטמויי ביה רבנן היכרא כי היכי דלא לשרוף עליה ביכרא בקריו קריו טהור אפי' לב"ה עבוד זוכו ממא אפילו לב"ש דהא איכא למעבד ממא אפילו לב"ש קריו טהור אפילו לב"ה

בגדים ולטמא נמי בהיסט שאין מצורע עושה כן אלא מדין משא גופיה פריך כדפרישית. דאי גרס טומאה בעלמא קאמר אף בזב מצורע גורס טומאה דמשכב ומושב לטמא אדם ולטמא לאחרים גורם שיהיו מטמאין במשא לעצמו לא כל שכן שיטמא במשא ומדין משא למשא פריך שנייה מטמא אפילו במשא לקמן בפרק דם הנדה, והא דקאמר לאחרים גורם טומאה הכא קאמר רש"י ז"ל שראיה ראשונה של אדם אחר אינו מטמא במשא אלא במגע (בקרי) [כקרי] וראיה ומדאיצטריך לרבויי בראיה ראשונה שמע מינה מקום זיבה לאו מעין הוא. ובודאי יפה פירש במאי אלימא בזב גרידא לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כל שכן אלא פשיטא בזב ומצורע גרסת הספרים כך היא וכן בפירושי ר"ה ז"ל: **הא שמע זובו טמא לימד על הזוב שהוא טמא**

הלשון גמרא. ומדאיצטריך לרבויי בשנייה שמע מינה דבראשונה לא מטמא במשא דלאו מעין הוא ואין וה ומיהו צריכין אנו לישב גרסת הספרים, ור"ש אומר פירוש שהיא בספרים והכי קאמר

ראשונה של מצורע כראיה שניה של זב גרידא. כדרב יוסף דאי הכי לא איצטרך רחמנא לרבויי הכא דממעינות נפקא אלא דרחמנא רבייה לראיה במשא וש"מ חרתי ש"מ ראיה ראשונה של מצורע מטמא במשא וש"מ לאו משום דמעיין הוא עצמו לא כ"ש אלא פשיטא בזב ומצורע ואי בשניה מי גרע מזב גרידא אלא בראשונה ולטמויי זרע ולא עדיף מיניה אלא פשיטא בשנייה ואכתי למה לי קרא לאחרים גורס טומאה ואפילו למשא אלימא בזב גרידא ובראיה שניה דאלו בראשונה ולמגע ודאי לא צריכא קרא דלא גרע משכבת אבל יש לפרש שכך היא הצעה זו דאמר רבא תא שמע זובו טמא לימד על הזוב שהוא טמא במאי

דרשינן ליה לרבוי כגון לרבו' ראי' ראשונה למשא ולא מוקמינן ליה ליתורא למימר בשניה ליחורי קרא למיגמר מיניה דלאו מעין הוא, ועוד דכל היכא דקרא מרבה כגון זה דכחיב זובו טמא מעיין הוא, זו אינה תורה דמי איכא ספיקא קמי שמיא במקום זיבה אי מעין הוא או לא ואיצטרך ואי קשיא נימא קרא לראיה שניה והא קמ"ל דוקא בשניה אבל בראשונה אינה מטמא דלאו

LLL 06

דם טהרה שלה וב"ש נקבה מזכר לא אתיא שאר מעינותיה מזכר נפקא אלא לדמה לטמא לרבות מצורע למעינותיו ולנקבה לרבות כו' מאי טעמא דב"ה אמר ר' יצחק לזכר ומסריה תיקו דם טהרה של מצורעת ב"ש כיון דאכלי שקצים ורמשים חביל גופייהו לא חביל גופייהו ולא מסריה או דילמא ומסריה עובדי כוכבים דלא דייגי במצות מאי ישראל דדייגי במצות חביל גופייהו ליה לרב פפא כי קמיבעיא ליה לאחר ג' עובדת כוכבים מהו בתוך ג' לא קמיבעיא דבעי רב פפא שכבת זרע של ישראל במעי במעי עובדת כוכבים תפשוט דבעי רב פפא מר שכבת זרע של ישראל טמאה בכ"מ אפי' אלא ש"מ טהורה אפילו מדרבנן ש"מ אמר מדרבנן אטו מי רגליה מדאורייתא מי מטמאו וכי תימא ה"נ טהור" מדאוריית' אבל טמאה במעי ישראלית חוץ ממי רגלים שבה

מצורעת למעינותיה מאי מעינותיה אילימא - קטן מהו שתטמא במגע (ויקרא טו, לב) ואת לקיש בזב בעי הכי ראייה ראשונה של זב למן אמר רב יוסף כי פשיט רבי שמעון בן הלל נפקא להו מזאח תורת הזב בין גדול בין כל שהוא זכר (האי) בין גדול בין קטן ובית אמרי לך ב"ש האי לוכר מיבעי ליה לוכר דוב וב"ש שום טומאה פרכי ואיבעית אימא בזכר דלא וב"ה קיימי במצורע ופרכי מילי למיפרך מה לנקבה שכן מטמאה מאונס תאמר שלה וב"ש זכר מנקבה לא אתיא דאיכא למעינותיה תנהו ענין לדמה לטמא דם טהרה ענין לזכר תנהו ענין לנקבה ואם אינו ענין רבי רחמנא מעינותיה זכר לא כ"ש אם אינו פריעה ופרימה ואינה אסורה בתשמיש המטה וכר ואנא אמינא ומה נקבה שאינה טעונה דלא וב"ה לכתוב רחמנא בנקבה ולא בעי ופרימה ואסור בתשמיש המטה תאמר בנקבה ושל עובד כוכבים טהור' בכל מקום ואפי' - דאיכא למיפרך מה לזכר שכן טעון פריעה

רחמנא כל ששכבת זרע שלו מטמא ראייה

עובע בזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע אמר

מנה הכחוב שתים וקרא טמא לית ליה זובו טמא לימד על הזוב שיהא טמא וחנאי היא. דוכתא מנה הכתוב שתים וקרא טמא, אינה קושיא דהאמרינן בפרק יוצא דופן דלמאן דאית ליה ומה שהקשה רש"י ו"ל מי איכא לאוקומי להאי קרא בראיה ראשונה והא מהכא נפקא לן בכל כתיב ולמעוטי ראשונה איצטרך כנ"ל.

למאי איצטרך אלא דמ"מ מטמא במשא הוא. רחמנא למצורע אזב גמור, ולא פשט במעיין כלום משום דלא מרבוייא דקרא יתירא אתי דנימא למשא גמרינן ודאי דחד אורח הוא למשאות, ובמסקנא פשט אביי דמטמא במשא דהא אקשייה מטמי" איתא לק"ו מ"מ וכ"ש דאיכא לפרושי גרס טומאה בהיסט ומדרסות כדאמרן לעיל ומהסט גרמה ליה טומא' שהרי מחמת נגעו הוא מטמא אין זה מחוור דכיון דאי לאו מצורע הוא נמי הות וכן זה שאמר הרב ז"ל דגבי מצורע איצטרך לרבוייה לטיפ' עצמה דלא אתי בק"ו משום דלא

ראשונה שלו מטמאה ראייה ראשונה נמי לא חטמא עלו לא מטמאה ראייה ראשונה נמי לא חטמא או דיילמא כיון דאילו איהו חזי חרחי מצטרפא מטמיא אמר רבא ח"ש זאח חורת הזב בין גדול בין קטן מה גדול ראייה ראשונה שלו מטמא אף קטן ראייה ראשונה נמי מטמא

בעי רב יוסף ראייה ראשונה של מצורע מהר שתטמא במשא מקום זיבה מעין הוא ומטמא או דילמא לאו מעין הוא אמר רבא תייש (ויקרא טו, ב) זובו טמא הוא לימד על הזוב שהוא טמא במאי אילימא בזב גרידא

112 411

זרע מטמא באונס אף ראייה ראשונה של זב בזב ואשר הצא ממנו שכבת זרע מה שכבת באונס שנאמר (ויקרא טו, לב) זאת תורת איר הונא ראייה ראשונה של זב מטמאה אף ראייה ראשונה של מצורע מטמא במשא מצורע לזב גמור מה זב גמור מטמא במשא לרבות מצורעת למעינותיה ואקשיה רחמנא ליה לזכר לרבות מצורע למעינותיו נקבה גדול בין קטן וכיון דנפקא ליה מהתם אייתר תבעי ליה והא הוא דאמר זאת תורת הזב בין לאחרים והוא עצמו טהור אמר אביי מאי כל שכן שעיר המשתלח יוכיח שגורם טומאה ודקאמרת לאחרים גורם טומאה לעצמו לא ממאי דילמא לעולם אימא לך בזב גרידא הוא אמר ליה רב יהודה מדסקרתא לרבא בראייה שניה שמע מינה מקום זיבה לאו מעין פשיטא בזב מצורע ומדאיצטריך קרא לרבויי לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כל שכן אלא

עליו להקל עליו שאין מטמא באונס ולהחמיר קרי היה ולמה יצא להקל עליו ולהחמיר שמע רבי יצחק אומר והלא זב בכלל בעל זובו תלת ברביעי אקשיה רחמנא לנקבה תא ורבי אליעזר דריש אתים הזב חדא את תרתי תרתי לזכר בשלישי אקשיה רחמנא לנקבה אתים רבנן לא דרשי אתים הזב חדא זובו רבנן לא דרשי אתים ורבי אליעור דריש בכולי עלמא לקרבן והכא באתים קא מיפלגי מכלל דתנא קמא מפני הטומאה קאמר לא אומר אף בשלישי בודקין אותו מפני הקרבן כראיתא והא כראיתא תא שמע רבי אליעזר לטומאה רישא נמי לטומאה מידי איריא הא ולא מחמת אונסו אלא לאו לטומאה ומדסיפא לקרבן אבל לטומאה לא אקרי כאן מבשרו ת"ש בשניה בודקין אותו למאי אילימא בודקין אותו מאי לאו לטומאה לא לקרבן מממאה באונס תא שמע ראה ראייה ראשונה

7.6

להן בית הלל לבית שמאי אי אתם מודים ארבעה עשר לאחר ארבעה עשר ומתוך דם היולדת שלא טבלה וכו' תניא אמרו שופעת מתוך שבעה לאחר שבעה ומתוך זרע קשורה ודומה ללובן ביצה שאינה מוזרת – הטהור נפתח הטמא מאי בינייהו איכא בינייהו זוב דיהה ודומה ללובן ביצה המוזרת שכבת - מעינות הם נסתם הטמא נפתח הטהור נסתם בא מבשר המת שכבת זרע בא מבשר החי בתורה טמאתו והתורה טהרתו ולוי אמר שני הונא זוב דומה למי בצק של שעורים זוב וב"ה לשיטתן איתמר רב אמר מעין אחד הוא אליו שהוא עושה משכב ומושב אמר רב ולא טבלה וראתה הלכו בית שמאי לשיטתן להקל עליו שאינו מטמא באונס ולהחמיר כאן שלא ספרה והתניא יולדת בזוב שספרה מטמאה לח ויבש לא קשיא כאן שספרה בראייה שנייה להקל עליו ולהחמיר עליו בעל קרי היה בראייה ראשונה ולמה יצא דפליגי והתנן ומודים ביולדת בזוב שהיא הכי קאמר רבי יצחק אומר והלא זב בכלל אמרו להם הוא הדין והיא התשובה למימרא ימי ספירה טהורה לא טבלה וראתה טמאה בראייה ראשונה בר משכב ומושב הוא אלא להחמיר עליו שהוא עושה משכב ומושב יולדת בזוב תוכיה שאם טבלה וראתה לאחר להקל עליו שאינו מממא באונס ותסברא. שאם טבלה וראתה שהיא טהורה אמרו להם קרי אלא פשיטא בראייה ראשונה וקחני שאפילו טבלה וראתה טמאה תאמרו ביולדת אילימא בראייה שניה היכא הוה בכלל בעל אמרו להם בית שמאי לא אם אמרתם בנדה בנדה שלא טבלה וראתה דם שהיא טמאה מליו שהוא עושה משכב ומושב どんに

בשלמא לרב דאמר מעיך אח^י הוא מ"ה מטמא לה ויבש. פי' לבית הלל פשיטא ולבית שמאי נמי כיון שראיה זו מטמאחה מלספור נקיים נמצא שהיא גורמת טומאה וכרם הנדה הוא שמטמא לח ויבש ולא דמי לרואה בתוך ימי טוהר בלא זוב שאין ראייתה כלום אלא ללוי אמאי מטמא לח ויבש בין לבית שמאי בין לבית הלל, ופריק בשופעת.

אי בשופעת למאי איצטרך וק"ל ולרב גופיה אמאי איצטרך ודאי לבית שמאי ללוי נמי לבית שמאי ואיכא למימר בשלמא לרב טעמיה לבית שמאי קמשמע לן דלא תימא טעמייהו משום דשני מעיינות הן ובהא פליגי קמשמע לן ומודים ואי שני מעיינות הן ביולדת בזוב נמי מטהרו בית שמאי אלא ללוי אמאי איצטרך האי טעמא בתרווייהו מכל מקום שמע מינה דהא לית ליה לאוקמינהו אלא בהך פלוגתא ופריק אפילו הכי איכא למיטעי בה לבית שמאי דסר"א אף על פי שופעות לא תטמא קמשמע לן.

כיון דמפורש בשמעתין דלרב ימי טוהר שרואה בהן אין עולין לה לספירת זיבה, וקיימא לן בנות ישראל החמירו על עצמן שאפילו רואות טיפת דם כחרדל יושבות עליה שבעה נקיים וקיימא לן אי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם אם כן היולדות צריכות שבעה נקיים בתוך ימי טוהר שלהן אלא שימי לידה נמי אם אינה רואה בהן עולין לספירת זיבתה כדלקמן וכן כחב הרמב"ם ז"ל שהיולדת בזמן הזה הרי היא כיולדת בזוב וצריכה שבעה נקיים. ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה לח ויבש עלה רחמנא וב"ה סברי ביומי וטבילה ת"ש בינייהו יומי וטבילה דבית שמאי סברי ביומי בין ב"ש וב"ה אלא לרב מאי בינייהו איכא מעין אחד הוא בשלמא ללוי היינו דאיכא בשופעת אי בשופעת מ"ט דב"ש קסברי ב"ש לח ויבש אמר לך לוי הכא במאי עסקינן אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי מטמא מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש לח ויבש קא ס"ד דפסקה בשלמא לרב דאמר כרוקה וכמימי רגליה וב"ה אומרים מטמא דם היולדת שלא טבלה בית שמאי אומרים ללוי רישא לחומרא וסיפא לקולא מיתיבי שמנים לרב רישא לקולא וסיפא לחומרא ארבעים לאחר ארבעים ומתוך שמנים לאחר

לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי בעיא שצריכה שתשב שבעה ימים נקיים בשלמא הלילות דותה תממא לרבות היולדת בזוב עממא לרבות את בועלה דותה תטמא לרבות ספירה לא תא שמע (ויקרא יב, ב) דותה דשלימו להו יומי אבל יולדת בזוב דבעי וביומי תלה רחמנא הני מילי ביולדת גרידתא על גב דקאמרי בית שמאי מעין אחד הוא בשופעת למאי איצטריך לב"ש איצטריך אף לח ויבש אמר לך הכא נמי בשופעת אי אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי מטמא מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש ס"ר הכא נמי דפסקה בשלמא לרב דאמר

اک عاک

שבעה ימים נקיים

ומחצה בימי מניקותה עולין לה לג' עונות. דיה שעתה תטמא מעת לעת דליכא שהות עיבורה אחת ומחצה בימי עיבורה ואחת מניקותה שתים בימי מניקותה ואחת בימי הפסיקה שתים בימי עיבורה ואחת בימי וימי מניקותה עולים לה לימי עיבורה כיצד ע"ש ימי עיבורה עולים לה לימי מניקותה שתפסוק משהו שיעלו לה לשבעה נקיים שבעה במשהו סגיא הכי קאמר צריכה אלא ללוי דאמר שני מעינות הן למה לי

שעתה אלא לרב דאמר מעין אחד הוא אמאי ללוי דאמר שני מעינות הן משום הכי דיה ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה בשלמא כדי שיעלו לה לשלש עונות ת"ש ושוין במשהו סגי הכי קאמר צריכה שתפסוק משהו שני מעינות הן למה לי הפסק שלש עונות בכי בעי הפסק שלש עונות אלא ללוי דאמר בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום

t6 [LL

קשתה שלשה ימים בתוך י"א יום ושפתה בין לקולא בין לחומרא מתני המקשה נדה בין לקולא בין לחומרא והלכתא כוותיה דרב לחומרא דריש מרימר הלכתא כוותיה דרב אשי אמר הלכתא כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא והלכתא כוותיה דלוי לחומרא רב זוטרא לאתרין ודרש הילכתא כוותיה דרב ערב אשי אמר לן רב שמן מסכרא אקלע מר עולין לה לספירת זיבתה אמר ליה רבינא לא פסקה וקסבר ימי לידתה שאין רואה בהן בזוב עסקינן דשבוע קמא פסקה שבוע בתרא בשופעת והא ספרה קתני הכא ביולדת נקבה לוי אנא דאמרי כתנא דשוין ואיבעית אימא מעינות הן אמאי מטמא לה ויבש אמר לך הכי מטמא לה ויבש אלא ללוי דאמר שני בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום וראתה הלכו ב"ש לשיטתן ובית הלל לשיטתן תא שמע יולדת בזוב שספרה ולא טבלה ליכא מפקידה לפקידה נמי לא גזרו בה רבנן ותטמא מפקידה לפקידה כיון דמעת לעת

סמוך ללידה אין זו יולדת בזוב שופי סמוך וקשתה אין זו יולדת בזוב כללו של דבר קושי וקשתה יום אחד או שקשתה ושפתה וחזרה יום אחד וקשתה שנים או ששפתה שנים וחזרה ושפתה הרי זו יולדת בזוב אבל שפתה שנים ושפתה יום אחד או ששפתה וקשתה קשתה יום אחד ושפתה שנים או שקשתה המקשה בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה כיצד בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה והתניא אינה כלום והקתני המקשה נדה אמר רבא חיישינן שמא תשפה ור' יצחק אמר המקשה נדה היא אמר רב נדה ליומא ושמואל אמר יותר משתי שבתות גמ' אטו כל המקשה חדשה ר' יוסי ור' שמעון אומרים אין קישוי ארבעים וחמשים יום רבי יהודה אומר דיה הדם כמה היא קישויה ר' מאיר אומר אפילו כלילי שבת ויומו ששפתה מן הצער ולא מן רבי אליעזר עבי יהושע אומר לילה ויום מעת לעת וילדה הרי זו יולדת בזוב דברי

ללידה הרי זו יולדת בזוב חנניא בן אחי ר'

כל שחל קישויה להיות בג' שלה וכו'. פירש רש"י ז"ל כל שקשתה אפילו שעה א' בליל כניסת ג' אפילו כל היום כולו בשופי ושעה א' מליל ד' להשלמה מעת לעת וילדה אין זו יולדת בזוב דבעינן שופי כל יום ג' המביא לידי זיבה.

פי' לפי' לאו משום (דכפי) [דבעי] חנניא לילה ויום כלילי שבת ויומו דאם כן היינו דר' יהושע אלא משום דבעי כל יום ג' בשופי ואם קשתה בג' אפילו שפת בד' כלילי שבת ויומו אינה זבה שאין קושי שבג' קובע אותה זבה ובכה'ג לא הוה זבה עד דחזיא ג' אח''כ בשופי דקושי שבשלישי אינו קובע בזיבהולא מצטרף (עד) [עם] יום ד' לקבעה בזיבה והיינו דאמרי לקמן לעולם כדקתני והא קמשמע לן אף ע"ג דאתחיל קושי בג' אם שפתה מעת לעת ממאה לאפוקי מדחניא בן אחי ר' יהושע ואלו לאפוקי מדר' יהושע בהדיא קתני לה אם שפתה מעת לעת ר' יהושע אומר כלילי שבת ויומו. ר"ל אמר קרא תשב יש לך ישיבה אחרת זובה זובה מחמת עצמה ולא מחמת ולד אמר תהיה זבה הרי אונס אמור הא מה אני מקיים אונס כשהוא אומר (ויקרא טו, יט) ואשה כי ולא מחמת ולד אתה אומר ולד או אינו אלא אי הכי נדה נמי נימא זובה זובה מחמת עצמה באונס ולטמויי בולד אין לך אונס גדול מזה אשכחן ואיבעית אימא מאי דעתיך לטהורי השתא מיהא באשה קיימינן ואונס באשה לא אדרבה מטהר אני באונס שכן אונס בזב טהור אחריו ומטמא אני באונס שאין טהרה אחריו ולטמא באונס מטהר אני בולד שיש טהרה ולא מחמת ולד ומה ראית לטהר את הולד הא מה אני מקיים דמה דמה מחמת עצמה כה) ואשה כי יזוב זוב דמה הרי אונס אמור אלא מחמת אונס כשהוא אומר (ויקרא טו, מחמת ולד אתה אומר מחמת ולד או אינו מה"מ דת"ר דמה דמה מחמת עצמה ולא כללו של דבר לאחויי מאי לאחויי דחנניא אפילו כל היום כולו בשופי אין זו יולדת בזוב יהושע אומר כל שחל קישויה בשלישי שלה

אסי עיילוה בחמימי אפקוה מקרירי עיילוה דפרולא דמתבר אסיתא דנחשא חלש רב ביה רקבא א"ל ואנא שילא בר אבינא בוכנא איסי בן מהללאל אסיתא דנחשא דלא שליט בן גור אריה דהוא איסי בן גמליאל דהוא מדליקתא א"ל אנא איסי בן יהודה דהוא איסי אמר לי לא ציית גדייה א"ל ולא מסתפי מר ביה רב א"ל אם איתא דהדר ביה לדידי הוה X''Y CAL TIR IGW'R THE X''Y RTH EF TRTH זיל צנעיה ואי לא ציית גרייה הוא סבר גדייה דרב כי קא נח נפשיה דרב א"ל לרב אסי קמ"ל שילא בר אבינא עבד עובדא כוותיה הוה אמינא כנדתה ולא כזיבתה ואפילו בשופי שבועים כנדתה דמה למה לי אי לאו דמה זו זו קושי בימי זיבה והשתא דכתיב וטמאה כנדתה ולא כזיבתה מכלל דזיבתה מהור ואיזו אמר קרא (ויקרא יב, ה) וטמאה שבועים זו קושי בימי נדה אלא אמר אבוה דשמואל שהיא כזו ואיזו זו זו קושי בימי זיבה ואימא

בקרירי אפקוה מחמימי נח נפשיה דרב אסי

112 41

אול שילא אמר לדביתהו צבית לי ווודתא דלא ליזיל ולימא ליה לרב מילי עילואי

והא דחניא ר' **מרינוס אומר אין לידה סותרת בזיבה,** אפילו ברואה קאמר לפי' שאין דם ראיה זו גורם כלום ואי קסבר נמי דאי אפשר לפתיחת קבר בלא דם ההוא בקושי חזיתיה ואין קושי סותר

צביתה ליה זוודתא נה נפשיה דשילא הזו ש"מ עבדו רבגן פייסא בעי רבא קושי דפרהא אסא מהאי פוריא להאי פוריא אמרי מהו שתסתור בזיבה דבר המטמא סותר

כר' מרינוס וכיון שאין דם הקושי שלפני הלידה ולא שלאחר הלידה ראוי להיות סותר אף הלידה אינה סותרת שאין סחירה אלא בראיה דהויא לה לטומאה זו כנגיעה וכנגעת בטומאתה שאין לה סחירה כלל, ומיהו אם ראתה בלידה אין יומא עולה לדברי הכל אלא שאין זה נקרא סחירה כלל, ומיהו אם ראתה בלידה אין יומא עולה לדברי הכל אלא שאין זה נקרא סחירה כדפיר' רש"י זכרונו לברכה, והכי נמי מפרשינן בפלוגתא דאמוראי והכי נמי מחוקמא למר אינה סוחרת לעולם ואינה נולה לעולם ולמר אינה סוחרת לעונם ועולה כשהימים הם ראוים לעלות כגון שאינה רואה דלכולי עלמא לעלות נקיים בעינן ואפילו בתוך ימי טוהר כדאמרן לעיל, והיינו דאמרן מ"ל נקיים מלידה כלומר נקיים אף מלידה ורבא לא נקיים מדם לומר אעפ"י שאינו גורם

נקיים בעינן ואף בימי טוהר וכדרב. הא דאמר רבא א"א בשלמא עילה היינו דלא מפסקת טומאה. ה"ק א"א בשלמא דינה לעלות בשאינה רואה אפילו ברואה נמי אינה סותרת שאין כאן טומאת ז' מפסקת אלא יומו הוא דלא חזי לעלות דומיא דרואה קרי שסותר יומו ואינו מפסיק כדאמרן בריש פירקן וכ"ש הכא דהאי דם לאו כגורם הוא טומאה כלל ולא מוסיף ביה טומאה דכלום אלא א"א אינו עולה האיכא טומאת ז' ושבועיים דמפסקא, כן נ"ל לפי' שמוע' זו ובתוספת מאריכין בה בענינים הרבה שאינן עולין.

ואיכא למידק אשמעחין דהא בשילהי בא סימן (דף כ"ד) איבעי להו ימי לידחה שאינה רואה בהן מהו שיעלה לה לספירת זיבתה, ואמר רב כהנא ת"ש ומסקנא ש"מ עולין ש"מ, וי"מ דהכא אליבא דר' מרינוס איירינן דאביי דאיק מדקאמר אינה סוחרת מכלל דאינה עולה דה"ל למיתנא רבותא דעולה ורבא אמר אפילו לר' מרינוס עולה והא דאמר רבא מנא אמינא לה מואה ' תטהר לומר דכיון דקרא קא דרישינן אפילו לר' מרינוס אית ליה, וכן הא דתניא מזובה ולא מנגעה מזובה ולא מלידתה קרא קא דייק והיינו דקאמר ליה אביי תני חדא כלומר לר' מרינוס דוקא חדא אבל ברייתא תרחי קתני והא דאמר אביי מנא אמינא לה לומר דכיון דמשכחת תנא דאמר אינה עולה ר' מרינוס היא דהא לרבנן עולה, וזה הפי' שמעתי ולא נתקבל לי.

ועכשיו מצאתי בתוספות בשמו של ר"ש ז"ל שכתבו בתשובותיו ואמר הרב ז"ל תדע דהא בעי לה לקמן בפרק בא סימן איבעי להו וכו', ואין דרך התלמוד לשאול בעיא אחת שתי פעמים ולא מצינו כן בשום מקום תלאוהו באילן גדול, ועדיין אינו מחוור לפי שאם היה אביי מודה לרבנן דעולין לא הוה משוי ליה לר' מרינוס טועה וחולק דליכא למידק מלישנא דידיה הכי כלל כרפרישית, ועוד הא דפרישו בדרבא דאמר מנא אמינא לה דמקרא דייק ולא מצי רבי מרינוס למפלג עלה הא לאו מילתא היא דאי איכא למידק מקרא תיקשי לר' אלעזר דאמר דאינה עולה אלא היינו טעמא דאביי דאיהו סבר לחרוצא לההיא ברייתא דבשלהי בא סימן כדמתרץ לה רב פפא א" שאני החת וכו'

פפא א' שאני התם וכו'.

נמסקנא דעולין ודאי כרבא אתיא דקי"ל כוותיה ולא כדברי הרב ר' יעקב ז"ל שפי' שהלמ"ד ליהה כהכא אלא כפי קבלת הגאונים שהוא לחי במסכת עירובין (דף ט"ו) דאיתותב מיניה התם בגמרא ת"ש מעובדא דרב וההיא דחניא בפרק המפלת אינן עולין לרבא אתיא כר' אליעזר דאמר מסתר נמי סתרא והא דלא מייתינן לכולהו בשמעתין כמה איכא בתלמודא דכוותייהו שדברי תורה עניים במקומן ועשירים במקום אחר ומה שאמרו שלא מצאו בתלמוד בעיא א' בשני מקומות כאן

מצינו.

ועי"ל לו דהחם אמוראי בחראי אחו למיפשט אי כאביי או כרבא והלכה או אין הלכה מיבעיא להו וכן מצינו בפרק המגרש (דף פה ע"ב) דאיבעי להו מי בעיגן ודן או לא עביד בעיא סחם בפלוגתא ברבי יהודה ורבנן [ועוד בעיא בפלוגתא דמחני"] דמחני בפרק המקבל (דף קי"ד) מהו שיסדרו בבעל חוב וכן בפרק חזקת הבתים (דף מ ע"ב(איבעיא להו סחמא מאי קא מיבעי ליה מתרי לישני דרב יוסף דלעיל הי מינייהו הלכה וזו כן ופשטו מברייתא דעולין ואידתי ליה דאביי דסבר לכ"ע בין לרבנן בין לר" אליעזר אין עולין.

רבא אמר אינה סותרת ועולה אמר רבא מנא שתעלה אביי אמר אינה סותרת ואינה עולה אין לידה סותרת בזיבה איבעיא להו מהו סותר ההוא ר"א היא תניא רבי מרינוס אומר קושי סותר בזיבה ואי משכחת תנא דאמר גורם אינו סותר ש"מ אמר אביי נקטינן אין ליה אלא לאו דבר הגורם סותר דבר שאינו במממא שבעה האי מה זובו ממא שבעה מבעי לפיכך סותר יום אחד מאי שבעה אילימא לפיכך סותר שבעה מה גרם לו קריו יום אחד אבוה דרבי אבין מה גרם לו זובו שבעה שאינו גורם סותר לרבנן מאי ת"ש דתני אמרתי ולא לסתירה אלא לר"א תפשוט דדבר אותו ברביעית אין בודקין אותו לקרבן ע"ש בשלישית רבי אליעזר אומר בודקין לאו לסתירה לא לטמויה לההיא טיפה במשא בודקין אותו ברביעית אין בודקין אותו מאי ווינ חיש רבי אליעור אומר אף בשלישית דלא גרים לא סתר אמר ליה לרבי אליעור דאמר אף בשלישי' בודקין אותו ה"נ כיון אותו שלישית אין בודקין אותו ולרבי אליעזר ראייה ראשונה בודקין אותו שניה בודקין אמר ליה לאיי האי נמי גורם הוא דתנן ראה אביי אונס בזיבה יוכיח שאינו גורם וסותר דבר הגורם סותר והאי לאו גורם הוא א"ל והאי נמי מטמא כימי נדה הוא או דילמא

נדתה אין ראוין לזיבה ואין ספירת שבעה לה דתניא כימי נדתה כך ימי לידתה מה ימי נקיים מלידה לא מדם ואמר אביי מנא אמינא בזוב שצריכה שתשב שבעה נקיים מאי לאו את הלילות דותה תטמא לרבות את היולדת עממא לרבות את בועלה דותה תטמא לרבות מנא אמינא לה דחניא (ויקרא יב, ב) דותה בראיות כבימים אימא לא צריכא אמר אביי דלא מטמיא בראיות כבימים אבל זב דמטמא אימא לא צריכא ואי כתב רחמנא בזבה מעום דלא מטמא באונס אבל זבה דמטמיא באונס בזבה וצריכי דאי כתב רחמנא בזב משום נפלא מזוכו ולא מנגעו ואביי חד בזב וחד באי ויקרא ט"ו:י"ג מוכי יטהר הזב מזובו אמו לידה אלא אי אמרת מזובה ולא מנגעה מלידתה איידי דאצטריך ליה לידה תנא נגעה ורבא האי מאי אי אמרת בשלמא מזובה ולא מזוכה ולא מנגעה ולא חתני ולא מלידתה מזובה ולא מלידתה ואביי אמר לך תני הדא אמינא לה דתניא מזובה מזובה ולא מנגעה מומאת זיבה מפסקת ביניהם אמר רבא מנא אפסיק ליה לידה ואביי אמר לך שלא תהא מפסקת טומאה אלא אי אמרת אינה עולה ביניהם אי אמרת בשלמא עולה היינו דלא אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת אמינא לה דתניא (ויקרא טו, כה) ואחר תטהר

86 LLL

מבעיא מזה ומזה דטמאה דפסקי להו חיילות תיובתא דרב חסדא אמר לך רב חסדא לא רב אדא בר אהבה ולטעמיה דרב הצער ולא מן הדם הא מזה ומזה טהורה אמר אפי' בימים הראויין לספירת זבה אמר ששפתה מן הצער ולא מן הדם טעמא דמן יהושע אומר לילה ויום כלילי שבת ויומו באן לחולה כאן לבריאה א"ר לוי אין הולד כל שכן דבעי נפיש חיילות מפי תנן רבי בידוע שהיילותיו של מלך הן ורב חסדא אמר א_{יי}ר חנינא משל למלך שיצא וחיילותיו לפניו חסדא אמר טמאה רבי חנינא אמר טהורה וכו' איבעיא להו שפתה מזה ומזה מהו רב כרחך הקישן הכתוב קשתה שלשה ימים ענין אפשר משאי אפשר ורב פפא אמר על אמי אמר רב ששת רבי אליעזר היא דאמר הכתוב איכא דאמרי אמר רב אחדבוי בר משאי אפשר ורב ששת אמר על כרחך הקישן בר אמי ר' אליעור היא דאמר דנין אפער דנין אפשר משאי אפשר אמר רב אחדבוי רבי אליעזר היא דאמר מסתר נמי סתרה וכי אין ספירת שבעה עולה מהן ורבא הא מני

מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה ורב מקשיא ארבעים מיבעיא אמר רב חסדא ל"ק היא קשויה ר"מ אומר וכו' השתא חמשים מעת לעת טמאה לאפוקי מרבי חנינא כמה לן דאע"ג דמתחיל קישוי בשלישי ושפתה רבי הנינא לא לעולם כדקתני והא קא משמע זו יולדת בזוב ותיובתא דר' הנינא אמר לך ומזה או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת הרי לאו הכי קאמר קשתה שלשה ושפתה מזה לי שלש בתרי בקושי וחד בשופי סגי אלא יולדת בזוב היכי דמי אילימא כדקתני למה עשר יום ושפתה מעת לעת וילדה הרי זו קמ"ל תנן קשתה שלשה ימים בתוך אחד פסלה והא תונבא בעלמא הוא דנקט לה כי היכי דמדם לא פסקה מקושי נמי לא עולה מהן אף ימי לידתה שאין ראוין לזיבה. לגמרי אבל מן הצער ולא מן הדם אימר

राव रात

אניבה אלא ללוי קשיא אמר לך לוי מי קחני יום בשלמא לרב משכחת לה כרב אדא בר כמה הוא קשויה ר"מ אומר ארבעים וחמשים - לישנא אחרינא אמרי א"ר לוי אין הולד אפי' ימים הראויין לספירת סתירת זבה תנן

גדולה מ"ט (ויקרא טו, כה) דמה ימים רבים מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה שהורה בכולן בימי נדה נדה בימי זיבה שהורה אבל קשתה יום אחד בסוף שמיני ושתים בתחלת תשיעי ילדה הרי זו יולדת בזוב בסוף שמיני ואחד בתחלת תשיעי ואפילו ויש בדבר להקל ולהחמיר כיצד קשתה שנים יהודה אומר משום רבי טרפון דיה חדשה בלא דם ר' יהודה אומר דיה וכו' תניא רבי הקבר בלא דם קמ"ל דאפשר לפתיחת הקבר מאי קמ"ל לאפוקי ממ"ד אי אפער לפתיחת של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה ושמונים ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת אין קושי לנפלים ת"ר יש רואה מאה יום עולה בהן אמר להן מאי דעתייכו משום נפלים אמרו לו א"כ יש מקשה כל ימיה ואין זיבה של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה אחר הנדה וחמשים שהולד מטהר ושמונים כיצד שנים בלא עת ושבעה נדה ושנים של אומר יש מקשה ק"נ יום ואין זיבה עולה בהן נדתה נדה בימי זיבתה טהורה תניא היה ר"מ לתרוייהו מי קתני טהורה בכולן קשתה בימי ר"מ אומר אפי" ארבעים וחמשים יום קשיא וכל ימי התם כתיבי תנן כמה הוא קשויה ימים הראויין להיות בהן זבה קטנה מ"ט ימי כעיב אבא שאול משמיה דרב אמר אפילו

יותר מן השופי ורבנן נמי לא צריכי לק"ו אלא למיפרך טעמיה דר"א.

והא ראמר רבא בהא זכנהו ר' אליעזר. טעמייהו קא מפרש דודאי ר' אליעזר אפילו פרכיה לק"ו אינו בדין עד שיטמא ימי טוהר שהחורה טהרחם סתם, ועוד שאין לך טעם להחמיר עליי

> מקשה עשרים וחמשה יום ואין זיבה עולה מכלל דזיבתה טהורה וכמה שבועים ת"ר יש וטמאה שבועים כנדתה כנדתה ולא כזיבתה מאי טעמייהו דרבנן דכתיב (ויקרא יב, ה) אין קושי יותר מב' שבתות אמר שמואל מיעוט ימים שנים רבי יוסי ור"ש אומרים ותהר הנה ותלד בן מיעוט תקופות שנים שנאמר (שמואל א א, כ) ויהי לתקופות הימים למקוטעים יולדת לשבעה יולדת למקוטעים זוטרא אפי' למ"ד יולדת לתשעה אינה יולדת בגימטריא מאתן ושבעים וחד הוו אמר מר ויתן [ה"] לה הריון הריון LLU LI: LIX מאי טעמייהו דחסידים הראשונים דכתיב אימא מרביעי ואילך אמר מר זומרא נשותיהן לידי חלול שבת ברביעי ותו לא מטותיהן אלא ברביעי בשבת שלא יבואו דתניא חסידים הראשונים לא היו משמשין ושלשה הוא דאמר כחסידים הראשונים ושבעים ושנים יום או למאתים ושבעים אלא למאתים ושבעים ואחד יום או למאתים והא אמר שמואל אין אשה מתעברת ויולדת ש"מ קסבר רבי יהודה שיפורא גרים איני אין זו יולדת בזוב אמר רב אדא בר אהבה בתחלת תשיעי ואפילו בסוף תשיעי ילדה

00 I LTG

שכל דמים שהיא רואה טהורין עד שיצא תשב לרבות המקשה בתוך שמונים של נקבה זיבה אבל טמאה טומאת נדה *גמ'* תנו רבנן הדין להיות כנדון ממה היקל עליה מטומאת שנקל בדם הקושי אמר להן דיו לבא מן בקושי מקום שהיקל בדם השופי אינו דין ומה במקום שהחמיר בדם השופי היקל בדם ורבי אליעור מטמא אמרו לו לרבי אליעור דמים שהיא רואה טהורין עד שיצא הולד מתנים של נקבה כל בחלתא נמי הויא ובה מ"ט אין קושי לנפלים תהא יולדת בזוב ובמקום שאין ולד אלא נפל עשרים וששה יום במקום שיש ולד ולא אמר רבא הכי קאמר אי אפשר שתתקשה ולד אמר ליה רבא והא בלא ולד קתני אלא נמי סגי אמר רב ששת אימא במקום שיש ולד ולא תהא יולדת בזוב בלא ולד בתלתא ואי אפשר שתתקשה עשרים וששה יום בלא שלאחר נדה וארבעה עשר שהולד מטהר בהן כיצד שנים בלא עת ושבעה נדה וב'

arrr אחת לכולן מתנ" כל אחד עשר יום בחזקת נדה בימי זיבה טהורה אמר קרא תשב ישיבה מחמת עצמה ולא מחמת ולד אימא בימי נדה (ויקרא יב, ז) וטהרה ממקור דמיה דמיה דמה דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד ה"נ רבא בהא זכינהו ר"א לרבנן לאו אמריתו מטומאת זיבה אבל מטמאה טומאת נדה אמר דיו לבא מן הדין להיות כנדון ממה היקל עליה אמר להם אפילו אתם משיבין כל היום כולו שלאחר הולד אינו דין שנקל בקושי שעמו בולד היקל בקושי שעמו מקום שהיקל בשופי אחר ומה במקום שהחמיר בשופי שלפני מומאת נדה אמרו לו הרי אנו משיבין לך לשון ממה היקל עליה מטומאת זיבה אבל מטמאה אמר להם דיו לבא מן הדין להיות כנדון הולד אינו דין שנקל בקושי שלאחר הולד שלאחר הולד מקום שהיקל בקושי שלפני שהחמיר בשופי שלפני הולד היקל בשופי הולד ור"א מטמא אמרו לו לר"א ומה במקום

रात रेथ

לה וסתה כיון שהוקבע הוסת כראוי בזמן גדה. אלא אפשר לפרש מקבע לא קבעה מיחש מהו דתיחוש לה אם היה לה וסת בין קבוע בין שאינו

ישבה לה ולא בדקה. שגנה נאנסה הזינה ולא בדקה מהורה הגיע שעת וסתה ולא מק**בע לא קבעה.** פרשיי ז'ל התיבעי ג'פ לעקרן, מיחש מהו דניחיש לה אם היתה רנילה ממ"ז למ"ו דהינו ימי זוב מיבעי' למיחש ולא תשמ' ליום ט"ו קודם ראיה שמא תראה ואינו יודע היכי אתינן למיפשט הא מילחא מדשמואל החס לר' פפא נמי ראית עשרין ותרין קמייאתא בימי נדה הוו וראית עשרין זו' דהאידנ' בימי נדה הויא, ולהאי פירושא אמאי לא תיחוש להו בכל זמן שיבא

מהרה ושריא לבעלה ובימי נדה אסורה בד"א – שהן כ"ב לראיתה דהתם בימי נדתה קאי לה חסורי מחסרא והכי קתני כל י"א בחזקת בדקה מכלל דבאשה שיש לה וסת עסקינן נדה הא מדקתני סיפא הגיע שעת וסתה ולא יחזיר עולמית דלמא אתיא לקלקולא בימי טהרה קיימא א"ה אמאי א"ר מאיר יוציא ולא ה"מ בימי נדתה אבל בימי זיבתה בחזקת דאמר אשה שאין לה וסת אסורה לשמש טהורה רב הסדא אמר לא צריכא אלא לר"מ ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בדקה בדיקה אבל בימי נדתה בעיא בדיקה ישבה נדה וה"ק כל י"א בחזקת טהרה ולא בעיא דלכתחלה בעיא בדיקה סיפא אתאן לימי והא מדקתני סיפא ישבה ולא בדקה מכלל אמר רב יהודה לומר שאינה צריכה בדיקה ברי אלו בחזקת טומאה גמ' למאי הלכתא אבל ימי הזב והזבה ושומרת יום כנגד יום זו טהורה מפני שחרדה מסלקת את הדמים במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה הרי ברקה הרי זו טמאה ר"מ אומר אם היתה

יהודה אמר שמואל ל"ש אלא ט"ו לטבילתה כ, זה וזה אסורין ואמרת לן עלה אמר רב זה וזה אסורין לשמש שינתה פעמים ליום להיות רואה יום ט"ו (יום) ושינתה ליום כ" את אמרת ניהלן ואהא אמרת לן היתה למודה יוסף לא שמיע לי הא שמעתתא א"ל אביי קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה אמר רב רב הונא בר הייא אמר שמואל לומר שאינה יום והיולדת כולן מטמאות מעת לעת תיובתא לעת מיתיבי הנדה והובה והשומרת יום כנגד הדמים רבא אמר לומר שאינה מטמאה מעת וסתה ולא בדקה מהורה שחרדה מסלקת את שר"מ אומר אם היתה במחבא והגיע שעת במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה לאו ר"מ כולה ר"מ היא וה"ק אם לא היתה ולא בדקה ממאה הא מדסיפא ר"מ רישא הזידה ולא בדקה מהורה הגיע שעת וסתה וצריכה בדיקה ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה באשה שאין לה וסת אבל יש לה וסת מותרת

בימי י"א והא מילתא מיפשטא בהדיא מדשמואל לפירושיה דרב פפא. ולא תשמש או דילמא כשם שאינה קובעת וסת בתוך י"א כך אינה חוששת לוסת הראשון שלה קבוע בימים הראוים לוסת ואירע לה אותו היום בימי זיבה מהו שתחוש שמא בימים הללו תראה

נדה שכל ראיה שהן רואות הוששין לה בכל זמן שהוא בתוך נדה הן. ז"ל פסק בספרו כר' פפא ואף אנו עליו נסמוך וכ"ש מאחר שכתבנו שאין הנשים יודעת פתחי דחיישא, רב פפא לא מהימן בה דאיהו מדשמואל אמרה והא אידחי, אבל הרב רבי אברהם בר דוד איפשטא ליה לרב הונא לקולא אנן לקול' נקיטו בה ואע"ג דאמר רב פפא בשלהי האשה דלק' כיון דאידחיא לראיה דרב פפא מדשמואל ודאי מיפלג פליג עלי' וכיון דוסחות דרבנן אע"ג דלא ולענין גמר' ודאי מסחברא דלית הלכתא כרב פפא אלא כרב הונא ברי' דר' יהושע ואיהו

102

מסטכנא נאי לא הימא הכי האי תרנגולתא ותרתין קיימא לה בתוך ימי נדותה וה"נ נמי מעשרין וז' מניגן דכי הדרי ואחו עשרין יהושע לרב פפא ממאי דלמא עשרין ותרתין מעשרין וז' מנינן א"ל רב הוגא בריה דרב ותרתין מעשרין ותרתין מנינן נדה ופתחה אלמא דחיישינן לה וקסבר רב פפא עשרין לה בתוך ימי זיבתה וקתני זה וזה אסורין כ"ז דכי הדרי ואתו עשרין ותרתי קיימא לטבילתה שהן כ"ב לראייתה ושינתה ליום נאמר רב יהודה אמר שמואל ל"ש אלא ט"ו ליום ט"ו ושינתה ליום כ" זה וזה אסורין רב פפא נחזי אנן היתה למודה להיות רואה דניחוש לה אישתיק ולא א"ל ולא מידי אמר יהודה מדסקרתא מקבע לא קבעה מיחש מהו אמר רב פפא אמריתא לשמעתא קמיה רב אבל ט"ו לראיתה דבימי זיבתה קאי לא קבעה

דרמיא יומא וכבשה יומא ורמיא יומא וכבשה

रान ध

זאת תורת העולה היא העולה הרי אלו ג' מעוטין פרט לנשחטה בלילה וכו'. פירש לר' יהודה

מחניי 'לצא דופן אין יושבין עליו ימי טומאה וימי טהרה ואין חייבין עליו קרבן מ"ט גמר לידה מבכור. פי' דאי לאו ג"ש כיון שנחרבה יוצא דופן בכלל לידה גבי אדם א"א למעטו מכי יולד ולהכי צריך ג"ש דלידה לידה והא דאמרינן שכן אמו מאמו לא דהיא ג"ש אלא מסחברא לידה לידה דאדם גמר כן משום דדמי מדמי הוא דהכא כחיב אמו והכא כחיב אמו והא

באמרינן לקמן מאמו אמו נפקא לאו דוקא אלא חדא מטעמיה דג"ש נקט :

פרק ה יוצא דופן

נקטה על כרחך כדלקמיה נקטה א"ל רב

פפא אלא הא דאמר ר"ל אשה קובעת לה

וסת בתוך ימי ויבתה ואין אשה קובעת לה

וסת בתוך ימי נדותה ורבי יוחנן אמר אשה

קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה ה"ד לאו כגון

וחמשא בירחא והמשא בירחא וריש ירחא

ובריש ירחא לא חואי נקאמר אשה קובעת

לה וסת בתוך ימי נדותה אלמא מריש ירחא

מנינא א"ל לא הכי א"ר יוחנן כגון דחואי

ריש ירחא וריש ירחא ועשרין וחמשה בירחא

בה וכן כי אתא רבין וכל נחותי ימא אמרוה

הדרה נקטה כדלקמיה נקטה או כדמעיקרא

יומא וכבשה תרי יומי ורמיא חד יומא כי

בדרן עלך בנות כותים

כרב הונא בריה דרב יהושע

ר"ש אומר הרי זה כילוד – כל הנשים אוחז באמה ובולע את התרומה ומטמאין בכל מממאות בבית החיצון שנאמר (ויקרא טו, שהוא אפילו כעין החרדל ובפחות מכן גמ' יט) דם יהיה זובה בבשרה אבל הזב ובעל א"ר מני בר פטיש מאי טעמייהו דרבנן אמר קרי אינן מטמאין עד שתצא טומאתן לחוץ קרא (ויקרא יב, ב) אשה כי תזריע וילדה היה אוכל בתרומה והרגיש שנזדעזעו אבריו זכר עד שתלד במקום שהיא מזרעת ור"יש

כיון דממעט הני אף על פי שפסולן בקדש ומכשר הלן והיוצ' ושארא כדבעינן למימר צריכי מעומא לכל חד וחד אבל לר' שמעון כיון דקרא א' מרבה וקרא א' ממעט הריבוי ריבה הכל והמיעוט מיעט הכל, ול"ק כאן שפיסולו בקדש כאן שאין פיסולו בקדש.

והא דאמרינן הרי אלו [ג"] מיעוטין ולא אמרינן אין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות משום דכיון דכל אחד ממעט את שלו אין כאן מיעוט אחר מיעוט שאין מיעוט אתר מיעוט לרבו" אלא כשהן ממעט" דבר אחד כגון שאמרו (סנהדרין טו, א) עשרה כהנים כתובים בפרשה כהן ולא ישראל ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות אבל כאן כל מיעוט הוא צריך למעט את שלו.

וכיוצא בזו בב"ק (מד, ב) שור שור ז' פעמים להוציא שור האשה ושור היתומין ושור האפוטרופסין וכו' ולא היו מיעוט אתר מיעוט והני חלתא מיעוטי גמי ממעטי הני חלתא פסולי כדפרישית.

אבל במס' הוריות מצאחי בפרק ראשון בירושלמי (ה"א) גבי נפש כי תחמא אחת תחמא בעשותה [תחמא] הרי אלו מיעוטין דמקשי בכל אתר את אמרת מיעוט אחר מיעוט לרבו' וכאן את אמרת מיעוט אחר מיעוט למעט א"ר מתניא שניה היא דכחיב מיעוט אחר מיעוט לאחר מיעוטי ולדעת זו ההיא דאמרי' בסנהדרין כהן ולא ישראל מפני שכולן צריכין לכתב לומר דעשרה בעינן ד) אבל בשאר דוכחי ג' מיעוטין או יותר נדרשין הן כולן למיעוט כמשמען ולא נאמרה מדה זו בתורה אלא בשני מיעוטן מיעוט אחר מיעוט.

מ"מ כל הנך פסולי דמכשיר ר' שמעון מודה בהו ר' יהודה וטעמא מפרש במסכח זבחים (דף פ"ד) מפני מה אמרו לן בדם כשר שהרי לן כשר באימורין לן באימורין כשר שהרי לן כשר בבשר, יוצא הואיל וכשר בבמה, ממא הואיל ואשתרי לגבי צבור, ונשחט חוץ לזמנו הואיל ומרצה לפיגול, חוץ למקומו הואיל ואחקו' לחוץ לזמנו ושקבלו פסולין וזרקו את דמו בהנך פסולין דחזו לעבוד' צבור וכי דנין דבר שלא בהכשרו מדבר שהוא בהכשרו תנא אזאת חורת העולה ריבה קא סמיך הדין גמרא דהתם (ובתכפה) [וכחבנה] מפני שהיא (תמה) [סתומה] ויש לדקדק בה דא"כ נשחטה בלילה נמי כשרה שהרי כשר בבמת יחיד כדאי' בזבחים (דף ק"כ), איכא למימר אתיא כמ"ד התם שחיטת לילה פסולה בבמת יחיד.

אלא הא קשיא יצא דמה חוץ לקלעים נימא דכשר שהרי כשר בבמה שאין יוצא בבמה לא בבשר ולא בדם וכן חוץ למקומו נמי דקאמר הואיל ואחקוש לחוץ לזמנו לימא הואיל וכשר בבמה, ועוד דקאמר ושקבלו פסולין וזרקו את דמו בהנך פסולין דחזו לעבודת צבור אפילו זר גמור נמי יהא כשר שהרי כשר בבמת יחיד.

ואיכא למימר נשחטה בלילה ויוצא דמה ליכא לאכשורי (בשרן) דאי הכי מיעוטין מאי אהנו לי ומסחבר' ליה לאוקמי בהני דבתא פשיטא ליה דליכא למילף מינה שזה ודאי דבר שעקר הכשרו כן הוא ולית להו הכשר בכשרין טפי מפסולין לעולם ודקאמרת חוץ למקומו הואיל ואתקוש משום בהי דבות להו להושב בתוני בתוני להי אבתר ליה אבתר בה"ל

דכל היכא דמשכח הואיל בפנים לא מייתי ליה מבמה, כנ"ל. ובתוספות מאריכין בע"א, וניתנין למעלה שנתנן למטה וכן בחוץ ובפנים ופסח וחטאת כולהו כיון דבפנים נמי אשכחן בהו הכשרא לא צריכא ליה למימר' דודאי לא ירדו.

t0t LLL

שלאחר מלאת כאחת ת"ל ואת ורבנן אע"ג יכול חביא על לידה שלפני מלאח ועל לידה ו, ב) זאח חורת העולה היא העולה הרי אלו ויולדת דאכלה חלב בחד קרבן תסגי לה אלא - דמסייע ליה לר' יוחנן ר' יהודה אומר (ויקרא לידה ועל זיבה כאחת אלא יולדת דאכלה דם - רב חייא בריה דרב הוגא משמיה דרבא תניא לובן אחד על ולדות הרבה יכול תביא על יב, ז) זאת תורת היולדת מלמד שמביאה ליה מדתני תנא קמיה דרב ששת (ויקרא ובן ולחייב על כל בת ובת ורבי שמעון נפקא מ"מ ורבון האי מבעי ליה לחייב על כל בן צעני בר ליואי לבן לבן מכל מקום לבת לבת למ"ל ורבי שמעון נפקא ליה מדתני בר ליואי ודאי נקבה ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס דסלקא דעתך אמינא זכר ונקבה כתיב זכר האי מבעי ליה לרבות טומטום ואנדרוגינוס ר"ל אמר קרא חלד לרבות יוצא דופן ורבנן אמו טמאה לידה ור"ש מאי טעמיה אמר ההיא דאפילו לא ילדה אלא כעין שהזריעה

והנותר ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו

ושיצא דמה חוץ לקלעים והלן והיוצא והטמא

מנין לרבות שנשחטה בלילה ושנשפך דמה

שמעון אומר עולה אין לי אלא עולה כשרה

דמה חוץ לקלעים שאם עלתה תרד רבי

פרט לנשחטה בלילה ושנשפך דמה ושיצא

לשמן מנין ת"ל (ויקרא ו, ב) זאת תורת שנתנן בחוץ והפסח והחטאת ששחטן שלא והנתנין בחוץ שנתנן בפנים והנתנין בפנים שנתנן למטה והנתנין למטה שנתנן למעלה ושקבלו פסולין וזרקו את דמן והנתנין למעלה

שכן פשוט זכר קדוש במתנה הנך נפישן אמר

נותר וטמא אדרבה מאדם הוה ליה למילף

הוה ליה למילף שכן אם בהמת קדשים פגול

LIL LAILL WCI GWIU AGWIU XXX AECIT

ליה למילף שכן אמו מאמו אדרבה מאדם הוה

דופן אף כאן יוצא דופן מסתברא מבכור הוה

רחם ולגמר לידה לידה מאדם מה התם יוצא

לידה מבכור מה התם פטר רחם אף כאן פטר

בקרשים שאינו קרוש מאי טעמא גמר לידה

סגי לה קמ"ל א"ר יוחנן ומודה רבי שמעון

יהודה וחזקיה בני ר' חייא אימר בחד קרבן

עיבורי (דחד הוי נפל) אבל בחד עבורא כגון

דכתיב זאת איצטריך לבן או לבת סד"א בתרי

era n vien tier

ג' מיעוטין

העולה ריבה תורה אחת לכל העולין שאם

והנרבע והמוקצה והנעבד ואתנן והמחיר ראית לרבות את אלו ולהוציא את אלו עלו לא ירדו יכול שאני מרבה את הרובע והכלאים והטרפה ויוצא דופן ת"ל זאת ומה

אם קד

והא דאמרינן **ואזדא ר' יוחנן לטעמיה שאמר משום רשב"י וכו'.** אף ע"ג דר"י להא משום ברובע והנרבע מן הבקר להוציא את הנעבד משמע והנעבד והכלאים הני מהכא נפקא מהתם מסטכרא מרקתני הרובע והנרבע והמוקצה אמרת דבכור מפטר רחם נפקא הכי נמי ולדות קדשים בהוייתן הן קדושים אלא אי וחד לבהמת קדשים דאוליד דרך דופן וקסבר חד לבהמת חולין דאוליד דרך דופן ואקדשה בשלמא דקדשים היינו דאצריכי תרי קראי בקדעים מאמו אמו נפקא האי מאי אי אמרת דבכור בכור מפטר רחם נפקא אלא מאי אמר רב הונא בריה דרב נתן לא יוצא דופן יוצא דופן דלא מאי לאו יוצא דופן דקדשים את אלו שלא היה פסולן בקדש קתני מיהת את אלו שהיה פסולן בקדש ומוציא אני אחר שריבה הכתוב ומיעט אמרת מרבה אני

אלא אמר רב יוסף כגון שיצא נפקא (ויקרא א, ב) מן הבהמה להוציא יוסף חדא דהיינו רישא ועוד משם מקום ולד לטעמיה ורבנן לטעמייהו מתקיף לה רב דרך דופן ודם דרך רחם ואזדא ר' שמעון במאי פליגי אמר רבינא כגון שיצא ולד שמעון לטעמיה ורבנן לטעמייהו אלא סיפא ממא ורבי שמעון מטהר בשלמא רישא רבי אומר אין זו יולדת בזוב ודם היוצא משם דרך דופן הרי זו יולדת בזוב ורבי שמעון קראי ת"ר המקשה שלשה ימים ויצא ולד וחד לבהמת קדשים הכא נמי איצטריך תרי אלא אצטריכו תרי קראי חד לבהמת חולין או עו שור פרט לכלאים או עו פרט לנדמה מצעם נפלא (ויקרא כב, כז) שור או כשב להוציא את הנוגח ותו כלאים מהכא נפקא ען הצאן להוציא את המוקצה ומן הצאן

הוא דטמאים אלא לר"ש קשיא. ומהדרינן בטבלה לשמושה. כשהיא חוזרת ופולטת עשאה הכתוב כרואה מדכתיב יהיה וההוא גלי אורחצו במים דמשום פליטה פליטתה שאלו מפני שמוש` טהורה היא דהא מגע הוא ואותו מקום בית הסתרים הוא למגע אבל שמשה ונטמאת אפילו בפנים, ואלו לרבנן י"ל שלא הצריכה התורה טבילת משמשת אלא מפני הא דאקשיי לר' שמעון **פולטת תיפוק לי' דהא שמשה.** ה"ק למה לי טומאה פולטת בחוץ הא מאשה ומר לא גמר.

קאמרינן הכי לימא דאין אשה טמאה קרא מפורש הוא ובאי דם עצמו טמא פליגי מר גמר לדם רשב"י נמי אמרה ור"ל נמי לר"ש הוא מודה דאשה טהורה היא משום דנסיב ליה קרא מפורש

ואקשינן למימרא דמשמשת בטומאת ערב סגי לה ולהכי טבלה והאמרת רבא וכו". ואנ"ג

901 LLL

חדא אימא מעלמא אחיא כל הנשים מטמאין לשיא כאן במשמשת כאן בפולטת פולטת ועו לא אלא לטומאת ערב ודווקא תרתי אבל לטומאת שבעה חמשה דמים טמאין באשה כשתי טיפי מרגליות טמאה למאי אילימא לטומאת ערב אמר רבי יוחנן מקור שהזיע שבעה דם אמר רחמנא ולא חתיכה אלא נטומעL ועינגי ארותך למאי אילימא לטומאת ממאה שנאמר (יחוקאל טו, לו) יען השפר רבי יהודה נשיאה מקור שנעקר ונפל לארץ מדוה דרך ערותה אמר ריש לקיש משום הערה מלמד שאין אשה טמאה עד שיצא את אשה דוה וגלה את ערותה את מקורה שנאמר (ויקרא כ, יח) ואיש אשר ישכב שאין אשה ממאה עד שיצא מדוה דרך ערותה דאמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יוחי מנין בדם מטהר באשה ואזרא ר' יוחנן לטעמיה באשה ור' יוחנן אמר אף לדברי המטמא בדם מטמא באשה לדברי המטהר בדם מטהר מצור מקומו טהור אמר ר"ל לדברי המטמא למיפלגי מר סבר מקור מקומו טמא ומ"ס ולד ודם דרך דופן ודמלור מלומו ממא

אינה מטמאה אלא שגזרת הכתוב הוא לא בית הסתרים היא וטומאת בית הסתרים נאטר למטה או איש אלא מפני שטומאת ללמדנו אם לענין נוגע בשכבת זרע הרי כבר עד הערב אמר ר' שמעון וכי מה בא זה והתניא (ויקרא טו, יה) ורחצו במים וטמאו מומאתה לחוץ וסבר רבי שמעון דיה כבועלה טומאה לחוץ אף היא אינה מטמאה עד שחצא דיה כבועלה מה בועלה אינו מטמא עד שתצא פולטת ש"ו מנין ת"ל יהיה ור' שמעון אומר ואין לי אלא נדה זבה מנין ת"ל זובה בבשרה רבנן בבשרה מלמד שמטמאה בפנים כבחוץ דישה אמר רב יהודה מקום שהשמש דש תנו כלפנים במתניתא תנא מקום דישה מאי מקום רבי זכאי עד בין השינים בין השינים עצמן בין השינים כלפנים או כלחוץ ת"ש דתני אמר רבי יוחנן עד בין השינים איבעיא להו יוחנן אותו מקום גלוי הוא אצל שרץ אלא לקיש כל שתינוקת יושבת ונראת א^{יי}ל רבי בבית החיצון הי ניהו בית החיצון אמר ריש

במטה כלומר וטהורה לשמושה ואח"כ פלטה טומאת' לבית החיצון ולא יצא לחוץ שלא הלכה לחוץ והך קושיא לרבנן נמי היא אלא כיון דאיירי בדר"ש מפרש ואזיל בהדי' ומהדרי' בשהטבילוה דרבא משום פליטה קאמר ואפשר לך לומר שבזה בא ר"יש ללמד שאינה טמאה עד שחצא טומאחה

א"א הוא. דוראי שדתיה לכוליה ודרבא בשלא הלכה הוא דקאמר והתם לא הוה צריך למימר חיישינן אלא נשחיי' מיבעי ליה אלא ודאי מדלא קאמר הכי ש"מ דכל היכא דאזלא בכרעא מוחרת בתרומה ואקשינן **מכלל וכו'.** וכי תימא דילמא אשתייר ומספיק^י אסרינן לה בטומא^י אי הכי חיישינן שמא ולא נתהפכי.

תיפוק ליה דהא שמשה בשטבלה לשמושה הכא במאי עסקינן שהטבילוה במטה מכלל למימרא דמשמשת בטומאת ערב סגי לה והא דכי קאמר רבא דאזלה איהי בכרעה וטבלה

אמר רבא משמשת כל שלשה ימים אסורה - דילמא בהדי דקאזלה שדיתא

לאכול בתרומה שאי אפשר לה שלא תפלוט

11.

て なれ

וכי תימא דילמא אשתייר אי הכי חיישינו. שמא נשתייר מבעי ליה, אלא לרבא נמי הא ד**בעא מיניה רב שמואל בר ביזוא מאביי.** פולטת ש"ז אי רואה הויא או נוגעת. ואסיקנא דלרבנן רואה הויא לכל מילי ואפילו לר"ש נמי לסתור ולטמא במה שהוא רואה הויא משמע לי דפשטין ודאי דלא כרב הונא דאמר בפ' המפלת דאפילו בעל קרי לא סתר אלא משום דא"א לו משום צחצוחי זיבה דמדבעי חתימת פי האמה אלמא נוגע הוי וכ"ש בפולטת דלא מגופ^י הויא ואינה מטמאה אלא בחוץ דאית לן למימר למימר נוגעת הויא ולא סתרה דהא אין בפליטה דאשה צחצוחי דם כלל.

וא"ה אי הכי קשיא לאביי היכי פשיטא לר"ש לסתור ולטמא במשהו הויא דהא שמעינן ליה לר"ש דס"ל כר' נחן דאמר זב צריך חתימת פי האמה ואיתקוש ב"ק לזב וצריך נמי חתימת פי האמה כדאיתא בפ' אלו דברים. וי"ל קסבר אביי דבעל קרי אע"פ דצריך חתימת פי האמה רואה הוי ושעורא בעלמא הוא דאצרכיה רחמנא דומיא דזב וכדפרישית בפ' המפלת. ומיהו גבי אשה דליכא למימר תחימת פי הרחם דשיעורא אחרינא הויא במשהו כרוא' דם בזיבה ולא אמרינן בהא דייה כבעלה משום דלא אפשר.

וי"מ דבמשהו דקאמרינן כעדשה דשרץ קאמרינן מ"מ מסקי השתא דרואה הויא. ויש מחכמי הצרפתים ז"ל שחדשו בה ואמרו כיון שהיא רואה וסותרת יומה בזמן הזה שכל הנשים ספק זבות משוינן להו אשה ששמשה בלילי שבת וראתה בשב' ופסקה טהרה בו ביום או למחרתו אינ' מתחלת ספירתה עד יום ד' בשבת שהוא ג' ימים לאחר שמושה מ"ט דכל ג' ימים

למחרתו אינ' מתחלת ספירתה עד יום ד' בשבת שהוא ג' ימים לאחר שמושה מ"ט דכל ג' ימים פולטת היא וסותר' וקי"ל נמי דשש עונות שלימות מטמאה בפולטת והלכה למעשה הורו והנהיגו הדור בחומרא זו אלא שמתירין בכבוד הבית יפה.

ויש לדקדק אחר דבריהם שאפילו הדבר כן שהפולטת סותרת לבעלה אין לחוש כן במהלכ' שכבר נתפרשה לנו שאם הלכה מותרת בתרומה לערב ואין חוששין שמא נשתייר אבל אם האשה הרגישה בעצמה שפלטה בשני שלה או בג' או בעומדת על מטתה ומתהפכת בכאן יש מקום להורא'

והרב ר' אברהם בר דוד ז"ל נשאל בהוראה זו ואמר שלא אמרו פולטת סותרת אלא בענין תרומה וקדשים ולענין טהרות אבל לבעלה אינה סותר' שהרי אמרו דבר הגורם סותר דבר שאינו גורם אינו סותר. וכדתניא מה גורם לו זובו ז' לפיכך סותר ז' מה גרם לו קריו יום א' לפיכך סותר יום א' ואפילו קושי אינו סותר בזיבה מפני שאינו גורם עכשיו כל שכן פולטת שאינה גורמת מומאה לבעלה שאינה סותרת לעולם ועולה. ומצאתי בתוס' שהוזכרה ביניהם סברא זו ודחוה

בשתי ירים ולא קבלו אותה כלל. הרב ז"ל הביא ראיה לדבריו מדחניא ד"ש אומר ואחר תטהר אחר מעשה תטהר אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תבא לידי הספק דאלמא אי לאו חששה דראיה משמשת והולכת

ואמאי והא יש לחוש לפולטת שסותרת. ווו אינה ראיה, די"ל התורה לא חששה לפולטת שאפשר לה שלא להתהפך, וכן זו שהקשו בפ' המפלת בעשרין וחד תשמש לרוחא דמילתא מתרצי משום דמשמע דאסר לה לשמש בכל ענין ואע"פ שלא תתהפך כל היום וכ"ש למאן דסבר נוגעת הויא דצרכינין לאוקומא כר' שמעון

שהטבילוה במטה ולא קשיא כאן במתהפכת והכי קאמר כי כתב רחמנא ורחצו במים כאן בשאינה מתהפכת ורבא אקרא קאי וטמאו עד הערב בשאינה מתהפכת אבל

וחכמים אף לזה חששו ואסרוה לשמש, א"נ תמהר לתרומה וקדשים ואסרו חכמים לעשות כן שמא תבא לספק ראיה. והכי תניא בהדיא בספרי אחר מעש^י תטהר כיון שטבלה טהורה להתעסק

בטהרו' אבל אמרו הכמים וכו'. אלא מהא דאמרינן בשלהי בא סימן יום א' טמא ויום א' טהור משמשות שמיני ולילו וד' לילות מתוך י"ה ימים והא הכא דמשמשת ליל ט' והתשיעי טמא וסופרת עשירי ואין הוששין לה ג' ימים משום פליטה. גם זו אינה ראיה למה שכתבנו דמהלכת אינה הוששת לשייר. א"נ

במקנחת ומכברת את הבית.

במקנחת ומכברת את הבית.

ובודאי שדברי הרב ר' אברהם ז"ל מכריען בטעמן שכל שאינו גורם אינו סותר ולא מצינו
לובן באשה לבעלה. אלא שיש לבעל דין לחלוק ולומר שלא נתנה דבריה לשעורן וכיון דסתרה
לטהרת סותרת לבעלה דנקיים מכל ראיה דטומאה בעינן וקראי נמי דייקי דכתיב ואתר תטהר
וביום השמיני תקח לה וכו'. ולפי מדה זו יש שטהורה בשביעי לביתה ובח' (עראי) [היא] סופרת
ורברי הרמב"ם ז"ל מטין כן שהפולטת סותרת יומא לכל דבר אבל רבינו הגדול והגאונים ז"ל לא

תששו לכחוב הדבר ובעל נפש יחוש לעצמו. יולדת שירדה לשבול מטומאה לשהרה ונעקר ממנה דם. פי' רש"י ז"ל לבית החיצון. וק"ל דא"כ היכי אקשי אמאי טומאה בלועה היא דהא אמר רבא לקמן דטומאת בית הסתרים הוה ומטמא במשא שהרי דם נדה מטמא במגע ובמשא.

ואיכא לפרושי דנעקר לאו לבית החיצון משמע אלא רגישה בעלמא שנעקר מן המקור אע"פ שהוא בין השניים ולפנים טמאה ולכך אקשינן טומאה בלועה הוא דע"כ לא אמר רבא בית הסתרים

הוי אלא בבית החיצון דהיינו בין השינים לר' יוחנן אבל לפנים בלוע הוי. וא"ת כי מוקמינן לדר' זירא בשיצא לחוץ נמי אמאי קשיא לן אלא יולדת אי בימי נדה נדה אי בימי זיבה זיבה נתריץ נמי ברייתא כגון שנעקר דם לבית החיצון ומטמ' התם במשא.

לאשמועינון דמעכשיו נמי היא ממאה בבית החיצון כמו שיצא הוה ליה למיתני עקירה ממקומו לאשמועינון דמעכשיו נמי היא טמאה בבית החיצון כמו שיצא הוה ליה למיתני עקירה ממקומו טומאה בבית החיצון ולא קתני ברייתא הכי אלא אי ברייתא כדר' זירא משמע מינה דלא הויא עקירה דלא להני לה טבילה עד דהוי במקום טומאה דהיינו בבית החיצון. אי נמי ניחא לן לתרוצה אליבא דכ"ע דלא תיקשי לן הניחא לרבא אלא לאביי מאי איכא למימר. ומיהו כי מתרצינן מעיקרא ברייתא דקתני כולן מטמאו' בפני' כבחוץ כי הא דר' זירא מצינן למידק עלה והא דומיא דנדה וובה קתני והתם בבית החיצון והכא אפילו בפנים אלא אעיקר מילתא דייקינן למיקם אפירושה א"נ דהוה ליה למימר מידי איריא לטמויי בפנים כבחוץ הן שוין. אבל בשיעור מקומן הא כדאיתא

והא כראיתא. רי"מ פירכא אליבא דאביי ופירוקה נמי לאביי דאמרינן עשאוה כנבלת עוף טהור שמטמאה בגדים בבית הבליעה ומדמי לה אלמא התם נמי טומא' בלועה הוי דאי התם בית הסתרים הוי מאי דומיא הכא בבית הסתרים ודאי מטמיא במשא ובטומא' בלועה לא מטמיא כלל דלא דמיא נמי

לשון שלי הראשון מחוור ממנו לפי שנבלח עוף טהור מטמא בכל מקום מבית הבליעה ואפילו ולשון שלי הראשון מחוור ממנו לפי שנבלח עוף טהור מטמא בכל מקום מבית הבליעה ואפילו פנים דהוי טומאה בלועה וכי פליגי לקמי בתחלת בית הבליעה דלאביי ליכא מקום דתטמא בית הבליעה בנבלת בהמה במשא ועוף במגע ולרבא [איכא] היכא נמי דמטמא עוף בבית הבליעה מטמאה נמי בהמה משום משא הא לעוף אין לך מקום בושט ואפילו בלועה דלא ליטמיה ביה דלא יאכל לטמאה אמר רחמני כל דאכיל מטמא וברייתא דמסתייע אביי מיני משום דמשמע דלעולם

אין לבהמה טומאה בבית הבליעה ולא משמע להו לדחוקה בסוף הבליעה בלחוד דכתים בה ולא באחרת.

עשאוה כנבלה עוף טהור. ויש לפרש דה"ק הכמים גזרו על טומאה זו מפני שדרכה לצאת אמר ליה שפיר אמרי לך עד כאן לא קאמר לקמיה דאביי א"ל כולכו ברוקא חדא תפיתו לקמיה דרב יוסף א"ל רואה הויא הדר אתא בויא אתא שייליה לרבא א"ל רואה הויא אתא דחמירי ולא אחמיר בהו רחמנא א"ל רואה גמרינן מסיני דחדוש הוא דהא זבין ומצורעים אבעלי קריין בסיני רואה הויא או דילמא לא מתניתא והכי קמיבעיא ליה מדאחמיר רחמנא לא שנא איכא דאמרי לעולם לא שמיע ליה ולטמא בכל שהוא רואה הויא או דילמא הני מילי לטמויי בפנים כבחוץ אבל לסתור שהוא מאי כי קאמר רבי שמעון דיה כבועלה ליה כי קמיבעיא ליה לסתור ולטמא בכל דר"ש ולטמא בפנים כבחוץ לא קמיבעיא עא למיבעיא ליה כי קא מיבעיא ליה אליבא לעולם שמיע ליה מחניחין ואליבא דרבנן לא שמיע ליה מחניחין מסחברא נוגעה הויא לרבנן רואה הויא ולר' שמעון נוגעת הויא ואי כבחוץ מה נפשך אי שמיע ליה מתניתין מינה לסתור ולטמא במשהו ולטמא בפנים שכבת זרע רואה הויא או נוגעת הויא נפקא מיניה רב שמואל בר ביסנא מאביי פולטת בתרומה שאי אפשר לה שלא תפלוט **ロスと** במתהפכת כל שלשה ימים אסורה לאכול

בלועה מטמאה בדאורייתא לא הוו גוזרין בהו שמטמא.

ועשאו` כנבל` עוף טהור ולמיסמך גזירה דרבנן אכעין דאורייתא קאמר שאלמלא שמצינו טומאה

אושעיא דאמר רב אושעיא גזרה שמא יוציא כגון שהוציא ולד ראשו חוץ לפרוזדור וכדרב לידה יבשתא מאי מטמא בפנים כבחוץ איכא זיבה זיבה הכא במאי עסקינן בלידה יבשתא איפריק אלא יולדת אי בימי נדה נדה אי בימי דאיכא גואי חהני נמי להאי קמ"ל שמעתין למימרא מהו דתימא מגו דמהני טבילה לדם הכא נמי כשיצא לחוץ אי יצא לחוץ מאי מומאה בחוץ הכא כי נפיק לבראי ליטמי בגדים בבית הבליעה מי דמי התם אין לה א"ל עשאוה כנבלה עוף טהור שמטמאה וכרכיש לי ברישיה בי מדרשא אול שייליה א"ל זיל שייליה לרבי אבין דאסברית ניהליה זירא בירידה אמאי טמאה טומאה בלועה היא ממאה בעלייה טהורה א"ל רבי ירמיה לר" מטומאה לטהרה ונעקר ממנה דם בירידה הייא בר אשי אמר רב יולדת שירדה לטבול מטומאה לטהרה וכי הא דאמר רבי זירא א"ר בימי זיבה זיבה לא צריכא שירדה לטבול כולהו לחיי אלא יולדת אי בימי נדה נדה אי והיולדת כולן מטמאות בפנים כבחוץ בשלמא ת"ר הנדה והזבה והשומרת יום כנגד יום אבל לסתור ולטמא בכל שהוא רואה הויא ר"ש דיה כבועלה אלא לטמא בפנים כבחוץ איבעיא להו מקום נבלת עוף טהור בלוע הוי היא אינה מטמאה אלא שגזרח הכחוב היא בקומטו והכניסו לאויר החנור טמא פשיטא אפילו אם חמצי לומר טומאת בית הסתרים - דבמגע לא מטמא במשא מיהא מטמא שרץ ועוד קאמר חדא דטומאה בלועה היא ועוד מטמאה אלא שגורת הכתוב היא ואביי הדא בית הסתרים היא וטומאת בית הסתרים לא - טהור נבלה בקומטו טמא שרץ בקומטו טהור מנא אמינא לה דתניא אלא מפני שטומאת הוי רבא אמר בית הסתרים הוי אמר רבא מטמיא במשא מיהא מטמיא אביי אמר בלוע מה חלמוד לומר ויקרא יא והאוכל ליחן ואי אמרת בית הסתרים הוי נהי דבמגע לא – בפנים אמר קרא בה בה ולא באחרת אם כן אמרת בלוע הוי טומאה בלועה לא מטמאה. לה טומאה בחוץ אינו דין שיש לה טומאה לה חבירתה כזית נבלה באותו מקום אי הסתרים הוי למאי נפקא מינה כגון שתחבה להו אותו מקום של אשה בלוע הוי או בית בזמנה אין מחללין עליה את השבת איבעיא הוא והוי מילה שלא בזמנה וכל מילה שלא אמר ליה האי הוציא ראשו חוץ לפרוזדור אפניא דמעלי שבתא ולא אתיליד עד שבתא דעוברא היכי הוה אמר ליה שמעית ולד דצויץ אול בתריה אמר ליה אימא לי איזי גופא בעינא נברא לא ידע דשרי לממהל בשבתא אמר ליה שפיר דמי בתר דנפק אמר רבא ס"ד לקמיה דרבא אמר ליה מהו לממהל בשבתא - שתחב לו חבירו כזית נבלה לתוך פיו אי הולד ראשו הוץ לפרוזדור וכי ההוא דאתא

לאו בר מגע הוא נבלה בקומטו טמא נהי שרץ בנגיעה הוא דמטמא ובית הסתרים אף נוגע ונושא בכזית אמר רבא שרץ בקומטו שיעור לנוגע ולנושא כאוכל מה אוכל בכזית לה טומאה בחוץ יש לה טומאה בפנים זו שיש מנבלת עוף טהור ומה נבלת עוף טהור שאין יצתה זו שטמאה קודם שיאכלנה ותיתי בק"ו לטמאה בה מי שאין לה טומאה אלא אכילתה ע"ל (ויקרא כב, ה) נבלה וטרפה לא יאכל נבלת בהמה מטמאה בגדים אבית הבליעה אמר אביי מנא אמינא לה דתניא יכול תהא אמר בלוע הוי ורבא אמר בית הסתרים הוי דבמגע לא מטמא במשא מיהא מטמא אביי (אלא אי) אמרת בית הסתרים הוי נהי נמי אמרת בלוע הוי טומאה בלועה לא מטמיא או בית הסתרים הוי למאי נפקא מינה כגון

מהו דתימא תוכו אמר רחמנא

אמר שמואל כל שכבת זרע שאין כל גופו כל אחמומי והדר אחמומי בשעתא לא שכיח שאצבע בעין מדמעת וחוזרת ומדמעת ורבא למה זה דומה לנותן אצבע בעין שכל זמן לאוסופי ורבא לאוסופי לא חייש והתוא רכה כיון דעקר עקר ואביי חייש דילמא אתי במטלית עבה רבא אמר אפילו תימא במטלית ומשתין כאילו מביא מבול לעולם אמר אביי וכו' אוחז והתניא ר"א אומר כל האוחז באמה ממנו שכבת זרע היה אוכל בתרומה והרגיש קרי דכתיב (ויקרא טו, טו) ואיש כי תצא יהיה זב מבשרו עד שיצא זובו מבשרו בעל אינן מטמאין וכו' זב דכתיב (ויקרא טו, ב) כי מאבראי אף הכא מאבראי אבל הזב ובעל קרי נגיעה למימרא דהיסט ונגיעה כידיו מה התם בכל התורה כולה ואפקיה רחמנא בלשון זהו הסיטו של זב שלא מצינו לו טומאה וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא שמף במים ממא מאי טעמא דאמר קרא (ויקרא טו, יא) קנה בקומטו של טהור והסיט בו את הזב בקומטו של זב והסיט בו את הטהור טהור ולא עוך תוכו קמ"ל אמר ר"ל קנה

דילמא לא שנא תיקו בעי רבא זבה שנעקרו לחומרא אבל הכא דלקולא לא אמרינן או אם עמגי לומר בתר עקירה אזלינן הני מילי רבא עובד כוכבים שהרהר וירד ומבל מהו יהיה טהור מקרה אפילו קרי בעולם בעי (דברים כג, יא) כי יהיה בך איש אשר לא בוא דלא מורעא הא טמויי מטמיא שנאמר זרע שאינו יורה כחץ אינה מזרעת אזרועי אחרינא אמרי לה אמר שמואל כל שכבת ממא שאני התם דרובה בהרגשה נפק לישנא קרי שטבל ולא הטיל מים לכשיטיל מים בהרגשה ויצתה שלא בהרגשה מהו ת"ש בעל לשמואל מיבעיא ליה לרבא דבעי רבא נעקרה ויצאה שלא בהרגשה מילתא דפשיטא ליה להאי לישנא איכא בינייהו נעקרה בהרגשה כחץ אינה מטמאה מאי איכא בין האי לישנא אמר שמואל כל שכבת זרע שאינו יורה אפשר לשמש בלא הרגשה לישנא אחרינא תרגמא רב הונא במשמש מטתו בחלומו דאי מהרהר בלילה ועמד ומצא בשרו חם טמא אמר רחמנא בראויה להזריע מיתיבי היה מרגיש בה אינה מטמאה מ"ט שכבת זרע

הא דאמרינן **את"ל בתר עקירה אזלינן להומרא.** ק"ל אמאי לא פשטה להא מילתא מהא דאמרן ונעקר ממנה דם בירידה טמאה בשלמא בעייא דרבא ל"ק דאיהו לא משום ספיקא דבחר עקירה אזלינן בלחוד מספקא ליה אלא משום דשמואל דכיון דאינו יורה כחץ בשעת טומאתו אינו מטמא אבל הא דאמרינן גבי ירד וטבל את"ל בתר עקירה אזלינן קשיא.

ואיכא למימר משום דכיון שטבל בנחיים א"א שלא בטלה הרגשתו ומיהו ובה שנעקרו מימי רגליה דמיא לההיא אלא דהתם מצי נקיט להו והא דקאמרינן ביה את"ל סרכא נקט.

211 (77

שלש וקראו טמא הא כיצד שתים לטומאה סימאי אומר מנה הכתוב שתים וקראו טמא מנא ליה נפקא ליה מדרבי סימאי דתניא רבי שמטמא משכב ומושב ורבי ישמעאל מנינא מלצת זובו ממא לימד על זב בעל שתי ראיות שחייב בקרבן או החתים בשרו מזובו טמא את זובו תלת לימד על זב בעל שלש ראיות למנינא הוא דאתא זובו חדא רר בעורו תרי ורבי ישמעאל ההוא מרר נפקא ורבנן ההוא בהוא מבעי ליה לה מטמא ואינו מטמא יבש דאמר קרא או החתים בשרו מזובו ורבנן פי האמה ולא הודו לו מ"ט דרבי ישמעאל אומר משום רבי ישמעאל זב צריך כחתימת בכל שהן הוא דאמר כרבי נתן דתניא רבי נתן ג) או החתים בשרו מזובו והאנן תנן מטמאין צריך כחתימת פי האמה שנאמר (ויקרא טו, שנא תיקו ומטמאין בכל שהן אמר שמואל זב כוכבים זבה דטמאה דרבנן לא או דילמא לא ה"מ ישראלית דממאה דאורייתא אבל עובדת בתר עקירה אזלינן אע"ג דמצי נקיט להו רגליה וירדה וטבלה מהו אם תמצי לומר בעי רבא עובדת כוכבים זבה שנעקרו מימי דמצי נקיט לה לא או דילמא לא שנא תיקו זרע דלא מצי נקיט לה אבל מימי רגליה לומר בתר עקירה אזלינן הני מילי שכבת מימי רגליה וירדה וטבלה מהו אם תמצא

כב, ד) או איש ופליגי הנאי בעלמא דאיכא כתנאי מנין לרבות נוגע בש"ז ת"ל (ויקרא דיבשה אלא בין קטן לגדול אמר רב פפא ישראל לדנכרים ה"נ איכא עכבר דים ועכבר זרע דהלוקה טומאתו מאי היא אילימא בין אילו חסר פורתא אבר מי קמטמיא שכבת שאני אבר דכוליה במקום עדשה קאי דהא מכזית בשר נבלה ופחות מכעדשה מן השרץ להם שיעור פחות מכזית בשר המת ופחות לא מטמא במשהו והא אנן תנן האברים אין שום שרץ קתני ושום שכבת זרע קתני ושרץ שכבת זרע בנגיעה אמר רב אדא בר אהבה דומיא דשרץ קתני מה שרץ בנגיעה אף כן בשרץ מאי לאו לנוגע לא לרואה והא שהשכבת זרע מטמא בכל שהוא מה שאין מה שאין כן בשכבת זרע הומר בשכבת זרע זרע חומר בשרץ שהשרץ אין חלוקה טומאתו בשכבת זרע מבשרץ וחומר בשרץ מבשכבת שהן תנן מאי לאו לנוגע לא לרואה ת"ש חומר במשהו לנוגע בכערשה והאנן מטמאין בכל חנילאי משום ר"א בר"ש שכבת זרע לרואה למה לי לימד על הזוב שהוא ממא אמר רב ליה מבעי ליה עד שיצא מבשרו זובו טמא מו, ב) איש איש כי יהיה זב מבשרו מאי עביד ויקרא טו מזאת תהיה טומאתו בזובו (ויקרא ושלש לקרבן ולמאן דנפקא ליה תרוייהו

למרבי ליה דילמא מאו איש אשר הצא ממנו דרב נהן לרב פפא ממאי דמאו איש דשרץ במשהו אף לנוגע במשהו א"ל רב הונא בריה ש"ו בנגיעה ואוקי באתרא מה ש"ו לרואה דון מינה ואוקי באתרא מה שרץ בנגיעה אף מה שרץ בכערשה אף ש"ו בכערשה ולמ"ד שרץ בנגיעה אף שכבת זרע בנגיעה ומינה מינה ואוקי באתרא למ"ד דון מינה ומינה מה דאמרי דון מינה ומינה ואיכא דאמרי דון

מן היבום ומאכיל בתרומה ופוסל (את) [מן] בנגעים ומטמא בטמא מת וזוקק ליבום ופוטר בזיבה תנוק בן יום אחד מטמא בזיבה ומטמא בת יום אחד מטמאה בנדה בת י' ימים מטמאה בעני כרב הונא בריה דרב נתן *מתני*' תנוקת שיילינהן לתנאי איכא דתני כרב פפא ואיכא שכבת זרע קמרבי ליה ודכ"ע דון מינה ומינה

712 21

עערומה

בן יום אחד שמטמא בזיבה דברי רבי יהודה מו, ב) איש איש מה ת"ל איש איש לרבות יום אחד כו' מנא הני מילי דת"ר (ויקרא י' ימים לזיבה מנין ת"ל ואשה תינוק בן מנא ה"מ דת"ר אשה אין לי אלא אשה בת אחד לנדה מנין ת"ל ואשה בת י" ימים לזיבה מילי דת"ר אשה אין לי אלא אשה בת יום ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם "גמ" מנהני ונוטל ומנחיל וההורגו חייב והרי הוא לאביו

רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא (דברים כה, ה) כי ישבו אחים יחדיו אחים היו שם נפש כל דהו וזוקק ליבום דכתיב דכתיב (במדבר יט, יח) ועל הנפשות אשר בעור בשרו אדם כל שהו ומטמא בטמא מת בנגעים דכתיב (ויקרא יג, ב) אדם כי יהיה איש דברה תורה כלשון בני אדם ומטמא בין גדולה בין קטנה אם כן מה ת"ל איש שהוא בין גדול בין קטן לנקבה כל שהיא לג) והזב את זובו לזכר ולנקבה לזכר כל אומר אינו צריך הרי הוא אומר (ויקרא טו,

הוא בודאי. לה התם. א"ג למ"ד הכי מקשי מברייתא דקתני מכין אותה כנגד בית הריון ולאו למימרא דהכי תירוצא לאוקומי יש זכייה לעובר אחמר בפ' מי שמח מיהו קושטא הוא ולהכי הוינן מינה ומפרקי עולה ביה טיפה דמלאך המות ותתיך לה לסימנים אבל נהרגה איהי מתה ברישא ואע"ג דהאי והא קי"ל דאיהו מאית ברישא דתנן בן יום א' וכו'. ומפרקינן ה"מ מתה דאגב דולד זוטר היותיה מכין אותה כנגד בית הריון שלה כדי שימות הולד תחלה והוינן בה למימרא דאיהי מתה ברישא מ"ט דאיהו מיית ברישא. פיר' ודוקא מתה דקאמרינן בערכין פ"ק (דף ז) אשה היוצאת ליהרג

נוחל בנכסי האם להנחיל לאחיו מן האב - כעליון נשאת לכהן תאכל בתרומה בא עליה לירתי ואי בעי מיניה לירתי אמר רב ששת ומנחיל למאן לאחיו מאביו אי בעי מאבוה אין עובר לא נוחל ומנחיל נוחל ממאן מאביו באמר עובר נמי פוסל קמ"ל בן יום אחד אביו מלאכול בתרומה ולאפוקי מדר' יוסי ויש לו בן יום אחד מן הגרושה דפוסל בעבדי שאינה גרושה ויש לו בנים משאינה גרושה בכהן שיש לו שתי נשים אחת גרושה ואחת אען אפי' עובר נמי אמר רב ששת הב"ע קראי אתרוץ אלא מתניתין מאי אריא בן יום והשתא גופה סריקא אימא תיכול צריכא מליא אבל הכא דמעיקרא גופה סריקא מאום במגיקרא גופה סריקא והשתא גופה רחמנא כנעוריה ואי כתב רחמנא כנעוריה חד גופא והשתא חד גופא אימא תיכול כתב גופא והשתא תרי גופי אבל הכא דמעיקרא כתב רחמנא וזרע אין לה משום דמעיקרא חד דכתיב כנעוריה פרט למעוברת צריכי דאי ונא אית לה מאי איריא זרע אפילו עובר נמי (ויקרא כב, יג) וזרע אין לה אמר רחמנא קרי ביה יאכילו בלחמו ופוסל מן התרומה (ויקרא כב, יא) ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו רחמנא והא אית ליה ומאכיל בתרומה דכתיב היבום (דברים כה, ה) ובן אין לו אמר שהיה להם ישיבה אחת בעולם ופוטר מן

איש ומטמאה את בועלה לטמא משכב תחתון עליה יבם קנאה וחייבין עליה משום אשת שנים ויום אחד מחקדשת בביאה ואם בא דקים ליה שכלו לו חדשיו מתני בת שלש הא לא שהה ספק הוי הכא במאי עסקינן דאמר כל ששהה שלשים יום באדם אינו נפל רב פפא לענין אבלות כמאן דלא כרשב"ג ולכל קרוביו כחתן שלם למאי הלכתא אמר כי יכה כל נפש מ"מ והרי הוא לאביו ולאמו וההורגו חייב דכתיב (ויקרא כד, יו) ואיש הני לישני דמר בריה דרב יוסף משמיה דרבא כ"א:י"ז יכיר בעינן והא ליכא והלכתא ככל אביו אינו נוטל פי שנים מאי טעמא דברים יוסף משמיה דרבא בכור שנולד לאחר מיתת בפומבדיתא מתנו הכי אמר מר בריה דרב כא, טו) וילדו לו בעינן בסורא מתנו הכי אינו ממעט בחלק בכורה מאי טעמא (דברים יוסף משמיה דרבא בן שנולד אחר מיתת האב שממעט בחלק בכורה ואמר מר בריה דרב בריה דרב יוסף משמיה דרבא אמר לומר אשי מידי דהוה אזנב הלטאה דמפרכסת מר ופרכס עד תלת פרכוסי אמר מר בריה דרב להנחיל לאחיו מן האב איני והא הוה עובדא מיית ברישא ואין הבן יורש את אמו בקבר ודוקא בן יום אחד אבל עובר לא מ"ט דהוא

אחד מן הפסולין פסלה מן הכהונה בא עליה אחד מכל העריות האמורות בתורה מומתין עליה והיא פטורה פחות מכן כנותן אצבע בעין גמ' ת"ר בת ג' שנים מתקדשת בביאה דברי רבי מאיר וחכ"א בת ג' שנים ויום אחד מאי בינייהו אמרי דבי רבי ינאי ערב

ראש השנה איכא בינייהו ור' יוחנן אמר ל' יום בשנה חשובין שנה איכא בינייהו מיתיבי בת ג' שנים ואפי' בת שתי שנים ויום אחד מתקדשת בביאה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים בת שלשה שנים ויום אחד

राव धर

נפקא מינה כגון שבעל בחוך ג' ומצא דם מי אמרח מיזל אזלי ומצא דם אי אמרח מיזל אזלי ואתו האי דם בחולין הוא אלא אי אמרח מיזל אזלי האי דם נדה הוא מאי אמר דב חסדא ת'יש האי דם נדה הוא מאי אמר דב חסדא ת'יש כנוחן אצבע בעין למה לי למחני מאי לאו הא קמ''ל מה עין מדמעת וחוזרת מאי לאו הא קמ''ל מה עין מדמעת וחוזרת מעשה ביוסטני בחו של אסוירוס בן אנטנינוס אחד ובכמה שבאת לפני רבי אמרה לו רבי אשה בכמה אמרה לו אני נשאתי בשע וילדתי בשבע אוי אמרה לו אני נשאתי בשע וילדתי בשבע אוי

מדחנן **בן ט' שנים ויום א' שבא על יבמתו קנאה.** משמע קנאה לגמרי ליורשה וליטמא לה אלא שאינו נוחן גט עד שיגדיל וכן נמי מדהוינן בה ולכשיגדיל בגט סגי לה והחניא עשו ביאת בן ט' כמאמר משמע דמדאורייתא קנאה לגמרי ובגט סגי לה אלא שהם גרעו כת ביאתו ועשאוה כמאמר וכן בדין שהרי ביאתו ביאה לכל דבר ואע"פ שאין לו דעת הא רבי רחמנא ביבמה ביאת שוגג כדמויד וכבר פירשתי בפ' האשה רבה (יבמות צו, ב).

911 LLL

ואף רבי עקיבא לא אמרה אלא לחדר בה שלש שנים כשרה לכהונה הלכה למשה מסיני התורה הלכה למשה מסיני כך פחותה מבת הדבר קשה בעיניכם [אמרו ליה] כשם שכל התלמידים מסתכלים זה בזה אמר להם למה אמר לה אם כן פסולה את לכהונה ראה פעם ראשונה ושניה גוער בה שלישית מצצה בדבר דומה לתינוק שטמנו לו אצבעו בדבש לכהונה אמרה לו רבי אמשול לך משל למה שנים מה אני לכהונה אמר לה כשרה את לפני ר"ע אמרה לו ר" נבעלתי בתוך שלש ימין שקר ת"ר מעשה באשה אחת שבאת (תהלים קמד, ה) אשר פיהם דבר שוא וימינם כ) אשר בשר חמורים בשרם ואיבעית אימא שומר פתאים ה' איבעית אימא (יחוקאל כג, ומן השמים ירחמו שנאמר (תהלים קטז, ו) אחת זו ואחת זו משמשת כדרכה והולכת על כן משמשת והולכת דברי ר"מ וחכ"א ועד י"ב שנה ויום אחד פחות מכאן או יתר וימות ואיזוהי קטנה מבת י"א שנה ויום אחד עוברה סנדל מניקה שמא תגמול את בנה שמא תחעבר ותמות מעוברת שמא תעשה משמשות במוך קטנה מעוברת ומניקה קטנה והתני רב ביבי קמיה דרב נחמן ג' נשים לשלש שנים שאבדתי בבית אבא ומי מעברה

את התלמידים מתני בן תשע שנים ויום - קיימין בודקין כל שתים עשרה למה לי סלקא וכיון דתני בת י"ב שנה ויום אחד נדריה ליימין למה לי סד"א בודקין לעולם קמ"ל נדריה נבדקין בת י"ב שנה ויום א' נדריה וכיון דתנא בת אחת עשרה שנה ויום א' מי הקדשנו נדרן נדר והקדשן הקדש *גמי* שאמרו אין אנו יודעין לשם מי נדרנו לשם ואין הקדשן הקדש לאחר הזמן הזה אע"פ מי נדרנו לשם מי הקדשנו אין נדריהם נדר לומן הוה אע"פ שאמרו יודעין אנו לשם נדריו קיימין ובודקין כל שלש עשרה קודם אחד נדריו נבדקין בן י"ג שנה ויום אחד כל שתים עשרה בן שתים עשרה שנה ויום עשרה שנה ויום א' נדריה קיימין ובודקין עשרה שנה ויום א' נדריה נבדקין בת שתים לכשיגדיל יבעול ויחן גט מחני בת אחת למאמרו וחליצה לזיקתו אמר רב הכי קאמר וחליצה לזיקתו אף ביאת בן ט' צריך גט בגדול מה מאמר בגדול צריך גט למאמרו בגט סגי לה והחניא עשו ביאת בן ט' כמאמר מומנול על ידו והוא פטור גלל' ולכשיגדיל בא על אחת מכל העריות האמורות בתורה את הבהמה מע"ג המזבח ונסקלת על ידו ואם כעליון ופוסל ואינו מאכיל בתרומה ופוסל שיגדיל ומטמא בנדה לטמא משכב תחתון אחד שבא על יבמחו קנאה ואין נותן גט עד

אצל אדם הראשון שכן בכרכי הים קורין האדם מלמד שקלעה הקב"ה לחוה והביאה הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויביאה אל משום ר"ש בן מנסיא ויבן ה' [אלהים] את מבעי ליה לכדריש לקיש דאמר ריש לקיש בינה יחירה באשה יותר מבאיש ואידך ההוא ה' [אלהים] את הצלע מלמד שנתן הקב"ה מ"ט דרבי דכתיב בראשית ב":כ"ב ויבן האמורים בתנוק בתנוקת אמורים א"ר הסדא האמורים בתינוקת בתינוק אמורים דברים אלו דברי רבי ר"ש בן אלעזר אומר דברים בלאמרי אינהו נסמוך עלייהו קמ"ל ת"ר הנ"מ היכא דלא קאמרי אינהו אבל היכא קודם הזמן הזה ואחר הזמן הזה למה לי סד"א דחריפא טפי מיבדקה באחת עשרה קמ"ל עשרה לא בעיא בדיקה והיכא דחזינן לה סתמא בשתים עשרה בעיא בדיקה באחת א' נדריה נבדקין למה לי איצטריך סד"א קיימין ובודקין כל י"ב בת אחת עשרה ויום הני תרתי בבי בת י"ב שנה ויום א' נדריה ענפגוע אימא תו לא ליבדוק קמ"ל ולתני חשובים שנה היכא דבדקנא ל' ולא ידעה דעתך אמינא הואיל ואמר מר ל' יום בשנה

שתי שערות קטן הוא אלא לאו דאייתי שתי קא דייק הא לאחר זמן היכי דמי אי דלא אייתי מרישא ולא היא רב המנונא מגופא דמתניתין ממשנה יתירה קדייק ואדדייק מסיפא לידוק זמן ולא היא רבא קטעי הוא סבר רב המנונא נדר ואין הקדשן הקדש הא תוך זמן כלאחר לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו אין נדריהם קודם הזמן הזה אע"פ שאמרו יודעים אנו זמן כלפני זמן אמר ליה רבא אימא רישא בקרשנו נדריהם נדר והקרשן הקרש הא תוך אין אנו יודעים לשם מי נדרנו לשם מי מתיב רב המנונא אחר זמן הזה אע"פ שאמרו וסימניך (רות ד, ז) וזאת לפנים בישראל עול זמן כלאחר זמן אמר רב נחמן בר יצחק ר, יוחנן ור' יהושע בן לוי דאמרי תרווייהו חנינא דאמרי תרווייהו תוך זמן כלפני זמן כלאחר זמן דמיא אלא לעונשין מאי רב ור' הלכתא אי לנדרים לאו כלפני זמן דמיא ולאו להו תוך זמן כלפני זמן או כלאחר זמן למאי בבית רבו נכנסת בו ערמומית תחלה איבעיא רב שמואל בר רב יצחק מתוך שהתינוק מצוי לקלעיתא בנייתא ור"ש בן אלעזר מ"ט אמר

WILLIA

דמר סבר תוך זמן כלאחר זמן ומר סבר תוך האי י"ג שנה גופא שומא מאי לאו תנאי היא סימן והדר תני בן י"ג שנה ויום אחד סימן י"ב שנה ויום אחד שומא הא י"ג שנה גופא הכל סימן הא גופא קשיא אמרת מבן ט' ועד יהודה אומר סימן בן י"ג שנה ויום אחד דברי ועד י"ב שנה ויום אחד שומא רבי יוסי ברבי מ' שנים שהביא ב' שערות שומא מבן מ' זמן כלפני זמן תיובתא אמר ר"נ כתנאי בן י"ג ויום אחד הוא דהוה ליה איש הא תוך אלא לאו דאייתי שתי שערות וטעמא דבן ה"ר אי דלא אייתי שתי שערות קטן הוא שאע"פ שאינו יודע להפליא נדריו קיימין מה ת"ל איש לרבות בן י"ג שנה ויום אחד זירא במדבר ו איש כי יפליא לנדור נדר הא תוך זמן כלפני זמן ועוד מתיב רבי וטעמא דלאחר זמן הוא דגמר' לה למילתיה

אינה ממאנת ואינה חולצת הא גופא קשיא כל י"ב שנה ממאנת והולכת מכאן ואילך לשמעתא דרבא בהאי לישנא אמר רבא קטנה זמן כלפני זמן רב שמואל בר זוטרא מתני לה בר' יהודה אומר סימן אמר רבא הילכתא תוך י"ב שנה ויום אחד ועודן בו שומא ד' יוסי אחד שהביא ב' שערות שומא מבן ט' ועד שעודן בו תניא נמי הכי בן ט' שנים ויום סימן א"ר כרוספראי בריה דרבי שבתאי והוא הא בתינוקת רבי יוסי ברבי יהודה אומר ואב"א הא והא ר"ש בן אלעזר הא בתינוק אימא הא והא רבי הא בתינוק הא בתינוקת ורישא ר"ש בן אלעור וסיפא רבי ואיבעית בן אלעזר ואיבעית אימא הא והא בתינוק ואידי ואידי בתינוקת ורישא רבי וסיפא ר"ש זמן כלפני זמן לא דכ"ע תוך זמן כלפני זמן

אמרת אינה ממאנת אלמא גדולה היא אי

רכי קאמר רבא הזקה למיאון. אי קשי' למיאון למה לי הזקה בהששא בעלמא סגי והוה ליה לימימר קטנה שהגיע לכלל שנותי' אינה ממאנת שמא הביאה שתי שערות. איכא למימר כי קאמר רבא הזקה לומר שאין ב"ד מטריחין עצמן לבדוק שלא תמאן ואם חששו היינו בודקין. א"ג אע"ג ראמרינן כי קאמר רבא הזקה למיאון לאו דהזקה אצטריכא ליה להכי אלא לומר דלא ממאנה והוקה נמי היא ומהניא הזקה לנשים בודקת אותן כדלקמן בפ' בא סימן.
והראשונים שאלו א"כ הא דאמרינן התם בודקין לה לחליצה ולמיאונין היכי משכחת לה ורבי'

הגדול השיב נפקא מינה להגיעה לכלל שנותיה וקדש בחוך זמן ולא בעל אחר זמן דהוה דרבון.

ואלמלא שזה דבר ברור יכולין אנו לפטור עצמינו משאלה זו במה שאמרו מקצת המחברים

בודקין למיאונין היינו כדאיחמר עלה לאפוקי מדר' יהודה דאמר עד שירבה שחור על הלבן קמ"ל

בודקין ומכי אתיא שערות לא ממאנה ולאו למימרא דבדיקה צריך אלא בדיקה זו היינו שערות
לומר דמשהביאה אותן בין בבדיקה בין בחזקה אינה ממאנת וקטנה שלא נודע אם הגיעה לכלל

שנותיה והביאה סימנין לא מצינו בגמ' דינה מפורש ויש שכוללין אף בזו בכלל בודקין למיאונין
ואם הביאה סימנין אינ' ממאנת ואע"פ שלא בעל אלא קוד' זמן ולא תלינן בשומא לקולא וה"נ
לשאר הדברים מטילין אותה כחומרא כדין הספקות.

ולבל יחל חייב אימא לאיסור בל יחל איסור (במדבר ל, ב) זה הדבר קתני מיהת לאיסר יחל יכול יהא חייב על הקדשו קרבן ת"ל הקטן כגדול לזדון שבועה ולאיסר ולבל לסיועי לרב הונא לפי שמצינו שהשוה הכתוב בבל יחל מתיב רב הונא בר יהודה (לרבא) ישנו בבל יחל וכל שאינו בהפלאה אינו ל, ג) ולא יחל דברו כל שישנו בהפלאה במדבר וי:בי איש כי יפליא לנדור (במדבר לא אמר רב הונא הקדיש ואכל לוקה שנאמר זמן דאיכא ספיקא דאורייתא אבל מעיקרא מילי היכא דקדשה בתוך זמן ובעל לאחר מנהרדעא הלכתא חוששין שמא נשרו והני אבל לחליצה בעיא בדיקה אמר רב דימי חליצה חיישינן וכי קאמר רבא חזקה למיאון בעלמא קאמר אלא לעולם דלא בדקה ולענין מכלל דמ"ד חוששין חולצת והא חוששין מילי לענין הליצה אבל לענין מיאון חוששין חוששין שמא נשרו רב פפי אמר חוששין הני מאי איכא למימר דאיתמר רב פפא אמר אין הניחא למ"ד חוששין אלא למ"ד אין חוששין אשכחו לא אי הכי תמאן חוששין שמא נשרו סימנין ה"מ בסתמא אבל הכא דבדקו ולא שנותיה אינה צריכה בדיקה חזקה הביאה מספקא ליה והאמר רבא קטנה שהגיעה לכלל גדולה היא תחלוץ וכי תימא מספקא ליה ומי

והוא שבעל והא אין בעל מפר בקודמין בר ליואי בעלה מפר לה כל שעה ושעה כי גדלה אכלה בהפרה קמייתא אמר רבה בוא ואין ב"ר מצווין עליו להפרישו והא דרבנן הוא אי דאורייתא קטן אוכל נבלות שמואל בעלה מפר לה ממה נפשך אי דרבנן ומבטלי נדרא דאורייתא אמר רב יהודה אמר אלא אי אמרת דאורייתא אתו נשואין דרבנן אתו נשואין דרבנן ומבטלי נדרא דרבנן אמרת בשלמא מופלא סמוך לאיש דרבנן ירמיה יתומה שנדרה בעלה מפר לה אי סבר מופלא סמוך לאיש מדרבנן מתיב רב מר סבר מופלא סמוך לאיש דאורייתא ומר ור"ל דאמרי תרוייהו לוקין במאי קמיפלגי אחרים רב כהנא אמר אין לוקין רבי יוחנן וקרא אסמכתא בעלמא גופא הקדיש ואכלו עבי יוחנן ור"ל דאמרי תרוויהו לוקין מדרבנן הוא ואכלו אחרים רב כהנא אמר אין לוקין אין לוקין מאי איכא למימר דאיתמר הקדיש הקריש הוא ואכלו אחרים לוקין אלא למ"ר כגון שהקריש הוא ואכלו אחרים הניחא למ"ד ב"ר מצווין עליו להפרישו הכא במאי עסקינן המוזהרים עליו שמע מינה קטן אוכל נבלות לאיש לאו דאורייתא איסור נמי ליכא לאותן באובייתא מילקא נמי לילקי ואי מופלא סמוך בל יחל מה נפשך אי מופלא סמוך לאיש

וחלה דרבנן וכדאהדר רב הונא בריה דרב קסבר רבי יוסי תרומה בזמן הזה דאורייתא – בזו ובזו אמרו אביה זכאי במציאתה ובמעשה דמוע דרבנן ומפקע חלה דאורייתא ודלמא דרבנן אלא אי אמרת חלה דאורייתא אתי בזמן הזה דרבנן אתי דמוע דרבנן ומפקע חלה – מקצתכם וכי אסקינהו עזרא לא כולהו סלוק דרבנן אי אמרת בעילמא קסבר רבי יוסי חלה - בבואכם בביאת כולכם אמרתי ולא בביאת חלה דאורייתא מאן דאמר תרומה דרבנן חלה החלה סברוה מאן דאמר תרומה דאורייתא דאורייתא חלה דרבנן דתניא אי בבואכם ב"מ ור' יהודה ר' יוסי ור"ש פוטרין מן הייבת בחלה ואינה נפסלת בטבול יום דברי באורייתא ומתקן טבלא דאורייתא אלא אי מופלא סמוך לאיש דאורייתא אתי גברא שנדמעה או שנתחמצה בשאור של תרומה תרומה בזמן הזה דאורייתא אי אמרת בשלמא - לה ולא סבר לה ה"נ מסתברא דתניא עיסה נדרים תרומתו תרומה סברוה קסבר ר' יוסי נדרים אין תרומתו תרומה משבא לעונת

באורייתא שהרי שבע שכבשו ושבע שחלקו

אשכחתינהו לרבון דבי רב דיתבי וקאמרי

יהושע דאמר רב הונא בריה דרב יהושע

הפיטומת רבי יוסי אומר כדי שיהא נותן ידו אפילו למ"ד תרומה בזמן הזה דרבנן חלה. אומר משיטו הדדים בן עזאי אומר משישחיר בגלילי אומר משיעלה הקמט תחת הדד ר"ע אין לאביה רשות בה איזהו סימנין ר' יוסי ידיה ובהפרת נדריה צמל כיון שבגרה שוב וצמל פגה עודה תנוקת בוחל אלו ימי נעוריה מתני משל משלו חכמים באשה פגה בוחל יכול משנכנסו לה שנים ושלשה מרגלים ת"ל להו אנא אפילו למ"ד תרומה בזמן הזה נתחייבו בחלה ולא נתחייבו במעשר ואמינא

112 21

מאן תנא סדר עולם ר' יוסי ר' יוסי תני ושניה יש להן שלישית אין להן וא"ר יוחנן אשר ירשו אבותיך וירשתה ירושה ראשונה תרומה רבי יוסי אומר עד שלא בא לעונת ב' שערות רבי יהודה אומר אין תרומתו דרבנן והתניא בסדר עולם (דברים ל, ה) היא נודרת אמר אביי ת"ש קטן שלא הביא הזה דרבנן וסבר ר' יוסי תרומה בזמן הזה משמיה דרבא כל הנודרת על דעת בעלה דאורייתא לא קסבר רבי יוסי תרומה בזמן כדרב פינחס משמיה דרבא דאמר רב פנחס אמרת דרבנן אתי גברא דרבנן ומתקן טבלא

071LLL מלמעלה בידוע שלא הביאה שתי שערות חכמים באשה מלמטה וכנגדן מלמעלה פגה שמעון (בן יוחי) אומר שלשה סימנין נתנו ר"ש אומר משנתמעך הכף וכן היה רבי ראש החוטם ר' יוסי אומר משתקיף העטרה משיכסיף אזקונה לה אלא א"ר אשי משיפציל יוחנן בן ברוקה אומר משיכסיף ראש החומם ר"א בר' צדוק אומר משיתקשקשו הדדין ר' עוקצו של דד ת"ר אלו הן סימני בגרות רבי יוסי אומר כו' מאי עוקץ אמר שמואל מסר להן לערבי ואמר להן אזדהרו מישראל מייחד להן רב נחמן מחליף להן רב ששת עעבודו לעבודה נתתים ולא לבושה שמואל דאמר שמואל (ויקרא כה, מו) לעולם בהם ויהב לה ד' זוזי דמי בושתה שמואל לטעמיה שיעלה הקמט תחת הדד שמואל בדק באמתיה אלא כדי שתחזיר ידיה לאחוריה ונראית כמי בקמט אמר שמואל לא משיעלה הקמט ממש ואיזהו סימנים ר' יוסי הגלילי אומר משיעלה וגם נפשם בחלה בי צמל כמ"ד יצתה מלאה אימא מהכא (זכריה יא, ח) ותקצר נפשי בהם חנה אמר רב משילבין ראשיהן ואיבעית כדתנן התאנים משיבחלו ואמר רבה בר בר התאנה חנטה פגיה בוחל אלו ימי הנעורים פגה עודה תנוקת כדכתיב שיר השירים בי:י"ג מל העוקץ והוא שוקע ושוהא לחזור גמי

שמונה עשרה ר' אליעור אומר הזכר כדברי דברי בית הלל בית שמאי אומרים זה וזה בן שנה והוא סריס לא חולץ ולא מיבם אלו שתי שערות יביאו ראיה שהוא בן עשרים ולא מתיבמת בן עשרים שנה שלא הביא בת עשרים שנה והיא איילונית לא הולצת שלא הביאה שתי שערות תביא ראיה שהיא כדברי כולן להחמיר מתנ" בת עשרים שנה את רבי הלכה כדברי מי אמר להו הלכה מזו הפנימית חייבת והחיצונה פטורה שאלו פטורה ר' יהודה אומר שתי חצרות זו לפנים שנכנסים לה ואין אומרים לו מה אתה מבקש בוש לאכול בתוכה חייבת רבי יוסי אומר כל נועל פטורה ר' נחמיה אומר כל שאין אדם פתח החצר ר"ע אומר כל שאחד פותח ואחד חנה א"ר יוחנן שכן בצור מושיבין שומר על בתוכה מאי חצר הצורית אמר רבה בר בר ר"ש אומר חצר הצורית שהכלים נשמרים דתנן איזוהי חצר צורית שחייבת במעשר איקא חד מתני אהא וחד מתני אחצר צורית כולן להחמיר רב פפא ורב חיננא בריה דרב את רבי הלכה כדברי מי שלח להו כדברי מקום כיון שמגדלה מהמעך והולך שאלו אמר רב הונא מקום תפוח יש למעלה מאותו צמל מלמעלה בידוע שנחמעך הכף מאי כף בוחל מלמעלה בידוע שהביאה שתי שערות

175LLL

ממנה שלשים יום הרי היא כשנת עשרים אומר משום רבי אליעור שנת עשרים שיצאו אלא לרב ליתני ועוד תני רבי יוסי בן כיפר שתי שנים שבשדה אחוזה מגלן אמר קרא היינו דקתני הכא יום אחד והכא לא קתני ממכרו ממכרו שלו ולא שנת של מנין עולם דתנן חנן ודלא חנן לא חנן בשלמא לעולא מנלן אמר קרא (ויקרא כה, כט) עד חום שנת רב הלכתא בכולי פרקא מעת לעת ועולא אמר כחישותא זימנין דאתו מחמת בריאותא אמר להו אכחשוה דהני סימנים זימנין דאתו מחמת הייא אי כהיש אמר להו אבריוה אי בריא אמר ר' הייא עד רוב שנותיו כי אתו לקמיה דרבי ש"מ וכי לא נולדו לו סימני סריס עד כמה תני סריס אמר רבא דיקא נמי דקתני והוא סריס רב יצחק אמר רב והוא שנולדו בו סימני שלא הביא שתי שערות אמר רב שמואל בר בן תשע שנים ויום אחד ואחד לי בן עשרים - כשנת שמנה עשרה לכל דבריה בשלמא דרבי ממצבע לבא לפני האיש *גמ'* ורמינהי אחד לי בית הלל והנקבה כדברי בית שמאי שהאשה

של מנין עולם שנה האמורה בבתי ערי חומה יב, ו) כבש בן שנתו שנתו שלו ולא שנה על אמר רב אחא בר יעקב אמר קרא (ויקרא כולן מעת לעת שנה האמורה בקדשים מנא מש שנים שבעבד עברי וכן שבבן ושבבת בבתי ערי חומה שתי שנים שבשדה אחוזה דתניא שנה האמורה בקדשים שנה האמורה הא כבית הילל אלא לרב קשיא תנאי היא ודרבי יוסי בן כיפר לא קשיא הא כבית שמאי עשרה שיצאו ממנה שלשים יום הרי היא לכל דבריה וכן הורה רבי בלוד שנת שמנה

राव धरा

ויקרא כה במספר

ריוצא דופן א"ל אביי מי פליגת א"ל לא אמר רב לענין ערכין ורב יוסף אמר לפרקין שבבן ושבבת למאי הלכתא אמר רב גידל - לערכין מ"ט לא אמר ליוצא דופן דומיא שנים יעבוד ובשביעית ובשביעית נמי יעבוד עברי מנקן אמר קרא (שמות כא, ב) שש שלשה תבואות בשתי שנים שש שנה שבעבד שני חבואות ימכר לך פעמים שאתה מוכר

ואידך האי שבבן ושבבת שבזכר ושבנקבה דהנך מה הנך דכתיבן אף הני נמי דכתיבן בלכתא בכולה פרקין מעת לעת אלא למ"ד לערכין לא אמר ליוצא דופן והאמר רב והכי נמי מסתברא דאי ס"ד פליגי מאן דאמר הוא אמר חדא ואנא אמינא חדא ולא פליגינן

מבעי ליה אמר רב יצחק בר נחמני א"ר אלעזר הלכה כר" יוסי בן כיפר שאמר משום ר" אליעזר א"ר זירא אזכה ואיסק ואגמר לשמעתא מפומיה דמרא כי סליק אשכחיה לר" אלעזר אמר ליה אמרת הלכה כרבי יוסי בן כיפר אמר ליה מסחברא אמרי מדכוליה פירקין חני יום אחד והכא לא קחני שמע מינה

LITT UTT "IEX TIES

מסתברא כותיה:

או הולצה או מחיבמה בא העליון עד שלא בא התחתון אף על פי שאי אפשר ר' מאיר אומר לא הולצה ולא מחיבמה וחכ"א או הולצה או מחיבמה מפני שאמרו אפשר לתחתון לבא עד שלא בא העליון אבל אי אפשר לעליון לבא עד שלא בא התחתון לכל' אע"פ שאי אפשר והלא בא בא לר' מאיר אע"פ שאי אפשר

דריך בידוע שבאו נעוריך ואיבעית אימא מאי אלא לרבנן איפכא מבעי ליה ה"ק כיון שבאו כא) בעשות ממצרים דדיך למען שדי נעוריך צמח בשלמא לר"מ היינו דכתיב (יחזקאל כג, ליה ה"ק כיון ששדים נכונו בידוע ששערך נכונו ושערך צמח אלא לרבון איפכא מבעי לר"מ היינו דכתיב (יחוקאל טו, ו) שדים אפשר ודאי אתי ומנתר הוא דנתר בשלמא מודו ליה רבנן לר"מ דעליון קדים קמ"ל דאי בסתמא אבל היכא דבדקן ולא אשכחן אימר לטעמייהו דלא חיישי למיעוטא והני מילי ורבי מאיר לטעמיה דחייש למיעוטא ורבון תחתון אתי ברישא ומיעוט עליון אתי ברישא ענא אע"פ שאי אפשר הוה אמינא רוב נשים ואוא ידעוא משום דאי אפשר הוא אי לא ולא מתיבמת וחכ"א או חולצת או מתיבמת

לרבנן ולתני בא העליון ר"מ אומר לא הולצת

שדי כולה בדדי כתיב וה"ק הקב"ה לישראל

פרק ו בא סימן

בשלמא לפני הפרק בעים בדיק" ואי משחבתי לאחר הפרק שומא נינהו. שאלמלא שברקו הנשים בחוך הזמן היינו אימרים לאחר זמן הביאו ולא קודם לכן שאורה בזמנו בא. וה"ה אפי' לחוך זמן שאין חוששין שמא לפני זמן הביא' אותן למ"ר כלאחר זמן דמי וחולצת היא ועכשיו הנשים נאמנות וקטנה היא שלא תחלוץ ואפילו לומר קטנה היא שתמאן אינו נאמנות מ"ט כיון דקידש בתוך זמן ובעל לאחר זמן ה"ל ספיקא דאורייתא אפילו היו שם ק' עדים ששערות הללו שומא הן חוששין שמא הביאה שערות לאתר זמן ונשרו ולעולם אינה ממאנת.

ואי קשיא היכי ניחא לן השתא בדיקה דלפני הפרק משום דאי משתכחי לאחר הפרק שומא נינהו והא למאי דקס"ר השתא דתזקה דרבא בין למיאון בין לחליצה הוא לאחר הפרק אפילו תאמר שאלו שומא הן מ"מ גדולה היא דחזקה הביאה שתי שערות.

נמי לא הדרת בך דכולי עלמא מיהא עונשין שבתורה מה איש בסימן אחד אף אתחתון סמכינן מגלן אמר רב יהודה אמר אשה בסימן אחד ואימא או האי או האי רב וכן תגא דבי ר' ישמעאל אמר קרא כאיש מה איש תחתון ולא עליון אף אשה (במדבר ה, ו) איש או אשה כי יעשו מכל תחתון ולא עליון תניא גמי הכי א"ר אליעזר חטאות האדם השוה הכתוב אשה לאיש לכל בר' צדוק כך היו מפרשין ביבנה ואמרו כיון

לאו קושיא היא ואנן מחזא חזינא בהדיא בבריית דאית ליה בדיק? בלאחר הפרק ולפום הכי קאמרינן בשלמא בדיקה דלפני הפרק לפום מאי דקאמרת בברייתא מהניא ודאי דלא עבדין עובדא בהנך שערות אלא בדיקה דלאחר הפרק גופיה קשיא למה לי ומשום דלא בעינן לאקשויי אדיוקא מאי דקתני בהדיא קאמרינן הכי והשתא לא נחתינן למידק בנשרו כלום דקתני וסתמא פרכינן.

ומחרצינן לכ"ע כדמחרץ במסקנא לעיל באידך פירקין ולפרושא לברייתא בעלמא אחינן השחא דאי דייקי בנשירה הוה יכול למימר בדיקה דלאחר הפרק להחזיקה בקטנה כשלא נמצאו בה שערות אלא פירש ברייתא כמסקנא דלעיל הכא ולישנא דקאמר בעיא בדיקה לאו דוקא דאנן לא צרכינן למיבדק קודם זמן שומא הן. אלא מהניא בדיקה דנשים להכי. וכן ברייתא דקחני נשים בודקות לאו דוקא אלא לומר שהן נאמנות אם בדקו וה"נ משמע בכל מקום בחלמוד שאין חוששין לשערות שנמצא לאחר זמן שמא הביאו אותן קודם זמן ושומא הן כדאמרי בפ' מי שמת (דף קנד) דמעשה דבני ברק בתינוקות וכו' ובאו ושאלי לר"ע מהו שיבדקו וכו'.

רסיפא דקתני ונאמנת אשה להחמיר. אוקימנא אב"א ר' יהודה ואחוך הפרק. וק"ל בשלמא נאמנת לומר גדולה היא שלא חמאן ואינה נאמנת לומר גדולה היא שתחלוץ ניחא אלא קטנה שלא תחלוץ פשיטא דנאמנת דאפילו שתקא א"נ אמרה גדולה היא אינה חולצת וקטנה היא שתמאן אמאי אינה נאמנת ואפילו נאמנת אמאי צריכה והא אמרת צריכה לומר גדולה היא שלא תמאן.

ואיכא למימר כולה ברייחא נאמנת ואינה נאמנ' במקום שהוצרכנו לעדותה היא והכי קתני נאמנת לומר גדולה היא שלא תמאן במקום שאנו צריכין לעדות (גדול) שלה שאלמלא עדות אשה זו ממאנת היא שבחזקת קטנה עומדת ואפילו בדקו עדים עכשיו ולא ראו בה שערו' נאמנות אשה זו לומר הביאה אותן ואינה ממאנת שמא נשרו.

וכן נאמנ' לומר קטנה היא שלא תחלוץ במקום שאנו צריכין לעדות קטנותה כגון שברקנו אותה ומצינו בה שערות אם אמרה אשה לפני זמן הביאתן נאמנת והיינו בדיקה דלפני הפרק ואגב אחרינא נקט להא. א"נ שלא תאמר כשהיא עדיין לפני הפרק נאמנת דעדיין בחזקת קטנה היא אבל לאחר שהביאה שערות והיא בזמנה והוחזקה גדולה בפנינו שמא תאמר אינה נאמנת לומר קטנה הוא שתוך זמן היו בה. וקמ"ל.

אבל אין אשה נאמנת לומר תוך זמן קטנה היא שתמאן אם הוצרכנו לעדות זו כגו" שנמצאו בה שערות והוא שבעל בתוך זמן דה"ל ספק דאורייתא ואע"ג דהכא ליכא למימר שמא נשרו דהא אכתי תוך זמן זה הוא מיהו כיון שהיא גדולה בפנינו אין האשה נאמנת להקל בשל תורה לומר שומא הן וכן אינה נאמנת לומר גדולה היא שתחלוץ.

ולהך לישנא דאמרינן ואב"א ר' שמעון ולאחר הפרק ולית ליה חזקה דרבא וה"ג קתני גאמנת לומר גדול' היא שלא תמאן ואפילו אין בה עכשיו שערות וקטנה היא שלא תחלוץ אפילו היו בה אבל אין נאמנת לומר קטנה היא שתמאן כשהיו בה ובעל כדפרישית ולא לומר גדולה היא שתחלוץ.

ומצינו נוסחא אחרת. "ונאמנת אשה להחמיר אבל לא להקל כיצד גדולה היא שתמאן גדולה היא שתחלוץ". וכן גרסת רבינו הגדול ז"ל בהלכות. ונוסתא ישרה היא ופירושא נאמנת להחמיר לומר גדולה היא לענין מיאון ואינה נאמנת להקל לומר גדולה היא לענין חליצה כלומר מיאון וחליצה היינו להחמיר ולהקל מיאון היינו להחמיר חליצה היינו להקל. אבל לא להקל כיצד גדולה היא שלא תמאן נשים בודקות אותן ונאמנת אשה להחמיר ספקות על פי נשים ר"ש אומר אף תוך הפרק הפרק אין נשים בודקות אותן שאין משיאין הפרק ולאחר הפרק נשים בודקות אותן תוך ישמעאל מוסר לאמו רבי יהודה אומר לפני נשים וכן היה רבי אליעזר מוסר לאשתו ורבי ועזר לאיתנו ת"ר כל הנבדקות נבדקות על פי שהיתה בשכונתי שקדם צד שמאל לצד ימין לא קדם צד שמאל לצד ימין חוץ מאחת רבי חנינא בן אחי ר' יהושע אומר מעולם על גססיהן ת"ר צד שמאל קודם לצד ימין עליהן ואיבעית אימא מפני שנושאין אחיהן שמאל ממהר לבא מפני ששואבות כדי מים לבא שנישוף באפקריסותן בנות עניים צד אלעזר אומר בנות עשירים צד ימין ממהר ממהר לבא מפני שטוחנות ברחים ר"ש בן מפני שרגילות במרחצאות בנות כפרים עליון רשב"ג אומר בנות כרכים תחתון ממהר לבא שבא תחתון שוב אין משגיחין על עליון תניא

משום דקא בעי למסתמה כרבון פשיטא יחיד

עו למה לי הא תנא ליה רישא וכי תימא

ליה חוקה דרבא מפני שאמרו אפשר כו' הא

ואיבעית אימא רבי שמעון ולאחר הפרק ולית

לא להקל האי מאן קתני לה איבעית אימא רבי הפרק שומא נינהו ונאמנת אשה להחמיר אבל הפרק ובעיא בדיקה דאי משתכחי לאחר נשים בודקות אותן קסבר תוך הפרק כלפני ולא בדקי נשים ר"ש אומר אף תוך הפרק הפרק דליכא חוקה דרבא לא סמכינן אנשים דאיכא חוקה דרבא סמכינן אנשים ובדקי תוך הפרק כלאחר הפרק (דמי) ולאחר הפרק הפרק אין נשים בודקות אותן קסבר תוך חזקה למיאון אבל לחליצה בעיא בדיקה תוך בדיקה חוקה הביאה סימנין כי אמר רבא קטנה שהגיעה לכלל שנותיה אינה צריכה אלא לאחר הפרק למה לי בדיקה והאמר רבא בדיקה דאי משתכחי לאחר הפרק שומא נינהו נשים בודקות אותן בשלמא לפני הפרק בעי מר רבי יהודה אומר לפני הפרק ולאחר הפרק קטנה היא שתמאן וגדולה היא שתחלוץ אמר קטנה היא שלא תחלוץ אבל אין נאמנת לומר

יהודה ואתוך הפרק

ררים הלכה כרבים מהו דתימא מסתברא מעמא דר"מ דקא מסייע ליה קראי קמ"ל ואיבעית אימא משום דקא בעי למתני כיוצא בו מתני' כיוצא בו כל כלי חרס שהוא

אמר עולא כינוס על ידי הדחק איכא בינייהו - משום דקאתי מטפה כשרה אבל גר דקאתי שכונס משקה מאי איכא בין ת"ק לר" יהודה משקה היה טורד טיפה אחר טיפה בידוע בידוע שמוציא משקה ואם לאו בידוע שכונס אלא שופתה על גבי הרמץ אם רמץ מעמידה שופער על גבי האור מפני שהאור מעמידה בידוע שמכניס משקה ר' יוסי אומר אף לא האור מעמידה בידוע שמוציא משקה ואם לאו שמוציא משקה או שופתה על גבי האור אם כונס בידוע שכונס משקה ואם לאו בידוע כופף אזני קדרה לתוכה ומציף עליה מים ואם לאו בידוע שמוציא משקה רבי יהודה אומר לתוכה אם כנסה בידוע שכונס משקה ואם אם לאו יביא עריבה מלאה מים ונותן קדרה בודקין כלי חרס לידע אם ניקב בכונס משקה אומרים הבא גסטרא לגסטרא תנו רבנן כיצד אמר מר זוטרא בריה דרב נחמן לפי שאין . טמא מה ויש שמטמא טמא מה ואין מטמא משקה אלא לענין גסטרא בלבד מאי טעמא חרס שיעורו בכונס משקה ולא אמרו מוציא ופסול משום גסטרא אמר רב אסי שונין כלי ופסול משום גסטרא מוציא כשר למי חטאת מממא מדרס גמ' מכניס פסול למי חטאת מטמא טמא מת ויש שמטמא טמא מת ואינו בו עצם ואין בו צפורן כל המטמא מדרס אבר שיש בו צפורן יש בו עצם ויש שיש

באוי לבא בקהל אימא לא ואי אשמעינן ממזר גר משום דראוי לבא בקהל אבל ממזר דאין גר וחדא לאתויי ממזר וצריכי דאי אשמעינן ואמר רב יהודה לאתויי ממזר חדא לאתויי כשרין לדון דיני נפשות והוינן בה לאתויי מאי זימנא הכל כשרין לדון דיני ממונות ואין הכל גמ' אמר רב יהודה לאחויי ממזר חנינא הדא לדון דיני ממונות ואינו ראוי לדון דיני נפשות נפשות ראוי לדון דיני ממונות ויש שראוי ונעשה מלאכתנו מתני כל הראוי לדון דיני שמיוחד לישיבה יצא זה שאומרים לו עמוד ענג (ויקרא טו, ו) אשר ישב עליו הזב מי וישב עליה או תרקב וישב עליו יהא טמא (ויקרא טו, ו) והיושב על הכלי יכול כפה סאה מדרס לאתויי מאי לאתויי סאה ותרקב דתניא המטמא מדרס וכו' כל דחזי למדרס מטמא א"ר יוחנן וכשאינה נספרת על גב היד כל ואינו מטמא באהל אמר רבה בר בר חנה בו מאם ואון בו אפורן מטמא במגע ובמשא אמרו המקום יהיה בעזרו אצבע יתרה שיש באהל אמר רב הסדא דבר זה רבינו הגדול בו אפורן מטמא במגע ובמשא ואינו מטמא מטמא במגע ובמשא ובאהל יש בו עצם ואין מכניס מוציא ויש שמוציא ואינו מכניס כל - כל אבר שיש בו צפורן וכו' יש בו צפורן

14 5 הכשר לדון כשר להעיד ויש שכשר להעיד - לאחויי סומא באחת מעיניו ומני מטפה פסולה אימא לא צריכא מחני' כל ואינו כשר לדון גמ' לאחויי מאי א"ר יוחנן

וגומרין בלילה ומאי אולמיה דהאי סתמא

אחרינא אשכח דתנן דיני ממונות דנין ביום

לאחויי סומא באחת מעיניו רבי יוחנן סחמא

לדון ואמרינן לאחויי מאי ואמר רבי יוחנן

לדון כשר להעיד ויש כשר להעיד ואין כשר

רבי יוחנן הלכה כסתם משנה ותנן כל הכשר

קאמר ליה ולא מידי היכי עביד הכי והאמר

בשבבותיה דרבי יוחנן דהוה קדיין דינא ולא

אחד רואה את הנגעים ההוא סמיא דהוה

אחד מבניו הכהנים הא למדת שאפילו כהן

(ויקרא יג, ב) והובא אל אהרן הכהן או אל

ודין הוא ממונו בשלשה גופו לא כ"ש ת"ל

אי מה ריבים בשלשה אף נגעים בשלשה

שלא בקרובים אף נגעים שלא בקרובים

שלא בסומא ומקיש נגעים לריבים מה ריבים

יג, יב) לכל מראה עיני הכהן אף ריבים

ביום ומה נגעים שלא בסומא דכתיב (ויקרא

(ויקרא יג, יד) וביום הראות בו אף ריבים

מקיש ריבים לנגעים מה נגעים ביום דכתיב

ריב וכל נגע וכי מה ענין ריבים אצל נגעים

מה ת"ל (דברים כא, ה) על פיהם יהיה כל

רבי מאיר היא דתניא היה רבי מאיר אומר

אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן עולשין פאני מכל אחת ואחת וחכ"א מאחת על הכל מלבנות בצלים שבין הירק ר' יוסי אומר אם היו בהם שומים ובצלין הייבין דתנן ואילו לקיטתו כאחד ומכניסו לקיום לא קתני ונשמר וגידולו מן הארץ חייב במעשרות ירק ואילו גבי מעשר חנן כל שהוא אוכל כאחד למעוטי תאנה ומכניסו לקיום למעוטי מן הארץ למעוטי כמהים ופטריות ולקיטתו סטים וקוצה ונשמר למעוטי הפקר וגידולו לקיום הייב בפאה אוכל למעוטי ספיהי וגידולו מן הארץ ולקיטתו כאחד ומכניסו כגל אמרו בפאה כל שהוא אוכל ונשמר לאחויי תאנה וירק שאינו הייב בפאה דתנן במגשרות ואינו חייב בפאה גמ' לאתויי מאי שחייב בפאה חייב במעשרות ויש שחייב מאי לאתויי בשר ודגים וביצים מתני כל אוכגול ואינו חייב במעשרות גמ' לאתויי מממא מומאת אוכלין ויש שמטמא טומאת הלכתא דדיני מהננ" כל שחייב במעשרות עדיף ואיבעית אימא משום דקתני לה גבי מהאי סתמא איבעית אימא סתמא דרבים

178 LLL

ר' יוחנן בן נורי אומר אף לכלב טמא א"ר וחשב עליו להעלותו לכותי טמא לכלב טהור אינה יורדת לכך אמר רבא הכי קאמרי ליה נאכלה והיינו גירותא ת"ר גוול שנפל לגת חרוגוולתא דאגמא אסירא הזיוה רבון דדרסה - קלה שלא במחשבה אמרו לו לא אם אמרת שריא וסימניך עמוני ולא עמונית דרש מרימר חמורה שלא במחשבה לא תטמא טומאה **GGN ULTYLL LNYCON NOLL ULTYLLUN LNYCON** ראגמא הואי רב פפא לטעמיה דאמר רב תחיכו עליה בתרנגולת שמרדה ומאי ברא ונבלת עוף טהור בכפרים צריכה מחשבה אמר להו אביי גברא רבה אמר מילתא לא ברא עוף טמא הוא ועוף טמא מי קמטמא א"ל תרנגול ברא הוה אחיכו עליה תרנגול אייל אביי תרוגולת שביבוה מאי איכא למימר הרום עסקינן דלא הוה קמן דלחשוב עליה - בכרכים למה לה מחשבה והתנן נבלת בהמה מחשבה רבי זירא אמר הכא בגוול שנפל מן - וחשבו עליה לאכילה במאי עסקינן אילימא מחשבה הכא נמי מחשבת חבור לא שמה צריכה הכשר אלמא מחשבת חיים לא שמה טהור וזה אחד מהן צריכה מחשבה ואינה נמי חנינא י"ג דברים נאמרו בנבלת עוף חבור לא שמה מחשבה אמר רבא אף אנן צריכות מחשבה לכשיתלשו קסבר מחשבת שזרען מתחילה לבהמה ונמלך עליהן לאדם

אם אמרת בטומאה חמורה שכן אינה יורדת לכך מאי יוחנן בן נורי קל וחומר אם מטמאה טומאה לעולם בכרך וגתו מאסתו ועשאתו ככפר א"ר ראיבראי ממרה רב פפא אמר תרנגולתא ואינה צריכה הכשר א^יר זעירא בר חנינא מחשבה והתנן נבלת בהמה טמאה בכל מקום אלא בכפרים ומי איכא למ"ד דלא בעיא בכרכים אין צריכין לא מחשבה ולא הכשר מהורה בכל מקום ונבלת עוף מהור והחלב במחשבה אמרו לו משם ראיה כותים היו שם שביבנה תוכיח שיוודת לכך וטמאוה שלא ללה שכן יורדת לכך אמר להן תרנגולת חמורה שכן אינה יורדת לכך תאמר בטומאה במחשבה אמרו לו לא אם אמרת בטומאה שלא במחשבה לא יטמא טומאה קלה שלא

יוחנן בן נורי ק"ו אם מטמא טומאה חמורה

אז קד

בטומאה חמורה שכן אינה עושה כיוצא בה - ליה אביי כל דכן הוא ומה טומאה חמורה

תאמר בטומאה קלה שעושה כיוצא בה אמר - דקילא דאינה עושה כיוצא בה מטמאה שלא

והביא ראיה ממה שאמרו בירושלמי בפ" היה קורא בתורה כיצד הוא מברך עליהן ר" זירקן הישר שלו שלא אמרו אלא בתפילין אבל בציצית ושאר מצות אין מברכין לאחר עשייתן. הא דאמרי' **לבני מערבא דמברכין בתר דסליקו תפילייהו לשמור הקיו.** פי' ר"ת ז"ל בספר אם היו נשמרין חייבין היכי דמי אילימא לה דתנן הסיאה והאזוב והקורנית שבחצר חיבור שמה מחשבה אמר רבא מנא אמינא ומודה רבי יוחנן לענין מעשר דמחשבת בעולם שום טומאה קלה בעולם אמר רבא בא נאנעימא רב פפא שום טומאה חמורה טומאה חמורה שאין צריך הכשר אלא אמר הכשר יצתה נבלת עוף טהור שסופה לטמא שאין סופן לטמא טומאה חמורה צריכין לטמא טומאה חמורה צריכין הכשר אף כל זרע זרוע אשר יזרע מה זרעים שאין סופן בני רבי ישמעאל (ויקרא יא, לו) על כל לא תבעי כדתנא דבי רבי ישמעאל דתנא כדתנא דבי רבי ישמעאל הכשר מים נמי מים בעיא מאי שנא הכשר שרץ דלא בעיא הכשר נהי דהכשר שרץ לא בעיא הכשר מממאה אלא בבית הבליעה ואינה צריכה בנבלת עוף טהור צריכה מחשבה ואינה צריכה הכשר והתנן שלשה דברים נאמרו תאמר בטומאה קלה שצריכה הכשר ומי בטומאה חמורה שכן אינה צריכה הכשר אמר רב ששת הכי קאמר לא אם אמרת בה אינו דין שמטמאה שלא במחשבה אלא במחשבה טומאה קלה דחמירא דעושה כיוצא

מכל אחד ואחד והא שבת דמיחייב בפאה חרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מודים הכמים לר' עקיבא בזורע שבת או לאו שמע מינה מין קחני שמע מינה חנן החם תנן כל שהייב בפאה חייב במעשרות אלא וכתכטע וכפאע ופסור מן המעשר והא אנן והשכים בבקר ובצרו חייב בפרט ובעוללות שימי בר אשי תא שמע המפקיר את כרמו ר"ש פוטר את הטרפה מראשית הגו אמר רב אמר רבינא הא מני רבי שמעון היא דתנן דחייבת בראשית הגו ואינה חייבת במתנות הייב בראשית הגו ואם איתא האיכא טרפה הגו חייב במתנות ויש שחייב במתנות ואין מסתברא מדקתני סיפא כל שחייב בראשית שחייב במעשר מטמא טומאת אוכלין ה"נ מומאת אוכלין אמר רבא הכי קאמר כל מין הא איכא הני דקחייבין במעשר ואין מטמאין במעשרות מטמאין טומאת אוכלין ואם איתא ואם לאו פטורין מתיב רב אשי כל שחייבין קאמר אם החצר משמרת פירותיה חייבין מאיליהן עסקינן וסתמא לאדם קיימי והכי נשמרין הייבין אמר רב אשי הכא בחצר שעלו לאו דורעינהו מתחלה לבהמה וקתני אם היו דורעינהו מתחלה לאדם צריכא למימר אלא

ומיחייב במעשר דחנן כל שחייב בפאה חייב והחיאה והחלחית והפלפלים וחלת חריע במעשר ומדחייב במעשר מטמא טומאת נקחין בכסף מעשר ואין מטמאין טומאת אוכלין אלמא כל מילי דעביד לטעמא מטמא אוכלין דברי רבי עקיבא אמר לו רבי יוחנן טומאת אוכלין דהאי שבת לטעמא עבידא בן נורי אם נקחין בכסף מעשר מפני מה אין ורמינהי הקושט והחימום וראשי בשמים מטמאין טומאת אוכלין ואם אינן מטמאין אף

בשם ר' יעקב בר אידי כשהוא נותן של יד מהו אומר בא"י אמ"ה על מצות תפילין וכשהוא נותן לראש מהו אומר אקב"ו על הנחת תפילין. וכשהוא חולצן מהו אומר ברוך וכו' לשמור חקיו ואתיא כמ"ד בחוקת תפילין הכתוב מדבר ברם כמ"ד בחוקת הפסח הכתוב מדבר לא כר"א [לפנינו שם לא בדא ואם הגירסא נכונה כר"א קאי על למטה ע"ש] והטעם לזה מפני שמניח תפילין לאחר שקיעת התמה עובר בעשה הילבך מברך בשעת סילוקן בלילה שהוא מקיים עשה ואין לך כן בכל המצוות, כך פי' הכמי הצרפתים בשמו ז"ל.

ועדיין אינו מחוור, דא"כ הא דאמרינן בשמעתין לאתויי מצות ומקשי ולבני מערבא דמברכין בתר דמסלקי תפילייהו מאי איכא למימר מאי קושי' מתני' לאתויי כל שאר המצות. ועוד יש נסחאות שכחוב בהן ולבני מערבא דמברכי אמצות וכו'.

אלא נראה לבני מערבא ה"ה לכל מצות שטעונו' ברכה לאחריהן וז"ש בירושלמי אתיא כמ"ד בחוקי התפילין לא הקפידו אלא על הלשון דלשמור חקיו אבל שאר כל המצות אין מברכין אלא לשמור מצותיו ובודאי נראה לומר שאין בני מערבא מברכין אלא כשהן מסלקין אותן בזמן ערבית ולא משום עשה שבהן אלא משום שכבר נגמרה מצותן דקסברי לילה לאו זמן תפילין הוא וא"כ סלקו אותן בע"ש ובערבי י"ט לד"ה מברכין היו אבל אם היו מסלקין ביום היאך יברך הלא מצוה להניחן ולא לסלקן. ולפיכך אמרו בירושלמי דאתיא כמ"ד בחוקת תפילין הנותן תפילין בלילה מימים ימימה ולא לילות וכך סמכו שם בירושלמי ר' אבהו בשם ר' אלעזר הנותן תפילין בלילה עובר

בעשה מה טעם ושמרת וכו'. אבל נאמר לפי"ז הענין ולפ"ז הפי' שאין מברכין על כל מצוה שאין סילוקה גמר עשייתה כגון פושט ציצית ביום והייצא מן הסוכה אבל בלילה מברכין על ציצית וכן לאחר שופר ולולב וכל כיוצא בהן שעשייתן גמר מלאכתן מברכין וזה שלא העמידו משנתינו דיש טעון במצות כיוצא באלו שאינן טעונות ברכה מפני שאין לשין לאחריו אלא לאחר שנגמר

המעשה. וזה הלשון נכון הוא שאין הדין נותן לברך לאחרי' במצוה שעדיין הוא חייב בה והוא מסלקה ממנו שא"כ מצינו חושא ומברך ואין לך כן אלא בקורא בתורה ובצבור מפני שהוא מצוה לגמור כדי שיהיו ג' או ז' קוראים כתקנת חכמים. אבל בגמר מצוה בכל מצוה נגמרת מברכין היו ודמיא להו להלל ומגלה ותורה בצבור וראינו לרבינו האי גאון ז"ל שכתב בהא דבני מערבא לא נהגינן הכי במתיבתא ומיהו אי בעי אינש למיעבד כבני מערבא שפיר דמי.

ולשון הירושלמי שכחבנו נראה שמכריע כדברי בעל הלכות ז"ל שהצריך לברך א' של יד וא' של ראש אף על פי שלא שח. וכן החזירו שם הענין הזה בפרק הרואה ואמרו העישה תפילין לעצמו אומר בא"י אמ"ה לעשות תפילין לשמו כשהוא לובשן אומר בא"י אמ"ה על מצות תפילין וכשהוא מניחן אומר אקב"ו על הנחת תפילין בכל מקום מזכירין כן אע"פ שלא שה ולא כדברי רבי' הגדול ז"ל שפירש לא שה מברך א' בלבד על שתיהן.

אלא שיש לנו פתחון פה לומר דגמרא ירושלמי ס"ל כרקס"ד מעיקרא בגמרא דילן אבל במסקנא אסיקו אביי ורבא לא שח מברך א' ואנן כמסקנא דגמ' דילן עבדינן או שענין הירושלמי במניח א' מהן ולא במניח שתיהן. בבית כלה לחיה מן השדה כלה לבהמתך שחיה אוכלת מן השדה אתה מאכיל לבהמתך בארצך תהיה כל תבואתה לאכול כל זמן דכתיב (ויקרא כה, ז) ולבהמתך ולחיה אשר לו ביעור עיקר הלוף שוטה ועיקר הדנדנה הלוף שומה והדנדנה יש שיש לו שביעית ואין לו שביעית ואין לו ביעור גלו' כגון עלה כל שיש לו ביעור יש לו שביעית ויש שיש ויש שחייב במתנות ואינו חייב בראשית הגו מתניי כל שחייב בראשית הגו חייב במתנות אלא לאו ש"מ סחמא לכמך עשויה ש"מ סתמא לקדרה כי לא נתנה נמי סתמא לקדרה תרומה ומטמאה טומאת אוכלין ואי ס"ד הא עד שלא נתנה טעם בקדרה יש בה משום משום תרומה ואינה מטמאה טומאת אוכלין דתנן השבת משנתנה טעם בקדרה אין בה סתמא לקדרה אלא סתם שבת לכמך עשויה (אמר) לא תימא בשבת העשויה לכמך הא רב אשי אמריתה לשמעתי' קמיה דרב כהנא כי תניא ההיא בשבת העשויה לכמך אמר ואין מטמאין טומאח אוכלין אמר רב חסדא נורי נמנו וגמרו שאין נקחין בכסף מעשר הם לא ילקחו בכסף מעשר וא"ר יוחנן בן

לבחוו במגוטנו וגווו לשמור חוקיו לאחויי מערבא דמברכי בתר דסליקו תפילייהו אשר במברך אמיא לאתויי מאי לאתויי מצות ולבני אובל לאטויי מאי לאטויי מיא ולרב פפא לאתויי מאי לאתויי ירק ולרבי יצחק דמברך ברכה לפניו ואין טעון ברכה לאחריו גמי ברכה לאחריו מעון ברכה לפניו ויש שמעון כא) יגדיל תורה ויאדיר *לותני*' כל הטעון אבהו וכן תנא דבי רבי ישמעאל (ישעיהו מב, ולכתוב רחמוא קשקשת ולא בעי סופיר א"ר (שמואל א יו, ה) ושריון קשקשים הוא לבוש וקשקשת מנלן דקשקשת לבושא הוא דכתיב סנפיר וקשקשת והשתא דכתב רחמנא סנפיר בכתיב סנפיר ואפילו דג ממא כתב רחמנא כתב רחמנא סנפיר הוה אמינא מאי קשקשת סמכינן סנפיר דכתב רחמנא למה לי אי לא ואון לו קשקשת דג ממא מכדי אנן אקשקשת שיש לו קשקשת דג מהור יש שיש לו סנפיר ווש שיש לו מלפים ואין לו קרנים גם" כל לו קשקשת כל שיש לו קרנים יש לו מלפים לשקשת יש לו סנפיר ויש שיש לו סנפיר ואין שבבית והני לא כלו להו *לותני*' כל שיש לו

מאי לאתויי

יוסי דאמר איש כתוב בפרשה אבל אשה חולצת או מתיבמת למה לי לאפוקי מדרבי דתנן הייבת בכל מצות האמורות בתורה או יהודה אומר עד שירבה השחור גם׳ וכיון שהביאה שתי שערות אינה יכולה למאן רבי - שערות ועד שיקיף זקן התחתון ולא העליון אלא שדברו חכמים בלשון נקיה תינוקת. אימתי הוא בן סורר ומורה משיביא שתי שערות עד שיקיף זקן התחתון ולא העליון וראוי להיות בן סורר ומורה משיביא שתי שערות חייב בכל מצות האמורות בתורה. שערות חייב בכל המצות האמורות בתורה צאמורות בתורה או חולצת או מתיבמת וחייבת בכל מצות. שערות אין אי לא לא מאי טעמא אשה

נמי מילי דתינוק תינוקת שהביאה כו' א"ר אלא איידי דפריש מילי דתינוקת קמפרש אלא שדברו חכמים בלשון נקיה אין ה"נ להיות בן סורר ומורה תנינא חדא זימנא ליל וכי תימא משום דקבעי למתני וראוי וכן תינוק שהביא שתי באיש וכיון דתנא וכן התינוק שהביא ב' ריחני בין גדולה ובין קטנה קמ"ל דאי אייתי שתי

אבהו א"ר אלעזר הלכה כרבי יהודה ומודה

מיאנה והגדילה ועמדה ונשאת רב אמר אינה צריכה גט משני ושמואל אמר צריכה גט משני ולא מצינו חמות ממאנת ושמואל אי סבר ליה כרביה ההוא דאיתמר בכתובות (דף ע"ג) קטנה שלא והכי ודאי פשטה דשמעתא דאמרי" דבר שאמר אותו צדיק יכשל בו זרעו. וא"כ לר" ישמעאל **טעות.** פירש רש"י ז"ל כגון ע"מ שאני כהן והרי הוא ישראל וכגון קטנה שאין מעשיה כלום והא האמר ר' ישמעאל ויש לך אחרת שאפילו לא נתפסה מותרת ואיזו זו שקידושי' קידושי

דאמוראי נינהו אליבא דשמואל. שחי שערות אינה ממאנת ההיא דלא כר" ישמעאל. אי משום דהא דידיה והא דרביה. אי משום ולגיטין ולחליצ' ולמיאונין ואיתמר עלה למיאוניו לאפוקי מדר' יהודה וכו' דאלמא משהביאה וההיא דאמרינן בפרק מי שמח (דף קנ"ו ע"א) אמר ר' נחמן אמר שמואל בודקין לקידושין מראשון קאמר.

וכן משמע בפרק נושאין על האנוסה (יבמות ק, ב) כלשון הזה וכבר פירשתיה ביבמות בפרק שנתקרשה או מפני שלא מיחת בקידושי דרבנן שעה ראשונה שוב אינה יכולה למחות מדבריהם. בקדושי קטנות אינה ממאנת אלא עד שתביא שתי שערות ומיהו דרבנן הוא מפני שנראית כגדולה עושה בעילתו זנות ולשום קדושין בעל כך בקטנה שהגדילה ונמנו וגמרו שאפילו לד" ישמעאל שנכנסה למאן היו סבורין לומר כשם שלר" ישמעאל ממאנת בקדושי תנאי ולא אמרינן אין אדם לה לומר שאם לא רצתה בבעל הולכת לה ולא שתהא צריכה גם מיאון אלא מעשה כשהיה בבתו וי"מ דוקא קידושי טעות אבל בממאנת בקדושי קטנות לא א"ר ישמעאל ופי" ממאנת והולכת

ובשמעתין משמע אפילו על יד ורגל או בגבה. וי"מ גבה וכריסה במקום ערוה וכריסה למעלה עד ותמהני על הרב רמב"ם פאסי ז"ל שכתב ב' שערות אלו צריכים שיהיו במקום הערוה של יד ושתים ע"ג קשרי אצבעותיה של רגל גדולה היא דלא פליגי רבנן עליה דר"ש בהאי. אע"ג דקיימא לן כרבנן **עד שיהו שתי שערות במקום אחד.** מיהו שתים על גבי קשרי אצבעותי' ∟''₩.

מקום ערוה וכן שמעתי בשם ר"ת מיהו ביד ורגל סגי.

שערות שאמרו צריך שיהא בעיקרן גומות משפה לשפה א"ר חלבו אמר רב הונא שתי אל הלבן רבא אמר שתי שערות המקיפות שערות שוכבות ונראות כמי שירבה השחור לא שירבה השחור ממש אלא כדי שיהיו שתי בלשא ואפקוה אמר רב חסדא אמר מר עוקבא יוחנן אמרה קמיה דרבי יהודה נשיאה שדר שמן בר אבא אמרה קמיה דר' יוחנן אזל רבי מוברא כרבי יהודה ואע"ג דנבעלה אזל רב עובדא רבי יצחק ותלמידי דרבי חנינא עבוד עד שתביא שתי שערות פרוש ולא עבוד והולכת לה ונמנו וגמרו עד מתי הבת ממאנת מתוע שאע"פ שבנה מורכב על כתפה ממאנת נתפשה מותרת ואיזו זו שקדושיה קדושי נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שלא (במדבר ה, יג) והיא לא נתפשה אסורה הא רב יהודה אמר שמואל משום רבי ישמעאל דבר שאמר אותו צדיק יכשל בו זרעו דאמר ובכתה בכייה גדולה בבית המדרש אמרו בווכרו דבריו של רבי ישמעאל בבית המדרש למאן ובנה מורכב לה על כתפה ואותו היום בבתו של רבי ישמעאל שבאת לבית המדרש דנבעלה אמר להו רב כהנא לא כך היה מעשה כענא סבור למעבד עובדא כרבי יהודה ואע"ג שערות שוב אינה יכולה למאן חברוהי דרב רבי יהודה שאם נבעלה לאחר שהביאה שתי

שאמרו אפילו אחת על הכף ואחת על הביצים אמר רב יהודה אמר שמואל שתי שערות נתחקף לי לא קשיא הא בגופא הא ברישא אדם גומא בגומא לא נתחלף לי איוב באויב יונקות מגומא אחת מכחיש מאור עיניו של שתים יונקות מגומא אחת שאלמלא שתים ונימא בראתי לו גומא בפני עצמה שלא יהיו נימין בראתי בראשו של אדם ולכל נימא מן הסערה ויאמר אליו שוטה שבעולם הרבה בסערה השיבוהו איוב לח ויען ה' את איוב עברה לפניך ונתחלפה לך בין איוב לאויב חירף אמר לפניו רבש"ע שמא רוח סערה איוב בסערה הירף בסערה השיבוהו בסערה בשערה ישופני והרבה פצעי הנם ואמר רבא ומי איכא כה"ג והכתיב (איוב ט, יו) אשר גומות קמ"ל דאפילו שתי שערות בגומא אחת גומות ה"א עד שיהו שתי שערות בשתי לישתמים תנא ואשמועי' גומות אי אשמועינן מר זוטרא קשה בה רבי הנינא מסורא לא איכא בינייהו שפחות אמר רב אשי אמר לי מלכיו וסימנא מתניתא מלכתא מאי בינייהו אמר מחני' ומחניתא רב מלכיא שמעתתא רב בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלכיא רב פפא דרב איקא שפוד שפחות וגומות רב מלכיו אע"פ שאין שערות אמר רב הנינא בריה רב מלכיו אמר רב אדא בר אהבה גומות

134 LLL

כתם הרי זו מקולקלת וחוששת משום זוב בלכה כדברי כולן להחמיר *מתני*' הרואה ובאמורות בכל מקום כדי לכוף ראשן לעיקרן מוני, שתי שערות האמורות בפרה ובנגעים עד מתי הבת ממאנת עד שתביא ב' שערות זה איני יודע מהו בן שלקות איני מכיר כשבאתי אצל רבי עקיבא אמר לי כלכול ביבנה עד שתכלכל ולא אמרתם לו דבר אם יאמר לך עד שחביא שתי שערות אמור מציע אצל ר"ע אמור לו עד מתי הבת ממאנת מצאני חנינא בן חכינאי בצידן ואמר כשאתה שלקות אומר עד שתכלכל ואמר רבי שמעון השחור רבי יוסי אומר עד שתקיף העטרה בן דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר עד שירבה עד מתי הבת ממאנת עד שתביא שתי שערות חסדא עד שיהו ב' שערות במקום אחד ת''ר אכו שאמר משום רבי שמעון ורבון אמר רב של רגל דברי ר' שמעון בן יהודה איש כפר אצבעותיה של יד ואחת ע"ג קשרי אצבעותיה אחת בגבה ואחת בכריסה אחת ע"ג קשרי

דברי רבי מאיר וחכ"א אין בכתמים משום . יש בו כדי לחלק ג' גריסין שהן כגריס ועוד ועוד לכל יומא לא תלינן ת"ר הרואה כתם אם מאכולת הוא ורבנן כיון דאיכא לפלוגי בגריס בזוג גמ' אמר רב חסדא אמר מר עוקבא ופלגא מגופה חזיתיה ואידך אגב זוהמא דם בציפורן ר' עקיבא אומר כדי שיהו ניטלות. דחואי ג' גריסין במקום אחד דאמרינן תרי דברי רבי ישמעאל ר"א אומר כדי לקרוץ - מקומות לא אלא לדידכו אודו לי מיהת דהיכא ברבנן קאמר להו לדידי בג' חלוקות אין בג' בג' חלוקות אין בג' מקומות לא לדבריהם חיישינן הא בג' מקומות חיישינן הא אמרת אנטיגנוס ג' גריסין במקום א' הוא דלא בגריס ועוד לכל יומא לא תלינן ור"ה בן דם מאכולת הוא ורבנן כיון דאיכא לפלוגי לו והלא בן שלקות העיד במעמד כולכם תרתי ופלגא מגופה חזיתיה ואידך אגב זוהמא חזיתיה שלשה גריסין במקום אחד נמי נימא במקום אחד דלא חיישינן דאמרי' בתרי יומי בן אנטיגנוס לרבנן מאי שנא פחוח מג' גריסין קא משמע לן אמר רבא בהא זכנהו ר' הנינא דתימא כל כי האי גוונא מביאה קרבן ונאכל חיישינן ב' ימים וחלוק אחד מיבעיא מהו השתא שלשה חלוקות דלאו מגופה קחזיא וחלוק אחד הן הן הכתמים המביאין לידי זיבה לה ומצאה עליהם כתם או שראתה ב' ימים לידי זיבה כיצד לבשה ג' חלוקות הבדוקות אין בהן משום זוב ופעמים שהכתמים מביאין היא דתניא ר"ה בן אנטיגנוס אומר כתמים חניא נמי הכי שתי שערות שאמרו אפילו - זוב גמ' מאן חכמים ר' חניגא בן אנטיגנוס

712 EX

הוששת ואם לאו אינה הוששת ר' יהודה בן – הושש אגרא אומר משום רבי יוסי אחת זו ואחת זו

אלמא בין השמשות דר' יוסי לרבי ליליא יהודה ולא בדקה בדר' יוסי לא היישא יהודה ולא בדרבי יוסי אבל בדקה בדר' הא בדקה אלא פשיטא דלא בדקה לא בדרבי יהודה סבר אע"ג דברקה בתרוייהו חיישא יהודה ולא בדקה בדרבי יוסי מכלל דרבי בדקה מאי לא בדקה אילימא דבדקה בדרבי רבי נראין דברי רבי יהודה בן אגרא כשלא כשנתנה ידיה בעיניה כל בין השמשות אמר עם סלוק ידיה ראתה ואמרו לי כי קאמרינן בין השמשות יפה אתם אומרים עכשיו שמא צונ נאמנוא להו אנא אילמלי ידיה בעיניה כל ור' יוסי לטעמיה דאמר בין השמשות ספיקא הוא והא בדקה בבין השמשות דרבי יהודה דרבנן סברי בבין השמשות דרבי יוסי ליליא יהודה ובבין השמשות דר' יוסי לא בדקה ואף עצמה לא בדקה אלא בין השמשות דרבי מסלינן כגון שברקה עצמה ולא ברקה חלוקה לרבנן דבי רב דיתבי וקאמרי הכא במאי בדקה ומאי לא בדקה אמר רבא אשכחתינהו בשלא בדקה ודברי חכמים בשבדקה מאי אמר רבי נראין דברי רבי יהודה בן אגרא בדקה בדרבי יוסי מכלל דרבי יהודה בן אגרא מאי בדקה אילימא דבדקה בדר" יהודה ולא תהא בחוקת ממאה ונראין דבריו כשברקה שלא הפרישה בטהרה מן המנחה ולמעלה לא חוששת ומן הטעם הזה אמר לי ומה אילו נדה רבי אני שמעתי ממנו שאחת זו ואחת זו יהודה בן אגרא שאמר משום רבי יוסי אמר לראיה מועטת אינה חוששת זו דברי רבי ורמינהו הרואה כתם לראיה מרובה חוששת יוסי אבל היכא דלא בדקה כלל מודו ליה אלא דבוקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' ולא בדרבי יוסי שאף חכמים לא נחלקו עליו אגרא לרבנן דלא בדקה כלל לא בדרבי יהודה דרבי אדרבי ה"ק נראין דברי רבי יהודה בן השמשות דרבי יוסי לרבי ספקא הוי קשיא ולא בדקה בדר' יוסי חיישינן אלמא בין ובין בדרבי יוסי אבל בדקה בדר" יהודה ברקה אלא פשימא דברקה בין בדר" יהודה דלא בדקה בתרוייהו לא חיישינן הא לא בדקה בדרבי יוסי מכלל דרבנן סברי אע"ג בדקה אילימא דבדקה בדרבי יהודה ולא הוא אימא סיפא ודברי חכמים כשבדקה מאי

סבר אע"ג דלא בדקה לא בדקה אלא הודה ולא יהודה ובדר" יוסי אלא בדרבי קשיא חרי יהודה ולא היישא והא לא בדקה אלא הוא יהודה ובדר" יוסי לא היישא והא לא בדקה אלא הוא יהוא דרבי יהודה בן אגרא האי הוא בדר" יהודה ולא בדקה בין בדר" יהודה בן אגרא סבר בדקה הייל בין השמשות דר" יהודה והדר אלמא בין השמשות דר" יוסי והאי הוא סבר בדקה הייל בין השמשות דר" יוסי והאי הוא סבר בדר" יהודה ולא בדקה בדר" יהודה בן אגרא ליליא הוא קשיא דרבי יהודה בן וקדשים למפרע דברי רבי ר"ש בן אלעזר אזרא אדר" יהודה בן אגרא בשלמא בלא אומר קדשים מטמאה עצמה אינה מטמאה אגרא אדר" יהודה בן אגרא בשלמא בלא אומר קדשים מטמאה עצמה אינה מטמאה ולא בדקה בדר" יהודה בן יהודה מאלא יהא כתמה המור מראייתה והא מצינו ולא בדקה בדר" יוסי הכא דבדקה נמי בדר" כתמה המור מראייתה לענין קדשים אלא חני

שהוא מחקן הלכותיה לידי זיבה. פ" רש"י ז"ל לענין זיבה הוא מיקל לדיזיה היכא דלא חואי ביום לא תלינן כתמה בראיתה ומונה ימי נדה מיום ראיתה ואין ימי זיבה מתחילין עד יום ה" לראיתה ולרבי מונה מיום מציאת כתמה ואף להקל ולטבול לילי ז" לכתמה אם פסקה ומיום ה" לכתמה אמרינן יום זוב הוא ונמצא רבי מחמיר לענין זיבה דכי חזיא בח" לכתמה אמרינן יום זיבה הוא וצריכה לשמור יום כנגד יום ולרשב"א סוף נדה הוא ואין צריך שימור ולא נראה דהא רשב"א כיון דלא תלינן כתמה בראיתה מקולקל" היא לכתמה אמרינן.

רל"ג' פי' בה שהוא מתקן הלכותיה לידי זיבה שהוא מחמיר וחושש לכתם משום זוב בג' גריסין ועוד אי נמי שאם ראחה שנים והוא צריכה שימור. וכן בכל שלשה רצופים שתראה חוששת לזיבה וצריכה נקיים נמצא שהוא מתקנה ומוציאה מכל ספק זיבה ואני מעותה שאיני מוציאה מידי ספק כלומר נראין ומטין כדברי המחמיר.

ואף לשון זה אינו עולה דלמה לידי זיבה לכל דבר הוא מחמי' שהרי רבי מטהר' ליום ששי לראי' ולרשב"א ליום שביעי. ועוד ק"ל כיון דקי"ל (נט, א) כחמים דרבנן ובראית כחמה אינה מטמאה היאך רבי מונה לה משעת כחמה והלא ביום ראיתה היא תחלת נדה וממנו ראוי למנו' דבר תורה. וכדאמרינן בפרק קמא (ו, א) ברואה כתם ומקולקל' למנינה ואינה מונה אלא משעת

שראתה. לפיכך נ"ל שלא תלה רבי אלא כתמה בראיתה אבל ראיתה בכתמה לא, כתמה בראיתה לומר שאינה מטמאה עצמה וקדשים למפרע ואינה מקלקלת למנינה מיום לבישת החלוק אבל מכל מקום עיקר מנין נדה וזיבה מיום ראיה בדין תורה וחוששת נמי ליום. מציאת כתמה כדין דבריהם.

לפיכך אמרו שהוא מתקן הלכותיה לידי זיבה כלומר שאינה תולה כתם בראיה אלא במקום שאין הילוק ספיר' זיבה ביניהם כך דהיינו אותו יום שמנין ימי נדה וזבה אחד הוא בין לכתם בין לראיה ונמצאו כל הספירו' ראויו' כדין תורה משעת ראיה וכשהוא מעת לעת הוא רואה אינו תולה ונמצא' מקולקל' לכתם ומונה משעת ראיה נמצא כשהוא אומר תולה מתוקנת לגמרי. וכשהוא אומר אינו תולה היא מקולקל' לגמרי.

אבל רבי אפי' בשעה שהוא חולה כתמה בראיתה הוא מעותה לידי זיבה שהרי אסורה לשמש עד יום ז' לראיה שהוא ח' לכתמה. ואם ראתה בו ביום הוששת לזיבה בודאי נמצא לרבי שאפילו בשעת תקונה כלומר שהוא חולה הוא מעותה שתולה כתמה בראיתה ואינו תולה ראיתה בכתמה ולא השוה מדותיו כנ"ל וסליק שפיר. הכי ר"ש בן אלעזר אומר אף קדשים אינה מממאה שלא יהא כחמה חמור מראייתה לכל דבר ת"ר ראחה כחם ואחר כך ראחה דם מילה כחמה בראייתה מעת לעת דברי רבי מילה כחמה בראייתה מעת לעת דברי רבי מילה כחמה בראייתה מעת לעת דברי רבי מדברי שהוא מתקנה ואני מעוותה מתקנה מותי מעוית לה אמר רבינא איפוך רב נחמן מיברי שהוא מתקנה ואני מעוות הלכותיה לידי זיבה אמר לעולם לא תיפוך שהוא מתקן הלכותיה לידי זיבה ואני מעוות הלכותיה לידי זיבה ואני מעוות הלכותיה לידי זיבה ומני מיניה ר' זירא מר' אסי כתמים צריכין בעי מיניה ר' זירא מר' אסי כתמים צריכין הפסק טהרה או לא אשתיק ולא א"ל ולא מידי הפסק מהרה או לא אשתיק ולא א"ל ולא מידי בראייתה מעת לעת דברי רבי אמר ר"ל והוא שבדקה ורבי יוחנן אמר אע"פ שלא בדקה שבדקה ורבי יוחנן אמר אע"פ שלא בדקה

א"ל מכלל דכתמים צריכין הפסקת טהרה א"ל אין והא זימנין סגיאין בעא מינך ולא אמרת ולא מידי דלמא אגב שיטפך אתיא לך א"ל אין אגב שיטפאי אתיא לי מהנל" הרואה יום י"א בין השמשות תחלת נדה וסוף נדה תחלת זיבה וסוף זיבה יום ארבעים לוכר ויום שמונים לנקבה בין השמשות לכולן הרי אלו השוטות באו ותקנו את הפקחות למ" תחלת נדה וסוף נדה תחלת נדה וסוף זיבה היא נדה וסוף נדה תחלת נדה וסוף זיבה היא אמר רב חסדא הכי קאמר הרואה יום י"א לנדתה סוף נדה ותחלת זיבה א"ר יהושע עד שאתם מתקנין את השוטות כו" הני

112 51

שוצחת ינובת שמים ורביבור מאנה מהורך שבמתבה ועשחבכא אתפיטת אתפיטת שהור השמים והוכל השמיטת שמע מינה שאין האשה נעשי' תחלת נדה משנעשי' זבה גדולה עד שתספור נקיים שלה שהרי בשבוע שלישי שלישי שהוא ממא כל שבעה אין בו מימי זיבה אלא ארבע ימים הראשונים ואם תאמר בג' האחרונים נעשי' תחלת נדה נמצאת בשבוע חמישי' שהוא טמא זבה גדולה וצריכה שבעה נקיים ואם כן היאך פתחה של זו בתחלת כ"ח והרי כל אותו שבוע ה' בימי זיבה הוא ונעשת בו זבה גדולה ובשבוע ומא ששה ימים שבו ימי זיבה הן. ואינה משמש' בשמיני נמצאת שלא שמשה בכ"ח שניים כלום.

וכן נמי מרקחני סיפא משמשת חמשה עשר יום מחוך מ"ה ש"מ כה"ג דאי לא חימא הכי הרי שמנה חמישי' ארבעה האחרונים מחחל' ימי נדה נמצאו ימי זיבתן כלין בשבעה של שמוגה ימים השביעיים ואנו אומרים חחל' נדתה של זו שחוזרת חלילה.

וכן סיפא דקחני וכן למאה וכן לאלף כלומר דמאה טהורין שבעה הראשונים תחלת נדה והשאר כולן ימי זיבה הן ומאה טהורין ז' לספירה וכולן לתשמיש והיינו ימי שמושה כימי זיבתה אלמא כולן ימי זיבה הן שמשנעש' זבה גדולה עד שתספור שבעה נקיים איו ראייתה אלא סתירה לספירתה ואינה מונה מהם ימי נדה.

וז"ש בפרק בנות כותיים מה ימי נדתה אין ראויין לזיבה ואין ספירת שבעה עולה בהן כלומר לפי שא"א ושם אמרו וכי דנין אפשר משא"א לומר שא"א לספירת זיבה בימי נדה למ"ש וכן פי שם רש"י ז"ל.

138 て
上
じ

של ח' רביעיים שהשלימה בהן ימי נדחה עולה לה לספיר' שמיר' של יום עשירי שאמרנו. ואין זאח אומרת ימי נדה שאינה רואה בהן עולה לה לימי זיבתה כלומר של זוב קטן. ולפיכך יום א' ימי זיבה שראתה בהן בשמונה השלישיים וכדאמרן ברישא דהיינו שימור בעו ופריק רב אדא אומבנגיול אההעמשמש ואועבצוה ההוקדא לשמור יום א, לספיר' עשירי ואחד עשר של והא דאקשינן **הני ארביס' הוו.** מפורש בדברי הר"ר אב"ד ז"ל דהכי מקשה בשמנה ימים

אבל דבר שהכל מודים בו שאין ימי נדה מתחילין עד שתספור נקיים. דברי רשייי ז"ל נוחין בזה.

עשר ומונה שבעה לנדותה אף על פי שלא ראתה ואם ראתה אחריהן באחד עשר זבה היא. בהן הרי היא זבה וכן כל ימיה ואם קבעה לה וסת תחל" הוס" הוא יום נדו" וממנו מונה שמונה וסמוך להן אחד עשר ואח"כ מונה ז' לנדות אעפ"י שאינה רואה בהן ואחריהן אחד עשר ואם ראתה ובואו ונצווח על הרמב"ם פאסי ז"ל שכתב בחבורו שהאשה שראתה תחלה מונה שבעה לנידתה

וכן לדבריו בשמונה ימים טמאים ושמונה טהורים אינה משמשת תמשה עשר יום אלא מתוך ופתחה של זו לסוף אחד עשר שבועות ובגמרא אמרו רביע ימיה ולא קיים אלא בתוך כ"ח הא". שני ולסוף תשעה שבועות משמשת ששה ימים בשבוע העשירי וחמשה ימים בשבוע שנים עשר אלו דברי הבאי שלדבריו לא תמצא לרואה שבעה טמאים ושבעה טהורים שתשמש אלא שבוע עוד שבש וכתב שאפילו ראתה ט' וי' ואחד עשר ושנים עשר הרי זו זבה ותחלת נדה וכל

כיוצא במנינן הללו ש"מ שפתחה של זו מ"ח ומכאן ואילך חוזרת חלילה. שלא אמרו משמשת ארבע עשר יום מחוך שנים ושלשים או משמשת שמונה עשר מחוך ל"ו וכן שמונה וארבעים ראשונים אבל בשמונה וארבעים שניים אינה משמשת אלא שלושה ימים וכיון

רואה יום אחד מסוף ימי נדה יושבת עליו ששה ימים מימי הזיבה ואין לנדה ספירה אלא בימיה. והשאר לזיבות והלא נעשה , היא נדה אף על פי שלא ספרה לזיבה. ועוד לדבריו מצינו אשה זיבה ואין ימי חמישה בטהורים אלא שלשה וכן למאה וכן לאלף למה מנה חכמים שבעה לנדה נשלמו ימי זיבה ראשונה והתחילו ימי נדה נמצא שבעשרה ימים טמאים השניים חמשה ימים מימי פעם אחת בלבד לפי דברי הרב ז"ל שהרי כשהיא חוזרת ורואה כן בשניה בשמונה ימים טהורים וכן האשה שראתה עשרה ימים טמאים ועשרה ימים טהורים אין זיבתה ושימושה שוים אלא

הוא להביא ראיה מן התורה לשנוי זה שהוא משנה היולדת משאר נשים שאפילו כשאינן רואות והרב ז"ל הורה ביולדת שמפסק' ומתחלת למנות מתחל' ראיה שלאחר מלאת ולדבריו צריך ואין מונין לימים שמקודם לכן והטעם לפי שכבר נשלם המניין.

וכן שנויה בכמה מקומות במסכתא זו שהרואה יום מ"א לזכר ופ"א לנקבה הרי היא תחלת נדה

הן מונות ימי נדה וזיבה כאלו הן רואות.

ראיה ראשונה כ"ז בימי זיבה קאי לה. ועוד דהא בפ' בנות כותיים אמרי' דלכולי עלמא נדה ופתחה מכ"ז מנינן ואם היינו מונין משעת

יהושע דקשיא דאמר אינה חוששת בתוך אחד עשר וכל זה במס' זו. כותיים ואין הוסת נקבע אלא בשלשה הפלגו" כדבעינן לפרושי קמן וכל שכן לרב הונא בריה דר" בימי זיבה קיימי והיאך קבעה וסח בכך שאין האשה קובעת וסח בי"א כדאיתה התם בשלהי בנות וכו` ואם אתה מונה כל ימי נדת זובם לתחלת ראיה ראשונה שראתה זו כי הדרי אותו כ"ב תליתאי ועוד מהא דתנן היתה למודה לראות יום ט"ו ואוקמה שמואל ט"ו לטבילתה שהן כ"ב לראייתה

דמשעה שנעשית זבה גדולה אינה נעשית נדה לעולם עד שתספור שבעה נקיים שלה. ואין לי השמועה ומדאמרינן התם נמי חמשה וארבעים ימים טמאים ראיתי וכן כולם אשתמע בהריא אחד עשר היום וכשעמדה אחריו שבעה עשר נמצא עומדת בימי הזיבה למנין הראוי וכן כל וימים שהיתה ראוייה להיות נדה ואלו לדברי הרב ז"ל א"א דהא איכא למימר שאותו יום בתוך י"א אחריהן נמצאת חוזרת לתחלת נדה וכל שכן אם היה בימי זיבה שכבר עברו ימי זיבתה טמא ראיתי פתחה שבעה עשר פירש שאפילו היו תחלת ימי נדות הרי השלימה עליו ששה ועוד ותמהיני עליו אם העביר עיניו בפתחי נדה במס' ערכין דתנא רבנן טועה שאמרה יום אחד

וכן יש שבושין בחבורי הראשונים בקצתם כגון רב סעריה שכתב שכל אחד עשר יום שבין להאריך.

רב כהנא ת"ש ראתה שנים ולשלישי הפילה רואה בהן מהו שיעלו לספירת זיבתה אמר לספירת זיבתה דאיבעיא להו ימי לידה שאינה אומרת ימי נדתה שאין רואה בהן עולין ארביסר הוו אמר רב אדא בר יצחק זאת חמשה עשר יום מתוך ארבעים ושמונה הרי ימים טמאין ושמונה ימים טהורין משמשת משמשת רביע ימיה מתוך כ"ח ימים שמונה שבעה ימים טמאין ושבעה ימים טהורין חמשה ימים ושוב אינה משמשת לעולם ימים טמאין וששה ימים טהורין משמשת שרשה ימים ושוב אינה משמשת רעולם ששה ימים טמאים וחמשה ימים טהורין משמשת יום אחד ושוב אינה משמשת לעולם חמשה ימים טמאים וארבעה ימים טהורין משמשת שני ימים ושוב אינה משמשת לעולם ארבעה ימים טמאין ושלשה ימים טהורין משמשת בעי שימור עשירי מיהא בעי שימור שלשה דתנן אסור רב אשי אמר נהי דחד עשר לא דעישטר אמר רב ששת זאת אומרת גרגרן ושנים עשר וששה עשר ועשרים ותשמש נמי ממאין ושני ימים טהורין משמשת שמיני אינה משמשת אלא שמיני בלבד שני ימים שמונה עשר יום ואם היתה רואה מבערב

לידה מביאה קרבן ואינו נאכל וימי לידחה שאין רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה אמר רב פפא שאני התם כיון דאיכא למימר יולדת זכר היא וכל הני שבעה יתירי דקיהבינן לה סלקי לה לספירת זיבתה אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא ביולדת זכר איכא לספוקי ביולדת נקבה ליכא לספוקי אלא לאו שמע מינה עולין שמע מינה תשעה ימים שמע מינה עולין שמע מינה תשעה ימים ממאין ותשעה ימים טהורין משמשת שמונה ימים מתוך שמונה עשר עשרה ימים טמאין ועשרה ימים טהורים ימי שמושה כימי זיבתה

ציבעל עלך בא סימן

וכן למאה וכן לאלף

מחניי *TD* הנדה ובשר המח מטמאין לחין ומטמאין יבשין אבל הזוב והניע והרוק והשרץ והנבלה והשכבת זרע מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין ואם יכולין להשרות ולחזור לכמות שהן מטמאין לחין ומטמאין יבשין וכמה היא שרייחן בפושרין מעת לעת יבשין וכמה היא שרייחן בפושרין מעת לעת יבשין וכמה היא שרייחן בפושרין מעת לעת להשרות ולחזור לכמות שהיה טהור *גמי* להשרות ולחזור לבמות שהיה טהור *גמי*

נדה לנדה בשלשה ראיית בשלשה ימים נעשית זבה גדולה בין ברצופין בין במפוזרין. וזה טעות מתפרש כאן ובכמה מקומות דרצופין בעינן ולא מפוזרין ועל כיוצא בדברים הללו ידוו כל הימים שהתורה משתכחת מלומדיה ואין אדם מוציא הלכה ברורה במקום אחד.

ולטמא בגדים אטו דמה בר משכב ומושב אשר היא יושבת עליו היא ולא דמה דמה נמי עושה משכב ומושב לטמא אדם - מי אמרת הזב ולא אבן מנוגעת ה"נ אמר קרא משכב ומושב לטמא אדם ולטמא בגדים אף מנגן יהיה רבויא הוא אי מה היא עושה יבחושין אדומים חטיל למים אם נמוחו טמא - שמטמאה משכב ומושב לטמא אדם לטמא כמין קליפה כמין עפר כמין שערה כמין יבש יבש מעיקרו מנלן ותו הא דתנן המפלת יהיה בהויתו יהא ואימא הני מילי בלח ונעשה מנלן אמר רבי יצחק אמר קרא ויקרא טו מטמאה אף מדוה מטמאה אשכחן לח יבש מו, לג) והדוה בנדתה מדוה כמותה מה היא - הוא ולטעמיך אבן מנוגעת בת משכב ומושב

דמעטיה קרא הא לאו הכי מטמאה ומינה לאו בגדים ת"ל הזב הזב ולא אבן מנוגעת טעמא בגדים אבן מנוגעת שמטמאה בביאה אינו דין בביאה עושה משכב ומושב לטמא אדם לטמא לטמא בגדים ודין הוא ומה זב שאינו מטמא אבן מנוגעת עושה משכב ומושב לטמא אדם היא דאיצטריך קרא למעוטי דתניא יכול תהא

ergire rere

112 212

(ויקרא כב, ה) לכל טומאחו לכל טומאות. המת שהופרך טהור התם דאקמה והוי עפרא צוא ובשר המה מגלן אמר ר"ל אמר קרא איכא בינייהו דאפריך אפרוכי מיתיבי בשר (ויקרא טו, י) והנושא אותם אותם מיעוטא - דעצם מה עצם יבש אף כאן יבש מאי בינייהו מממאה באבן מסמא אמר רב אשי אמר קרא אי מה היא מטמאה באבן מסמא אף מדוה נמי

מז) או בעצם אדם או בקבר אדם דומיא הפורשות ממנו רבי יוחנן אמר (במדבר יט,

למה לי. חזר והזכיר הטעם שדוחה סברייתא קל וחומר שלו ולמה הוצרך לומר כן לפי שאלחנו זובו טמא אמר ר' יהודה מדסקרתא סלקא דעתך אמינא שעיר המשתלה יוכיה וכו^י. הימא הוא למה שמא יעשה עוד אביו ואמו שטיחין. מפורש במסכת הולץ בפרק העוד והרוטב (קכב, א).

בתוספת. לתרץ דאיצטרך זובו טמא והיה קשה עליו בק"ו והוצרך לומר שמדין ק"ו נמי לא אתי בך מפרש לא היה יודע אותה כמ"ש בפרק בנות כותיים וכן ר' יהודה מדסקרתא לא שמע אותה והשיב ויש לומר שזו הברייתא השגויה למעלה שעיר המשחלה יוכיה לא היתה שנויה בבה"מ ורבא

גזרה שמא יעשה אדם עור אביו ואמו שטיחין אדם כי עבדו טהור ומה טעם אמרו טמא חוץ מעור אדם ואמר עולא דבר תורה עור שעבדן או שהילך בהן כדי עבודה טהורין מהור כי איתמר דעולא אסיפא איתמר וכולן גזעו מחליף ואמר עולא דבר תורה עור אדם מכשר אלא דקריר בשרא וחייא ולעולם אין וענן וחכמים פוסלין ואפי' רבי מאיר לא קא ואיכא דאמרי הרי עור דאין גזעו מחליף יעשה אדם עורות אביו ואמו שטיחין לחמור אבם מבור ומאי מעמא אמרו ממא גזרה שמא צא אנתמר עלה אמר עולא דבר תורה עור ותנינן אלו שעורותיהם כבשרן עור האדם שליט בה אוירא ומתה ולעולם גזעו מחליף ואפילו רבנן לא קפסלי אלא דאדהכי והכי הגלודה רבי מאיר מכשיר וחכמים פוסלין עמו גזעו מחליף והרי עור דגזעו מחליף ותנן אמו יצאו שער וצפורן שאף על פי שנבראו ואין גועו מחליף יצאו השינים שלא נבראו אמו ואון יותו מטליף אף כל שנברא עמו ארא בר אהבה דומיא דעצם מה עצם שנברא ואפורן שנבראו עמו וטהורין אלא אמר רב שנברא עמו אף כל שנברא עמו והאיכא שער אמר רב אדא בר אהבה דומיא דעצם מה עצם והשער והצפורן ובשעת חבורן הכל טמא מיתיבי כל שבמת מטמא חוץ מן השינים

דרוש ביה נמי האי והרוק רוק מנלן דתניא זובו ממא והשתא דאמר רחמנא זובו ממא הוא ובשלישי אקשיה רחמנא לנקבה כתב רחמנא זובו למניינא הוא דאתא זוב חד זובו תרתי לאחרים והוא עצמו טהור ואי משום הזב את סד"א שעיר המשתלח יוכיח שגורם טומאה למה לי אמר רב יהודה מדסקרתא איצטריך והשתא דנפקא לן מהזב את זובו זובו טמא למשאו לטמא אדם ולטמא בגדים אף זובו כן מקיש זובו לו מה הוא לא חלקת בין מגעו (ויקרא טו, לג) הזב את זובו לזכר ולנקבה אמגע נבלה לא ס"ד דתניא אחרים אומרים במגע אדם מטמא בגדים לא לטמא מידי דהוה קרא למשא ואימא במשא מטמא אדם ובגדים קרא דלא גרע משכבת זרע כי איצטריך אמר רב ביבי בר אביי במגע לא איצטריך ה"מ במגע אבל במשא לא מידי דהוה אשרץ זוכו ממא לימד על הזוב שהוא ממא ואימא שגורם טומאה לאחרים הוא עצמו טהור ת"ל עצמו טהור אף אתה אל תחמה על זה שאע"פ המשתלה יוכיה שגורם טומאה לאחרים והוא לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כ"ש שעיר לימד על הזוב שהוא טמא והלא דין הוא זוב מנלן דתניא (ויקרא טו, ב) זובו טמא עב אחי בשר נעשה מקומו צלקת אבל הזוב והרי בשר דגועו מחליף וטמא אמר מר בר

מאן דבעי דלימות ליכחול מעובד כוכבים לעיניה ליכחול מעובד כוכבים ולוי אמר האי דמעת עינו דאמר רב האי מאן דבעי דלסתמיה מגיין הוא ורחמנא רבייה ורב נחשוב נמי אמר אפילו בנגררין דרך החוטם אלמא קסבר אפשר למי האף בלא צחצוחי הרוק ור' יוחנן האף אמר רב בנגררין דרך הפה לפי שאי מאי בטהור ש"מ תרתי ומי האף מאי מי ואימא כמשא דשרץ א"כ נכתוב קרא באדם אחר טמאתי לך כאן ואיזה זה זה מגע נבלה אמר קרא בטהור טהרה שטהרתי לך במקום אמר ריש לקיש וכן תנא דבי רבי ישמעאל לטמא בגדים לא לטמא מידי דהוה אמגע נבלה ואימא במשא מטמא אדם ובגדים במגע אדם אמר קרא בטהור מה שביד טהור טמאתי לך אשרץ אמר ריש לקיש תנא דבי רבי ישמעאל בני מילי במגע אבל במשא לא מידי דהוה את... בלא נגע אף ה"נ דלא נגע קמ"ל ואימר תיתי סד"א נילף רוק רוק מיבמה מה התם ירוק אמר מר יכול אע"פ שלא נגע מהיכא רולו כיחו וניעו ומי האף שלו מנין ת"ל וכי ע"ל בטהור עד שיגע בטהור אין לי אלא ויקרא טו וכי ירוק יכול אע"פ שלא נגע

ועבא בלן הוא ומה רוק הבא ממקום טהרה זובו ממא וזאת לרבות מימי רגליו לטומאה נאד החלב ותשקהו מימי רגליו מנלן דתניא האשה דכתיב (שופטים ד, יט) ותפתח את לי קטליה כוליה מה לי קטליה פלגיה חלב דכתיב (במדבר כג, כד) ודם חללים ישתה מה פי ו) ועשקמו בדמעות שליש ודם מגפתו וכל דאתא מרבויא דמעת עינו דכתיב (תהלים רוק וכל דאתא מרבויא הכא נמי תנא רוקו ליתני ולטעמיך כיחו וניעו מי קתני אלא תנא ווימנין דאתי דרך החוטם אלא לר' יוחנן דלא פסיקא ליה למחני זימנין דאתי דרך הפה ואילו מי האף לא קתני בשלמא לרב לא קתני רוקו ומימי רגליו מטמאין טומאה חמורה מטמאין טומאת משקין ברביעית אבל זובו מכגום בממע מגדו ובם מצפעו ועגב צאחצ הזב הן הזיעה והליחה סרוחה והריעי מהורין דמעתא גופא לא נפיק ת"ש תשעה משקין ולהוציאן דרך הפה ורב נהי דויהרא נפיק באי מאן דבעי דלימות הואיל ויכול לגוררן ואמר רב חייא בר גוריא מ"ט דרב דלא אמר

14 54

ממא מימי רגליו הבאין

רבי זירא לא קשיא הא בכולן הא במקצתן ענן מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין אמר כקיש שרץ שיבש ושלדו קיימת ממא והאנן שכן גורם טומאה לאחרים והשרץ אמר ריש מממא אף כל אמר רבא מזובו ליכא למילף ונילף מזובו מה זובו שאין מחעגל ויוצא מאת, כ מעטמצל ויוצא אינו חוזר ונבלע דם שאינו מחעגל ויוצא יצא חלב שבאשה ונבלע אף כל מתעגל ויוצא וחוזר ונבלע יצא יוחי דומיא דרוק מה רוק מתעגל ויוצא וחוזר אלא אמר ר' יוחנן משום רבי שמעון בן טומאת משקין אין אבל לא טומאה חמורה ואמר מר הלב שבאשה מטמא טומאת משקין ויוצא והרי חלב שבאשה שמתעגל ויוצא אף כל שמתעגל ויוצא יצא דם שאין מתעגל יוחי דומיא דרוק מה רוק שמתעגל ויוצא אנא אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן מפיו ומפי האמה טמא אלא טהור ואיפוך מו, ב) זובו ממא הוא הוא ממא ואין דם היוצא היוצא מפיו ומפי האמה טמאין ת"ל (ויקרא מפי האמה מנלן דטהור דתניא יכול יהא דם וזאת לרבות מימי רגליו לטומאה דם היוצא ממקום טומאה יהיה טהור ת"ל זובו טמא אף אחה אל תחמה על זה שאע"פ שבא מפי האמה יוכיח שבא ממקום טמא וטהור ממקום טמא אינו דין שיהו טמאין דם היוצא

טהור מלטמא בכזית אבל מטמא טומאת רקב עבי יוסי אומר בשר המת כו' אמר שמואל רשב"ג אומר צריכין שיהו פושרין מעת לעת אומר מעת לעת תחילתו אף על פי שאין סופו כמה היא שרייתן בפושרין יהודה בן נקוסא תחילתו אף על פי שאין סופו ת"ש דתניא רבי ירמיה תהילתו וסופו בפושרין או דלמא כי ימות כעין מיתה אם יכולין להשרות בעי הראויה להזריע נבלה דכתיב (ויקרא יא, לט) במוחם אמר רחמנא כעין מיחה שכבת זרע ח) כי ירוק הזב כעין רוק שרץ ויקרא יא בשרו כיחו וניעו ורוקו דכתיב (ויקרא טו, מטמאין לחין זב דכתיב (ויקרא טו, ג) רר בהם הא כיצד כאן בשרוף כאן בשאינו שרוף בכולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן ת"ל בר' ביסנא משום ר"ש בן יוחי בהם יכול הא בכולן הא במקצתן דתניא אמר רבי יצחק הטמאות כשעת מציאתן א"ר זירא לא קשיא גבי הזיתים וכן מטלית המהוהא טהורין שכל ליימת שמא מיתיבי נמצא שרץ שרוף על ממאגו ואמר ריש לקיש שרץ שנשרף ושלדו אמר רבא הני זבוגי דמחוזא כי שלדן קיימת לומר בהם הא כיצד כאן בלח כאן ביבש בכולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן תלמוד שמעון בן יוחי ויקרא י"א:כ"ו בהם יכול דתניא א"ר יצחק ברבי ביסנא אמר רבי

מאי הא שמע דתניא א"ר מאיר מפני מה אי אמרת הזקתו מתכבס בסטרא לא מתכבס חזקתו בדוק מאן דבדק בסטרא נמי בדיק מתכבס אי נמי דאשתכחה בסטרא אי אמרת הא לא בדק אי אמרת הזקתו מתכבס הא דאמר כיבס ולא בדק אי אמרת חזקתו בדוק או דלמא חזקתו מתכבס למאי נפקא מינה וכו' איבעיא להו עד שעת כבוס חזקתו בדוק חזקתו מתכבד גומא לא מתכבדא וכן הכתם בדוק מאן דבדק בגומא נמי בדיק אי אמרת אי נמי דאשתכה בגומא אי אמרת הזקתו לא בדק אי אמרת הזקתו מתכבד הא מתכבד כביד ולא בדיק אי אמרת הזקתו בדוק הא דלמא חזקתו מתכבד ומאי נפקא מינה דאמר איבעיא להו עד שעת כבוד חוקתו בדוק או עד שעת שיהא יכול לחזור ולהיות לח גמ" היבש מטמא למפרע והלה אינו מטמא אלא הכבוס ומטמא בין לח בין יבש ר"ש אומר בחלוק הזה ולא היה בו כתם או עד שעת בחלוק מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי את בו שרץ או עד שעת כבוד וכן כתם שנמצא עד שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה טהור מלטמא בכזית אבל טמא טומאת רקב שיבש ואין יכול לשרות ולחזור כמות שהיה תניא נמי הכי רבי יוסי אומר בשר המת

מקבלין גרים מתרמוד איני והא רבי יוחנן ותני אפילו מתרמוד א"ר יוחנן זאת אומרת מפני שלא נחשדו על כתמיהן גמ' קפסיק הכותים רבי מאיר מטמא וחכמים מטהרים העובדי כוכבים טהורין מבין ישראל ומבין מטמא מפני שהם גרים וטועין הבאין מבין כל הכתמין הבאין מרקם טהורין רבי יהודה איתא דהכי הוא אמרטוטי אימרטט מהניי נמי אימר יבש היה ומיא נפיל עליה אם למפרע אימר יבש היה ומיא נפיל עליה שרץ לא שנו אלא שרץ אבל כתם לח נמי מטמא בדוק ש"מ ומטמא בין לה וכו' א"ר אלעזר הכבוס שזה מקדיר וזה מגליד ש"מ חזקתו אינו דומה כתם שלאחר הכבוס לכתם שלפני כבוס ואם לאו בידוע שלפני הכבוס רבי אומר ותכבסנו אם נדחה מראיתו בידוע שלאחר בדקו הפסידו למפרע ר' אחא אמר תחזור בודקות חלוקיהן בשעת כבוסיהן ואם לא עד שעת הכבוס מפני שחזקת בנות ישראל שיאמר בדקתי את החלוק ולא היה בו כתם או אמרו כתם שנמצא בחלוק מטמא למפרע עד ואם לא בדקו הפסידוהו למפרע ומפני מה מחני השרץ שנמצא במבוי מטמא למפרע ישראל בודקין מבואותיהן בשעת כבודיהם שרץ או עד שעת כיבוד מפני שחוקת בני שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה בו אמרו השרץ שנמצא במבוי מטמא למפרע עד

ואאנועי מצנעי להו הנמצאין בערי כותים רבי בערי ישראל טהורין שלא נחשדו על כתמיהם - הפרס זה הכלל דבר שחשודים בו אין נאמנין הכותים טמאין דכותים גרי אמת הן הנמצאין - לא על הסככות ולא על הפרעות ולא על בית מבעי ליה אלא הכי קאמר מבין ישראל ומבין אי הכי שלא נחשדו על כתמיהן גרי אריות הן וחכמים מטהרין דכותים גרי אריות הן הכותים רבי מאיר מטמא דכותים גרי אמת מחסרא והכי קתני מבין ישראל טמא מבין ורבנן אי דישראל מטהרי דמאן מטמו חסורי נינהו ואליבא דרבי יוחנן מבין ישראל וכו' והאמר רבי יוחנן הלכה כסתם משנה אמוראי מתרמוד וכי תימא זאת ולא סבירא ליה וסביא דאמרי תרוייהו אין מקבלין גרים מאיר מטמא דנחשדו על כתמיהם וחכמים

לא בכרה נאמנים על ציון קברות ואין נאמנין קברנו נאמנים לומר על הבהמה אם בכרה אם נאמנים לומר קברנו שם את הנפלים או לא לא היו קוברין אלא משליכין וחיה גוררתו שהם קוברין שם את הנפלים ר' יהודה אומר בית הטמאות של כותים מטמאין באהל מפני הנמצאים בחדרים ובסביבות בית הטמאות הכתמים הנמצאים בכל מקום טהורין חוץ מן מטהרין שלא נחשדו על כתמיהן מתני כל

11 11

ELL YOU

מאי דרוש (דברים יט, יד) לא חסיג גבול רעך אשר גבלו ראשונים בנחלתך $\zeta\zeta$

הסכבות. פירש רש"י ז"ל אילן המיסך על הארץ והוא סמוך לדרך בית הקברות וזימנין דמיתרמי

הפרעות. אבנים גדולות ובולטות מן הגדר וקבר תחת אחת מהן ואינן יודעין תחת אזו מהן. בין השמשות וקברי התם והיינו ספיקייהו.

בר דוד ז"ל דאם כן כל זיזין וגזוטראות נמי ומאי שנא אבנים דנקט. הוא בספק טומאה ברשות הרבים דספיקו טהור וגזרו דרבנן לית להו עוד השיב הרב ר' אברהם וגזרו עליהן מפני שהוחזקה שם טומאה למה אמרו בכותי מהלך על פני כולה דנאמן שמא תולה ותימה הוא, אם כן ספק טומאה הוא, ואם הוא ברשות היחיד ספקו טמא ואם היה ברשות הרבים

ועשאום כספק טומאה וזהו ספקן שאין אהל שלהם שלם ובשקברו שם בודאי מיירי. הגדר ואינן נוגעות זו בזו אלא שראויו" לקבל מעזיבה נעשה אהל שלם ומביא טומאה מדבריהם. אלא שעדין נשאר שם אויר מועט נעשה כולו (אויר) [אהל] שלם וכן הפרעות אבנים שיוצאות מן את העליונה כאלו הן למטה והתחתונות כאלו הן למעלה ואף על פי שאין העליונות כדין התחתונות ופירש הרב ז"ל שהסככות אילן שעופיו אחת למעלה ואחת למטה ואין שם אוהל אלא שרואין

מפח שאם היה ביניהם בודאי פותח מפח מפסיקין. הרב הנו' ז"ל וכענין הזה שנוי בתוספות טהרות ומיהו דוקא שאין בין הענפים של סככות פותח דמי. שאני הבא דכיון שהכל מאילן אחד ומכותל אחד הוי חבור ומשלים אהל שלהן. כך כתב וגבי קורות הבית תנן שאפילו אין ביניהם טפח טומאה תחתיהן ביניהם טהור אלמא לא כסתום ואף על גב דאמרינן בסוכה שאין אומרים גוד אחית וגוד אסיק אלא בתוך שלשה משום לבוד

LLL 941

אלו הן סככות אילן המיסך על הארץ פרעות נאמנין לא על הסככות וכו' סככות דתנן וראה עצם אדם ובנה אצלו ציון אבל אין מזהר זהירי ביה דכתיב (יחזקאל לט, טו) ציון וכו' ואע"ג דמדרבנן הוא כיון דכתיבא בעימא לא בקיאי בטינוף קמ"ל נאמנין על יוחנן בגווז ועובד אי הכי מאי למימרא מהו עור לא תתן מכשול א"ר חייא בר אבא א"ר נאמנין על הבהמה וכו' והא לית להו ולפני למימרא מהו דתימא לא בקיאי ביצירה קמ"ל תרומה טמאה היא דקאכיל מינה אי הכי מאי כהן טמא הוא דנקיט תרומה בידיה ודילמא מכשול א"ר אבהו בכהן עומד שם ודילמא לית להו (ויקרא יט, יד) ולפני עור לא תתן אגל לו ג<u>ר</u>ול נאמנים לומר קברנו והא שיש לו נחלה יש לו גבול כל שאין לו נחלה - דחנן אבנים פרעות היוצאות מן הגדר בית

רצועה נפקא קמ"ל זה הכלל כו" זה הכלל על פני כולה אי הכי מאי למימרא מהו דתימא אלא על גופו של קבר א"ר יוחנן במהלך ובא נאמן לומר אין תחתיו קבר לפי שאינו מעיד על גופו של קבר אילן שהוא מיסך על הארץ כותי לומר אין שם קבר לפי שאינו מעיד אלא ולא מהימני והתניא שדה שאבד בה קבר נאמן אמה בית ארבעת סאין רבי יוסי אומר חמש הפרס ועד כמה הוא עושה מלא מענה מאה ותנא החורש בית הקברות הרי זה עושה בית דרב יהודה אמר בית הפרס שנידש טהור בית הפרס והולך רב יהודה בר אמי משמיה בפרס א"ר יהודה א"ר שמואל מנפה אדם

פרק ה הרואה כתם

הדרן עלך דם הנדה

לאחויי מאי לאחויי חחומין ויין נסך

אמר ר' יוחנן במהלך ובא על פני כולה. ה"נ איכא למיחש דלמא טמא הוא אלא באוכל (טומאה)

נאמנין על הסככות הא ודאי כשם שנאמנין על הנפלים בכהן שלהם אוכל תרומה שם כך נמי וחמה הרב רבי שמואל ז"ל אלא מחניתין דקחני נאמנין לומר קברנו שם את הנפלים ואינן [תרומה] הוא דמתוקמא דומיא דרישא דמתניתין ומשום דרישא מקצר ועולה.

אבל בנפלים נאמנין הן ואף על גב דאיכא למיחש לבקיאות דיצירה כן נראה לי. הסככות כגון שמיסך תחת אחד מן האילנות אינו נאמן עליו דלית להו דין אהל בסככות ופרעות חושש לאהל הסככות נטמא בקבר עצמו אם היה שם ונאמן על גופו של קבר הא על טומאות וזו אינה קושיא שהמהלך ובא על פני כולה היכי שעובר בכל השדה שאפילו לא היה הכותי נאמנים על הסככות במהלך שם ואוכל.

מעשה. הסככות עצמו מדבריהם והם אינן גוזרין כן והלכך ודאי אינן נאמנים עליהם אפילו עושין בהם וליכא לפרושי מהלך ובא על פני כולה שהולך תחת הסככות אורך ורוחב שהרי פירשנו שאהל

נתון תחת הכר ונמצא עליו דם אם עגול טהור ואייתי דם ויושבת טהורה ת"ש עד שהיה בילים הואי עומדת הדור מי רגלים למקור ממאה לעולם דארגשה ואימור הרגשת מי מבורה אלא לאו דלא ארגשה וקתני עומדת טהורה היכי דמי אי דארגשה יושבת אמאי רבי מאיר אומר אם עומדת טמאה ואם יושבת שמע האשה שהיא עושה צרכיה וראתה דם ולא בשפיר ולא בחתיכה תרתי שמע מינה תא שתרגיש בבשרה ואכתי מיבעי ליה בבשרה קרא בבשר מאי בבשרה שמע מינה עד ליה שמטמאה בפנים כבחוץ א"כ לימא עד שתרגיש בבשרה האי בבשרה מיבעי עליה טהורה שנאמר (ויקרא טו, יט) בבשרה בדקה קרקע עולם וישבה עליה ומצאה דם שהוא חוזר וכן בפוליוס *גמ'* אמר שמואל בלילה כל מקום שנמצא בו כתם טמאה מפני ואם לאו טהורה היתה פושטתו ומתכסה בו של חלוק אם מגיע כנגד בית התורפה טמאה מן החגור ולמעלה טהורה ראחה על בית יד ראתה על חלוקה מן החגור ולמטה טמאה מהורה ועל הצדרון מכאן ומכאן טהורה שוקה ועל פרסותיה מבפנים טמאה מבחוץ מנוגני על עקבה ועל ראש גודלה ממאה על התורפה ממאה ושלא כנגד בית התורפה מעני הרואה כתם על בשרה כנגד בית

ולמטה ואב"א מחגור ולמעלה אי בעית אימא שלא כנגד בית התורפה טהורה אב"א מהגור בשרה אמאי טמא והתנן ראתה דם על בשרה מן החגור ולמטה טמא ואי מחגור ולמעלה על מטיור ולמטה על חלוקה אמאי טהור והא תנן חלוקה ספק ממא ספק מהור מהור ה"ד אי אל בשרה ספק ממא ספק מהור ממא על ממאה דאימור ארגשה ולאו אדעתה אמר מר דלא ארגשה לא אם רוב ימיה בהרגשה חזיא הרוב לאו אם רוב ימיה טמאין טמאה ואע"ג ובהיסטות הלך אחר הרוב מאי הלך אחר שנולע ספל ממא ספל מעור מעור ובמוגוע על בשרה ספק ממא ספק מהור ממא על עא שמע נמצאת אתה אומר ג' ספקות באשה לעולם דארגישה ואימא הרגשת שמש הוה על שלה אתיום טמאין וחייבין בקרבן לא הקרבן אלא לאו דלא ארגישה וקתני נמצא אי דארגישה לאחר זמן אמאי פטורין מן ממאים מספק ופטורין מן הקרבן היכי דמי וחייבין בקרבן נמצא על שלה לאחר זמן וחייבין בקרבן נמצא על שלה אתיום טמאין מצול טהור תא שמע נמצא על שלו טמאין ברגשת עד הואי משוך ודאי מגופה אתא משוך טמא לא לעולם דארגישה ואימור אמאי טהור אלא לאו דלא ארגישה וקתני ואם משוך טמא היכי דמי אי דארגישה עגול

148 LLL

אתאי דאי מעלמא אתאי על חלוקה איבעי ליה עהיא טמאה ולמעלה כגון דאזדקרה על בשרה ודאי מגופה מיבעי ליה אשתכוחי ואיבעית אימא מחגור מעלמא אחא דאי מגופה אחא על בשרה ואע"ג דלא הרגישה ועוד חנן הרואה כחם על על חלוקה מיבעי ליה אשתכוחי על חלוקה - מיהת על בשרה ספק טמא ספק טהור טמא אל בשרה מגופה אתאי דאי מעלמא אתאי מחגור ולמטה כגון שעברה בשוק של טבחים

הרגישה אמר רב ירמיה מדפתי מודה שמואל בשרה כנגד בית התורפה טמאה ואע"ג דלא אטאי על בשרה איבעי ליה אשתכוחי קתני אשתכוחי על חלוקה מעלמא אתאי דאי מגופה

712 511

פרק ה הרואה כתם

לחלות תולה על כתפה שאינה יכולה לתלות - עד מקום חבק וחבק עצמו כלפנים בעי רבי והתניא היתה לה מכה בצוארה שתוכל בעקבה ומי מחזקינן טומאה ממקום למקום - חבק וחבק עצמו כלפנים רב חייא בריה דרב ראש גודלה מאי טעמא וכי תימא זימנין דנגע בשלמא עקבה עביד דנגע באותו מקום אלא מצור על עקבה ועל ראש גודלה ממאה וכו" דמבדק שפיר דאיכא למימר מגופה אתיא נאיכא למימר מעלמא אתא אלא אפילו קרקע לאמר לא מיבעיא גלימא דלא מבדק שפיר איריא קרקע אפילו גלימא נמי לא מיבעיא אשי היינו דקאמר קרקע אלא לרב ירמיה מאי מקבל טומאה אינו מקבל כחמים בשלמא לרב - דפסעה עביד דמתרמי ולא מחזקינן טומאה נחמיה דתנן ר' נחמיה אומר כל דבר שאינו מדרבנן רב אשי אמר שמואל הוא דאמר כר'

אויא מתני לה בהדיא אמרי דבי רבי ינאי או כלחוץ ת"ש דתני רב קטינא עד מקום מקום חבק איבעיא להו מקום חבק כלפנים וכו' מבפנים עד היכא אמרי דבי רבי ינאי עד עבידא דנגעה על שוקה ועל פרסותיה מבפנים ידא ונגעה באידך ידא לא שאני ידה דכולה מאי טעמא לאו משום דאמרינן ברקה בחד אצבעותיה ממאה מפני שידים עסקניות הן ממלום למלום ובחניא נמצאת על קשרי והביאתו לשם אלא שאני ראש גודלה דבהדי אינה תולה ואין אומרים שמא בידה נטלתו

עולה אפילו בתחתון לא עברה בשוק של ואפי' בעליון כיצד עברה בשוק של טבחים ואפילו בתחתון אין יכולה לתלות אינה תולה חלוקות הבדוקין לה אם יכולה לתלות תולה התם דאיכא סלע יתירה ת"ר לבשה שלשה על זו וכסלע על זו שחיהן טמאות שאני אחד ואין בו אלא כסלע דם ונמצא כסלע מהא דתניא שתי נשים שנתעסקו בצפור מומאה היא טהורה וחבירתה טמאה מאי שנא אמר רב ששת ולענין דינא תנן אבל לענין לחבירתה היא טהורה וחבירתה תולה בה ממאה תניא אידך בדקה חלוקה והשאילתו שתיהן טמאות ואם לאו ארוכה טהורה וקצרה אם מניע כנגד בית התורפה של ארוכה של קצרה וקצרה שלבשה חלוקה של ארוכה לי יפה הוריתה ת"ר ארוכה שלבשה חלוקה לאיסור וכשבאתי אצל חכמים שבדרום אמרו אר"א בר" יוסי דבר זה הוריתי בעיר רומי אבל לחומרא שונין היתה פושטתו וכו' תניא שונין בטהרות כי אמרינן אין שונין לקולא דרבי ינאי אמר לה תיזיל ותיתי והתניא אין דאשתכה לה דמא במשתיתא אתאי לקמיה אוווא לא דלמא דעביד כרצועה ההיא איתתא ספק טהור טמא על בערה מאי לאו כי האי לרוחב ירכה מהו ת"ש על בשרה ספק ממא ירמיה כשיר מהו כשורה מהו טיפין טיפין מהו

תולה לא הרגה אינה תולה דברי רשב"ג ברגה לא מתני' מני רשב"ג היא דתניא הרגה עברה טמאה: הרגה מאכולת: הרגה אין לא ספק לא ניתו עליה תולה ספק עברה ספק לא דת"ר עברה בשוק של טבחים ספק ניתו עליה או שישבה ישבה אין לא ישבה לא תנינא להא ועלה ר"מ בקילור ורבי תלה בשרף שקמה ברבי צדוק גמ' תנינא להא דת"ר מעשה מליו דם עגול טהור משוך טמא דברי ר"א דם ולא כתם עד שהוא נתון תחת הכר ונמצא ואשה כי תהיה זבה דם יהיה זובה בבשרה להחמיר אלא להקל שנאמר (ויקרא טו, יט) הדבר קשה בעיניכם שלא אמרו חכמים הדבר ראה תלמידיו מסתכלין זה בזה אמר להם מה להגלע ולהוציא דם אמרה לו הן וטהרה ר"ע ביך אמרה לו הן וחיתה אמר לה שמא יכולה לו ראיתי כתם אמר לה שמא מכה היתה מתחב באשה אחת שבאת לפני ר"ע אמרה והיא יכולה להגלע ולהוציא דם הרי זו תולה ותולה בבנה או בבעלה אם יש בה מכה אומר עד כגריס של פול ואף ע"פ שלא הרגה בה עד כמה תולה רבי הנינא בן אנטיגנוס העסוקין בהן הרגה מאכולת הרי זו תולה חיה ועוף נתעסקה בכתמים או שישבה בצד בכל דבר שהיא יכולה לתלות שחטה בהמה טבחים אף בעליון אינה תולה *לותני*' ותולה אומר טהורה רבי הנינא אומר טמאה כי תליא - ירמיה נתעסקה בכגריס ונמצא עליה בכגריס בו מאכולת ר' הנינא אומר טמאה ר' ינאי בייון דבעלמא חליא הכא נמי חליא בעי רבי נמצא עליה כגריס ועוד ואותו עוד רצופה. דהאי ועוד דם מאכולת הוא פש ליה כגריס כגריס מלמטה לא כגריס מלמעלה איחמר למעלה תולה בעליון עד כגריס מאי לאו שהורה הני מילי היכא דלא רצופה בו מאכולת היו עליה טיפי דמים למטה וטיפי דמים בכגריס בכגריס ועוד לא תליא רבי ינאי אומר

אבל היכא דרצופה בו מאכולת מוכחא מילתא

דף נט

בו אמר רב אשי עיר שיש בה חזירים אין מנא ידע ברית כרותה לו שכל המוללו מריח - דהכא כדאמרינן מיתיבי כעורמוס ת"ר פשפש זה ארכו כרחבו ומעמו ולדבריו אנו מודים ולרבנן דאמרי תולה עד חנינא בן אנטיגנוס מדברי ומדבריהם שהיה שאין בו כמה טיפי דם אבל נראין דברי ר' שאינה מהורה לבעלה שאין לך כל סדין וסדין

בפין ה"ז יפלוט מגא ידע טעמו כריחו ואכתי כגריס כפחות מכגריס וקמיפלגי בעד ועד לענין תרומה דחנן או שטעם טעם פשפש אמר כגריס כיתר מכגריס ורב חסדא אמר בו ארכו כרחבו לענין כתמים טעמו כריחו - דאמרי לה להא שמעתא באפי נפשה רב הונא כריחו ברית כרותה לו שכל המוללו מריח - להחמיר חוץ מכגריס של כתמים להקל איכא כדרבי אבהו דא"ר אבהו כל שיעורי הכמים כמה אמר ר"נ בר יצחק תולה בפשפש ועד - לך לחומרא אמרינן לקולא לא אמרינן והכא לחומרא ורב חסדא אמר לך בעלמא אימא אומר עד כמה היא חולה עד כגדיס של פול - ואיכא עד ולא עד בכלל והכא לחומרא והכא בכלל אמר לך רב הונא איכא עד ועד בכלל עד ולא עד בכלל ורב הסדא סבר עד ועד בעד ועד בכלל קא מיפלגי דרב הונא סבר מאכולת לדברי חברי אין סוף שאין לך אשה - כגריס תולה יתר מכגריס אינה תולה לימא לך כל מטה ומטה שאין בה כמה טיפי דם - תולה פחות מכגריס תולה ורב חסדא אמר אין קץ שאין לך אשה שטהורה לבעלה שאין היא תולה וכו' אמר רב הונא כגריס אינה לדברי אין קץ ולדברי חברי אין סוף לדברי - דדוקרת כעיר שיש בה חזירים דמיא עד כמה וחכ"א בין כך ובין כך תולה אמר רשב"ג חוששין לכתמים אמר ר"ג בר יצחק והא

091 LLL תולה בו כמה מינין מיתיבי נתעסקה באדום איכא דאמרי אמר רבא נתעסקה במין אחד באדום אין תולה בו שחור נתעסקה שאני מין אחד תולה בו כמה מינין מיתיבי נתעסקה ליכא שיעורא קמ"ל אמר רבא נמצא עליה שדי בי מצעי זיל הכא ליכא שיעורא זיל הכא מאי למימרא מהו דתימא שקול כגריס צפור בכגריס ונמצא עליה שני גריסין ועוד אי הכי דמי לאו כי האי גוונא לא כגון דנתעסקה בה שחור במועט אין תולה בו מרובה היכי לא חליא תא שמע נתעסקה באדום אין תולה מאכולת אבל היכא דאין רצופה בו מאכולת באמר טהורה הני מילי היכא דרצופה בו דנתעסקה תליא או דלמא אפילו לרבי ינאי התם טמאה אלא דלא נתעסקה אבל הכא חבעי לר' חנינא עד כאן לא קאמר ר' חנינא ועוד מהו תבעי לר' הנינא תבעי לר' ינאי

אין תולה בו שחור כי קאמר רבא דאתעסקה בתרנגולת דאית בה כמה מיני דמא מעשה באשה [וכו"] והחניא לא אמרו הכמים את הדבר להקל אלא לההמיר אמר רבינא לא הדבר להקל אל להחמיר אמר רבינא לא להקל על דברי תורה אלא להחמיר על דברי תורה וכחמים עצמן דרבנן עד שהוא נתון איבעיא להו מי פליגי רבנן עליה דר"א ברבי צדוק אין מצטרפין מני אי רבי אליעזר בר' צדוק למה לי צירוף האמר משוך כל שהוא צדוק למה לי צירוף האמר משוך כל שהוא צליל לאו רבנן שמע מינה פליגי לא אליעזר ברבי צדוק בעד אבל בכתם לא ת'יש ליעולם ר' אליעזר צמר שמואל הלכה כרבי דאמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי

אליעזר ברבי צדוק הלכה מכלל דפליגי שמע

עגבל עלך הרואה כתם

פרק ט האשה שהיא עושה

ひにじ

מחני האישה שהיא עושה צרכיה וראחה יושבת מהורה ר' יוסי אומר בין כך ובין דם רבי מאיר אומר אם עומדת ממאה ואם כך מהורה איש ואשה שעשו צרכיהן לחוך הא דאיבעי לן יושבת מה לי א"ר שמעון. קשיא ותיפשוט ליה ממחני' כדאמרי' בסמוך כיון

הא האבעי כן ירשבת מה לי א ר שמעון. קשיא חיפשוט כיה ממותי כואמר בטמון כיון דאמר ר"ש הזקח דמים מן האשה ל"ש עומדת ול"ש ירשבת. ואיכא למימר מעיקרא קס"ד שאין הזקח דמים שוים מי רגלים מן האשה אלא בעומדת. והשתא דאשמועינן ברייתא דר"ש אפילו ביישבת אפשר דאתי דם ממקור א"כ הלך אחר הזקחך שהזקח דמים מן האשה ולא מן האיש דל"ש עומדת ול"ש ירשבת. א"נ איכא למימר דפשמה דברייתא משמע ליה מפי ועדיף מדייקא דמתניתין.

7**9**I LLL

כן ליתני ר"מ ור" יוסי מטהרין אין הכי נמי דער ספקא אבל בספק ספקא לא אמר אם עדיף ליה ור' יוחנן אמר כי קאמר רבי מאיר ספק להודיעך כחו דר' יוסי ליפלגו בספק באפילו בחד ספקא מטהר ואדמיפלגי בחד בחד ספקא מיבעיא להודיעך כחו דרבי יוסי א"ה השתא רבי מאיר בספק ספקא מטמא ממאי מדלא קתני ר' מאיר ורבי יוסי מטהרין בלמא לא שנא אמר ריש לקיש היא היא בחד ספקא אבל בספק ספקא לא מטמא או מומצין מה לי א"ר מאיר כי אמר רבי מאיר איש ואשה [כוי] איבעיא להו איש ואשה אורי ליה רבי אבא לקלא הלכה כרבי יוסי רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' יוסי וכן ליה לאשתכוחי אמר שמואל ואמרי לה אמר בבתר דתמו מיא אתא על שפת הספל איבעי בתוך הספל ונמצא דם בתוך הספל דאם איתא אמר ר' אבא ביושבת על שפת הספל ומזנקת מזנקת נמי דלמא בתר דתמו מיא אתא דם למקור ואייתי דם אמר שמואל במזנקת ואייתי דם יושבת נמי נימא מי רגלים הדור ורבי שמעון מטמא שאין דרך האיש להוציא הספל ונמצא דם על המים רבי יוסי מטהר

צמ, אמר רב בנכרית

דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים ספקא להודיעך כחו דר' מאיר כח דהיתרא - רבי נחמיה מטהר שהיה רבי נחמיה אומר כל על ספסל של אבן או על האיצטבא של מרחץ ספסל אחד ונמצא עליו דם כולן טמאות ישבו בה ג' נשים שלבשו חלוק אחד או שישבו על השאילה חלוקה לנכרית או לנדה הרי זו תולה באשה ל"ש עומדין ולא שנא יושבין *מוזני* שנה ת"ש כיון דא"ר שמעון חזקת דמים מן ספל אדל בספק ספקא לא אמר או דלמא לא שמעון עומדת דדחיק לה עלמא ויושבת דחד ואשה יושבין מה לי א"ר שמעון כי אמר רבי כך ובין כך אינה תולה איבעיא להו איש אומר בין כך ובין כך תולה ר"ש אומר בין תולה עומדת אינה תולה דברי ר"מ רבי יוסי לא או דלמא לא שנא ת"ש דתניא יושבת שמעון בעומדת דדחיק לה עלמא אבל יושבת יושבת מה לי אמר רבי שמעון כי אמר רבי מסברין ור' שמעון מטמא איבעיא להו אשה ונמצא דם על המים רבי מאיר ורבי יוסי יוחנן איש ואשה שעשו צרכיהן לתוך הספל שנא עומדת דאמרינן מי רגלים הדור למקור - לכתחלה לא קא משמע לן תניא כוותיה דרבי דם אלא שחוקת דמים מן האשה גמ' מאי מיבעיא מהו דתימא הני מילי דיעבד אבל ורבי יוסי בחד ספקא מטהר בספק ספקא ואיידי דסליק מרבי יוסי פתח בדרבי יוסי

פרק ט האשה שהיא עושה

740

אידך לא תתקלקל קמשמע לן אמר רב דתימא ההיא דאשתכה כתם גבה תתקלקל למה לי משום דרבי לפיכך דרבי למה לי מהו ובבתולה שדמיה טהורין לפיכך דרשב"ג יום בראשון שלה וביושבת על דם טוהר מקולקלות ושוין שתולה בשומרת יום כנגד רשב"ג רבי אומר אינה תולה לפיכך שתיהן לפיכך היא מתוקנת וחברתה מקולקלת דברי יום בשני שלה ובסופרת שבעה שלא טבלה שאינה רואה ת"ר תולה בשומרת יום כנגד ר' מאיר אומר בראויה לראות ואף ע"פ תולה ואלא קשיא הך תריץ הכי והיא שרואה דתניא אינה תולה בנכרית רבי מאיר אומר ועסברא ר"מ לחומרא רבי מאיר לקולא לראות אבל רואה לא איצטריך אמר רבא לראות ואפילו ר"מ לא קאמר אלא בראויה בנכרית רבי מאיר אומר בנכרית הראויה ושכיב רב אמרה להא שמעתא דתניא תולה אף נכרית דקא חזיא אמר רב ששת כי ניים הרואה ממאי דומיא דנדה מה נדה דקחזיא

תולין סיפא אמרת תולין הא לא קשיא הא תולה בה הא גופה קשיא רישא אמרת אין חלוקה לנכרית או ליושבת על הכתם הרי זו תולין איתיביה אין תולין כתם בכתם השאילה לא שנא א"ל אין תולין מה טעם לפי שאין תליא הכא דמעלמא קאתי לא תליא או דלמא אליבא דרשב"ג התם הוא דקא חזיא מגופה הכא דמעלמא קא אתי לא כל שכן כי חבעי לך ומה התם דקא חזיא מגופה אמרת אינה תולה כתם בכתם אליבא דרבי לא תבעי לך השתא ר' יוחנן מרבי יהודה בר ליואי מהו לתלות בתלוי וטהור בטהור לדברי הכל בעא מיניה שבילין אחד טמא ואחד טהור תולה טמא ממא ומצור ואפילו מהור ותלוי שהלכו בשני טבילה בעיא איתמר א"ר יוסי בר' הנינא נפקא לן מינה ורב חסדא סוף סוף איהי התם אלא דתרוייהו כי הדדי נינהו הכא מאי מתקיף לה רב אדא עד כאן לא קאמר רבי טהור ואחד טמא באנו למחלוקת רבי ורשב"ג חסדא ממא ומהור שהלכו בשני שבילין אחד

הא דאמרינן **רב אשי אמר הא והא רשב"ג. ול"ק כאן למפרע כאן להבא.** כך פירש שאם לבשו הן שתיהן החלוק הזה ואחר שפשטו אותו מצאה אחת מהן כתם א' בחלוק שלה אין תולין כתם בכתם אבל היתה אחת מהן כבר בעל' כתם ולבשו חלוק זה ונמצא בו כתם תולין בבעלת הכתם שהיתה כבר וזה הפי' נכון ולשון הגמרא מוכיח אבל הפי' שפירש ר"ש אינו נכון כלל.

75I LLL

בשעה שמסיקות את התנור ובא מעשה לפני דם על שפחה של אמבטי ועל עלה של זיח בינתים שתיהן טמאות היה מעשה ונמצא החיצונה החיצונה טמאה והפנימית טהורה ונמצא דם תחת הפנימית שתיהן טמאות תחת שתי נשים שהיו טוחנות ברחיים של יד אמרת הלכה כרבי נחמיה מאי היא דתניא אבא תני מעשה בא לפני הכמים וטמאום ואת דרב הלכה כר' נחמיה אמר ליה רב נחמן לעשירים דרש רב הייא בר רב מתנה משמיה שלש על שלש דלא חזיין לא לעניים ולא מטהר היה ר' נחמיה במטלניות שאין בהן בעימא ליגזור גבו אטו תוכו קמ"ל אמר אביי נחמיה אפילו באחורי כלי חרס פשיטא מהו רב הונא אמר רבי הנינא מטהר היה רבי לארץ תשב כיון שישבה לארץ נקתה אמר דר' נחמיה דכתיב (ישעיהו ג, כו) ונקתה כו, שהיה ר' נחמיה כו' אמר רב מתנה מ"ם דם טוהר בעלת כתם תולה בה שלש שלבשו בעלת כתם הרי זו תולה בה והא או ליושבת קשיא הכי קאמר השאילה חלוקה לנכרית כאן להבא מכל מקום קשיא אמר רבינא לא אמר הא והא רשב"ג ולא קשיא כאן למפרע הא בראשון שלה הא בשני שלה רב אשי רבי והא רשב"ג איכא דאמרי הא והא רבי

זקנה בתולה ושאינה בתולה תולה בתולה מניקה זקנה ושאינה זקנה תולה זקנה בשאינה מניקה ושאינה מניקה תולה מניקה בשאינה ושאינה עוברה תולה עוברה בשאינה עוברה ותולות זו בזו ת"ר כיצד תולות זו בזו עוברה שוהא לבא נטל האצבע דמעה ממהרת לבא שנותן אצבע בעין כל זמן שאצבע בעין דמעה משל דר' אושעיא למה הדבר דומה לאדם עבא נכנסו לעיר ילד ממהר לבא ואמר אביי מהלכין בדרך כל זמן שהיו בדרך ילד שוהא אושעיא למה הדבר דומה לילד וזקן שהיו דהוי דם מאן עכביה א"ר ירמיה משל דר" אימר שמש עכביה לדם [אבל] הכא אם איתא בעלה בחטאת טהרותיה תלויות בשלמא התם מהרותיה מהורות ורבי אושעיא אמר אפילו באשם תלוי טהרותיה תלויות בעלה פטור כל שבעלה בהמאת מהרותיה ממאות בעלה אצמה בשיעור וסת סבר לה כבר פדא דאמר צמ, אמר רב יהודה אמר רב והוא שבדקה על הכתם קתני הכי קאמר או ליושבת על ראוין לראות רואין אותן כאילו הן ראויות ושתיהן טהורות ותולות זו בזו ואם לא היו ברקה אחת מהן ונמצאת טמאה היא טמאה אחת ונמצא דם תחת אחת מהן כולן טמאות נחמיה מתני שלש נשים שהיו ישנות במטה מטמא ורבי נחמיה מטהר והורו חכמים כרבי חכמים וטמאום תואי היא דתניא ר' יעקב

מניקות שתיהן זקנות שתיהן בתולות זו היא בשאינה בתולה היו שתיהן עוברות שתיהן - ששנינו לא היו ראויות לראות רואין

אם קד

במשולבות בדקה אחת [וכו"] למה ליה למתני נמאג ההוא סנפא בלמפלגי אמר רבי אמי לבחולה גמ' מאי שנא רישא דלא מפליג וחכמים אומרים בודק עד שמגיע לסלע או הוא בטומאתו עד שיודע לך טומאה היכן היא אומר כל דבר שהוא בחזקת טומאה לעולם ומצאו טהורין כולן טמאים דברי ר"מ שר"מ מצונול עם מצונול ושלישי ממא שלשתן טהור הוא טהור ושנים ממאים שנים ומצאו בין שני גלים טהורים ובדקו אחת מהן ומצאו ממאות למה הדבר דומה לגל ממא שנתערב ושלישית ממאה שלשתן ומצאו מהורות כולן בדקו שתים ומצאו טהורות הן טהורות ונמצאת טהורה היא טהורה ושתים טמאות עברו דרך עליה כולן ממאות בדקה אחת מהן בזמן שעברו דרך מרגלות המטה אבל אם ההיצונות טמאות והפנימית טהורה אימתי ממאות והחיצונה טהורה תחת החיצונה שתים כולן טמאות תחת הפנימית שתים הפנימיות ישנות במטה אחת ונמצא דם תחת האמצעית כאילו הן ראויות לותני שלש נשים שהיו

למה זה דומה הכי קאמר להו ר' מאיר לרבנן ישמעאל בן נחניה חללים דכתיב (ירמיהו בור גדול מלא עצמות תנא הוא הבור שמילא טהרה יבש מקום טומאה לח ובדקו ומצאו לו סדינים ושראן במים ופרסן עליהם מקום חנניא שמו אמר להן הביאו לי סדינים הביאו מרובה והיה שם זקן אחד ורבי יהושע בן טומאה ולא יכלו חכמים לבדוק מפני שהיתה מעשה בסלע בית חורון שהיו מחזיקין בה לא בדקו כל צרכו תניא אבא שאול אומר מלאה עצמות אמרו לו משם ראיה אימר הגשמים ונתזו בקרדומותיהן ומצאו מכתשת ולא מצאו לימים נכנסו בה פועלים מפני עד שהגיעו לקרקע שהיתה חלקה כצפורן של שיחין שהיו מחזיקין בה טומאה ובדקו בדקו כל צרכו תניא א"ר יוסי מעשה במערה לו בעיקרו אמרו לו משם ראיה אימר לא ברוח ועקרתו ונמצא גולגולת של מת תחובה בה טומאה ובדקו ולא מצאו לימים נשבה בו מעשה בשקמה של כפר סבא שהיו מחזיקין הכא האי דם מהיכא אתא תניא אמר ר"מ ורבנן בשלמא התם אימא עורב נטלה אלא מ"ש בדם דלא פליגיתו ומ"ש בגל דפליגיתו

951

הפליט ויגד לאברם העברי ואמר רבי יוחנן זה אברהם אבינו שנאמר (בראשית יד, יג) ויבא מה היה בלבו אמר שמא תעמוד לו זכות של בן יוחי מתשובתו של אותו צדיק אתה יודע שנא מסיחון דלא קמסתפי א"ר יוחנן אר"ש שמחואי הוו מאי שנא מעוג דקמסתפי ומאי אחי הוו דאמר מר סיחון ועוג בני אחיה בר ויאמר ה' אל משה אל תירא מכדי סיחון ועוג זילו אתון טמרו נפשייכו (במדבר כא, לד) את"ג דלקבולי לא מבעי מיחש ליה מבעי אטמרינכו הא אמור רבנן האי לישנא בישא להו היכי נעביד אי לא אטמרינכו חזו יתייכו דרבי מרפון אמרו ליה לטמרינן מר אמר דנפק עלייהו קלא דקטול נפשא אתו לקמיה עא מכתג מגטה לגע מכתג עועו כני גלילא אמר רבא האי לישנא בישא אע"פ דלקבולי ולא חש מעלה עליו הכתוב כאילו הרגן מתוך שהיה לו לחוש לעצת יוחנן בן קרח וכי גדליה הרגן והלא ישמעאל הרגן אלא את כל פגרי אנשים אשר הכה ביד גדליה מא, ט) והבור אשר השליך שם ישמעאל

בא א"ל מחני" היא דחנן בודק עד שמגיע X., LTX LLGLD TL GGX KIX LIL LOTX חסדא בגד שאבד בו כלאים צובעו ומותר על המצות אמר רפרם בר פפא אמר רב ו) במתים הפשי כיון שמת אדם נעשה הפשי לטעמיה דא"ר יוחנן מאי דכתיב (תהלים פה, עלה א"ר יוחנן אפילו לקוברו ור' יוחנן לספרו אבל לקוברו אסור א"ל לאו איתמר בימי והא א"ר מני א"ר ינאי לא שנו אלא במלות לעתיד לבא א"ל אביי ואי תימא רב תכריכין למת אמר רב יוסף ואת אומרת מצות ולא יעשנו מרדעת לחמור אבל עושה ממנו כלאים הרי זה לא ימכרנו לעובד כוכבים פחותה משלש אצבעות ת"ר בגד שאבד בו במחט שחוק בודקו בחמה תנא אין שכונה WCILITY. אבדה בו שכבת זרע חדש בודקו עבי שמעון בן אלעזר אומר בודקו שכונות בו כתם מעביר עליו שבעה סממנין ומבטלו עוג שפלט מדור המבול תנו רבנן בגד שאבד

ממרא וכיחנא בהדדי לא סליק להו צבעא

לסלע ואי ליכא אימר עורב נטלה הכי נמי

הא דתון **שבעה סממוין מעבירין על הכתם.** לטהרות קאמר ותני והדר מפרש הטבילו ועשה על גבי טהרו' העביר עליו שבעה סממוין ולא עבר הרי זה צבע. כלומר תולין אותו להקל ונאמר שהוא צבע שכן דרך הצבע שלא לעבור בסימוין ואף על פי שאפשר שהוא דם כיון דבלוע כ"כ שאינו יכול לצאת על ידי סמוין הללו טומאה בלועה היא ואינה מטמאה.

ומיהו אם לא הטבילו תחלה טהרותיו תלויות שהרי יש לו לחוש לדם ואף על פי שאין סופו לצאת מכל מקום הבגד טמא שכבר נטמא בשעת נפילה ומטמא אותן והיינו דקתני הטבילו ומיהו אם דם נדה ודאי הוא אף על פי שלא עבר טמא לפי שדרך בני אדם להקפיד בו ולהעביר עליו סימנין אלו הילכך לא עלתה לו טבילה ראשונה עד שיעבירם ויבטלנו.

צבוע מטמא משום כתם רבי נתן בר יוסף מדאפקינהו רחמנא בחדא לישנא ת"ר בגד או שוע או טווי או נוז והלכתא כמר זוטרא ידע אי נחקיה שרי מחקיף לה רב אשי אימר טווי ונוז ורבנן הוא דגזרו ביה וכיון דלא מ"ט מדאורייתא שעטנו כתיב עד שיהיה שוע ולא ידע אי נתיק אי לא נתיק שפיר דמי דרמי חוטא דכיתנא בגלימיה דעמרא ונתקיה בריה דרב ייבא משמיה דמר זוטרא האי מאן וכיון דלא ידיע אימר מנתר נתר אמר רב אחא

מעבירין על הכתם רוק תפל ומי גריסין ומי כדי להקל על כתמיהן מתנ" שבעה סמנין ליוור על בגדי צבעונין אמרי הא עדיפא גזרו על עטרות חתנים ועל האירוס בקשו דאסירי אין דתנן בפולמוס של אספסינוס לאשה אלא להקל על כתמיהן הותרו מכלל מאי חקנינהו אלא שלא הותרו בגדי צבעונין אבתונון לאשה אלא להקל על כתמיהן תקנו אומר אינו מטמא משום כתם שלא תקנו בגדי

דף סב

בצבים ונתר ובורית

אחד ואחד העבירן שלא כסדרן או שהעביר - לו שביעית אלא מאי בורית אהלא והתניא שהחמיצו וצריך לכסכס שלש פעמים לכל צריסין של פול חלוקת נפש מי רגלים עפל כל שלא טעם כלום מי גריסין לעיסת והטהרות טמאות וצריך להטביל איזהו רוק להטביל עבר או שדיהה הרי זה כתם ברי זה צבע הטהרות טהורות ואינו צריך מהרות העביר עליו שבעה סמנין ולא עבר למוניא ואשלג בטבילו ועשה על גביו

מולר יש לו שביעית וכל שאין לו עיקר אין ליה שביעית והתנן זה הכלל כל שיש לו בבורית והאהל ואי בורית כבריתא מי אית ורמינהי הוסיפו עליהן הלביצין והלעונין בבורית והאהל אלא מאי בורית כבריתא בורית אמר רב יהודה זה אהלא והתניא תנא נתר אלכסנדרית ולא נתר אנטפטרית שבעה סמנין כאחת לא עשה ולא כלום גמ'

קפידה זו דומה להא דתני ר' חייא. ועבר ע"י העברה זו ונעשה בו מעשה דם שכן דרך דם לעבור ע"י סמנין ואין פי' מחוור לי שאין העברת סממנין שהרי הקפיד עליו כשהחזירן והעבירן עליו וגלה דעתו שמקפיד עליו בספק דם הא דאמרינן **ל"ש אלא טהרות שנעשו בין תכבוסת ראשונה וכו**". פי' רש"י ז"ל תכבוסת

בלועה אלא סופו לצאת היא וצריך טבילה לאחר שתצא לגמרי. לצאת בדרך כבוסו וכדפרישית וזה כיון שגלה דעתו שהוא רוצה להוציאו מ"מ אין זו טומאה אלא כך נראה פי' דכי מטהרינן כתם בטבילה ראשונה כשלא עבר בסמנין מפני שאין סופו קלים אבל משקין חמורין ממא אע"פ שלא משקה לצאת אמר ר"ל לא שנו אלא משקין - סבר אע"ג דיכול לצאת לאויר התנור והוסק התנור התנור ממא שסוף - דיכול לצאת אף על גב דלא הקפיד עליו ומר חרסין שנשתמש בהן זב שבלעו משקין ונפלו - דיכול לצאת ולא הקפיד עליו מר סבר כיון מילחא ה"נ בקפידא חליא מילחא חנן החם ואמאי הא דם נדה הוא אלמא בקפידא חליא - לצאח ולא הקפיד עליו דברי הכל טהור יכול דם הגדה ודאי מעביר עליו ז' סמנין ומבטלו - ע"ג דלא נפיק א"ר פפא כל היכא דאין יכול עליא מילתא א"ל אין דתניא רבי חייא אומר אמר ליה רבי אבא לרב אשי מידי בקפידא מהרותיו ממאות שהרי הקפיד עליו ועבר אבל טהרות שנעשו אחר תכבוסת שניה. טמאה ואם לאו טהורה אמר רב כהנא מקולי הטהרות שנעשו בין תכבוסת ראשונה לשניה מצבועיו מצובוע א"ר זירא לא שנו אלא אליו שבעה סמנין ולא עבר שנאן ועבר שביעי מתחילה שמא עבר תניא אידך העביר עליו צפון ועבר טהרוחיו טמאות שאם העביר אלא העביר עליו ששה סמנין ולא עבר העביר ומבר טהרותיו טמאות צפון צבע נמי מעבר רבנן העביר עליו שבעה סמנין ולא עבר צפון ברמצא דפרולא הטבילו ועשה [כו'] תנו ומשתכה ביני נקבי מרגניתא ומפקי לה שאלחינהו לנחותי ימא ואמרו אשלגא שמיה רב יהודה שלוף דוץ ואשלג אמר שמואל בבורית והאהל תרי גווני אהלא קמוניא אמר

לצאת והקפיד עליו דברי הכל ממא כי פליגי יכול לצאת טהור הא יכול לצאת טמא ואף איתיביה ר"ל לרבי יוחנן כל הבלוע שאינו רביעיות שנו כאן שאני דם תבוסה דרבנן בכסות אם מתכבסת ויוצא ממנה רביעית דם בכלים דמעיקרא הא בכלים דבסוף נבלעה ממא ואמרי לה הבית טהור ולא פליגי הא לריש לקיש רביעית דם שנבלע בבית הבית לא שנה רבי חייא מנא ליה איתיביה רבי יוחנן מעביר עליו ז' סמנין ומבטלו אמר ליה רבי לכתמים דרבנן והתני רבי חייא דם הנדה ודאי טהורות ואין צריך להטביל אמר ליה הנח ז' סמנין ולא עבר הרי זה צבע וטהרותיו בטבילו ועשה על גביו טהרות והעביר עליו אי לא לא איתיביה רבי יוחנן לריש לקיש ואחד משקין חמורין אם הוסק התנור אין הוסק התנור רבי יוחנן אמר אחד משקין קלין

דף סג

ג) והוא עבר לפניהם ואיבעית אימא מהכא את הכושי אביי אמר מהכא (בראשית לג, ב יח, כג) וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבור ענא אמר ר"נ בר יצחק דאמר קרא (שמואל מלח מאי משמע דהאי עובר לישנא דאקדומי אומר מי גריסין רותה ועובר שיתן לתוכו מתניתין דלא כרבי יהודה דתניא ר' יהודה עם כל אחד ואחד דלמא הבלא דפומא מעלי לריש לקיש דאמר ר"ל רוק תפל צריך שיהא לעיסת גריסין של פול וכו' לימא מסייע ליה שיצא רוב דבורו של שלש שעות מי גריסין בר שילא אמר רב אשי אמר רבי אלעוד כל אין זה רוק תפל ועד כמה אמר רב יהודה מדכרו ליה מדכר תנא השכים ושנה פרקו בלבו ליה ועני ולא ידע לאהדורי סברא וכי אמר רב אשי נים ולא נים תיר ולא תיר רוק תפל התם במתנמנם היכי דמי מתנמנם אין זה רוק תפל ניעור כל הלילה הרי זה דבשינה תליא מילתא והתנן ישן כל היום כל שעבר עליו הצות לילה ובשינה למימרא בר בר חנה אמר רבי יוחנן איזהו רוק תפל לתני לאפוקי היכא דקדים ואכיל אמר רבה באורתא אמר ליה רבא מי קתני בערב מבערב קמיה דרבא למימר כמאן דאמר לא טעם מידי ענא כל שלא מעם כלום מבערב סבר רב פפא אם הקפיד עליו אין אי לא לא איזהו רוק תפל

וכו' וכן כיוצא בהן לאתויי מאי אמר רבה דם טמא מתוך דם טהור וכמין צמרמורות נאולא אמר עולא בריה דרב עלאי בשופעת וכשפולי מעיה ושופעת שופעת הא שפעה היתה מפהקת מעטשת וחוששת בפי כריסה הכא בוסתות דגופא כדקתני אלו הן וסתות שיש לה וסת דיה שעתה התם בוסתות דיומי הרי זה וסת גמ' תנינא חדא זימנא כל אשה כיוצא בהן וכל שקבעה לה שלשה פעמים ושופעת וכמין צמרמורות אוחזין אותה וכן ומעטשת וחוששת בפי כריסה ובשפולי מעיה וסת דיה שעתה ואלו הן הוסתות מפהקת ושניים להעברתן מתני כל אשה שיש לה ראשונים ומאי ראשונים ראשונים לכסדרן אמר אביי אידי ואידי שניים עלו לו ולא אידך ראשונים עלו לו שניים לא עלו לו שניים עלו לו ראשונים לא עלו לו ותניא כסדרן ת"ר הקדים שניים לראשונים תני אממוני ואחוני תרתי מאי תיקו העבירן שלא בעי רבי ירמיה אמטויי ואתויי חד או דלמא בימות הגשמים וצריך לכסכס שלש פעמים דאשה מכוסים או מגולים בימות החמה או אריך שיעור לשיעורן דילד או דוקן דאיש או ימים א"ר יוחנן כל שיעורי חכמים בכתמים מי רגלים שהחמיצו תנא כמה חימוצן שלשה מיכה ג ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם

091LLL

להיות רואה בתחלת הוסתות כל הטהרות. לוסתן וכמה אמר רבא עונה מאי לאו עונה כרשב"ג סבירא ליה מתנ" היתה למודה דברי רשב"ג הא קמ"ל שמואל דר"ג ברבי לן לשנות בוסתות לשלש בימים ונימא זו לך לשנות אמרת לן לשלש מיבעיא ואמרת אינה צריכה לא לשנות ולא לשלש ואמרינן משום רשב"ג אבל חכמים אומרים ראתה אמר שמואל זו דברי ר"ג בר רבי שאמר שלש פעמים ואמרת לן עלה אמר רב יהודה שאין אשה קובעת לה וסת עד שתקבענה הותר יום המשה עשר וקבעה לה יום עשרים זה וזה אסורין שלש פעמים ליום עשרים רואה יום חמשה עשר ושינתה ליום עשרים ואהא אמריתה ניהלן היתה למודה להיות הא שמעתא אמר ליה אביי את אמריתה ניהלן פלפלים וראתה אמר רב יוסף לא שמיע לי שום וראתה ואכלה בצלים וראתה כססה עבה בר עולא אלא אמר אביי לאתויי אכלה מאי קא משמע לן מחני' היא דהא פרשה ואבריה כבדין עליה ורותתת וגוסה א"ל אביי מאי אמר רב יוסף לאתויי ראשה כבד עליה חכמים שלשה למה שלא מנו חכמים לאתויי לימים שנים לוסתות אחת למה שלא מנו עב צונא בר הייא אמר שמואל הרי אמרו ואבריה כבדים עליה ורותתת וגוסה אמר בר עולא לאתויי אשה שראשה כבד עליה

אזהרה לבני ישראל שיפרשו מנשותיהן סמוך את בני ישראל מטומאתם מכאן א"ר ירמיה רבא הכי והתניא (ויקרא טו, לא) והזרתם יממא אמר רבא הלכה כרבי יהודה ומי אמר למחזי בסוף ליליא הא דרגילה למחזי בתחלת ומתירה לפני וסתה ולא קשיא הא דרגילה לאחר וסתה ותניא אידך אוסרה לאחר וסתה הרא רבי יהודה אוסרה לפני וסתה ומתירה יממא והא דרגילה לראות בסוף ליליא תני שלה לא קשיא הא דרגילה לראות בתחלת למודה והתניא רבי יהודה אומר כל הלילה ורבי יוסי מתיר מן המנחה ולמעלה היתה אסורה לשמש כל היום כולו דברי ר' יהודה כתת תמוע מכנו תת תמוע ולא ראטני יהודה ורבי יוסי מתיר עד שש שעות וחוששת לשמש כל שש שעות ראשונות דברי רבי שעות הגיע יום עשרים ולא ראתה אסורה מיום עשרים ליום עשרים ומשש שעות לשש ימים ושעות וסתות היתה למודה להיות רואה כל היום שלה גמ' תנא כיצד א"ר יוסי אסורה אלא עם הנץ החמה רבי יהודה אומר למודה להיות רואה עם הנץ החמה אינה רבי יוסי אומר אף ימים ושעות וסתות היתה כל המהרות שעשתה בתוך הוסתות מהורות שעשתה בתוך הוסתות ממאות בסוף הוסתות

ושינתה להיות רואה ליום כ' זה וזה אסורין מתוני, היתה למודה להיות רואה יום ט"ו - ממנה ג' פעמים סמוך לוסתה עונה אחריתי קמ"ל אותה עונה - ג' פעמים ואינה מטהרת מן הוסת עד שתעקר אבל לבעלה לא קמ"ל ואי מההיא הוה אמינא - כ' שאין אשה קובעת לה וסת עד שתקבענה דאי אשמועינן הא הוה אמינא ה"מ לטהרות אחריתי לא אותה עונה ותרתי למה לי צריכא

ג' פעמים ליום כ' הותר ט''ו וקבעה לה יום שינתה פעמים ליום כ' זה וזה אסורין שינתה

דף סד

ער לא תנשא עב ואמואל בפלוגתא דרבי ורשב"ג קמיפלגי לחדש זה רב אמר קבעה לה וסת לדילוג זה ויום ט"ו לחדש זה ויום שבעה עשר *גמ'* איתמר ראתה יום חמשה עשר לחדש

א זכייע כרשבייג והכא אסור אלא משמונה עשר ואילך קשיא לרב לא חנשא דברי רבי רשב"ג אומר לג' חנשא - שינחה ליום שמונה עשר הוחרו כולן ואין דתניא ניסח לראשון ומח לשני ומח לשלישי - ששה עשר ונאסר חמשה עשר ושבעה עשר וזה אסורין שינתה ליום שבעה עשר הותר ושמואל אמר עד שתשלש בדילוג - נימא - רואה יום ט"ו ושינתה ליום ששה עשר זה ממנינא הוא איתיביה היתה למודה להיות ושמואל סבר כיון דלאו בדילוג הזיתיה לאו בהא קמיפלגי רב סבר חמשה עשר ממנינא

בשלהי בנות כותיים כשהגיע יום כ' ולא ראתה ומנו עשרה לתשלום ולא ראתה הגיע יום כ' דקבעה מכ' לכ'. והשתא ק"ל כיון דקי"ל מראיה לראיה מנינן ולא לפי מנין הראוי כדאיתא היתה למודת להיות רואה יום כ' ושנתה ליום ל'. מרקחני האי לישנא ש"מ דוסת הפלגה הוא לגמרי וזה כתוב בתוספות. וכן הורה ה"ר אברהם ז"ל. כבר דילגה ונחוש בפעם א' לוסח של דילוג ש"מ שאין חוששין לוסח של דילוג כלל עד שחקבענו מהא דקתני בברייתא **שינתה לי"ז הותר י"ו ונאסר ט"ו וי"ז.** ולא מיתסר נמי י"ה דנימא זו

וראחה דקתני כי אורה בזמנו בא מאי נינהו הא ליכא הפלגה דעשרים השתא.

הראשון לפי אותו מנין ואין אומרין הפלגה של מ' היא זו שרגלים לדבר. ראיה אבל מכיון שהפסיקתו וחזרה לראות ביום (א') [אחר] אם למנין הראוי חזרה מונין לוסת בא דהכא רגלים לדבר שלמנין הראוי חוזרת אלא ש"ל זמן שרואה בוסת השינוי מונין להן מאות' ולא שאלו ראחה מאוחה ראיה ואילך בעונות של כ' יארע לה ראיתה ביום עשרי' אורח בזמנו בעונות הראשונו' ביום זה תראה ואפילו הרחיקה יותר מונין לראיה אחרונה שפסקה בו עכשיו ואיכא למימר הכא מנינן למנין הראוי ויום מ` לראיה אחרונה זו היא יום כ` דקתני שאם ראתה

ותחזור ותראה לסוף כ' שחזר האורח בזמנו. ליום ל' בחדש קתני ולפי פי' בוסת של הפלגה אין אומרים חזר הוסת למקומו עד שתראה עכשיו אבל הרב ר' אברהם בר דוד ז"ל פי' לזו בוסת החדש לפי דעתו ולמודה ליום כ' בחדש ושנתה

791

CIRTA TITE GGM FIRE YAITE YEYIR LIME YID לתרתי ותלתא לתלתא קא משמע לן תניא שלש פעמים מהו דתימא חדא לחד תרי אין האשה קובעת לה וסת עד שתקבענה זימני בחדא זימנא מיעקר מאי קמ"ל תנינא זימני דצריכי תלתא זימני למעקריה אבל תרי א"ר פפא לא אמרן אלא דקבעתיה תלתא אימא לא קמ"ל ואינה מטהרת מן הוסת וכו" נדתה אבל היכא דלא קיימא בתוך ימי נדתה אי מהתם ה"א ה"מ היכא דקיימא בתוך ימי עשר ושינתה ליום עשרים זה וזה אסורין תנינא היתה למודה להיות רואה יום חמשה למיחש לה בחדא זימנא חיישא מאי קמ"ל א... שלא אמרן אלא למקבעה אבל האשה קובעת לה וסת עד שתקבענה וכו' עשרים ונקט ליום עשרים ואחד ש"מ שאין ליום עשרים ואחד דיקא נמי דשבקינן ליום כגון דרגילה למחזי ביום עשרים ושינתה רשמואל אמר לך שמואל הכא במאי עסקינן עשרים וארבעה לא קבעה לה וסת תיובתא ושלשה בחדש זה קבעה לה וסת סירגה ליום זה יום עשרים ושנים בחדש זה יום עשרים קמ"ל מיתיבי ראתה יום עשרים ואחד בחדש כיון דלמודה ועקרתיה בתרי זימני עקרה ליה לארי לה למודה אצטריכא ליה מהו דתימא אמר לך רב למודה שאני ודקארי לה מאי

מתני תינוקת שלא הגיע זמנה לראות וניסת ב"ש אומרים נותנין לה ארבעה לילות זמנה לראות וניסת ב"ש אומרים נותנין לה ארבע לילות ראתה ועודה בבית אביה ב"ש אומרים נותנין לה בעילת מצוה וב"ה אומרים כל הלילה כולה: גמ" אמר רב נחמן בר יצחק ואפילו ראתה ממאי מדקא מפליג בסיפא בין ראתה בין בשלא ראתה מכלל זרישא

עגעל עלך האשה

עשרים ושינתה ליום שלשים זה וזה אסורין הגיע יום עשרים ולא ראתה מותרת לשמש עד יום שלשים וחוששת ליום שלשים הגיע יום שלשים והויששת ליום שלשים הגיע יום שלשים והאתה הגיע יום שלשים והאתה הגיע יום שלשים והאתה הגיע יום שלשים והאתה הותר יום שלשים והאתר יום עשרים ולא ראתה והגיע יום עשרים ולא הותר יום שלשים והאתר הותר יום שלשים והאתר הותר יום שלשים והאחר ויש גפן שיינה אדום ויש גפן שיינה מחור ויש גפן שיינה אדום ויש גפן שיינה מודעת בה יין ושאין בה יין ה"ז דורקטי גמ' תנא יש בה יין ושאין בה יין ה"ז דורקטי גמ' תנא לעיסה כך דמים יפין לאשה תנא משום ר"מ לעיסה כך דמים יפין לאשה תנא משום ר"מ לעיסה כך דמים יפין לאשה תנא משום ר"מ אשה שדמיה מרובין בניה מרובין

אמר שמואל אין בין נערות לבגרות אלא דיהיב לה שתים בימי קטנות ושתים בימי דימי נערות נערות י"ב חדש מי איכא והא עד שתחיה המכה תנן אלא דיהיב לה כולהו וו חדשים בלבד וכי תימא בציר מהכי הוא

דליכא הא טפי איכא הא בלבד קאמר אלא

דף סה

פולי הינולת

ארבע לילות דקתני ארבעה עונות ולרב למה מוצאי שבת תנן ולוי אמר הפסידה לילות מאי הפסידה לילות רב אמר לא הפסידה לילות עד בימים רב אמר לא הפסידה לילות ולוי אמר שחיתה המכה הגיע זמנה וכו' איתמר שימשה כולם ורואה ע"ג כולם ואינה רואה בידוע ואינה רואה בידוע שלא חיתה המכה על גבי אל גבי קרקע ורואה על גבי כרים וכסתות יושבת ואינה רואה בידוע שלא היתה המכה עבידי מפרשא לי מיניה דרב עומדת ורואה רב היכי דמי אמר רב שמואל בר רב יצחק מצוי בתוך הפה מחמת תשמיש נחירה דקאמר זו איני יודע מה היא אלא כל זמן שהרוק כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי נחירה אמר רב יהודה אמר רב כל זמן שנוחרת בין לא ראחה עד שתחיה המכה עד כמה ב"ה אומרים עד שתחיה המכה בין ראתה לא שנא הכי ולא שנא הכי תניא נמי הכי

אילימא דיהיב לה כולהו בימי קטנות לה רבי ארבע לילות מתוך י"ב חדש ה"ד אלא בעילת מצוה ותו לא מיתיבי מעשה ונתן הראשון וה"מ שלא ראתה אבל ראתה אין לה דרב גובריה אמר רב בוגרת נותנין לה לילה כמה בעילות בלא דם ואידך שאני שמואל ליה כדשמואל דאמר שמואל יכולני לבעול בוי אתי ורבי אסי אמר טהורה דילמא אתרמי ממאה דאם איתא דהוה דם בתולים מעיקרא ממאני ורבי אסי אמר טהורה ר' הנינא אמר דם וחזר ובעל ומצא דם רבי חנינא אמר ואת,, כ שמשיר צרורות איתמר בעל ולא מצא שמואל פרצה דחוקה מותר ליכנס בה בשבת למבעל לכתחלה בשבת כדשמואל דאמר לילות עד מוצאי שבת למה לי הא קמ"ל דשרי דדרכה דביאה בלילות וללוי ליתני ארבע לי למיתנא ארבע לילות אורה ארעא קמ"ל

~~1~~91 LLL

שלמה וכמה עונה שלמה פירש רבן שמעון אומרים כל הלילה שלה ונותנין לה עונה וחוסר לחם בכל מקומותיכם ראתה ועודה (אנכי נתחי לך) נקיון שנים בכל עריכם אדם נתמעטו מזונותיו שנאמר עמוס ד גם שלמיא משמיה דרב כיון שנתקו שניו של יאונה לצדיק כל און אמר רב הינוא בר בין ראתה בין לא ראתה קדים שכיב באורחא כוותיה דרב אפילו ראתה אמר לא פליג רב נאזיל לאתריה דשמואל סבר למעבד עובדא ירחי חדא עונה מנימין סקסנאה הוה שקיל סברת כל תלתא ירחי חדא עונה כל תרי לה אחת בימי קטנות וג' בימי נערות מי לה אלא בעילת מצוה ותו לא לעולם דיהיב בוגרת דעלמא לא יהבינן לה טפי לא ליתב לבגרות למבצר לה חדא אלא אי אמרת נערות למבצר לה חדא אהני נמי נערות יהבינן לה טפי כי היכי דאהני קטנות בימי בימי בגרות אי אמרת בשלמא בוגרת בעלמא אחת בימי קטנות ושתים בימי נערות ואחת והשאר משלימין לד' לילות אלא דיהיב לה ליה כל בעילות שאתה בועל אינן אלא אחת מרב הגיע זמנה לראות תחת בעלה מהו אמר נערות הא בעא מיניה רב חינוא בר שלמיא

מצוה ופורש מתיב רב חסדא מעשה ונתן ושמואל דאמרי תרוייהו הלכה בועל בעילת תנו רבנן ראתה ועודה בבית אביה בית הלל - שאני כתובה דמגבי בה טפי עד דחתמי רב אי חצי יום וחצי לילה דטבת ותמוז ואב"א וחצי יום קאמר אלא אי לילה דניסן ותשרי אימא גבי נדה חצי יום וחצי לילה והא לילה ניסן ותשרי הא בתקופת תמוז וטבת הכא נמי שמואל בר רב יצחק ולא פליגי הא בתקופ' קרי שמואל עליה דרב (משלי יב, כא) לא - חנה א"ר יוחנן חצי יום וחצי לילה ואמר רב לה רבי הנה בר שאונא אמר רבה בר בר יוחנן או יום או לילה ר' חנה שאונא ואמרי נסך וכמה עונה א"ר ה"א בר אבא א"ר אלא כדרך שאמרו בטהרות כך אמרו ביין אמרו בטהרות כלפי לייא בטהרות קיימינן רודפין וכמה עונה כדרך שאמרו ביין נסך כך הצינור שמימיו מקלחין או במעיין שמימיו רשב"ג אומר משום ר' יוסי מניחן תחת מיד מגעילן ברותחין או חולטן במי זיתים חרפי ואפלי רבי יוסי אומר הרוצה לטהר מגת לגת ומבד לבד היינו ת"ק איכא בינייהו וכמה מיישנן י"ב חדש רשב"ג אומר מניחן ושל בצבוץ מנגבן של שיפא ושל גמי מיישנן והלולבין והעדשין מדיחן העקלים של נצרים ובקש לעשותן בטהרה כיצד הוא עושה הדפין באי ורמינהי הרי שהיו גחיו ובית בדיו טמאות בן גמליאל לילה וחצי יום ומי בעינן כולי

לילות לאחר ד' לילות מתוך הלילה לאחר ואילך לא תשמש עד שתתגרש ת"ר וכולן שהיו שופעות דם ובאות מתוך ד" משמשת פעם ראשונה ושניה ושלישית מכאן ומסיימי בה הכי בועל בעילת מצוה ופורש כי הוו בה ר' יוחנן ור"ל בתינוקת לא הוו אינהו דעבדו כרבותינו דתניא רבותינו חזרו

לא יגמור ביאתו א"ל א"כ לבו נוקפו ופורש - אחת הן תנו רבנן הרואה דם מחמת תשמיש א"ל ר' אבא לרב אשי אלא מעתה בעל נפש - מאיר אבל הכמים אומרים כל מראה דמים יצחק בר רבי יוסי אמר רבי יוחנן זו דברי ר' מסקי מינה אלא כדמסיק תעלא מבי כרבא המקור דם בתולים בא מן הצדדין אמר רבי זיהום דם בתולים אינו זיהום דם נדה בא מן ונמנו בועל בעילת מצוה ופורש אמר עולא - דם נדה אדום דם בתולים אינו אדום דם נדה אומר מראה דמים משונים הן זה מזה כיצד סבר מעשה רב מ"מ לרב ושמואל קשיא ב"ש וב"ה הלך אחר מראה דמים שהיה ר"מ הדורי אפירכא למה לי אותיב ממחני' הוא - ר"מ מחמיר כדברי ב"ש ושאר ראיות שבין לה רבי ד' לילות מתוך י"ב חדש א"ל רבא - הלילה כולן צריכות לבדוק את עצמן ובכולן

דף פר

ניסת לאחר וראתה. דם מחמת תשמיש משמשת פעם ראשונה נענשא לאחר

לשאר אצבעות [לא הוחזקה] עד שתהא מוחזקת לכל בג' אצבעות. אותה בבעל מום ורואה מחמת תשמיש אלא לאצבע זה שהוחזקה לו. לפיכך תתגרש ממנו אבל חבדוק ולא חתגרש ופריק מוחר לשני בלא בדיקה מפני שאין כל האצבעות שוות ואין מחזיקין ולשמש בלא בדיקה והלא כבר הוחזקה זו לראות מחמת תשמיש בג' ביאות של בעל ראשון הילכך והא דמקשינן **ותבדוק בביאה ג' של בעל ראשון.** נראה ודאי דה"ק היאך מותרת לינשא לב'

השתא דחוקה באצבעו" בלבד תהא חוקה אפילו שמשה פעם א" וראת ונתגרשה ושמשה עם השני והדר אקשי' כיון שהוחזקה בג' אצבעות למה לה ג' פעמים באצבע אחרון. ולמאי דפריך

בכל אצבע האבע הוחזקה לכל אבל אם רצתה להכניס עצמה בספק ולבדוק בבעל ראשון ושלא ופריק לפי שאין כל הכוחות שוות. ואיפשר שראוי' לאצבע בנחת אבל בג' אצבעות וג' כוחות וראת ומת ושמשה פעם אחרת עם ג' זה וראתה הוחזקה זו לכל.

כרת בשביל שתנשא זו. אין ממש בדבריו דאם יש לחוש בראשונים כ"ש לאחרון שהוחזקה ולא התירו ספק דבר שזדונו קתני תתגרש ותנשא רבותא קמ"ל דלא מיחזקה אלא בג'. ומי שסובר להחמיר בבעלי' הראשונים תתגרש ודאי מותרת שאין אחר בדיקה של חכמים בית מיחוש שנאסרות אותה לא' ונתיר לג'. וכי

להנהיג בה הלכה למעשה. ואף ה"ר אברהם אמר שאין מוציאין אותה לאחר בדיקה. כחרדל שיושבת עליה ז' נקיים בין מן המקור בין מן העליה בין מן הצדדין ודעת רבינו ז"ל שכתבה בבדיקה זו. ועוד שאפילו שידוע שהוא מן הצדדין הרי גזרו בנות ישראל בכל רואה טיפת דם אבל לענין מעשה עכשיו נראין דברי הרב ר' אברהם בר דוד ז"ל שאמר אין אנו בקיאין

על ראשו אם נמצא דם על ראש המוך בידוע - רשב"ג אומר דם מכה הבא מן המקור טמא מביאה שפופרת ובתוכה מכחול ומוך מונח מכה יש לי במקור שממנה דם יוצא דברי רבי שתבדוק עצמה ושניה ושלישית מכאן ואילך לא תשמש עד - וסת תולה בוסתה - ואם היה דם מכתה משונה דם מחמת תשמיש משמשת פעם ראשונה. מכה באותו מקום תולה במכתה ואם יש לה שתתגרש ותנשא לאחר ניסת לאחר וראתה - בידוע שמן הצדוין הוא בא ושניה ושלישית מכאן ואילך לא תשמש עד

כיצד בודקת את עצמה. מדם ראייתה אינה תולה ונאמנת אשה לומר נאם גה גני שמן המקור הוא בא לא נמצא דם על ראשו

חוששת. א"ג דימה לא קבעה וסת דאקראי בעלמא היא וה"ק לה לאו טבילה גרמא ליך דתיתסרי שמדברות בה ומתחלחלת וה"ל כוסת של קפיצות ושל אכילות שום שכל זמן שאינה אוכלת אינה וסחה אלא בהכנסתה לעיר שהיו חברותי' מרגישו' בה ושמא אף היא היתה מתביישת מהן מפני הא דא"ר יוחנן **לכי והבעלי לו על גב הנהר.** משום שאין וסת זה אוסר יומו לפי שלא היה

מחמת בעיתותא ולא הפיל' חררה זו היא שצריכה לבדיקה של ברייתא וכן נמי שלא ביעתוה אותה שהפילה חררה בידוע שנתרפאת וזו שלא הפילה כלום ממלא ונופצת היא. אבל אם ראתה בבריית` דקא אמרת דאי אפילא נתרפאת ואי לא אפילא לית לה תקנה אי הכי מכחול למה ושמה הא דאמר שמואל **ממלט ונופצה היט** ואין לה חקנה. ק"ל א"כ עקרת בדיקה הראשונ^י ששנויה אלא דימת עירך גרמא ליך ומותרת את על גב הנהר.

שבהלכות רבינו הגדול ז"ל דמחה והן נראה כטעות סופר. שמא ראשון י"א לזיבה הוא ושני תחלת נדה הילכך צריכות ו" והן. ואין זה צריך לפנים אלא נשיהן בקיאין בימי נדה וזבה שלכך תקן להם לג' ז' נקיים בכל זמן הלכך בשנים נמי יש לחוש בידוע שאין רואים דם ויש לחוש שמא יום א' דם טהור ויום ב' טמא וצריכה ו' ועוד שהרי אין ה"ג וכן בנוסחאות **יום א' תשב ו' והוא ב' תשב ו' והן.** שהרי בני מקום זה שאין בני תורה נבדקת בכך ואינו מחוור ומרבינו הגדול ז"ל לא כתב מעשים הללו.

ז' ימים נקיים. בטהרה ובדיקה והאי דקאמר ז' נקיים ולא קאמר נמי ו' נקיים לישנא בעלמא נקט דשגירי למימר אבל אינו כדין תורה לכך שזו יושבת ו' נקיים שאם תראה צריכה יותר הילכך צריכה הפרשה והלשון שכתב רש"י ז"ל תשב ו" והוא כדין תורה לומר שדין תורה כך הוא למנות ו" לאחד

ישראל סופרת ז' לכל טיפה דם. ושמענו כדבריו בזה שהגאונים החרימו בדם טוהר. טוהר נמי אם ראתה סופרת דהאידנא יולדות בזוב הן לפי שא"א לפתיה" הקבר בלא דם ובנות לספירת זיבה קטנה לדברי כל אדם ואין לחוש כלום. וכתב רבי' בעל הלכות ז"ל שאפילו בימי והן לשני ימים. לאו מילתא שכבר פי' בפ' בנות כותיים שימי נדה ולידה שאינה רואה בהן עולין בית מיחש לומר שמא יום א' י"א הוא ובעי שימור והז' הן התחלת גדה אין עולה לו וצריך ז' וא"ה לדברי האומר ימי נדה שאינו רואה בהן אין עולין לה לספירת זיבתה עדיין היה לו לר"

אחמור. והמקומות שבועלין עכשיו על דם טוהר הם יחושו לעצמן. בשמעתי' אמינא לך האי איסור ואת אמר' לי חומרא היכא דאחמור אחמור היכא דלא אחמור לא לישב ז' נקיים. וההיא דאמרינן דרש מרימר הילכתא כותיה דרב וכו'. דינא קאמרי כדאמרי וקרוב הדבר לטעות בו הילכך אין ימי טוהר יוצאין מכלל ר' זירא שאף בהן החמירו בנות ישראל שברוב נפלים אין בני אדם בקיאין. ואין עליהם לדון בהם אלא כך תשב לזכר ולנקבה ולנדה ולנקבה ולנדה שמא ינהגו בהן קולא שסוברות כל שיש לו טומאת לידה יש לו טוהר שלה וכ"ש טהור ועשו נמי הרחקה יתירה בדבר כך יש לחוש שמא יבואו לטעות באותן שיושב` עליהן לזכר והדברים נראין אף לדין הגמר' שכשם שחששו לטועות בפתחיהן ולמשלימות דם טמא לדם

יוסף הוה עובדא בפומבדיתא ואתסי אמר רב לרבים ורבים מבקשים עליו רחמים אמר רב יג, מה) וטמא טמא יקרא צריך להודיע צערו כי היכי דלבעו עליך רחמים דתניא (ויקרא גיסא ואיכא דאמר אמר לה גלי לחברותיך היכי דתהוו עליך להך גיסא נתהוו עלך להך הנהר איכא דאמר אמר לה תגלי לחברותיך כי דימת עיריך עלתה ביך לכי והבעלי לו ע"ג מטבילת מצוה הות קחזיא דמא א"ל שמא לקמיה דרבי יוחנן דכל אימת דהות סלקא הממלאה ונופצת אין לה תקנה ההיא דאתאי מידי אמר שמואל זו ממלאה ונופצת היא וכל יוסף זיל בעתה אזל בעתה ולא נפל ממנה ולא לקמיה דמר שמואל אמר ליה לרב דימי בר אמר רבי נתרפאה זאת ההיא אתתא דאתאי זיל בעתה אזל בעתה ונפל ממנה חררת דם ההיא דאתאי לקמיה דרבי אמר ליה לאבדן של בעל שלישי לפי שאין כל הכחות שוות שוות אמר ליה ותבדוק עצמה בביאה ראשונה הראשון אמר ליה לפי שאין כל האצבעות יוחנן ותבדוק עצמה בביאה שלישית של בעל ופיה רצוף לתוכה אמר ליה ריש לקיש לרבי מפצרא לה אמר שמואל בשפופרת של אבר מקומו שמא איכא בינייהו שפופרת אפגורי שהוא טהור מאי בינייהו אמר עולא מקור ורבותינו העידו על דם המכה הבא מן המקור אבל בקטנה דלא חזיא דמא מי אמר א"ל א"ל אימר דאמר רבא בגדולה דקחזיא דמא לינשא ונתפייסה צריכה לישב שבעה נקיים סבר לה מר להא דרבא דאמר רבא תבעוה בתר ההוא יומא א"ל מאי האי א"ל לא נטר עד ארבעה אחרינא איעכב שבעה יומי לארבעה יום א"ל אין כי מטא לארבעה רב הנינא א"ל סבר ליה מר למכתב כתובה שבעה נקיים רבינא איעסק ליה לבריה בי רבא תבעוה לינשא ונתפייסה צריכה שתשב נתר בחמין לטבול קמטים ע"ג נמל סי") אמר אחמור היכא דלא אחמור לא אחמור (תבעוה איסורא ואת אמרת מנהגא היכא דאחמור יושבות עליה שבעה נקיים א"ל אמינא לך על עצמן שאפילו רואות טפת דם כחרדל בעלמא דהא א"ר זירא בנות ישראל החמירו מאי אריא קשתה שני ימים אפילו משהו לפתיחת הקבר בלא דם א"ל רב פפא לרבא נליים קסבר אין קשוי לנפלים ואי אפשר קשתה שני ימים ולשלישי הפילה תשב שבעה שבעה נקיים אדבריה רבא לרב שמואל ודרש מאפילו רואות טפת דם כחרדל יושבות עליה אמר ר' זירא בנות ישראל החמירו על עצמן תשב ששה והן שלשה תשב שבעה נקיים בשרות ראתה יום אחד תשב ששה והוא שנים יוסף אמר רב יהודה אמר רב התקין רבי אבוה דשמואל עבד לבנתיה מקוואות ביומי

מכאן ואילך חייצי אמר מר עוקבא לפלוף. גדילתה כדתנן האיש נראה כעודר ומוסק רבדי דכוסילתא עד תלתא יומי לא הייצי אמר ריש לקיש האשה לא תטבול אלא דרך אימר ברדיוני נפל אמר רמי בר אבא הני או עצמה עיניה ביותר לא עלתה לה טבילה עלתה לה טבילה אף על גב דהשתא ליכא אינו חוצץ א"ר יוחנן פתחה עיניה ביותר רב נתנה תבשיל לבנה וטבלה ועלתה לא אם היו עיניה פורחות אפי' על גבי העין ניסן ומפצי ביומי חשרי אמר רב גידל אמר - שבחוך העין אינו חוצץ ושעל גבי העין חוצץ יבש משעה שמתחיל לירק אמר שמואל כחול בנמל אע"ג דהשתא ליכא אימר ברדיוני נפל – שבעין לה אינו הוצץ יבש הוצץ אימתי נקרא

זף פוד

יצחק מעשה בשפחתו של רבי שטבלה ועלתה מעכבת בו אמר רבין בר רב אדא אמר רבי אינן צריכין לביאת מים נהי דביאת מים במים מיתיבי בית הקמטים ובית הסתרים בתוך ביתו שתהא אשה מדיחה בית קמטיה ומשרו מזייא ואמר רבא לעולם ילמד אדם לא תחוף אלא בחמין אבל לא בצונן ואפילו דמסריך ואמר אמימר משמיה דרבא אשה ולא בחול בנתר משום דמקטף ובחול משום מחמדא אמר רבא אשה לא תחוף לא בנתר גדולה טעמא מאי משום דמחמדא קטנה נמי בפירוש אמר רבא לייש גדולה לא שנא קטנה

בר רב יצחק אשה לא תטבול בילה מעכבת בו ושאין ראוי לבילה בילה דבעית סילתא נמי בעיתא אמר רב שמואל כדר" זירא דא"ר זירא כל הראוי לבילה אין רב חנן מנהרדעא התם טעמא מאי משום לא בעינן מקום הראוי לביאת מים בעינן מרחצאות הא על גבי סילתא שפיר דמי א"ל רב כהנא למימר טעמא מאי משום גזירת לא תעמוד על גבי כלי חדס ותטבול סבר ביממא ולמטבל בליליא אמר רבא אשה איכא בינייהו למסמך לחפיפה טבילה למיחף בחמי חמה צונן מאי טעמא לא משום דקרירי ואם לאו צריכה לחוף ולטבול מאי בינייהו יום שחפפה טבלה אינה צריכה לחוף ולטבול צריכה לחוף ולטבול איכא דאמרי אם באותו מבלה אינה צריכה לחוף ולמבול ואם לאו ונמצא עליה דבר חוצץ אם סמוך לחפיפה רבי טבילה אחרת ואמר רבא טבלה ועלתה ונמצא לה עצם חוצץ בין שיניה והצריכה

89 I LLL שלא תהא טומאה מפסקת ביניהן ר' שמעון (ויקרא טו, כח) אחר תטהר אחר אחר לכולן ביממא דשביעאה משום דרבי שמעון דתניא כולהו ספק זבות שוינהו רבנן ליטבלינהו ליה רב פפא לרבא ולאביי מכדי האידנא משום צנה רבא במחוזא משום אבולאי אמר בפפוניא משום גובי רב יהודה בפומבדיתא דתמניא משום אריותא רב אחא בר יעקב בתה אתקין רב אידי בנרש למטבל ביומא בזמנה אינה טובלת אלא בלילה משום סרך בר אשי אמר רב נדה בין בזמנה בין שלא סרך בתה ואף רב הדר ביה דאמר רבי חייא שלא בזמנה אינה טובלת אלא בלילה משום ביום בין בלילה רבי יוחנן אמר בין בזמנה בין מובלת אלא בלילה ושלא בזמנה טובלת בין ונגזור גזרה לגזרה אמר רב נדה בזמנה אינה מיעוטו המקפיד היא גופה גזרה ואנן ניקום ולגזור נמי על מיעוטו שאינו מקפיד משום וגזרו על מיעוטו המקפיד משום רובו המקפיד על רובו שאינו מקפיד משום רובו המקפיד רובו ואינו מקפיד עליו אינו הוצץ וגזרו ר' יצחק דבר תורה רובו המקפיד עליו חוצץ ור' יוחנן אמר אנו אין לנו אלא אחת אמר חוצצת שלש אינן חוצצות שתים איני יודע אמר רבה בר רב הונא נימא אחת קשורה זיתים אשה נראת כאורגת וכמניקה את בנה

לפיוסה ואמרה ליה מאי איתיה השתא מרי ריש גלותא דאיקוט אזל ר"נ בר יצחק מסורא] לאו הכי הוה עובדא בדביתהו דאבא חיננא מסורא שרי א"ל רב אדא [לרב חיננא בלילה ותטבול בלילה מר זוטרא אוסר ורב רב יימר איבעיא להו אשה מהו שתחוף דרש מרימר הלכתא כרב הסדא וכדמתרץ L'UN L'AGML L'ULGGU TL'LL L'ALL L'ALL ימים טובים של ראש השנה שלאחר השבת בשבת ומובלת בחמישי בשבת דלמוצאי שני שכן נמי אמרינן לבר מאשה חופפת באחד בלא אפשר לא אפשר ורב יימר אמר אפילו שכן לא אמרינן היכא דאפשר אפשר היכא אחר השבת ורב חסדא אמר כולהו אמרינן שני ימים טובים של ראש השנה שחל להיות שכן אשה חופפת בערב שבת וטובלת במוצאי חופפת באחד בשבת וטובלת בחמישי בשבת במוצאי יו"ט שהל להיות אחר השבת אשה בשבת שכן אשה חופפת בערב שבת ומובלת אשה הופפת באחד בשבת וטובלת ברביעי חופפת בערב שבת וטובלת במוצאי שבת בשבת וטובלת בשלישי בשבת שכן אשה לידי ספק אמר רב הונא אשה חופפת באחד אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תבא אומר אחר תטהר אחר מעשה תטהר אבל

07 I LTG

דף סח

בחוקת טמאה ומטמאה מעת לעת ומפקידה ולאחר זמן בדקה ומצאה טהורה הרי זו ומצאה טמאה ובין השמשות לא הפרישה טהורה בדקה עצמה ביום שביעי שחרית ימים בדקה ומצאה טמאה הרי היא בחוקת טהורה ובין השמשות לא הפרישה ולאחר נדה שברקה עצמה יום שביעי שחרית ומצאה קשיא הא דאפשר הא דלא אפשר *לותני* דלילה (אלא) קשיא הלכתא אהלכתא לא וטובלת בלילה והלכתא אשה לא תחוף אלא מבילה וליכא והלכתא אשה הופפת ביום ביום וטובלת בלילה הא בעינן סמוך לחפיפה במוצאי שבת ותמה על עצמך היאך הופפת יוחנן אשה לא תחוף בערב שבת ותטבול מעות הן בידי ברם כך אמרו משמיה דרבי אמורא עליה ודרש דברים שאמרתי לפניכם תכף לחפיפה טבילה וליכא הדר אוקי רבא היאך חופפת ביום וטובלת בלילה הא בעינן שבת ותטבול במוצאי שבת ותמה על עצמך שלח רבין באגרתיה אשה לא תחוף בערב במוצאי שבת אמר ליה רב פפא לרבא והא דרש רבא אשה הופפת בערב שבת וטובלת אמר דודי חסרת משמקי חסרת עבדי חסרת תסגי אייתי למחר וידע מאי קאמרה ליה

לרבא חדא זימנא הכי קאמרינן לימא תהוי מעת לעת בתוך ימי זיבתה ולאו אותביניה דרבא דאמר רבא לומר שאין האשה מטמאה זבה ומטמאה מעת לעת לימא תהוי תיובתא מהורה בין ברקה ומצאה ממאה הרי זו ספק לוי במתניתא אחר הימים בין בדקה ומצאה ספק זבה אימר פסקה ביני וביני וכן תנא ועכשיו נמצאת טמאה טמאה ודאי ולוי אמר אמר זבה ודאי כיון דמעיקרא נמצאת טמאה רב אמר זבה ודאי ולוי אמר זבה ספק רב לא הפרישה ולאחר ימים בדקה ומצאה ממאה השביעי שחרית ומצאה ממאה ובין השמשות באפי נפשה איתמר נדה שברקה עצמה ביום טהורה אלא כי איתמר דרב ולוי שמעתא אמרינן אלא זבה ודאי נמי הרי בדקה ומצאה טהורה קתני אלא אסיפא בשלמא ספק זבה ספל אהייא אילימא ארישא הרי זו בחזקת צמ, איחמר רב אמר זבה ודאי ולוי אמר זבה בדקה ומצאה טמאה הרי זו בחזקת טהורה טהורה ובין השמשות לא הפרישה ולאחר זמן אומרים אפילו בשנים לנדתה בדקה ומצאה המנחה ולמעלה הרי זו בחזקת טמאה וחכמים יהודה אומר כל שלא הפרישה בטהרה מן לפקידה ואם יש לה וסת דיה שעתה ור'

בחזקת טומאה קיימי וכיון דפסק פסק ראשון מאלתי ומעיתי שלא שאלתי אטו כולהו לאו מלישי שני מאי א"ל לא שנא בראשון לא הרי זו בחזקת מהרה ששי חמישי רביעי הימים בדקה ומצאה טמאה מהו אמרו לו טהורה ובין השמשות לא הפרישה ולאחר נדה שברקה עצמה יום ז' שחרית ומצאה רבי יוסי ור' שמעון כשהיו מהלכים בדרך למאן דאמר אין והתניא אמר רבי שאלתי את לי הפרישה בטהרה בראשון בראשון מי איכא הפרישה בטהרה בז' מן המנחה ולמעלה מה עכשיו אימר עם סלוק ידיה ראתה מה לי בעיניה כל בין השמשות יפה אתה אומר עניא אמרו לו לר' יהודה אלמלי ידיה מונחות דדמיה מסולקין דיה שעתה רבי יהודה אומר זימני למיעקר דאמרינן דמיה מסולקין וכיון קובעת לה וסת בימי זיבתה דלא בעיא תלתא לך רב הונא בר הייא כי אמרינן אין אשה שאין האשה קובעת לה וסת בימי זיבתה אמר באמר רב הונא בר הייא אמר שמואל לומר תהוי תיובתא דרב הונא בר הייא אמר שמואל תממא מעת לעת קמ"ל אם יש לה וסת נימא להו ימים טהורין כתחלת נדתה דמיא ולא אראתה ועודה בבית אביה סד"א כיון דמפסקי לעני מטמאה מעת לעת אריש פרקין קאי תיובתא דרבא נמי מהא אמר לך רבא כי

אליעור איבעיא להו הוב והובה שבדקו עצמן רבי עקיבא מדברי כולן אבל הלכה כרבי בכני רבי אליעזר מדברי רבי יהושע ודברי כודאי תני ר' יוסי ור' שמעון אמרי נראין אי חיישינן דלמא חואי בספק אתי לאיחלופי דגזור ורבנן בדאורייתא לא מיחלף אבל הכא נמי מדאורייתא אהל מעליא בעינן ורבנן הוא מיחלף נזיר שהילך על גבי סככות ופרעות יומה ואי משום איחלופי זב בבעל קרי לא לטמאה בה אמר רחמנא שאינה סותרת אלא ורבי אליעזר בשלמא התם (ויקרא טו, לב) אמרה (במדבר ו, יב) והימים הראשונים יפלו סככות ופרעות שמונה בסירוגין והתורה אתה מודה בוב שראה קרי ובנזיר שהילך מפסלת ביניהן אמר לו רבי יהושע ואתה אי תמהר אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה בסירוגין והתורה אמרה (ויקרא טו, כח) אחר עבי אליעזר לר' יהושע לדבריך אתה מונה להם אלא יום ז' בלבד *גמ'* תניא אמר לו ראשון ויום שביעי בלבד ר' עקיבא אומר אין מהרה ר' יהושע אומר אין להם אלא יום לא בדקו רבי אליעור אומר הרי הן בחוקת השביעי ומצאו טהור ושאר ימים שבינתיים שבדקו עצמן ביום ראשון ומצאו טהור וביום הואיל והוחזק מעין פתוח להנג" הזב והזבה נמי כיון דפסק פסק ומעיקרא מאי סבר

172

יום ראשון ויום שמיני ומצאו טהור ושאר הימים לא בדקו

דף סט

עד שביעי ואשמועינן החם תחלתן אע"פ משלישי פשיטא לא צריכא כגון דלא בדקה למנין ז' כי קאמר רב לבר משלישי בר לשמעתיה דאמרי יום שפוסקת בו סופרתו ששת לרב ירמיה בר אבא רב ככותאי אמרה שלה סופרתו למנין ז' נקיים אמר ליה רב אלא אימא זבה שהפרישה בטהרה בשלישי למנין שבעה נקיים נדה ספירה למה לה נדה שהפרישה במהרה בשלישי שלה סופרתו רב ששת אמר רב ירמיה בר אבא אמר רב ורבי יהושע לא ר' יהושע ור' עקיבא אמר אלא שמיני בלבד מאן שוין לאו רבי אליעזר יום ראשון ויום שמיני ומצאו טהור שאין להם ליכא מיתיבי ושוין בזב ובזבה שבדקו עצמן תחלתן וסופן בעינן הכא תחלתן איכא סופן תחלתן אע"פ שאין סופן ורבי חנינא אמר אל על גב שאין סופן אמר רב היא היא תחלתן איכא סופן ליכא או דילמא תחלתן לרבי אליעזר מהו תחלתן וסופן בעינן והכא

רב ירמיה מדפתי כגון שבאת לפנינו בין אוטי י"א טבילות י"א מאי עבידתייהו אמר לזיבה בין השמשות טמא ראיתי מטבילין מטבילין אותה ט' טבילות ז' לנדה ותרי דתנן טועה שאמרה יום אחד טמא ראיתי ומוא תימרא דלרבון לא בעינן ספורין לפנינו אולימוא כר"ע דאמר בעינן ספורין לפנינו לאו שמע מינה בעינן ספורין בפנינו ולאו מי יולדת זכר בזוב היא ועבדה לה ספורין אלא ספורין לפנינו ביממא נמי נטבלינה דילמא לה ביממא לא מטבלינן לה ואי ס"ר לא בעינן שבוע קמא דאתיא לקמן בלילותא מטבלינן חנינא טועה ולא ידענא מאי תיובתיה דקי"ל והא כי אתא רבין אמר מתיב ר' יוסי ברבי סופן אע"פ שאין תחלתן לא קמ"ל איני סופן הוא דאמרינן דאוקמינהו אחזקייהו אבל תחלתן דמהו דתימא תחלתן אף על פי שאין מאין סופן והכא קמ"ל סופן אע"פ שאין

השמשות והויין תמני לנדה ותלת לזיבה לא

והא דקתני ברגיתא בין השמשות ממא, ראיתי ואמר רב ירמיה מדיפתי שבאת לפני" בין השמשות. נראה לי דהכי אמר ברייתא דקתני בין השמשות לאו לראיה אלא לביאה והכי קתני באה בין השמשות ואמרה טמא ראיתי, ואמר רב ירמיה מטבילין אותה אחד עשר טבילו" שהרי כל שבאה בין השמשות אפילו אמרה סתם יום אחד טמא ראיתי אחד עשר טבילות הן, אי נמי בין השמשו" טמא ראיתי דקתני שאם אמרה מבעוד יום ראיתי אין כאן י"א ולאו מילתא היא.

ז' והדר תטבול אלא לאו שמע מינה רבון לפנינו בעינן כל הני טבילות למה לי תספור לא קבעי תמני לא קחשיב לה ואי ס"ד ספורין ליה דכי אתיא קמן בלילותא בעי תמני ביממא אתיא קמן בליליא חשיב לה נדה דלא פסיקא דלא שנא כי אחיא קמן ביממא לא שנא כי בלילותא תמני לנדה בעי זיבה דפסיקא ליה בעיא אלא אידי ואידי שב לנדה ותמני לזיבה יהבינן לה תמני לנדה ושב לזיבה זיבה תמני לה שב לנדה ותמני לזיבה אתאי קמן בלילותא אותה ט"ו טבילות אתאי קמן ביממא יהבינן בימי נדה ראיתי או בימי זיבה ראיתי מטבילין אימא הכי ראיתי ואיני יודע כמה ראיתי אי לא ראיתי בעיא המש עשרה טבילות אלא טבילות אי בי"א טבילות היכא דקאמרה איהי ומה היכא דאמרה ראיתי סגי לה אי בתשע סוף דינא נמי מאן דלית ליה עדיף הכא נמי דינא תחלת דינא לאו מאן דלית ליה עדיף האי דקאמרת אמר להו סוף דינא כתחלת ליה תורא לשקול תרי משכי אמרי ליה מאי להו דאית ליה תורא לשקול חד משכא דלית ארמלתא יהבי ליה תורי אזל נכסינהו אמר עורא לירעי תרי יומי אתרמי להו יתמא בר באית ליה תורא לירעי חד יומא דלית ליה אמר רבא האי דינא דלא דינא דייני בגלחי ראיתי כל עיקר מטבילין אותה ט"ו טבילות

ג' דברי חכמה הזב והזבה והנדה והיולדת דברי הגדה ג' דברי בורות ג' דברי דרך ארץ את רבי יהושע בן היננא ג' דברי הכמה ג' שנים עשר דברים שאלו אנשי אלכסנדריא מחיים מדברי תורה אלא מדברי סופרים ת"ר שמת טהור מלטמא במשא לפי שאין טומאתו תניא אמר רבי מפני מה אמרו עובד כוכבים עד שיבקע כריסו עובד כוכבים שמת [כוי] שמא יתעלפה תנא משום ר' אליעור אמרו תל פום גובא מאי טעמא אמר רב גזרה דכתיב (דניאל ו, יה) והיתית אבן הדא ושומת לא מטמא במשא אלא מאי במשא באבן מסמא במשא אילימא במשא ממש אטו כל מת מי אומרים אין נדה אלא שמתה נדה גמ' מאי שמאי אומרים כל הנשים מתות נדות וב"ה הבשר עובד כוכבים שמת טהור מלטמא בית והמצורע שמתו מטמאין במשא עד שימוק CX OGLU: CITT. LIT LLITL LLILL LLILLU טבילה אלא אימא איני יודעת אם ספרתי אם יומא מיהא אי אפעור דלא ספרה חסרה לה טבילות ספרתי ואיני יודעת כמה ספרתי חד ואם בימי זיבה ספרתי מטבילין אותה ט"ו ואיני יודעת כמה ספרתי אם בימי נדה ספרתי תרוצי קמתרצינן לה תריץ ואימא הכי ספרתי ליה רב אחא בריה דרב יוסף לרב אשי לאו היא דאמרי לא בעינן ספורין לפנינו אמר

t/LI LLL

לכ"ג שאין איסורה שוה בכל בנה פגום זו לכהן מי אמרינן קל וחומר ומה אלמנה מתחללת אמר להן להן עד שימוק הבשר בת משולחת מה היא - דילמא מה לאלמנה לכהן גדול שהיא עצמה והמצורע שמתו עד מתי מטמאין במשא אמר

היא תועבה ואין בניה תועבין שני מצורעין

שאיסורה שוה בכל אינו דין שבנה פגום או

ى باد

ולוגו עמו ואם לאו אשם זה יהא שלמי נדבה - לוט מהו שתטמא אמר להם מת מטמא ואין ומעזע אליו ואומר אם מצורע הוא הרי אשמו מביא אשמו ולוגו עמו ומעמידו בשער נקנור באמר לייתי ולתני דתניא אמר ר"ש למחרת ניתי אחר דהא שמעינן ליה לרבי שמעון באמר הטאת קבעה אע"ג דלא קרב אשם הכל הולך אחר צפורים ואי כרבי שמעון בולך אחר אשם רבי אליעזר בן יעקב אומר חטאת דברי ר' שמעון ורבי יהודה אומר הכל והעשיר או עשיר והעני הכל הולך אחר חטאת בדלות דתנן מצורע שהביא קרבן עני בעבעה לה אשם בעשירות לא מצי מייתי כמאן אי כר' יהודה דאמר אשם קבעה וכיון גברא רבה כשמואל לימא כי האי מילתא אמר שמואל כשקרב אשמו אמר רב ששת חטאת העוף הבא על הספק והאיכא אשם אמר להן כותב נכסיו לאחרים והוי עני ומביא אחד מהן ומת אחד מהן השני מה תהא עליו שנתערבו קרבנותיהן זה בזה וקרב קרבנו של

את בת פרעה שלשה דברי בורות אשתו של שלמה את בת פרעה כאן לאחר שנשא שלמה אשר בנו אותה עד היום הזה כאן קודם שנשא על אפי ועל חמתי היתה העיר הואת למן היום בציון וכתוב אחד אומר (ירמיהו לב, לא) כי כתוב אחד אומר (תהלים קלב, יג) כי בחר ה' אליך כאן קודם גור דין כאן לאחר גור דין וכתוב אחד אומר (במדבר ו, כו) ישא ה' פניו דברים י כי לא ישא פנים ולא יקח שוחד כאן בשאין עושין חשובה כתוב אחד אומר כה) כי הפץ ה' להמיתם כאן בעושין תשובה במות המת וכתוב אחד אומר (שמואל א ב, אחד אומר (יחוקאל יח, לב) כי לא אחפוץ ופליג עליה בחדא שלשה דברי אגדה כתוב הפסול שמואל סבר לה כרבי שמעון בחדא חכמים לר' שמעון מפני שמביא קרשים לבית ונאכל לזכרי כהונה ליום ולילה ולא הודו לו בהונות וסמיכה ונסכים ותנופה וחזה ושוק ואותו אשם מעון שהימתו בצפון ומעון מתנת

נציב מלח מטמא בן שונמיח מהו שיטמא אמר להן מח מטמא ואין חי מטמא מחים לעחיד עריכין אמר להן לכשיחיו נחכם להן איכא דאמרי לכשיבא משה רבינו עמהם שלשה דברי זרך ארץ מה יעשה אדם ויחכם אמר להן ירבה בישיבה וימעט בסחורה אמרו הרבה עשו כן ולא הועיל להם אלא יבקשו רחמים ממי שהחכמה שלו שנאמר (משלי ב,

ר' הייא משל למלך בשר ודם שעשה סעודה לעבדיו ומשגר לאוהביו ממה שלפניו מאי קמ"ל דהא בלא הא לא סגיא מה יעשה אדם ויחעשר אמר להן ירבה בסחורה וישא ויחן באמונה אמרו לו הרבה עשו כן ולא הועילו אלא יבקש רחמים ממי שהעושר שלו שנאמר (חגי ב, ח) לי הכסף ולי הזהב מאי קמ"ל דהא זכרים אמר להם ישא אשה ההוגנת לו

אט קד

ניקרש עצמו בשעת תשמיש אמרו הרבה שהבנים שלו שנאמר (תהלים קכז, ג) הנה נחלת ה' בנים שכר פרי הבטן מאי קא משמע לן דהא בלא הא לא סגי מאי שכר פרי הבטן א"ר המא ברבי הנינא בשכר שמשהין עצמן הקב"ה שכר פרי הבטן בית שמאי אי נימא הקב"ה שכר פרי הבטן בית שמאי אינורים ביעתותא דמלאכא דמותא הזיא והאנן חנן שחרדה מסלקת את הדמים הא לא קשיא פחדא צמית ביעתותא מרפיא אלא הא דתנן

ב"ש אומרים כל האנשים מחים זבין וב"ה אומרים אין זב אלא מי שמח זב אקרי כאן מבשרו ולא מחמח אונסו אלא טעמא דב"ש כדחניא בראשונה היו מטבילין כלים על גבי נדוח מחוח והיו נדוח חיוח מחביישוח החקינו שיהו מטבילין על גבי כל הנשים מפני כבודן זבין מחין והיו זבין חיין מחביישין החקינו מיהו מטבילין על גבי כל האנשים מפני כבודן של זבין חיים מחני" האשה שמחה ויצאה ממנה רביעית דם מטמאה משום כחם ויצאה ממנה רביעית דם מטמאה משום כחם משום כחם מפני שנעקר משמחה ומודה רבי יהודה ביושבת על משבר ומתה ויצאה ממנה

9/1

לר' יהודה ר' יהודה לטעמיה דאמר אין דם שראשון ראשון נפסק שפיר קאמרי ליה רבנן של מיתה מעורבת בו וחכמים מטהרין מפני במטה ודמו מטפטף לגומא טמא מפני שהטפה הרוג שיצא ממנו רביעית דם והיה מוטל ורובו במותו זהו דם תבוסה רבי יהודה אומר בחייו ומיעוטו במותו ספק מיעוטו בחייו דם בחייו ובמותו ועדיין לא פסק ספק רובו איזהו דם תבוסה הרוג שיצא הימנו רביעית דרה"י ספקו ממא ברה"ר ספקו מהור אלא בחייו ובמותו זהו דם תבוסה וחכמים אומרים במותו ספק בחייו יצא ספק במותו יצא ספק יהודה הרוג שיצא ממנו דם בין בחייו בין דתניא איזהו דם תבוסה פירש ר"א ברבי אמר רב יהודה דם תבוסה איכא בינייהו יהודה מכלל דתנא קמא סבר באהל נמי מטמא מקור מקומו שמא איכא בינייהו ומודה רבי משמתה מטמאה משום כתם אמר (רבי) זעירי מכלל דתנא קמא סבר אף על גב דנעקר דם רבי יוסי לפיכך אינה מטמאה באהל גמ' רביעית דם שהיא מטמאה משום כתם אמר

על ככר של תרומה שהוא טהור ב"ש אומרים וקורא לה שם ואם נפל מרוקה ומדם טהרה שהיא אוכלת במעשר וקוצה לה חלה ומקפת לממא שנים ולפסול אחד מ*רוני* ומודים אבא שאול אומר טבול יום תחילה לקדש כקדש דמו מחני' מני אבא שאול היא דתניא לא אלמא חולין שנעשו על טהרת הקדש לאו כמגע טמא מת לקדשים לקדשים אין לחולין כקדש דמו אימא סיפא חזרו לומר הרי היא לא אלמא הולין שנעשו על טהרת הקדש אומרים אף כטמא מת גלל' מערה אין נוגעת כמגע טמא מת לקדשים כדברי ב"ה ב"ש היתה מערה מים לפסח חזרו לומר הרי היא בראשונה היו אומרים היושבת על דם טהור על גב המטה שאני במטה דמחלחלה ללתני לופשיה שאני אומר טפה של מיתה עומדת עומדת לו על גב העץ ורבי יהודה נימא איהו רבי יהודה מטהר שאני אומר טפה של מיתה שותת לארץ ונמצא תחתיו רביעית דם טמא מבטל דם ר"ש אומר צלוב על העץ שדמו

צריכה טבילה באחרונה ובית הלל אומרים

והא דקתני בית שמאי אומרים צריכה טבילה. לתרומה מפני שטבולת יום ארוך הוא והסיחה דעתה מן התרומה ואם ישראלית היא טובלת לביאת מקדש. פירש לפיכך טובלת כדי שתכנס לאתר כפרתה למקדש שהרי מחוסר כפורים שנכנס למקדש עניש כרת כדאמרונן במס' מכות (דף ח ע"ב) טמא יהיה לרבות טבול יום עוד טמאתו בו לרבות מחוסר כפורים, וכן היא צריכה לטבול לנגיע' דתרומה, וב"ה אומרי' אינה צריכה אבל לקדשים מודי ב"ה דקיי"ל (הגיגה כא, א) האונן והמחוסר כפורים צריכין טבילה לקדש דמעלות דרבנן נינהו למדנו לדברי רש"י ז"ל שהחמירו באכילות קדשים יותר מביאת המקדש שיבנה במהרה בימינו אמן וכן יהי רצון.

אינה צריכה טבילה באחרונה גמ' דאמר מר טבל ועלה אוכל במעשר וקוצה לה חלה חולין הטבולין לחלה לאו כחלה דמו ומקפת דאמר מר מצוה לתרום מן המוקף וקורא לה שם סד"א נגזור דלמא אתי למנגע בה מאבראי קמ"ל ואם נפל מרוקה דתנן משקה טבול יום (משקין היוצאין ממנו) כמשקין הנוגע בהם

ואלו ואלו אינן מטמאין הוץ ממשקה הזב שהוא אב הטומאה בית שמאי מאי בינייהו אמר רב קטינא טבול יום ארוך איכא בינייהו מחני, הרואה יום אחד עשר וטבלה לערב ומשמשה ב"ש אומר מטמאין משכב ומושב

שו שו

וחייבין בקרבן

לב"ש לא אם אמרת בתוך י"א יום שכן לטומאה לא ישוה לו לקרבן אמרו להן ב"ה מ"ש יום י"א מיום תוך י"א אם שיוה לו צגל פוטרין מקרבן אמרו להן ב"ש לב"ה מטמאין משכב ומושב וחייבין בקרבן ובית נחלקו אלא ביום י"א יום שב"ש אומרים שמטמאה משכב ומושב וחייבין בקרבן לא ברואה בתוך י"א יום וטבלה לערב ושמשה בטובלת לילה לזבה שאינה טבילה ושוין ומיתו ובתילחו חלויין גמי ח"ר ושוין ביום של אחריו ושמשה ה"ו תרבות רעה שמטמאין משכב ומושב וחייבין בקרבן טבלה ברואה בתוך י"א יום וטבלה לערב ושמשה מן הקרבן וב"ה אומרים ה"ז גרגרן ומודים ב"ש אומרים מטמאין משכב ומושב ופטורין של אחריו ושמשה את ביתה ואח"כ ראתה וב"ה אומרים פטורים מן הקרבן טבלה ביום

מטמאה השתא נמי מטמיא אמר רב יוסף מאי אע"פ שלא ראחה מאי טעמא כיון דאילו חזיא ומושבה שבשני ב"ש מטמאין אע"פ שטבלה להחמיר ולא להקל אמר רב הונא משכבה לו לטומאה אלא להחמיר ולא להקל הכא נמי לו לקרבן ואם לא שיוה לו לקרבן לא ישוה השוו מדותיכם אם שיוה לו לטומאה ישוה משכב ומושב ופטורה מן הקרבן אף אתם יום שלאחריו ושמשה ואח"כ ראתה מטמא מדבריכם אתם נושכין שאתם אומרין טבלה להחמיר לא נביאהו לידי קרבן להקל ועוד אמרו להם ב"ה אם הביאנוהו לידי טומאה לא שיוה לו לקרבן לא ישוה לו למומאה אם שיוה לו לטומאה ישוה לו לקרבן ואם לזיבה אמרו להם בית שמאי השוו מדותיכם ביום י"א שאין יום שלאחריו שנצטרף עמו יום שלאחריו מצטרף עמו לזיבה תאמרו

8LI LLL

ברי זו תרבות רעה מגען ובעילתן תלויין מאי לא מטמיא חנן טבלה יום שלאחריו ושמשה - חלמוד לומר בה רבון ומאי שנא משכב ומושב דמטמיא גזור ביה רבנן איהי דשכיחי בה דמים גזור רמטמיא ליה איהו דלא שכיחי ביה דמים לא דלא מטמא משכב ומושב ומאי שנא איהי כבועל שומרת יום כנגד יום מאי שנא איהו לא תימא שומרת יום כנגד יום אלא אימא יום אלמא שומרת יום כנגד יום לב"ש תולין אחת של זוב ב"ש אומרים כשומרת יום כנגד וב"ה מטהרין וקתני רישא הרואה ראייה ראייה ראשונה לראייה שנייה ב"ש תולין תולין וב"ה מטהרין משכבות ומושבות שבין קרי וחניא המסיט את הראייה ב"ש אומרים אומרים כשומרת יום כנגד יום ובה"א כבעל ועוד תנן הרואה ראייה אחת של זוב ב"ש דובה אלא היכא דלא ראתה מאי נגזר בה היכא דראתה גורינן ראייה דנדה אטו ראייה יוסף רב כהנא הכי קא קשיא ליה בשלמא מאי הוי ראייה דנדה היא א"ל אביי לרב רב כהנא ראתה שאני אמר רב יוסף וכי ראתה משכבות ומושבות ופטורה מן הקרבן אמר ביתה ואח"כ ראתה ב"ש אומרים מטמאה קמ"ל תנינא טבלה יום שלאחריו ושמשה את

ומושב דשכיה מטמיא ליה בועל דלא שכיה (אבל הרואה ג' ימים בתחילה תהיה זבה) ליה ומאי שנא בועל דלא מטמיא ליה משכב - כי תהיה זבה דם יהיה זובה ברואה יום אחד תהא זבה ומה אני מקיים (ויקרא טו, יט) אשה יכול הרואה ג' ימים בתחילת נדה רצופים הוי הני הלכות נינהו הני קראי נינהו דתניא אטן אחר בעי שימור ולא שימור לעשירי עביד שימור ור"ל אמר הלכות אחד עשר לא אחד עשר הוא דלא בעי שימור הא לאחריני אחד עשר ר' יוחנן אמר הלכה אחד עשר ר' יוחנן אמר הלכה י"א ר"ל אומר הלכות שבין נדה לנדה הלכה למשה מסיני מאי הלכה שמן לתודה ורביעית יין לנזיר ואחד עשר יום כל היום כולו איני שומע לך אלא חצי לוג עזריה לר"ע אפי' אתה מרבה בשמן [בשמן] איכא דמחני לה אהא אמר לו רבי אלעזר בן אשר לא בעי שימור אף עשירי לא בעי שימור שימור ר"ל אמר עשירי כאחד עשר מה אחד כתשיעי מה תשיעי בעי שימור אף עשירי בעי כנגד יום איתמר עשירי רבי יוחנן אמר עשירי עובה זבה ס"ר אלא אימא לבעול שומרת יום את הנדה נדה ס"ד אלא אימא לבעול את ערבות רעה והלא לא נתכוון זה אלא לבעול להם רבי יהודה לב"ה וכי לזו אתם קורין לאו דברי הכל היא לא ב"ה היא דתניא אמר

דף עג

דין שמטמא מה שהוא בועל ת"ל היא היא את בועלה הוא שמטמא בראיות כבימים אינו היא שאינה מטמאה בראיות כבימים מטמאה מטמא מה שהוא בועל והלא דין הוא ומה כנדה היא היא מטמאה את בועלה ואין הזב ת"ל כל ימי טמאה מלמד שמטמאה את בועלה ימים שני ימים מנין ת"ל ימי יום אחד מנין ראוי לספירת או כי תזוב ואין לי אלא שלשה לספירת או כי תזוב ומוציא אני י"ב שאין שנים עשר מרבה אני אחד עשר שראוי לאו ומה ראית לרבות אחד עשר ולהוציא נדתה יכול שאני מרבה אף שנים עשר אמרת לזיבה ומנין לרבות אחד עשר ת"ל בלא עת אף אני אביא העשירי שראוי לספירה וראוי מאינו ברביעי שראוי לספירה וראוי לזיבה ושבעה שמונה תשעה עשרה מנין אמרת מה מופלג שנים שלשה ארבעה חמשה ששה או כי תזוב אין לי אלא יום אחד מנין לרבות לנדתה יום אחד מנין ת"ל (ויקרא טו, כה) סמוך לנדתה ואין לי אלא סמוך לנדתה מופלג (ויקרא טו, כה) בלא עת נדתה (על נדתה)

עוון עלך תינוקת וסליקא לה בלכות ו) הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא לו שהוא בן העולם הבא שנאמר (חבקוק ג, אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח אימת הוי בליליא וקא קרי לה זבה תנא דבי מו, כה) על נדתה סמוך לנדתה סמוך לנדתה דליליא תהוי נדה א"ל עלך אמר קרא (ויקרא שמעיה לר' אבא אימא ביממא חהוי זבה קראי לר' אלעור בן עוריה הלכתא א"ל רב סופרת אלא יומה אלמא קראי נינהו לר"ע דין שתספור שבעה לשנים ח"ל יהיה לה אינה שבעה לשנים היא שסופרת אחד לאחד אינו הוא ומה הוא שאין סופר אחד לאחד סופר ת"ל יהיה לה יכול תספור שבעה לשנים ודין מנין ת"ל כל ימי ומנין שסופרת אחד לאחד שלשה ימים שני ימים מנין ת"ל ימי יום אחד (ויקרא טו, כו) כמשכב נדתה ואין לי אלא בועל ומנין שהוא עושה משכב ומושב ת"ל מטמאה את בועלה ואין הזב מטמא מה שהוא

מסכע נגע